

tre

Chúc mừng năm mới

2025
Ất Tyquê hương
dã quỳ và,
thơ kim tuần

DU TỬ LÊ

tết đầu trên đất mới

TRẦN LÝ LÊ

“ông đụng,
bà đụng”

UYỄN CA

greenland vị thế địa
chính trị quan trọng

VŨ HIẾN

mùa xuân
hoa cúc

ĐÓN PHƯƠNG THẠCH THẢO

dzô...

DU UYÊN

tìm lại ánh lửa
năm xưa

TIM NGUYỄN

rồng rắn
lên mây

CỔ NGƯ

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Năm hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044

Điện thoại: 972-675-4383

Thực hiện
Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

Biên tập
Nguyễn Xuân Thiệp

Dịch thuật
Bảo Sơn - Phạm H Nghị

Cố vấn pháp lý
Luật Sư **Cao Quang Ánh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

Luật sư đại diện
Arthurine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)
1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

Layout Director

Bảo Huân

Layout & Art Designers

Đỗ Thọ

Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

Phụ trách kỹ thuật & website
Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

Họa sĩ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Hồ Đắc Vũ

Quảng cáo

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trẻ?

Trẻ cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.

Điều kiện dễ dàng, thoải mái.

Xin liên lạc:

972-675-4383
(giờ TX - CT time- xin gấp cô Kim)

email: dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trẻ đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRẺ DALLAS

Tel: 972-675-4383 * Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net * info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N Shiloh Rd, Garland TX 75044

TRẺ HOUSTON

Tel: 281-978-4735
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 11210 Bellaire Blvd. #143. Houston, TX 77072

TRẺ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012 * 407-894-5111 * 407-897-1114
Fax: 407-894-6190 * Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: 302 S. Graham Ave., Orlando, FL 32803

TRẺ GEORGIA

Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.org
Địa chỉ: 1805 Shackelford Ct, Ste 150. Norcross GA 30093

Với sự cộng tác

■ Hoàng Đình Nam (TX) ■ Nguyễn Thị Thanh Dương (TX) ■
■ Ngọc Linh (TX) ■ Hải Vân ■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■
■ Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng Tú (WA) ■ Du Uyên (VN)
■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
■ TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia
■ Bảo ■ Lê Minh Hải (CA) ■ Tưởng Năng Tiến (CA) ■ Trùng
■ Dương ■ Tạ Phong Tần (CA) ■ Thi Hạnh (Na-Uy) ■ BS Trần
■ Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh Dũng ■ Dương Hùng ■
■ Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Trần Vũ ■ Thiên Hương ■
■ Hồ Đắc Vũ (MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng
■ Nga ■ Lương Thu Trung ■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn
■ Xuân Thu (Úc) ■ Trangđài Glassey - Tra62nguyen (CA) ■ Lê
■ Kung Diễm ■ Đào Duy Hòa (Úc) ■ Thanh Tú ■ Thái Bảo (FL)
■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■ Chiêu Ấn (Canada) ■ Vũ Thị Thanh
■ Mai ■ Ban Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trang
■ Nguyễn ■ Triệu Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam
■ Sơn (TX) ■ Hạnh Việt ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Vũ ■ Phạm
■ Thị Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■
■ Ngân Bình ■ Đặng Hiếu Sinh ■ Đào Thị Thanh Tuyền (VN) ■
■ Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư (TX) ■ Ian Bùi (TX)
■ Cổ Ngư (Pháp) ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường ■
■ Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo (TX) ■ Kim Loan (Canada)
■ Hải Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn
■ Vương Mộng Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■
■ Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô Nguyễn Dũng (Đức) ■ Đặng Mai
■ Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục Thần Phong (Georgia) ■
■ Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê (Pháp) ■
■ Gió Vivu (Canada) ■ Cyndy Thu Hoàng (TX) ■ Mộc Mạc (VN)
■ Trần Thị Nhật Hưng (Thụy Sĩ) ■ Hoàng Quân (CA) ■ Nguyễn
■ Thanh Bình (VN) ■ Vương Hoài Uyên (CO) ■ Nguyễn Thạch
■ Giang (CA) ■ Uyển Ca (VN) ■ Hồ Thụy Mỹ Hạnh (VN) ■ Đơn
■ Phương Thạch Thảo ■ Bảo Sơn

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trẻ, và nội dung không nhất thiết
hiện quan điểm của TRẺ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos.

Contents reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)

Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.

Mọi thay đổi về quảng cáo xin gọi trước 2 tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.

Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trẻ.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG
5	
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN
9	THẾ GIỚI CỦA DẾ MÈN
12	BÊN LỀ THỂ THAO
14	BÊN TÁCH CÀ PHÊ
16	HỘP THƯ TRẺ
17	AN SINH XÃ HỘI
18	TRUYỆN NGẮN
20	
23	MIẾNG NHÀ QUAN
24	DUYÊN SÀI GÒN
28	GIAO TIẾP
29	BẠN CÓ BIẾT
30	TRUYỆN NGẮN
32	
34	
36	
38	
40	SOMETHING & ANYTHING
43	MẸO VẬT
44	MỤC THUẾ VỤ
46	THỜI TRANG
48	TRANG THƠ
50	
56	PHIẾM
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ
59	Ơ RÊ KA
60	TRUYỆN NGẮN
63	Y TẾ & ĐỜI SỐNG
64	THẾ GIỚI QUANH TA
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT
66	
68	
70	CÁI NHÀ CỦA TA
72	SẢN PHẨM MỚI
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHƯNG CÓ THẬT
74	TÀI LIỆU VĂN HỌC
77	
80	PHÓNG SỰ VIỆT NAM
84	
88	TRUYỆN NGẮN
92	GÓC NHIẾP ẢNH
94	
96	
100	
105	Kiến thức phổ thông
106	PHÓNG SỰ VIỆT NAM
109	SỔ TAY KHÁCH HÀNG
112	MỖI TUẦN 1 CON SỐ
114	ĐỌC BÁO VIỆT NAM
116	SỔ TAY THƯỜNG DÂN
121	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM

Như Sao	Những bông cẩm chướng
Mộc Mạc	Trí tuệ và khiêm nhường
Vũ Hiến	Greenland vị thế địa chính trị quan trọng
Trần Lý Lê	Tết đầu trên đất mới
Trẻ	
Tim Nguyễn	Tìm lại ánh lửa năm xưa
Trẻ	
Angie Hồ Quang	
Nguyễn Thị Thanh Dương	Tết vui mọi nhà
Trần Hoàng Vy	Tết & quê hương...
Bánh Bèo	
Du Uyên	Dzô...
Minh Hải	Trẻ trong gia đình
Hoàng Vũ	Đi lại trong nước và đến Châu Âu
Gó Vivu	Sao cho em lấy chàng
Trần Mộng Tú	50 năm & những tờ lịch mới
Tạ Phong Tần	Lan man chuyện Rắn
Tám Vạn	“Anh cho em mùa xuân”
Hai Quê	Mảnh vàng trên vết nứt
Ian Bùi	Jimmy Carter & CSVN
Hoàng Hương	Làm sạch trần nhà
Nguyễn Đài Thi	
Diệu Cô Nường	Xu hướng sneakers
Sao Khuê	Chiều cuối năm
Cổ Ngư	Rồng rắn lên mây
Đoàn Xuân Thu	Chiều chiều lại nhớ số đề!
Du Face	
Trẻ	Người sắp xếp thời gian
Đơn Phương Thạch Thảo	Mùa Xuân hoa Cúc
Triệu Minh	Bảo Vệ Trí Nhớ
Dương Hùng	Quả cầu pha lê huyền thoại ở Times Square sẽ nghỉ hưu
Bảo Sơn	Những điều bất lợi của Medicare Advantage
Đào Thị Thanh Tuyền	Mùi vị ấu thơ
Lưu Huỳnh	Áp lực của ngày Xuân
Thiên Hương	Rèm tường Curtain Wall
Bảo Sơn	
Trẻ sáu tám	
Du Tử Lê	Quê-hương-dã-quỳ và, thơ Kim Tuấn
Trần Thị Nhật Hưng	Những cái Tết đầu tiên tại Thụy Sĩ
Uyển Ca	“Ông đụng, bà đụng”
Kim Loan	Những mùa Xuân kỷ niệm
Ngân Bình	Mùa xuân của Hạ Vàng
Andy Nguyễn	Máy ảnh mirrorless tốt nhất năm 2025
Minh	Tết ngày xưa
Tiểu Lục Thần Phong	Ăn Tết
Thiên-Cơ Phạm-Đình-Mai	Tử Vi Năm Ất-Tý 2025
Phượng Nghi	Những apps quan trọng
Nguyễn Sinh	Năm Ất Tý nói chuyện rắn
Hạnh Việt	Kiểm tra dầu nhớt xe
Trẻ	
B.Tuyền	
Tưởng Năng Tiến	Trangđài Glassey - Trầnguyễn
Trẻ cười	

NHƯ SAO

Hoa cẩm chướng (carnations) là hoa của mẹ. Câu chuyện về những bông hoa cẩm chướng sau đây sẽ nhắc những người con lãng tử nhớ tới mẹ mình và trở về với mẹ khi có thể. NS

Sau 4 ngày cùng đơn vị trú đóng tại miền đông tiểu bang Alabama, chỉ ăn toàn lương khô C-rations và làm bạn với muỗi mòng, tôi và anh bạn Dan cùng đơn vị quyết định đi Florida nghỉ cuối tuần để hưởng gió biển, và ăn uống no nê. Chết đây lên chiếc Corvette 427 của Dan những cái coolers chứa thức ăn và đồ giải khát, chúng tôi trực chỉ vùng biển Florida

Thời tiết tháng Năm thật là dễ chịu, chúng tôi phóng trên đường, hạ mui xe xuống và mở nhạc vang vang. Tới Birmingham, chúng tôi quyết định ghé vào để gọi điện về nhà cho mẹ chúc mừng ngày Mother's Day rồi tiếp tục xuôi nam theo

xa lộ I-65.

Lúc tôi gọi về nhà thì mẹ tôi vừa đi siêu thị về. Qua giọng nói của mẹ, tôi biết mẹ thất vọng vì tôi đã không về trong Ngày Của Mẹ chung vui với gia đình. “Con đi chơi vui nha và hãy cẩn thận. Cả nhà nhớ con.” Mẹ nói.

Khi tôi trở về lại xe hơi, nhìn nét mặt của Dan tôi biết bạn cũng có cùng mặc cảm phạm lỗi như tôi. Chúng tôi suy nghĩ nhiều lắm. Gởi hoa, tất nhiên là thế. Đỗ xe ở một tiệm bán hoa ở phía Nam thành phố Birmingham, mỗi người chúng tôi viết vội vài dòng gởi kèm theo bó hoa (điều này sẽ giảm nhẹ tội lỗi của chúng tôi là đã đi nghỉ mát cuối tuần ở bờ biển thay vì có mặt bên người mẹ thân

yêu trong Ngày Của Mẹ).

Người chủ tiệm đang bận với một cậu bé muốn mua hoa để tặng mẹ. Chúng tôi phải đứng chờ, cảm thấy bồn chồn trong lòng, chỉ muốn mua xong hoa để cùng lên đường ra biển. Trong khi đó, cậu bé mặt mày rạng rỡ khi đưa bó hoa lên ngắm. Cậu nói với người chủ tiệm, “Con chắc chắn rằng mẹ con sẽ rất vui với những bông hoa cẩm chướng này. Mẹ rất yêu hoa cẩm chướng.”

Cậu bé nói thêm: “Con sẽ hái vài bông hoa trong vườn cắm thêm vào bó hoa này, trước khi đem ra mộ mẹ.”

Tôi ngược nhìn người chủ tiệm hoa khi ông quay mặt đi, lấy khăn lau nước mắt. Rồi tôi nhìn Dan.

Cậu bé ôm bó hoa đi ra xe của ba cậu đang chờ bên ngoài. Với nét mặt sung sướng, cậu mở cửa xe vào ngồi ở băng sau.

“Các ông bạn trẻ đã quyết định chọn hoa gì chưa?” Người chủ tiệm quay sang hỏi chúng tôi, giọng nói có vẻ còn xúc động.

“Vâng ạ,” Dan trả lời. Chúng tôi liệng mảnh giấy vào thùng rác, đoạn tiến ra xe.

“Mình sẽ đón cậu chiều Chủ Nhật vào khoảng 5 giờ nhé.” Dan nói khi cậu ta lái xe đưa tôi về trước cửa nhà cha mẹ tôi.

“Vâng, mình sẽ sẵn sàng vào giờ đó,” tôi nói khi xuống xe và lấy túi quần áo ở sau thùng xe ra.

Thôi, Florida hãy chờ nhé.

NS- THEONIKI SEPSAS

Trí tuệ và khiêm nhường

MỘC MẠC

Năm đó là 1930, tại hội nghị của Hiệp hội Vật lý Đức được tổ chức ở Leipzig, sau khi chủ tịch hiệp hội hết lời ca ngợi bài phát biểu xuất sắc của nhà khoa học nổi tiếng Albert Einstein trong tiếng vỗ tay như sấm dậy, ông hỏi xem có ai trong hội trường muốn đặt câu hỏi không. Một khoảng im lặng bao trùm hội trường. Ai sẽ dám đặt câu hỏi cho Einstein, một trong những nhà vật lý được kính trọng nhất thế giới?

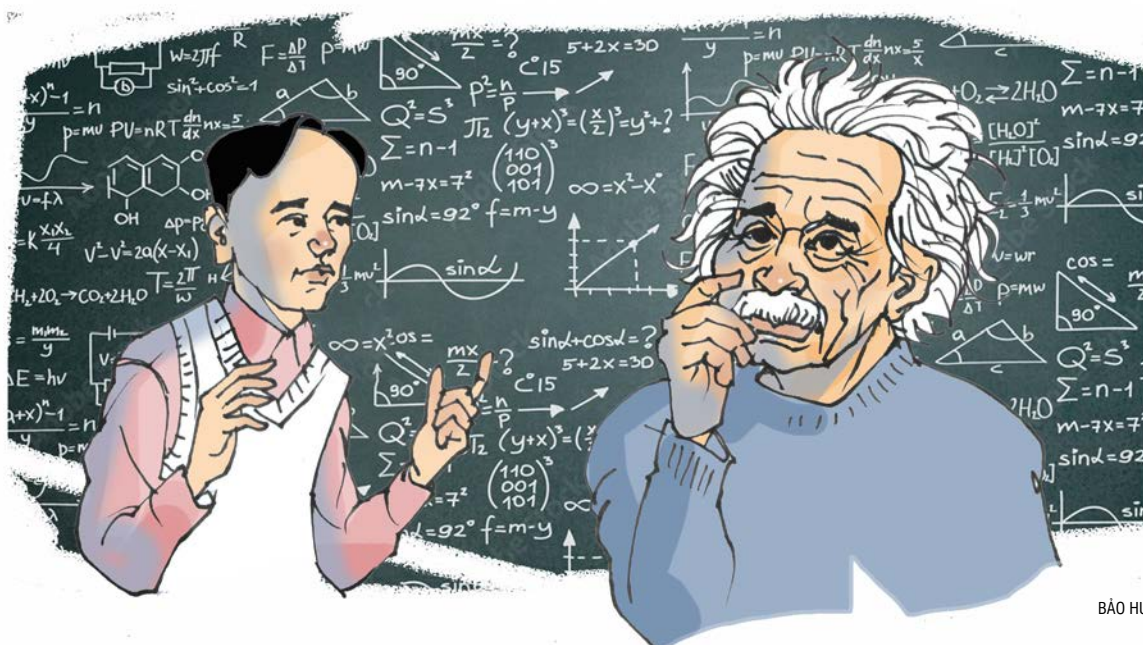
Bỗng, một giọng nói trẻ trung cất lên từ hàng ghế cuối cùng của căn phòng, bằng tiếng Đức vụng về: “Những gì Giáo sư Einstein vừa nói không phải là ngu ngốc, nhưng phương trình thứ hai ông viết ra không suy ra được từ phương trình đầu tiên. Thực tế, nó yêu cầu thêm các giả định mà chưa được nêu ra, và điều tệ hơn, nó không thỏa mãn tiêu chí bất biến mà đáng lẽ phải có.”

Tất cả các ánh mắt ngay lập tức hướng về giọng nói táo bạo ấy, tràn ngập sự kinh ngạc. Khi mọi người còn đang cố gắng hiểu điều vừa xảy ra và tự hỏi người dám nói ấy là ai, Einstein lại hoàn toàn chìm đắm trong việc rà soát phương trình sai lầm của mình trên bảng đen, gần như bất động bởi ý tưởng mới, ngoại trừ bàn tay của ông đang máy móc gãi ria mép.

Sau khoảng 60 giây, Einstein quay lại, thừa nhận sai lầm của mình và nói: “Quan sát của chàng trai trẻ ở đằng kia hoàn toàn chính xác. Vì vậy, tôi yêu cầu các bạn hãy quên tất cả những gì tôi vừa trình bày hôm nay.”

Ngay trong ngày hôm đó, chính khoảnh khắc ấy, định mệnh đã đưa chàng trai trẻ 22 tuổi, dũng cảm và táo bạo ấy, từ chốn vô danh trở thành nhà vật lý lý thuyết hàng đầu của Liên Xô, và có lẽ là một trong những thiên tài vĩ đại nhất trong lịch sử nhân loại. Đó chính là Lev Davidovich Landau (22-01-1908 – 01-04-1968) - người sáng lập trường phái vật lý lý thuyết, đoạt giải Nobel về Vật lý năm 1962.

Cũng trong ngày hôm đó, Albert Einstein đã thể hiện sự khiêm nhường thuần khiết mà tri thức chân chính đem lại cho bất kỳ con người nào sở hữu nó.

BẢO HUÂN

Greenland

vị thế địa chính trị quan trọng

Greenland là hòn đảo nằm ở cực bắc giữa Bắc Mỹ và Âu châu có diện tích rộng lớn, quanh năm tuyết phủ, do Đan Mạch cai quản, với dân số không quá 60,000 người chẳng mấy khi được nói tới bỗng dưng trong mấy tuần qua được dư luận chú ý chỉ vì Tổng thống đắc cử Donald Trump đưa ra đề nghị muốn mua lại hòn đảo này.

Greenland - vị
thế địa chính
trị quan trọng -
SHUTTERSTOCK

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Thực ra, đây không phải là lần đầu tiên mà ngay từ nhiệm kỳ đầu, ông Donald Trump cũng từng đưa ra đề nghị này và đương nhiên chính phủ Đan Mạch đã nhả nhận từ chối. Vậy tại sao lần này, chỉ ít ngày trước khi nhậm chức, ông lại đưa ra đề nghị một lần nữa? Lý do là vì hòn đảo này đang trở thành một vị trí chiến lược quan trọng vì nằm ngay cạnh ranh giới Bắc Cực và còn rất nhiều khoáng sản chưa được khai thác.

Hòn đảo Greenland

Với diện tích lớn hơn Texas gấp ba lần, Greenland có trữ lượng đất hiếm, dầu mỏ và khí đốt dồi dào, cũng như vị trí chiến lược trên các tuyến đường thương mại và quân sự quan trọng, đã biến hòn đảo này trở thành tâm điểm tranh giành ảnh hưởng của các cường quốc đối thủ lớn trên thế giới như Hoa Kỳ, Trung Quốc và Nga.

Với việc hòn đảo Greenland đang ngày càng được chú ý tới nói lên phần nào về cuộc tranh giành ảnh hưởng

đang âm thầm diễn ra đối với khu vực Bắc Cực trong khi tình trạng nhiệt độ trái đất ấm dần lên mở ra các tuyến đường hàng hải và sắp đặt lại một trật tự mới về địa chính trị ở khu vực chóp đỉnh của thế giới. Nga đã mở lại hàng chục căn cứ quân sự của Liên Xô ở Bắc Cực trong khi tình trạng căng thẳng với phương Tây đang ngày càng trở nên tồi tệ hơn kể từ khi ông Putin phát động cuộc xâm lăng Ukraine. Trung Quốc cũng đang mở rộng các tuyến đường vận chuyển xuyên

qua khu vực băng tan của Bắc Cực và đang tìm cách khai thác tài nguyên thiên nhiên của Greenland, bao gồm các khoáng sản được sử dụng trong nhiều sản phẩm, từ điện thoại đến xe chạy điện và thiết bị quân sự.

Theo các phân tích gia về địa chính trị, việc kiểm soát Greenland và vùng Bắc Cực rộng lớn mang tầm chiến lược rất quan trọng trong nỗ lực thể hiện sức mạnh của một cường quốc, giám sát hoạt động của đối thủ và bảo vệ các tuyến đường vận chuyển.

Vị thế địa chính trị

Nhóm cố vấn an ninh quốc gia của ông Trump đã có các cuộc thảo luận sơ bộ về cách thức bắt đầu đàm phán với

Greenland và Đan Mạch sau khi ông nhậm chức cho thấy lời đề nghị của ông Trump là nghiêm túc chứ không chỉ là lời nói bốc đồng.

Trên thực tế, đã có sự hiện diện của quân đội Hoa Kỳ trên hòn đảo này với một căn cứ thuộc khu vực cực bắc, Căn cứ Không gian Pituffik, trước đây có tên gọi là Căn cứ Không quân Thule. Căn cứ này bao gồm một trạm radar là một phần của hệ thống cảnh báo sớm của quân đội Hoa Kỳ nếu có sự đe dọa của hỏa tiễn đạn đạo.

Greenland cũng là một phần trên bản đồ quân sự được gọi là khoảng trống GIUK, một vị trí án ngữ hải quân quan trọng giữa Greenland,

Iceland và Vương quốc Anh được theo dõi chặt chẽ trong thời kỳ chiến tranh lạnh. Trong những năm gần đây, Nga đã tăng cường tuần tra bằng tàu ngầm và thực hiện các cuộc tập trận trong khu vực.

Sau khi ông Trump đưa ra đề nghị, người dân Greenland và Đan Mạch liền lên tiếng nói rằng hòn đảo này không phải để bán. Là một phần tự trị của Vương quốc Đan Mạch, Greenland, với dân số khoảng 56,000 người, có quyền quyết định hầu hết các chính sách nội bộ.

Tuy nhiên, trong thời gian gần đây, Greenland vẫn bị các cường quốc nhòm ngó.

Bắc Kinh đã tăng cường sự hiện diện kinh tế của

họ trong khu vực, bao gồm cả việc đầu tư vào các hoạt động khai thác mỏ ở Greenland. Năm 2018, Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ đã thành công ngăn chặn Trung Quốc tài trợ cho việc xây dựng 3 phi trường ở trên đảo.

Phía Trung Quốc tỏ ra đặc biệt quan tâm vì vị trí của Greenland nằm gần với tất cả các tuyến đường vận chuyển ở Bắc Cực, bao gồm "Con đường tơ lụa Bắc Cực" của Bắc Kinh mà họ sẽ tận dụng nhờ khoảng cách ngắn hơn để vận chuyển hàng hóa xuyên qua Bắc Cực, tránh các điểm án ngữ hàng hải tại kênh đào Suez và eo biển Malacca.

Đổi dào tài nguyên

Với các tuyên bố hăm dọa tăng thuế của ông

Khoảng trống GIUK - NAMUWIKI

Trump đối với hàng hoá Trung Quốc, các mỏ đất hiếm khổng lồ của Greenland cũng ngày càng trở nên quan trọng. Theo ước tính của Cơ quan Khảo sát Địa chất Hoa Kỳ, hòn đảo này nắm giữ khoảng 1.5 triệu tấn trữ lượng nguyên liệu đất hiếm, chỉ kém một chút so với 1.8 triệu tấn của Hoa Kỳ. Tuy nhiên, Trung Quốc vẫn đứng đầu về trữ lượng đất hiếm toàn cầu với khoảng 44 triệu tấn và các phân tích gia cho rằng Bắc Kinh có thể sử dụng các mỏ đất hiếm mà họ có trong tay như một vũ khí trong một cuộc chiến thương mại.

Tài nguyên của Greenland đã được nói đến từ nhiều năm qua, nhưng cơ hội để ngành khai thác khoáng sản của hòn đảo phát lên cho

đến nay vẫn chưa thành hiện thực vì rất khó có thể thuyết phục các nhà đầu tư mạo hiểm bỏ vốn ra để bắt tay vào việc thực hiện các dự án.

Thủ tướng Đan Mạch Mette Frederiksen đã phát biểu trên đài truyền hình Đan Mạch rằng mặc dù Greenland không phải là vùng đất để mua bán nhưng bà hoan nghênh vai trò về an ninh ngày càng trở nên quan trọng hơn của Hoa Kỳ trong khu vực sau khi có những hoạt động liên quan tới quân sự của những cường quốc khác như Nga chẳng hạn.

Mặc dù có sự phản bác liên tục từ chính phủ Đan Mạch, Tổng thống đắc cử Donald Trump vẫn kiên định trong những tuyên bố gần đây với ý tưởng về quyền kiểm soát Greenland,

điều mà ông đã từng nêu ra lần đầu vào năm 2019.

Mới đây, Bộ trưởng Ngoại giao Đan Mạch Lars Løkke Rasmussen cũng lên tiếng nhìn nhận rằng, với việc Nga tăng cường sự hiện diện quân sự của họ ở Bắc Cực và Trung Quốc ngày càng quan tâm đến khu vực này, Hoa Kỳ và tổ chức NATO có lý do chính đáng để lo ngại về an ninh khu vực.

Hiện nay vẫn không rõ để nắm quyền kiểm soát Greenland, Hoa Kỳ có thể đạt được bằng cách nào. Một số cố vấn của ông Trump thừa nhận rằng việc mua bán Greenland khó có thể xảy ra, nhưng việc mở rộng sự hiện diện của Hoa Kỳ trên hòn đảo này, thông qua các khoản đầu tư và sự hiện diện quân sự nhiều hơn,

là điều có thể thực hiện được.

Ngoài đất hiếm, theo ước tính của Cơ quan Khảo sát Địa chất Hoa Kỳ, ngoài khơi Greenland còn có khoảng 17.5 tỷ thùng dầu chưa khai thác và 4.2 nghìn tỷ mét khối khí đốt thiên nhiên.

Hoa Kỳ muốn mua Greenland từ lâu

Ý tưởng về việc Hoa Kỳ mua lại Greenland đã có từ cuối thế kỷ 19 dưới thời chính quyền của Tổng thống Andrew Johnson, là người có tham vọng mở rộng lãnh thổ Hoa Kỳ, nhưng nỗ lực đó đã thất bại.

Sau Thế chiến II, Hoa Kỳ đã tỏ ra quan tâm nhiều hơn đến Greenland vì tầm quan trọng chiến lược của hòn đảo này với sự hình thành chiến tranh lạnh giữa hai khối cộng sản và tự do. Năm 1946, dưới thời chính quyền của Tổng thống Harry Truman, Hoa Kỳ đã đưa ra lời đề nghị chính thức mua Greenland từ Đan Mạch với giá 100 triệu Mỹ kim trả bằng vàng. Đan Mạch đã từ chối. Cho đến nay, ông Trump vẫn chưa đưa ra con số cụ thể nào cho việc muốn mua lại Greenland.

VH

Căn cứ Không gian
Pituffik của Hoa Kỳ -
DEFENSENEWS.COM

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

Chị đi học, rồi đi làm thêm. Ngày ngày tất bật vật vã với cơm áo. Đêm đêm thương nhớ gia đình bạn bè giữa những giấc ngủ mệt mỏi.

Năm hết rồi Tết đến, cái Tết xa nhà đầu tiên đến giữa mùa đông trong thành phố New York. Trí nhớ chợt chờn nhưng chị lại nhớ rất rõ các chi tiết về buổi chiều cuối tuần năm ấy. Không biết làm thế nào mà ông anh lớn biết tin tức về cộng đồng người Việt tại New York tổ chức mừng Tết tại một ngôi nhà thờ trên phố Tàu. Mùa đông nên trời sớm tối, mới 5 giờ chiều mà đã nhá nhem. Tìm được chỗ đậu xe ở thành phố ấy trong ngày cuối tuần là cả một kỳ công. Đường phố nhộn nhúa, tuyết lẫn với bùn và mảnh lối đi đông đá; không cẩn thận là ngã chổng gọng. Mấy anh em, quần áo quần mấy lớp dày cộm, dắt dúi nhau lần mò đi tìm ngôi nhà thờ. Chị còn nhớ rất rõ cảm giác lạnh còng của hai bàn tay ủ trong túi áo lạnh, mấy ngón chân tê buốt trong đôi giày ướt nhẹp sau khi lội bộ chừng nửa tiếng.

Lần mò mãi rồi cũng đến

Tết đầu trên đất mới

Mùa xuân năm ấy trận đại hồng thủy ập đến, cuốn chị và người thân ra biển. Lênh đênh. Đói khát. Nhưng rồi họ cũng được cứu vớt. Cặp bến Hiệp Chung Quốc và cuộc đời bắt đầu. Chị làm quen với ngôn ngữ mới, cách sinh sống mới. Mấy anh chị em quây quần, bảo bọc nhau trong lúc cha mẹ, đại gia đình còn ở lại bên kia bán cầu.

nơi. Giữa phố xá đông đúc các cửa tiệm chật chội là ngôi nhà thờ nhỏ. Hội trường nằm dưới tầng hầm của nhà thờ. Chị nhìn quanh, bao nhiêu cảm xúc ùa về cùng lúc. Tha hương dù không ngộ... cố tri, gặp toàn người “mới” nhưng chị vẫn mừng chảy nước mắt. Chưa đến một năm nhưng tưởng như đã lâu lắm rồi chị mới nghe lại thứ tiếng nói riu rít trầm bổng ấy! Người già, người trẻ, nam không... thanh, nữ chưa... tú, quần áo còn luộm thuộm (dân tị nạn, mới chân ướt chân ráo đến nơi tạm dung, còn quay quắt lo nơi ăn chốn ở, lo tom góp tiền bạc để gửi về quê nhà trợ giúp người thân, của đâu mà chưng diện?), mặt mũi ai nấy cũng còn hom hem xanh tái nhưng không khí vẫn rộn ràng, ấm áp.

Buổi lễ mừng Tết năm ấy khá tươm tất, không biết mượn mỗ ở đâu mà ban tổ chức có tấm đại kỳ màu vàng ba sọc đỏ để cúng tế. Lá cờ khá lớn, che gần hết bức tường. Lư hương đồng đặt giữa hai cây nến đỏ. Bộ tam sinh đặt trước lá đại kỳ, khói hương nghi ngút. Bàn thờ giản dị nhưng trang nghiêm. Cạnh bàn thờ là một chiếc độc bình cắm cành mai vàng. Hoa mai giấy nhìn xa giống in như thật. Không biết nghệ nhân nào khéo tay quá. Góc tường đối diện treo một tấm băng rôn “Chúc Mừng Năm

Mới” viết thảo, bên dưới là hai chiếc bàn dài để thức ăn nước uống. Hạt dưa, mít bí, thịt quay và bánh... ú, những món ăn phổ thông trên phố Tàu. Năm ấy chưa xuất hiện bánh chưng, bánh tét của người Việt ta.

Những chiếc ghế xếp đặt san sát nhau. Ông già bà lão có chỗ ngồi, kẻ chậm chân đứng dựa quanh tường. Hôm ấy, có lẽ cả trăm con người đến tham dự nên hội trường chật kín.

Chị nhớ như in rằng lúc người dẫn chương trình mời người tham dự đứng dậy chào quốc kỳ và khi quốc ca trỗi lên thì chung quanh chị là những đôi mắt đỏ hoe. Bài quốc ca cũ tưởng chừng như không còn được nghe nữa thế mà ngày ấy, Tết 1976, tiếng hát vẫn lồng lộng, vang rền. *Này công dân ơi, đứng lên đáp lời sông núi...* Hình như người ta hát với tất cả sự đau đớn, thương tiếc của mình? Hình như người ta hát để gửi gắm nỗi niềm riêng?

Đầu óc chị “chục” được khá nhiều hình ảnh mà trí nhớ vẫn còn lưu giữ được đến ngày nay. Hình ảnh người trẻ khuôn vác, xếp đặt bàn ghế để có thêm chỗ ngồi. Hình ảnh người già tóc bạc kính cận khom lưng quỳ gối trước bàn thờ... Và chị thì nước mắt nhòe nhòet. Ông Cha xứ thấp nhỏ người Tàu chúc Tết cộng

đồng người Việt bằng tiếng Anh, và ông ấy cũng bùi ngùi kể chuyện mình. Cũng ăn Tết xa xứ như mọi người vì gia đình sinh sống ở Đài Loan. Hình như ông ấy là Father Liu. Cũng người Á Châu nên Cha Liu hiểu ý nghĩa của ngày Tết và hình như cũng “thăm” được nỗi thương nhớ của người xa xứ trong đêm đông buốt giá?

Sau phần nghi lễ, ban tổ chức mời bà con ăn tiệc mừng Tết trong khi anh chị em ca sĩ tài tử lên hát giúp vui. Đông như thế nhưng bà con xếp hàng theo thứ tự. Đói quá nên chị cũng xếp hàng lấy một chiếc bánh ú đồ dạ. Buổi chiều vừa từ chỗ làm ra là chị ù té chạy về cho kịp giờ. Mùa đông âm u tuyết rơi lả tả, trên đường phố xe cộ di chuyển chậm chạp ỉ ạch, lại phải đi quanh tìm chỗ đậu xe nên mấy anh em không đủ thời giờ ngừng chân ăn tối. Chiếc bánh ú từ phố Tàu hình khối tam giác, gói lá chi giống lá tre (?), cũng nếp, cũng đậu xanh nhưng trộn thêm đậu phụng lẫn nhân và một viên mỡ nhỏ xíu. Miệng nếp chín nhuyển xoa dịu cơn đói.

Chương trình văn nghệ giúp vui đêm ấy khá đông đảo ca sĩ dù sân khấu chỉ là một khoảng trống cỡ 20 bộ vuông. Dù chỗ cho vài ba người đứng hát và tay đàn guitare. Mở đầu là bài *Xuân Đã Về* rộn rập; bà con nhip

chân hát theo rầm rầm. Có người đàn ông gầy gò mặc áo lạnh dày cộm cất giọng hát *Đêm Đông*, thế là người người lại nước mắt lưng tròng. Không biết tác giả bản nhạc ấy lòng có tan nát như người đàn ông gầy gò trên sân khấu kia không? Đôi mắt nhắm hờ, tay búng dây đàn guitare, hình như nước mắt ông ấy ứa ra ở khóe... Chị đứng cách “sân khấu” khoảng 3 bộ Anh nên thấy rất rõ. Không có hình ảnh nào nghệ sĩ hơn như thế? Có ca sĩ hát luôn 3 bài mới chịu ngừng kể cả... *Tôi đưa em sang sông...* để chúc ‘xuân’ bà con. Không biết ông này đang thất tình hay bản nhạc ấy là bài “tử”? Đặc biệt nhất là chương trình văn nghệ có cả một bản cải lương. Người phụ nữ tóc dài hát tiếng Nam ngọt lịm; mỗi lần chị xuống xề là cả hội trường vỗ tay ào ào... Bài hát cuối cùng *Việt Nam, Việt Nam nghe tự vào đời...* được mọi người hát theo. Chị không còn nhớ tên các “ca sĩ”, những người dẫn thân lên sân khấu ca hát hôm ấy nhưng tiếng hát xuất thân của họ theo chị mãi đến bây giờ.

Giữa các tiết mục văn nghệ, thì thảo quanh chị những mẩu chuyện bên lề nho nhỏ về buổi tiệc... Nhà thờ cho mượn chỗ và tặng thêm ít tiền phụ trả chi phí để những người tị nạn khốn khổ có nơi gặp gỡ và có dịp mừng

Tết như cư dân Tàu tại thành phố New York. Vài mảnh thường quân đã tặng thức ăn, nước uống... Ai cũng nghèo, cũng trong lúc khó khăn mà vẫn có người rộng rãi chia sẻ. Nghĩ như thế nên chị lẳng lặng lục giỏ lấy ít tiền rồi cẩn thận gói vào miếng giấy cho bớt lộ liễu.

Tiệc tàn, người tổ chức đứng lên cảm ơn, hẹn năm sau gặp lại rồi mời bà con mang về những thức ăn, uống còn thừa. Chẳng ai mời gọi nhưng khách tham dự ùn ùn đóng góp. Có người gấp nhỏ tờ bạc ấn vào tay Cha xứ. Bị bất ngờ, ông Cha xứ ngỡ ngàng chưa biết phải giải quyết ra sao còn đứng tần ngần thì người kế tiếp nhanh nhẩu lên tiếng ... *Xin Cha bỏ vào quỹ của Nhà thờ...* Ban tổ chức đứng tiễn khách cũng ngỡ ngàng không

có “thùng phước sương” nên người muốn đóng góp chẳng biết ... bỏ tiền vào đâu cho kín đáo. Chị cũng đưa món tiền nhỏ trong giấy gói rồi lí nhí... *của ít lòng nhiều, cảm ơn quý ông bà anh chị chịu thương chịu khó, gánh vác việc chung.*

Mấy chục năm trôi qua bây giờ ngồi nhớ lại, cuộn phim trong ký ức lần lượt trở về như chiếu lại từng cảnh, từng tiết mục. Chị tần ngần so sánh chuyện xưa ngày ấy và những buổi tiệc mừng Tết về sau này rồi tự hỏi. Cũng những cái Tết, cũng những lần họp mặt cộng đồng Việt, sao ngày ấy khác xa “bây giờ” thế nhỉ? Ngày ấy sao mà đơn sơ, ấm cúng? Thiếu thốn, nghèo khó như thế mà sao những người tham dự hôm ấy lại lịch sự thông thả? Lại nhất là việc đúng giờ. Lẽ lạt khai mạc đúng boong như

trên tờ giấy in chương trình. Việc chào đón “quan khách” chỉ diễn ra vồn vện trong vòng 10 phút sau khi chào cờ, tế lễ. Ông Cha xứ chúc Tết đúng 3 phút, ban tổ chức nói vài lời chúc mừng và chỉ có thế. Hay là ngày ấy người ta kiệm lời? Chẳng mấy ai thích lên sân khấu? Không có những bài “diễn từ” lê thê và cũng không có cả người đại diện từ chục hội đoàn lên chúc Tết, cả tiếng đồng hồ cù cưa, sốt ruột, chậm trễ như bây giờ. Ta khá giả hơn, thông thả sung túc về vật chất hơn nhưng giờ giấc lại kéo dài như dây thun trong các buổi tiệc tùng và dường như cộng đồng mình đây những nghi lễ thủ tục, quân áo thay đổi mấy lần trong một bữa tiệc vài tiếng! Cảnh ăn uống cũng khác, ngày ấy bà con xếp hàng lấy thức ăn, thứ tự chờ đợi. Không

có cảnh ồn ào, tranh giành chỗ ngồi, thức ăn như năm nọ chị đến chơi quận Cam thấy đám con nít... phá cỗ, giứt quà, xô đẩy nhau lấy phong bao lì xì trong một buổi họp mặt của cộng đồng.

Nhớ đến mấy cái Tết đầu tiên trên đất mới mà chị... thêm quá thể, ao ước được sống lại cái không khí giản dị, ấm áp của những xa xứ tha thiết “ngộ cố tri”, mong được sum họp với đồng hương; được nghe những bài hát đơn sơ nhưng xuất thần vì ca sĩ hát với cả tấm lòng. Rồi chị lẩn thẩn tự nhủ mình bây giờ cũng... khác ngày xưa, không biết những người ăn Tết với ‘mình’ năm ấy bây giờ ra sao?... Mấy chục năm rồi còn gì?!

Ôi chao, cái Tết đầu tiên trên đất nước tạm dung. Cái Tết giữa mùa đông băng giá, cái Tết nhớ đời.

TLL

The advertisement is for 'Baot Tre' magazine. At the top, the logo 'tre' is displayed in a stylized font. Below it, four cartoon characters are shown in a row, each with a checkmark and a benefit: '✓ DỄ ĐỌC' (Easy to read), '✓ DỄ THẤY' (Easy to see), '✓ DỄ CẮT' (Easy to cut), and '✓ DỄ TÌM' (Easy to find). In the center, the text 'RAO VẬT TRÊN BÁO TRẺ' (Goods on the children's newspaper) is prominently displayed, accompanied by a cartoon character holding a magnifying glass. Below this, it says 'HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG' (Fast and effective) and 'TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH' (Saves time and money). At the bottom, it states 'ONLINE TRONG NGÀY' (Online today) and provides the website 'HTTPS://BAOTREONLINE.COM'.

Đua xe cắt cỏ

Để an toàn, các lưỡi dao của máy cắt cỏ đã được tháo ra. Môn chơi này xuất phát ở Anh năm 1968. Sau đó Hiệp hội đua máy cắt cỏ Anh (British Lawn Mower Racing Association: BLMRA) được thành lập vào năm 1973. Người Mỹ bắt chước và tổ chức cuộc đua tương tự dưới tên U.S. Lawn Mower Racing Association (Hiệp hội Đua máy Cắt cỏ Hoa Kỳ).

Nếu bạn cắt cỏ mỗi tuần và cảm thấy tay nghề mình cũng vững vàng, bạn có thể tham dự cuộc thi The Lawn Mower Racing World Championships (Giải vô địch Đua máy Cắt cỏ Thế giới) tại Anh quốc. Biết đâu kiếm được vài chục ngàn đô ăn Tết!

Đua xe cắt cỏ

Trong không khí của ngày Tết cổ truyền, mục “Bên Lề Thể Thao” xin tiếp tục giới thiệu đến các bạn vài loại trò chơi vui vui, hầu hết các môn chơi này đã biến thành những cuộc tranh tài quốc tế.

Kính Chúc quý bạn và gia đình cùng bạn hữu một năm mới an bình, hạnh phúc và nhiều may mắn...

Thi thả que

Nếu trong ngày đầu năm bạn ngại u đầu sút tai khi tham dự những môn thể thao “bạo lực” thì bạn có thể tham gia môn chơi “hiền” nhất thế giới.

Đó là môn thả que (Poohsticks). Người tham gia thả một que gỗ trên cầu xuống nước, que gỗ của ai về đích trước là thắng. Môn chơi chán phèo này bắt nguồn năm 1984, nhưng đã lôi cuốn được nhiều người trên toàn thế giới tham dự. Cuộc thi chính thức hàng năm được tổ chức tại sông Thames, trên cầu Poohsticks Bridge với các thí sinh từ khắp thế giới, nhiều nhất là Nhật, Mỹ, Kenya, Úc và dân Anh bản xứ.

Bạn có thể cùng gia đình đến thử tài, lệ phí rất rẻ, chỉ 1 euro một người.

Cuộc tranh tài thả que trên cầu Poohsticks Bridge

Thi kéo tai

Tai là một bộ phận nhạy cảm của con người, nếu trời lạnh, tai giòn như miếng bánh tráng, búng có thể gãy được. Người Eskimos ở vùng Bắc Cực nghĩ ra môn thi kéo tai (Ear Pull). Hai thí sinh ngồi đối mặt nhau, một vòng dây dài 2 foot, tương tự như sợi chỉ nha khoa choàng phía sau tai, nối hai tai người dự thi với nhau. Sau đó, ra sức kéo, ai bỏ cuộc là thua. Theo người Eskimo, môn chơi này rèn sự chịu đựng để đương đầu với sự khắc nghiệt của môi trường băng giá ở Bắc Cực.

Thi kéo tai diễn ra ở Thế Vận Hội Eskimos-Da Đỏ (The World Eskimo-Indian Olympics: WEIO) hàng năm tại Mỹ như một cách duy trì truyền thống. Nhưng chỉ tranh tài nội bộ, người ngoài chủng tộc không được tham gia.

Đua thuyền cạc tông

Môn thể thao quái chiêu này có tên là “milk carton regatta”. Các ứng viên tự tạo một chiếc thuyền bằng hộp sữa rỗng và chai lọ ghép lại.

Một cuộc đua hàng năm được tổ chức trên sông Lielupe, tại Portland tiểu bang Oregon, với tên là The Royal Rosarian Milk Carton Boat Race: MCBR.

Cuộc thi khá vui nhộn với nhiều mẫu mã thiết kế ngộ nghĩnh và đặc biệt là đậm tính gia đình, khi cả nhà hì hụi “đóng” tàu và thu gom các bình sữa, lon rỗng để cùng nhau thực hiện. Nếu ở nhà bạn đang có nhiều bình sữa hay lon rỗng, bạn có thể thiết kế một con thuyền để tham gia cuộc thi vào Chủ Nhật, ngày 22 tháng 6 năm 2025 này.

Hai anh em trong cuộc thi Milk Carton Regatta tại Oregon

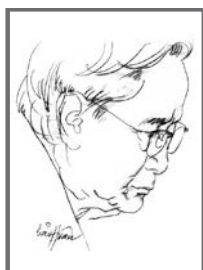
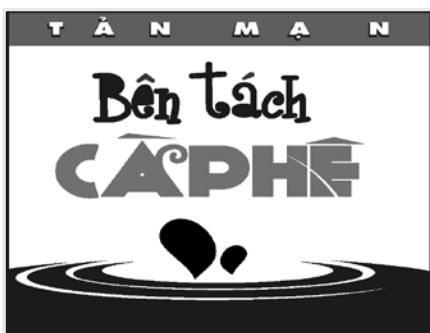
Thi kéo cần cổ

Môn chơi kéo cổ này xuất xứ ở Châu Đại Dương (Australia) với tên Goanna Pulling. Goannas là loài thằn lằn của Úc, có lẽ khi chơi, lực sĩ dụng thế giống như con thằn lằn. Hiện nay môn chơi này đã phổ biến khắp thế giới, và mỗi nơi có thể có đôi chút biến thể. Ở Finland cũng có môn thể thao truyền thống tương tự khởi phát từ năm 1928.

Giải vô địch quốc gia Úc (The Australian National Goanna Pulling Championships) được tổ chức tại Wooli, Australia, bắt đầu từ năm 1985 cho nhiều hạng cân và phân loại nam, nữ, trẻ em.

Một cuộc thi kéo cần cổ (Goanna Pulling) ở Phần Lan năm 1928

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Trong đêm tuyết giá này, hồn người Việt xa xứ dù ở bất cứ nơi đâu - ở thành phố Garland TX này, hay ở Falls Church VA, hoặc tận trên đồi Twelve Oaks Atlanta... hồn ai cũng mơ về một ánh lửa để sưởi ấm. Đó là ánh lửa của nồi bánh năm xưa. Nhân lúc Tết đến Xuân về, mời các bạn cùng Nguyễn này sống lại những kỷ niệm của những ngày tháng thật đẹp trong đời.

NGUỒN YOUTUBE

Tìm lại ánh lửa năm xưa

Trước hết là ánh lửa nồi bánh gia đình Sơn Ca

Thuở ấy Sơn Ca còn bé lắm. Mới 13, 14 tuổi. Tết đến cũng như ở mọi nhà chung quanh, không khí trong gia đình Sơn Ca nhộn nhịp và ấm cúng hẳn lên. Bố lo quét dọn bàn thờ lau chùi đánh bóng lư hương mua củi về chất đống bên hiên. Mẹ thì lo mua sẵn lá chuối, nếp, đậu xanh, thịt lợn. Trước Tết vài ngày mẹ và Sơn Ca đem đậu và nếp ra ngâm. Ngày 29 bắt đầu gói bánh. Đêm bố nổi lửa ngoài sân đặt thùng bánh lên. Cả nhà xúm quanh bếp lửa. Ngọn lửa cháy hồng thật đẹp. Sơn Ca và cô em kế là Khanh đem mấy củ khoai lang ra nướng. Xong cả đám chia nhau ăn. Khoai lang nóng thơm ơi là thơm, ngọt bùi trong miệng.

Ngọn lửa vẫn cháy. Nồi bánh bắt đầu sôi. Bố cho lửa nhỏ lại. Mấy chị em tản ra. Một đám bày trò bầu cua, cười vui rộn rã. Riêng Sơn Ca vào nhà tựa lưng vào

thành ghế xem phim trên truyền hình. Rồi ngủ quên. Lúc mở mắt ra thì trời gần sáng, nồi bánh đã chín, bếp lửa đã tàn. Mấy đứa em cũng đã về giường yên giấc. Sơn Ca đứng dậy, vào buồng ngủ tiếp

Sáng Mồng Một cả bọn mặc áo mới, tới chúc Tết bố mẹ và nhận phong bao lì xì. Rồi cả nhà ngồi quanh mâm cơm ngày Tết. Không khí gia đình thật đầm ấm, vui vẻ.

Tối trưa, chú Nghi chở Sơn Ca đi thăm cô bồ của chú. Lại được lì xì tiền mừng tuổi và ăn mút, hột dưa, cười vui rộn rã.

Chiều khoảng 4, 5 giờ thấy đói bụng, sẵn tiền lì xì đây túi, Sơn Ca ra đầu ngõ ăn bò viên, xong còn dộp đậu đỏ bánh lọt, uống sữa đậu nành, no căng hông.

Nay đã xa rồi những ngày xuân đầm ấm vui tươi trong gia đình. Bao nhiêu đổi dời, chia cách. Rồi Cộng Sản xâm chiếm đất nước. Sơn Ca lớn lên, lấy chồng rồi theo

chồng vượt biên. Những ngày tha hương, đón Tết ở Tallahassee, nhớ về những ngày xuân cũ mà rơi nước mắt. Bố chết, rồi mẹ cũng theo bố. Đêm giao thừa đốt nhánh hương khấn vái ngoài trời mà nước mắt hoen mi. Thôi, vĩnh biệt, xuân ơi.

■ Bây giờ tới ánh lửa nồi bánh trong gia đình Bích Nga và Bích Thảo

Đọc trên blog Bích Nga: “Hồi còn nhỏ, năm hết Tết đến không có gì thích bằng được Ba Má “sai vặt”, được phụ giúp Ba Má chuẩn bị mọi việc trong những ngày giáp Tết. Công việc thích nhất là ngồi gói bánh chưng (hoặc bánh tét) cùng với Má.

Sau nhiều giờ liên ngồi muốn cụp xương sống, mấy Má con đã cho trình làng một kết quả đáng kinh ngạc ... Mình cứ rờ rờ, cầm bánh lên thả bánh xuống khiến Má phải la cho mấy câu, mới chịu thôi.

Đến chiều tà là Má chuẩn bị nấu bánh. Ba đã xếp sẵn mấy cục gạch ở phía trước sân, bên cạnh đó là đống củi gỗ thật lớn, có nấu đến sáng cũng chưa hết đâu. Bếp củi lúc mới nhúm thì có hơi khói mù khói mịt một chút, nhưng không sao, khi lửa đã bén, đã được, thì không gian sẽ ... ấm áp thôi.”

Bích Thảo cũng viết trong blog của mình như sau: “Em mới vừa ăn bánh chưng xong và buồn muốn chết. Nhớ quá nồi bánh mẹ nấu bên hè. Hồi nhỏ tụi em năm nào cũng ngồi chụm nhum bên bếp lửa, nấu bánh và nghe kể chuyện ngày xưa. Buồn quá muốn khóc, anh à. Ước chi bây giờ em ở bên ấy, em cũng sẽ bày một nồi bánh chưng và mời các bạn đến nhóm lửa, thức suốt đêm, vui biết mấy.”

■ Bây giờ tới kỷ niệm về nồi bánh năm xưa của gia đình Nguyễn và bạn bè

A, những lời viết của Sơn Ca, của Nga và Thảo, đọc lên nghe như những tiếng gọi hồn, làm sống dậy trong tim những kỷ niệm tưởng đã chìm khuất ở một góc nào đó của ý thức. Hốt nhiên, trong đêm mùa đông tuyết phủ này, Nguyễn tôi bỗng thấy lại... Thấy lại, bởi chưng trong ký ức của bất cứ một gã đàn ông nào ở tuổi mình, nghĩa là đã đi tới những ga chót của cuộc đời, chắc chắn đều có ánh lửa của một nồi bánh chưng hoặc bánh tét. Đúng vậy. Từ những ngày xa xưa, đã trở thành tập tục gắn liền với đời sống, Tết đến là nhà nhà đều tổ chức gói bánh, nấu bánh. Ngày xưa, trong gia đình Nguyễn cũng vậy.

Ánh lửa nồi bánh thuở ấu thời ấy sống mãi trong hồn. Có thể rồi đây mọi thứ ánh sáng đều tắt hết, chỉ riêng màu hồng thuở ta mở lớn mắt nhìn đời là còn sáng mãi. Nó soi rõ từng lùm cây bụi chuối và những khuôn mặt bây giờ đã nằm trong lòng đất. Mẹ Cha, chú Từ, ông Rắc, chị Thoa, ông anh Cả, hai cô em gái ... Chỉ riêng cô hàng xóm tấm truồng dưới trăng là còn ở đâu đó, xa thật là xa, trên cõi đời này. Xin cho kẻ này được gọi lại đôi bóng ảnh, để gọi là mừng tuổi đất trời.

Các bạn ơi, những ngày ở xóm xưa vương phủ ấy, 28-29 Tết là thời gian bận rộn nhất. Vì đây là cái “công đoạn” cuối cùng (nói theo danh từ của đám chủ mới bây giờ) của một tiến trình đầy hấp dẫn: gói bánh và nấu bánh. Và rồi, đêm 29 trời tối mịt mùng. Mùa đông lạnh buốt, nhưng ngồi bên nồi bánh, bỗng thấy nóng ran cả mặt. Sau vườn, tiếng gió xào xạc, kéo kẹt trong bụi tre, lẫn với

tiếng ếch nhái, ễnh ương, châu chấu chọi từ dưới ao bông súng văng lên. Mấy chục năm sau, ngồi bên ánh lửa lò sưởi trong ngôi nhà gỗ trên sườn đồi Penasquitos, mình vẫn còn muông tượng lại những hình ảnh và âm thanh từ nồi bánh thời thơ ấu ấy. Ngồi hơ tay trên ngọn lửa, thằng Cu là Nguyễn tôi bây giờ được chú Từ kể cho nghe hết chuyện này đến chuyện khác. Bây giờ thì mình đã quên gần hết, duy chỉ còn lại hình ảnh ông Tôn Ngộ Không đầy lông lá vác kích xông lên đại náo vườn đào nơi tiên giới, rượt đuổi tiên ông tiên bà tiên cô tiên cậu chạy tuốt ... dẹp.

Ngồi bên lò lửa, Cu tôi mơ tới đôi mắt cô bé cùng trường và những phong bao mừng tuổi. Sáng Mừng Một lại được chị Thoa dắt đi lễ chùa Ba La, tới trưa sẽ cùng thằng Sao thằng Cừ đi xem hát bài chòi bên La Chũ. Ngày xưa ấy, đâu có sung sướng gì đâu, thỉnh thoảng còn bị mẹ đánh đòn vì trèo cây và lội sông, thế mà lúc nào cũng thấy vui, lúc nào cũng chỉ nghe tiếng cười tiếng hát. Những năm thơ ấu hồn nhiên trôi qua. Rồi lớn lên. Rồi đi học xa, đi làm, đi lính... Những năm ở Đà Lạt, cuối sáu mươi và đầu bảy mươi, Nguyễn tôi lại được thấy lại ngọn lửa của nồi bánh ở nhà Diễm, Tuyến hoặc Thái Lãng. Ngồi bên ly rượu, nhìn ngọn lửa hồng hồng cháy trong bếp, nói chuyện văn chương chữ nghĩa hoặc ba chuyện tầm phào, cũng là điều lý thú. Nó là thời khắc để suy tư đôi chút về cái này cái nọ, về gia đình, bạn bè, tình yêu, đất nước, chiến tranh... Hoặc im lặng, không nói gì cả, nhìn ra ngoài trời, tìm một ngôi sao trên đỉnh ngọn thông.

Thế rồi tàn cuộc chiến. Thế rồi đổi thay “ông hóa ra thằng,

thằng hóa ra ông”. Tiếp theo, những năm tháng đi tù. Trong những lần trại mịt mùng ngoài Bắc, đôi khi Tết đến cũng có nấu bánh chưng, nhưng là nhà bếp nấu, và mỗi người được phát bánh ăn trừ cơm trong mấy ngày Tết. Nói là mấy ngày, nhưng anh bạn của Nguyễn là Đông, chỉ ăn có một bữa là hết ráo 3 cái bánh bằng bàn tay. Những ngày sau đó, Đông nằm ép bụng, uống nước lã chịu trận. Bạn bè thấy thương chia cho chút ít.

Ra tù, trở lại Sài Gòn tang thương, vào độ cuối năm, 2 ngày trước Tết. Lại được nhìn thấy ánh lửa nồi bánh cháy dài dài dọc theo con đường Hiền Vương. Dân phường phố nấu bánh chưng bánh tét bán. Thời xã hội chủ nghĩa mới lên, con người xuống hàng chó ngựa, không nhà nào đủ điều kiện để nấu riêng một nồi bánh.

Thèm lắm đành đi mua những cái bánh ế về ăn đỡ. Trong hoàn cảnh như thế, các bạn của Nguyễn gom góp lại cũng nổi lửa nấu được nồi bánh trong sân nhà Diễm ở thành Ô Ma. Vẫn là những người bạn thời Đà Lạt -những Lãng, những Khánh và Hiên ... sau cơn thất tán, tìm lại nhau và cùng ngồi ôn lại chuyện xưa. Bao nhiêu đổi dời, mây chó, vẫn còn lại ta, ta vẫn là ta sao các bạn? Diễm kể hồi kết lại Đà Lạt, sau mấy năm tù về, Tết đến, Diễm cũng cố ngoi ngóp nấu được nồi bánh nhỏ, đem ba mươi cho vào ba lô chở xe đạp đến nhà các bạn tặng bánh và uống với nhau ly rượu thời đổi chủ.

Cuối cùng rồi cũng gặp nhau ở Mỹ. Không phải là tất cả nhưng cũng được một số. Qua bao đổi dời, những tưởng ánh lửa nồi bánh đã tắt. Nhưng không, nó vẫn cháy ở đâu đó nhưng ta không nhìn thấy

thôi, nếu không làm sao có bánh chưng bánh tét bán đầy các siêu thị người Việt? Vâng nó vẫn cháy. Cháy trong lòng Sơn Ca, Nga và Thảo, trong lòng Nguyễn, và hy vọng trong lòng các bạn nữa. Nó như một hồn ma không chết, ánh lửa của nồi bánh năm xưa ấy. Cũng như ánh lửa trong chiếc đèn lồng của anh chàng Jack O' Lantern, không lên được thiên đường mà cũng không về được địa phủ, cứ lang thang vơ vẩn trên cõi trần. Vậy thì, tại sao năm tới anh không tổ chức nấu một nồi bánh chưng bánh tét họp mặt đón xuân ở Dallas, giữa bạn bè thân hữu. Lời ai nói bên tai như từ cõi mơ.

Vậy mà ánh lửa nồi bánh cũng đã có lần cháy ở nhà Nguyễn Xuân Phước và nhà Hồng & Chu. Ôi, ấm cúng biết bao.

TN

NGÀY 1-1-2024

Tiến Vũ

Truyện “*Duyên phận hên xui*” nhẹ nhàng, dễ thương. Gọi lên được và thấy ngay hình ảnh người miền Nam luôn chân chất, xởi lởi. Những tính người như vậy thường giàu lòng nhân ái. Nếu ăn nói hoa mỹ, điệu dàng, chắc không có được tính chất này, và tâm hồn cũng sẽ khác.... (truyện ngắn “*Duyên phận hên xui*” của Nguyễn Thạch Giang đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/truyen-ngan/duyen-phan-hen-xui.baotre>)

NGÀY 11-1-2024

Nguyễn Hoa Thanh

Thật là thích thú với câu chuyện “*Ở nhà hàng Oasis Steakhouse*”, kết thật là đã ngứa. Sau này tôi mới biết Ted Tunner là tỉ phú, chủ nhân của đài truyền hình CNN. Như vậy mới thấy không phải người giàu nào cũng thông minh, mặc dầu ông ta có thể rất giỏi giang về kế hoạch hay định hướng trên thương trường (chủ CNN đâu phải đùa!). Nhưng người thực sự thông minh sẽ không cưới một người vợ như Jane

Fonda. (bài “*Ở nhà hàng Oasis Steakhouse*” do Dương Hùng sưu tập, đã đăng tại: <https://baotreonline.com/giai-tri/the-gioi-quanh-ta/o-nha-hang-oasis-steakhouse.baotre>)

NGÀY 13-1-2024

Jack Long Bông

Tôi đã từng dẫn khách du lịch tiểu bang khác đi xem Stockyards vài lần rồi, nhưng tác giả Hoàng Mai cho tôi cái nhìn sâu hơn về lịch sử cowboys và thương vụ lừa bò (...) Trước đây tôi có coi vô số phim Viễn Tây, có Clint Eastwood bắn súng đùng đùng nhưng chỉ coi kiểu giải trí, coi kiểu đó thì vài trăm năm sau cũng không hiểu được lý do tại sao có những chàng cao bồi đi lang thang từ đồng cỏ này sang vùng khác... (bài “*Stockyards những ngày trước Giáng Sinh*” của Hoàng Mai, đã đăng tại: <https://baotreonline.com/tin-tuc/phong-su/stockyards-nhung-ngay-truoc-giang-sinh.baotre>)

NGÀY 14-1-2024

Nguyễn Kim Hoat

Tôi có gọi đến tòa soạn Trẻ để đặt báo Xuân nhưng nghe cô trực máy bảo năm nay báo Trẻ không có in, như vậy báo Trẻ không làm báo Xuân nữa hay sao? Nghe sao buồn quá vậy.

Bạn sẽ không buồn lâu đâu, báo Trẻ chỉ tạm ngưng một năm do phải chuyển đổi nhà in đột ngột hồi cuối năm. Hẹn gặp lại các bạn năm sau!

LỜI GIỚI THIỆU: Angie Hồ Quang đến Hoa Kỳ năm 1984 theo diện tị nạn, bà quyết định chọn con đường phục vụ đồng hương. Khởi đầu, bà là Giám đốc cơ quan tìm việc làm cho người Việt. Năm 1991, bà làm cho sở An Sinh Xã Hội đến 2020. Bà thường xuyên cộng tác với báo chí, các trang web, các đài phát thanh và truyền hình nhằm hướng dẫn đồng hương trong các luật lệ và các chương trình ASXH. Trê hân hạnh được sự cộng tác của bà, và độc giả ở khắp nơi có thể viết thư gửi qua bưu điện hoặc email nhờ bà Angie Hồ Quang giúp đỡ các vấn đề về An sinh Xã hội. Thư từ xin gửi về: Mục "An Sinh Xã Hội"

3202 N. Shiloh Rd., Garland, TX 75044 hoặc Email: bientap@trenews.net

HỎI

Thưa bà Angie,

Mẹ tôi đang lãnh tiền hưu và một ít tiền SSI và nhờ đó cũng được hưởng Medicare và Medicaid. Bà có mua và là chủ bảo hiểm nhân thọ để tự lo hậu sự cho bà, nay trị giá tiền mặt tuy nhỏ nhưng đã vượt quá mức giới hạn cho phép của sở An sinh xã hội nên họ thông báo cắt SSI và Medicaid, xin hỏi bà là chúng tôi phải làm gì trong trường hợp này để có thể xin lại SSI cho bà và xin miễn số tiền họ đòi lại.

Xin cảm ơn bà.

TRẢ LỜI

Bà cụ có hai nguồn thu nhập từ cơ quan An sinh xã hội: Tiền hưu và tiền trợ cấp lợi tức bổ sung.

Hưu bổng không đòi hỏi giới hạn về tài sản, tuy nhiên chương trình SSI (Trợ cấp lợi tức bổ sung) do tiền của dân đóng thuế tài trợ nên có những quy định về thu nhập và tài sản khá khắt khe. SSI cho phép một cá nhân được quyền có mức tài sản không quá 2,000 đô la. Số tài sản này bao gồm tất cả tiền ký thác ở ngân hàng dưới mọi hình thức, tiền mặt, đất đai, bảo hiểm nhân thọ và tất cả những gì có thể chuyển đổi thành tiền mặt.

Dù vậy cũng có những thứ không bị tính là tài sản gồm có căn nhà đang ở, vật dụng cá nhân như nhẫn đính hôn hay nhẫn cưới, lô đất chôn cất, số tiền để lo hậu sự và bảo hiểm nhân thọ với mệnh giá dưới 1,500 đô la; phương tiện di chuyển

đầu tiên bất luận giá trị trường là bao nhiêu.

Vấn đề trong lá thư này là câu chuyện liên quan đến bảo hiểm nhân thọ. Bảo hiểm gồm có hai loại chính: Bảo hiểm nhân thọ có kỳ hạn và bảo hiểm trọn đời. Loại có kỳ hạn không có khoản niên kim tích lũy nhưng với bảo hiểm trọn đời thì có. Một khi số niên kim tích lũy tăng cao hơn mức tài sản cho phép thì sẽ bị mất SSI. Một khi mất SSI thì sẽ bị mất luôn Medicaid.

Biết rằng trên một kế hoạch bảo hiểm nhân thọ sẽ có 3 thành viên:

1. Người chủ kế hoạch
2. Người được bảo kê
3. Người thừa hưởng.

Khi là người chủ kế hoạch bà cụ có quyền ngừng hợp đồng này và lấy lại số niên kim.

Điều đầu tiên cần làm là sang tên kế hoạch này cho người thân trong gia đình, Bà cụ là người được

bảo kê và cuối cùng là chọn con hay cháu làm người thừa kế khi cụ qua đời. Một khi bà cụ không còn sở hữu kế hoạch này thì Bà không có quyền ngưng và rút ra số niên kim. Theo lý luận của người già, mục đích mua bảo hiểm nhân thọ là tránh phải để lại gánh nặng ma chay cho con cháu nhưng đâu biết rằng việc này vô tình ảnh hưởng đến trợ cấp và Medicaid.

Việc sang tên bảo hiểm với niên kim được coi là chuyển nhượng tài sản và thông thường phải đợi đến 36 tháng sau mới được xin tái cấp phát. Dù vậy tùy theo số tiền được chuyển nhượng mà viên chức ASXH sẽ xét thời gian tái phục hồi trợ cấp SSI.

Trong lúc chờ đợi để nhận được sự trợ giúp thêm về mặt y tế thì có thể tham gia vào chương trình Medicare Saving

programs.

Chương trình cũng do chính quyền tiểu bang quản trị nhằm giúp đỡ những người có tiền hưu cao hơn mức của tiền SSI. Lớp đầu tiên của Medicare Saving Programs là Qualified Medicare Beneficiary. Người nộp đơn cá nhân cần có thu nhập dưới 1,275 đô la/tháng và mức tài sản dưới 9,660 đô la. Khi được chấp thuận vào chương trình này OMB sẽ giúp trả bảo phí Medicare Part B, khoản khấu trừ 185 đô la và 20% phụ đóng. Gọi số 211 để được hướng dẫn thủ tục nộp đơn.

Cơ quan ASXH gửi thông tin cho biết bà cụ bị cắt SSI vì có mức tài sản cao hơn quy định cũng có kèm theo SSA 632 là mẫu đơn xin cứu xét việc tha hay giảm mức overpayment là khoản tiền trả lỗi cho người thụ hưởng SSI

AHQ

NG. T. THANH DƯƠNG
ARLINGTON, TX

Tết vui mọi nhà

Hai mẹ con vào bên trong khu hội chợ Tết. Chưa đến 4 giờ chiều mà mọi người đã đến rất đông, hôm nay Mồng 1 Tết Nguyên Đán hội người Việt của thành phố tổ chức trao giải khen thưởng các cháu học sinh giỏi và lì xì tiền cho tất cả các cháu khác như thông lệ hàng năm trong khu hội chợ Tết này. Các gia đình gọi kết quả học tập của con cháu cho ban tổ chức để vào danh sách được khen thưởng, món tiền thưởng không nhiều nhưng có ý nghĩa và giá trị tinh thần cao, khích lệ các cháu chăm chỉ học hành, thêm nữa, để các cháu có cơ hội tham gia mọi sinh hoạt của cộng đồng người Việt, nhất là vào dịp Tết cổ truyền của dân tộc.

Tôi rất tán thành, năm nào tôi cũng đưa Jack tham dự hội chợ Tết của người Việt

kéo con quên cội nguồn. Hai mẹ con vừa chụp hình bên chậu hoa Mai già vàng rực xong bỗng có ai đụng nhẹ vào vai tôi và giọng nói mừng vui:

- Chào cô, thật có duyên khi gặp lại cô tại chợ Tết.

Tôi cũng vui khi nhận ra ngay:

- Chào bác ... "Má Tèo". Hôm nay bác đi một mình hay là....

Bác gái lại bẽn lèn như hôm nọ:

- Cô còn nhớ "Má Tèo" nữa hả. Chỗ này xa quá tôi không dám đi một mình đâu, gia đình con gái chở tôi đi. Kìa kia vợ chồng nó và thằng cháu ngoại. Tôi ra với tụi nó nghen kéo đi lạc giống bữa hôm. Năm mới chúc cô và gia đình vạn sự như ý.

Tôi nhìn theo bác gái đi vội đến bên con gái, chàng rể người Mỹ đang công kênh

thằng con nhỏ chừng 2 tuổi trên vai, xung quanh là dòng người chen chúc bên các gian hàng Tết, các chậu hoa Cúc, hoa Lay Ơn và câu đối rực rỡ. Hình ảnh cả nhà đẹp như một bức tranh Xuân.

Bác gái này tôi mới quen tuần trước khi vừa bước chân ra khỏi chợ Việt Nam gặp bác tay xách túi đồ mới mua xong, nét mặt hoang mang hỏi tôi:

- Cô ơi, chỉ tôi đường về nhà Má Tèo.

- Bác đi xe hay đi bộ?

- Tôi đi bộ, nhà Má Tèo gần xít đây mà, tôi nhớ chỉ cách một con lộ, vào chợ mua đồ xong bước ra hoa cả mắt quên đường về nhà Má Tèo luôn.

- Con lộ và số nhà là gì bác?

Bác gái bẽn lèn kể lể:

- Nói cô đừng cười, con

gái bảo lãnh tôi mới qua Mỹ được một tháng nên không biết tên đường, không nhớ số nhà. Con gái chở tôi đi chợ Việt này vài lần. Hôm nay vợ chồng nó đi làm, cháu ngoại đang ngủ nên tôi đi bộ ra chợ mua thêm mấy thứ gia vị về nấu nồi canh chua cho bữa cơm chiều nay.

Thì ra thế. Tôi thắc mắc:

- Nãy giờ nghe bác nhắc đến nhà “Má Tèo” hoài, bộ nhà con gái bác “se” phòng ..À ..ở chung nhà với má thằng Tèo hả, hai nhà chơi thân với nhau lắm hả? làm sao tôi biết nhà má thằng Tèo ở đâu mà chỉ bác đường về.

Bác gái giãy nảy lên, cải chính:

- Không có ở chung đụng nhà má thằng Tèo nào hết. Cái khu nhà ở tên là Má Tèo.

Bây giờ đến lượt tôi hoang mang, khu nhà ở tên Má Tèo này chắc của người Việt Nam ở gần đây đây mà sao hồi nào giờ tôi chưa nghe đến? Tôi mời bác lên xe và chở đi chậm chậm theo hướng bác chỉ, bỗng bác reo mừng chỉ chỗ:

- Kìa kìa, nhà Má Tèo.

Đó là khu apartment tên Mỹ “Mateo”. Vậy mà bác “dịch” ra là “Má Tèo”. Bác gái xuống xe còn vớt vát kể thêm một câu:

- Tôi nấu canh chua mục đích cho thằng con rể Mỹ biết món ngon Việt Nam, nó thích ăn đồ Việt Nam

lắm. Cảm ơn cô đã đưa tôi về tới nhà Má Tèo.

Tôi dặn dò:

- Lần sau bác đừng để cháu nhỏ ở nhà một mình dù nó đang ngủ nhé, nguy hiểm lắm. Chào bác.

Tôi mỉm cười vui vui khi nhớ đến bác gái nhà “Má Tèo”. Bỗng ai đó lại vỗ vai tôi vui mừng:

- Nhờ hội chợ Tết mới gặp lại bạn đây.

Chị Bích làm cùng hãng tôi trước kia, chị đã về hưu mấy năm nay bây giờ mới gặp lại nhau. Đứng cạnh chị Bích là một cô gái Mỹ. Chị giới thiệu bằng tiếng Anh:

- Đây là Evelyn con dâu của tôi. Con dâu mới cưới được mấy tháng nay.

Tôi và Evelyn chào nhau xong chị Bích thoải mái nói tiếng Việt với tôi:

- Nó không hiểu tiếng Việt đâu, bạn muốn nói gì thì cứ nói. Còn mình chẳng thích đâu rể người Mỹ. Chán lắm.

Ý chị Bích muốn tôi cứ thoải mái phê phán con dâu người Mỹ của chị. Bà mẹ chồng than trước:

- Khác phong tục tập quán, chẳng biết thấp một nén hương cúng ông bà tổ tiên ngày Tết, chẳng biết ăn đồ Việt Nam, món Tết mình có nhiều món ngon thế mà nó cứ tỉnh bơ. Hôm nay tôi phải đưa nó đến hội chợ Tết Việt Nam cho nó làm quen và hội nhập được tí nào hay tí ấy.

Nàng dâu Mỹ đứng ngay bên cạnh, nghe mẹ chồng nói xấu một tràng tiếng Việt chẳng hiểu gì cũng mỉm cười vui vẻ xã giao:

- Yes ... yes ...

Tôi than thở với chị Bích bằng tiếng Việt:

- Nói gì người Mỹ, thằng Jack con tôi người Việt trăm phần trăm mà cũng không biết gì về phong tục Việt Nam, cho tới bây giờ nó vẫn ngoảnh mặt làm ngơ với bánh chưng bánh tét.

Và tôi tiếp:

- Thông cảm cho con dâu Mỹ đi chị, mình ở Mỹ bao năm mà vẫn xa lạ với nhiều phong cách Mỹ, mình vẫn thích ăn bánh mì thịt Việt Nam chứ có thèm ăn hamburger đâu.

Trò chuyện với chị Bích vài ba câu xong tôi chúc Tết chị và thêm câu tái bút:

- Chúc Tết này con dâu Mỹ Evelyn của chị biết ăn bánh chưng bánh tét và mai một con dâu Mỹ sẽ biết ăn mắm kho quẹt nhé.

Chúc chị Bích xong tôi nghĩ đến thằng Jack con tôi năm nay 15 tuổi, đã bao năm qua nó vẫn chưa thích nghi nhiều món ăn Việt Nam. Ăn cơm nhất định không chan canh mà chỉ húp canh riêng, ăn bánh cuốn nhưng không chấm “nước sốt Vietnamese” (theo cách gọi của nó) tức nước mắm tỏi ớt ngon lành mà mọi người Việt từ trẻ đến già

đều yêu thích.

Đã đến giờ hội người Việt phát giải các cháu học sinh giỏi, từng đứa được đọc tên và lên lãnh giấy khen cùng với phong bao lì xì giữa những tiếng vỗ tay ròn rã, Thằng Jack của tôi cũng trong đám học sinh giỏi ấy. Lãnh giải xong chúng nó đến bên nhau làm quen và chuyện trò. Nhìn những trẻ em trong cộng đồng Việt Nam nhân dịp này quen biết nhau tôi thật vui.

Tôi để Jack thoải mái trò chuyện cùng các bạn mới, đi vòng vòng ngắm chợ Tết, ngắm áo đẹp, người vui. Một lúc sau thì Jack đến tìm tôi, hỏi ngay:

- Mẹ ơi, con vừa nói chuyện với bạn Lily Nguyễn, bạn khoe là ngày Tết mẹ bạn cho ăn Square Cake ngon lắm. Square Cake là bánh gì? Con muốn ăn Square Cake giống bạn ấy.

- Mẹ cho con ăn cái bánh ấy rồi.

Jack thắc mắc thêm:

- Bạn Johnathan Trần thì khoe là ngày Tết bà nội bạn làm Long Cake cũng rất ngon. Con chưa biết mấy thứ này.

- Mẹ cũng cho con ăn cái bánh này rồi.

Jack ngạc nhiên:

- Thế mà con không nhớ nó là bánh gì..

Tôi bèn giảng giải:

- Jack Nguyễn của mẹ ơi, bánh chưng mà các con chẳng nhớ tên,

Lily Nguyễn thì gọi là Square Cake, con gọi là Vietnamese Cake

Còn cái bánh mà thằng Johnathan Trần gọi là Long Cake, nó là đòn bánh tét. Cả hai bánh chưng bánh tét tuy khác ngoại hình, khác tên gọi nhưng nội dung giống nhau đều làm bằng gạo nếp nhân đậu và thịt. Tết nào mẹ cũng mời con ăn, đồ dành, nắn nỉ và con chỉ nếm chút rồi thôi ...

- Sorry mẹ. Tết này con sẽ ăn nó nhiều hơn ...

Đúng là bụt nhà không thiêng, bao năm qua mẹ nói không nghe, bây giờ nghe bạn nói thì Jack nghe liền. Trên đường lái xe về nhà lòng tôi vui vui, nhờ đi hội chợ Tết Jack gặp thêm bạn người Việt, Jack mới có ý định ăn bánh chưng bánh tét mà bấy lâu nay nó hững hờ không hề đoái hoài tới.

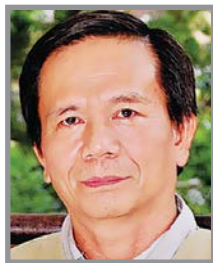
Lòng tôi thêm vui khi nghĩ đến gia đình bác gái ở khu chung cư “Mateo”, con rể Mỹ của bác Tết này thế nào cũng được bà mẹ vợ mới ở Việt Nam qua cho ăn mấy món Tết truyền thống Việt Nam, rồi cô Evelyn con dâu Mỹ của chị Bích biết đâu sau buổi tham dự hội chợ Tết hôm nay cô sẽ cảm tình với phong tục Việt Nam, về nhà biết thấp hương bàn thờ và biết ăn một vài món Việt Nam cho bà mẹ chồng hài lòng.

Tết vui mọi nhà vui mọi người.

NTTD (JAN.. 7- 2025)

Tết & quê hương...

TRẦN HOÀNG VY
KATY, TX

1
Khi những hàng cây phong ven đường đã cháy hết mình và lặng lẽ buông từng chiếc lá. Cây như khô kiệt, chơ vơ dưới bầu trời đông, xám đục...

Cùng lúc với cái lạnh cuối năm, ngày thêm buốt giá, là tiếng quạ kêu, rủ nhau bay về phía phương trời ấm nóng, lác đác trong những âm thanh náo động, khàn đục của bấy quạ, là những tiếng chim cu lẻ loi, từng hồi, quen thuộc. Bất chợt rừng mình, nhớ câu ca dao xưa của quê hương

đất Việt: “Cu kêu ba tiếng, cu kêu/ Cho mau đến Tết dựng nêu ăn chè...”. Lại thầm nghĩ trong đầu, một câu hỏi... “Xưa rồi Diễm”: “Tết sắp đến rồi sao?”, trong một buổi sớm, tuyết giăng, lái xe trên đường đi làm.

Mới qua những ngày Giáng sinh, từng bừng và rộn rã cùng với năm mới “Happy New Year”, mà học sinh nơi đây, “xứ người”, được nghỉ học gần cả tháng, và người đi làm cũng ăn theo hơn tuần lễ. Năm nay, năm thiếu, nên cái Tết Việt cũng gần kề, lòng cứ nôn nao, xôn xao và rạo rực một nỗi gì khó tả ...

Nhắm qua cuộc sống và tuổi đời, ta cũng đã qua xa lạ, xa lác cái tuổi ngày xưa “Mong mau đến Tết” để được mặc quần áo mới, nhận tiền lì xì trong những cái phong bao màu đỏ xinh xinh. Gia đình, rồi con cái, cuộc sống, cơm áo gạo tiền, làm nặng trĩu đôi vai và những lo toan thường trực, thêm làm “người xa xứ”, xa quê hương cố thổ cả một nửa vòng trái đất, nên nỗi nhớ quê, nhớ Tết, thêm canh cánh trong những ngày cuối đông lạnh giá nơi này.

2

Lác đác ở những hàng quán, khu chợ có người Việt, đã thấy bày bán những bloc “lịch ta”, in ấn đầu từ quê nhà gửi sang, cùng những hộp bánh mứt, hầu hết cũng đều thấy dòng chữ “Made in Việt Nam” mà thấy vui vui trong bụng. Cũng đủ thứ mứt bí, mứt dừa, mứt gừng, hạt sen và cả... “thèo lèo, cứt chuột”, còn có thêm cả “Áo quần, tiền vàng, giấy bạc” cũng đưa ông Táo và rước ông, bà. Gần sát ngày Tết, có thêm những lọ dưa mứt, củ kiệu, những đòn bánh tét, bánh chưng bắt mắt, hấp dẫn, mà những người Việt xa quê, từ lâu đã ao ước, nay cũng đã đủ đầy, sắm sửa cho một cái Tết.

Tất nhiên, đối với những vùng tập trung đông người Việt như khu

vực Little Sài Gòn ở California, hay Houston ở Texas thì không khí rộn ràng và vui tươi, lũ lượt người Việt Nam đi mua sắm, không thiếu một món gì, kể cả những cành mai, cành đào từ Việt Nam gửi sang, càng làm vui đi nỗi nhớ nhà, nhớ quê hương và tăng thêm phần ý nghĩa “ba ngày Tết” của người Việt xa xứ. Song những nơi có ít người Việt sinh sống, hoặc ở những tiểu bang “lạnh” vùng Đông Bắc Hoa Kỳ, số người Việt không đông, lại ở rải rác, lẽ dĩ nhiên “hàng Tết” cũng khan hiếm hoặc thiếu thốn, càng làm cho... nỗi nhớ thêm đong đầy, với nhiều cung bậc!

3

Vì là cái Tết được tính theo âm lịch, thông thường lại “rơi” vào tháng 2 dương lịch và có nguồn gốc từ Trung quốc nên trước đây, phần đông người Hoa Kỳ và phương Tây hay gọi là “Tết của China” tức người Trung quốc! Sau này, người ta gọi là “Lunar new year”, tức là “Năm mới Âm lịch” cho những người ăn Tết âm lịch, song lại không phải là ngày nghỉ lễ theo lịch của Chính phủ Hoa Kỳ, hay phương Tây, nên cũng hơi buồn! Phần đông việc mua sắm, chuẩn bị cho cái Tết, cũng đều được chuẩn bị trước đó vào lúc nghỉ ngơi, rảnh rỗi hay ngày thứ Bảy, Chủ Nhật,

và phần lớn đều do những người Việt từ tuổi trung niên trở lên nhắc nhở và thực hiện, lớp trẻ mà ngày nay hay gọi là “gen Z” coi bộ ít quan tâm hơn?

Thôi thì “xưa bày, nay đặt”, cũng gọi là làm theo truyền thống dân mình mà tưởng nhớ ông bà tổ tiên, quê cha đất tổ! Áo quần mới cho con cháu, thức ăn cho ba ngày Tết, bông hoa, mâm trái cây. Vạn thọ, hoa cúc thì không thiếu. Mai, đào thì không có hoa thật, bày hoa... giả, cũng tạm “Oke”. Mâm trái cây, quê nhà thường bày “ngũ quả” với “*cầu, sung, vừa, đủ, xài*” (trái măng cầu, trái sung, dừa, đu đủ, trái xoài). Thì phiên phiên “vừa, đủ, xài” thêm nho, lê, táo cũng vừa “Ta, Tây” cho sung túc!

Để đón Giao thừa, rước ông bà, mâm cơm cũng không thể thiếu thịt kho tàu, canh khổ qua dồn thịt, dưa món, củ kiệu, đĩa bánh tét hay bánh chưng, những món mà ngày thường ít nấu? Chiều tối 30 con cháu sum vầy, đầy đủ, cùng ăn bữa cơm gia đình, ôn lại những kỷ niệm sum họp gia đình, nhắc nhở ông bà, nguồn cội... Chúc Tết trước và cả lì xì năm mới, vì sáng sớm Mùng 1, con cháu đứa bạn đi làm, đứa đi học, không có dịp gặp nhau lâu.

Đêm đón Giao thừa, nếu không phải ngày mai cuối tuần, thì lui cui, lọ mọ những người... già, người

trung niên, bày biện, cúng kiếng. Con cháu đi ngủ sớm, ngày mai còn tiếp tục đi làm, đi học... Có năm, sơ ý đốt giấy tiền vàng bạc, để quên khói ngùn lên, alarm kêu inh ỏi, cả nhà hốt hoảng thức dậy, may mà chưa... làm phiền hàng xóm gọi... cảnh sát và xe cứu hỏa! Nhờ vậy mà mấy đứa cháu thức luôn nghe ông bà, cha mẹ “ôn cố tri tân” mà cùng “*nghiêng mình nhớ đất quê*” trong đêm Giao thừa ở xứ xa...

Ba ngày Tết, tất nhiên người Việt, cũng tận dụng thời gian đi thăm thú nhau, hoặc gọi điện, nhắn tin, chúc Tết lẫn nhau, hay hú nhau, gặp gỡ một đêm để cùng nhau “ăn Tết” và vui Tết... Song những “thú vui” như khi còn ở quê nhà như “Tổ tôm, tài xỉu, bầu cua, cá, cộ” xin đừng... nhắc tới!

Giao thừa, Tết Việt, thêm năm, thêm tuổi... lòng bỗng chột nao nao nhớ những câu thơ xưa của nhà thơ Kiên Giang, Hà Huy Hà:

“Năm mươi năm, bỏ làng xa xứ

Đầu bạc mới tìm về cố hương

Quên mất Vàm ngoài, sông Cái nước

Không nghe gà gáy giữa canh sương...”

(Chậu nhỏ đựng đầy hồn cố thổ)

Xứ người, không bao giờ nghe có tiếng gà gáy giữa canh sương!?...

THV

KATY, TX NHỮNG NGÀY CUỐI NĂM

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ

23-01-2025 - 29-01-2025

TÊN HÀNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
AMERICAN/CHINA	2	LAX, HND	\$1.713
EVA/AMERICAN	2	LAX, HND	\$1.727
AMERICAN/UNITED	2	LAX, HND	\$1.727
ALASKA AIRLINES	2	SEA, TPE	\$1.735
AMERICAN/CATHAY	2	LAX, HND	\$1.794
AMERICAN/EMIRATES	2	LAX, HND	\$1.796
CATHAY PACIFIC	2	LAX, HKG	\$1.921
QATAR AIRWAYS	1	DOH	\$1.926
ASIANA AIRLINES	2	SEA, ICN	\$2.005

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOẠI

NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$25,168 VN ĐỒNG
EURO	\$25,464 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$17,182 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$15,315 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$155.01 VN ĐỒNG
TIỀN US	NGOẠI TỆ
1 USD	157,433 YEN NHẬT
	0.97370 EURO
	0.81587 BẢNG ANH
	1.44030 CANADA
	0.90509 THỤY SĨ

Ngày nay trong lịch sử

24/1/1961

Ngày 24 tháng 1 năm 1961, một tai họa ít người nghe thấy, là Mỹ “thả” 2 quả bom nhiệt hạch xuống North Carolina. Đây là 2 quả bom có sức công phá gấp 250 lần quả bom nguyên tử Mỹ ném ở Hiroshima (Nhật). Đây là vụ ném bom ngoài ý muốn do động cơ máy bay trục trặc và vỡ tung làm 3 phi hành đoàn mất mạng. Rất may, nhờ thiết bị an toàn nên 2 quả bom không phát nổ.

Quả bom nhiệt hạch chưa nổ ở N. Carolina.

24/1/1933

Ngày 24 tháng 1 năm 1933, là ngày sinh của Chuẩn tướng QLVNCH Lưu Kim Cương, từng là Chỉ huy trưởng Yếu khu Tân Sơn Nhất. Ngày 6 tháng 5 năm 1968, khi đang trực tiếp chỉ huy đơn vị phòng thủ Tân Sơn Nhất trong trận Mậu Thân đợt 2 tại Ngã tư Bảy Hiền, ông bị trúng đạn B40 và tử trận. Hưởng dương 35 tuổi. Nhạc phẩm “Cho một người vừa nằm xuống” Trịnh Công Sơn sáng tác để tưởng niệm ông.

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thược ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Năm mới không thể thiếu trên môi những lời hứa suông...

Trần Thế Cương
Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội

"HÀ NỘI QUYẾT
TÂM DẠY THẬT,
HỌC THẬT, THI
THẬT, NHÂN TÀI
THẬT."

Cùng học Lưu Bình Nhưỡng (nguyên Phó trưởng Ban Dân nguyện Quốc hội CSVN) cách giải thích khi bị sếp bắt quả tang nhận tiền "lì xì" của công ty đối thủ:

"NHẬN 300,000 USD LÀ SAI LẦM CUỘC ĐỜI TÔI."

"HƠN 1 NĂM BỊ GIAM GIỮ, TÔI
ĐÃ CẢI TẠO BẢN THÂN, MỘT
SỰ CẢI TẠO RẤT QUYẾT LIỆT,
CỐ GẮNG GỘT RỬA NHỮNG
ĐIỀU PHẠM PHÁI, ĐẶC BIỆT
VỀ TÂM CAN."

Ngày vía thần tài (ngày 10 tháng Giêng Âm Lịch hằng năm), dân Việt có quan niệm mua vàng cầu may và tích trữ. Ngày đó, phải chi bà Đại biểu quốc hội này đứng ngay tiệm vàng nói...

Trần Thị Hồng Thanh
Phó trưởng đoàn đại biểu quốc hội tỉnh Ninh Bình

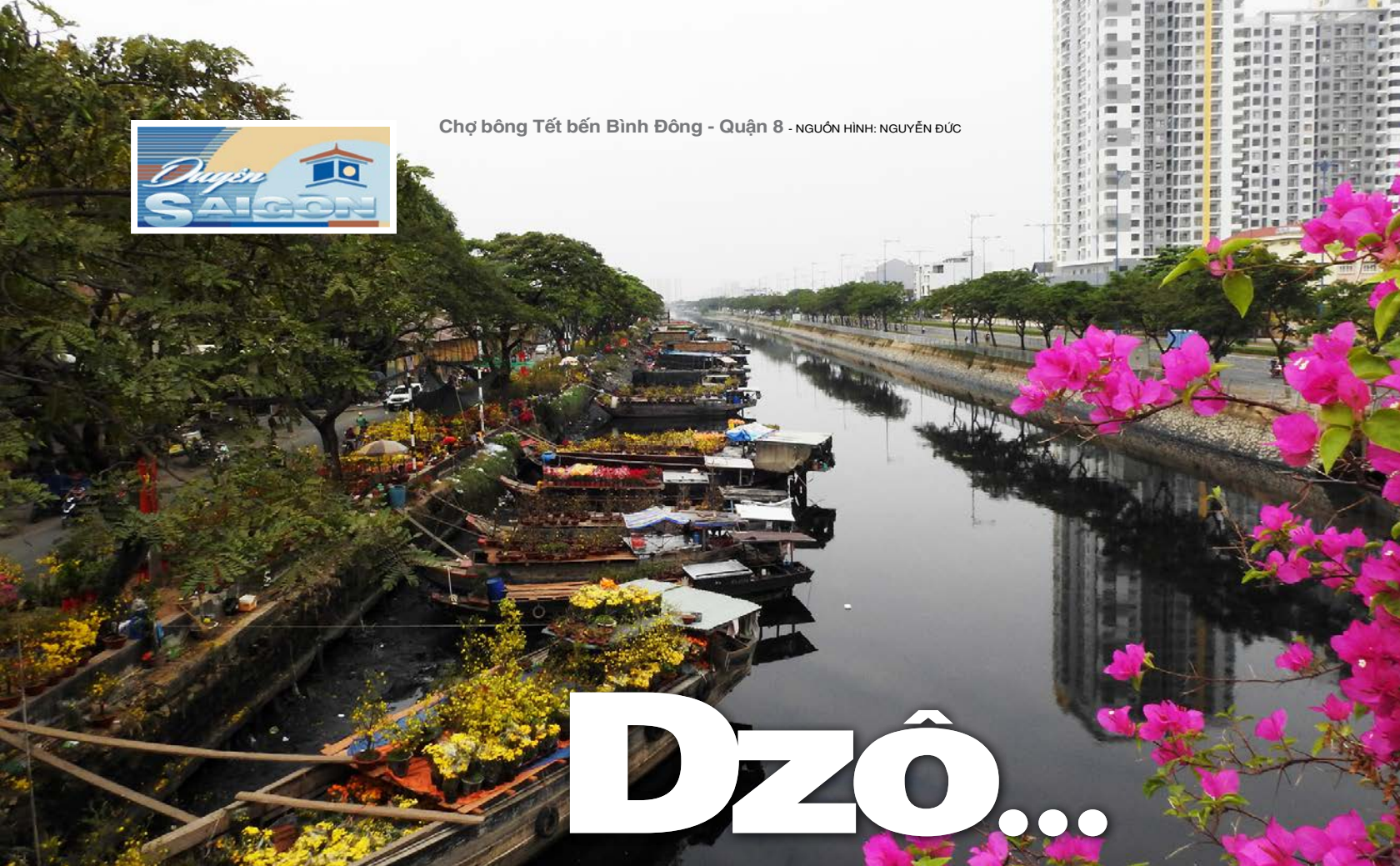
"VÀNG NẪM IM TRONG
DÂN LÀ VÀNG CHẾT, ĐỂ
NGHỊ NHÀ NƯỚC NÊU
GIẢI PHÁP KHUYẾN
KHÍCH NGƯỜI DÂN BÁN
VÀNG CHUYỂN THÀNH
TIỀN ĐỒNG."

...vẫn còn khó nữa thì nghĩ làm?

Nguyễn Mạnh Hùng
Bộ trưởng truyền thông - thông tin

"NHỮNG VIỆC
KHÓ THÌ NGHĨ
DỄ ĐỂ LÀM."

Dzô...

DU UYÊN
SÀI GÒN, VN

Ba người bạn chí cốt trong xóm bàn nhau nên tổ chức đón Tết thế nào, một ông nói: Cứ kiêng về vài két bia, nhậu suốt đêm 30 canh nổi bánh.

Ông thứ hai tiếp lời: Phải thật nhiều mỗi bữa mới tuyệt.

Ông thứ ba lên tiếng: Không, Tết chỉ có một lần trong năm, ta không thể làm như ngày thường được.

Tết ở mỗi nơi đều mang một nét đẹp riêng. Dầu người vui hay không thì cảnh Tết lúc nào cũng náo nhiệt và rực rỡ, thơm tho. Tết ở thành phố xúng xính váy áo, nô nức yến oanh. Nhiều đứa con phương xa dầu cô đơn trên căn gác trọ vì không mua được vé về

quê mùa Tết, nhìn ra đường cũng thấy rộn ràng. Tết ở làng quê là tụ họp làm gà, gói bánh, ai cũng phải phụ một tay dầu là cậu ấm cô chiêu “lâu lâu mới về” hay “ở bến mới về”. Phụ một chút tự nhiên chút ăn thấy ngon, thấy ý nghĩa, dầu lúc ăn sẽ... né cái bánh nào của mình gói ra. Tết ở hải ngoại có thêm mùi pháo kỷ niệm cùng nỗi nhớ quê hương da diết, lâu lâu như có con gù đó cắn nhẹ vào lòng, tanh ngọt tâm can - như một gia vị riêng mà người ở ngay quê nhà khó có thể cảm nhận. Nên dầu bánh Tết, bánh Chưng, thịt kho, dưa hấu, mai hay đào ở nước ngoài không thiếu, thậm chí đẹp hơn, ngon hơn, an toàn hơn, vẫn thấy khác biệt với quê nhà.

Nét đẹp thì riêng nhưng chắc cũng có một thứ chung, Tết tới thì ở đâu cũng có dầu thành phố, thôn quê hay ở Mỹ, Nhật, Pháp, Nga... miễn ở đó có người Việt - thì sẽ những tiếng “dzô dzô” (tùy lượng “đồng bào” mà nơi thì nhiều, nơi thì ít tiếng dzô). Ở Sài Gòn, thành phố bạn rộn mà tất cả các quán nhậu khu tôi ở luôn đông nghẹt về đêm, bất kể ngày thường hay ngày lễ Tết. Quan chức nhậu, nhân viên văn phòng nhậu, chủ cả nhậu, làm thuê nhậu, đại gia nhậu, nghèo nhậu, nam nhậu, nữ nhậu, già nhậu, choai choai nhậu và tôi (lâu lâu) cũng nhậu. Bình quân 1 người Việt Nam (trên 15 tuổi) uống khoảng 170 lít bia/năm, tỷ lệ bia tiêu dụng mỗi năm sòn sòn 4 tỷ

lít, rượu cũng cỡ hơn 300 triệu lít, chưa tính lượng rượu được nấu thủ công được ưa chuộng... Ngôi vị tiêu dụng bia rượu xếp thứ 2 khu vực Đông Nam Á, thứ 3 châu Á được Việt Nam giữ vững nhiều năm liền không cần cố gắng. Mà người ta thường đồn rằng người Việt ngày thường nhậu một, ngày Tết nhậu mười. Chắc chắn không oan đâu, theo quan sát của tôi...

Dẫu các luật lệ về nồng độ cồn ngày càng gắt gao, nhưng không cần tới đêm 30 Tết, từ Noel - Tết Tây người ta đã bắt đầu nhậu bàn coi Tết Ta sẽ... nhậu ra sao. Nhờ có sự chuẩn bị kỹ lưỡng, từ 23 tháng Chạp, đại hội ăn nhậu lan tràn khắp nơi,

Cùng là tượng “linh vật rắn” của năm 2025 (năm Ất Ty), cùng ở Việt Nam, nhưng khác chỗ được làm bởi người có cái đầu tỉnh và say? - NGUỒN HÌNH: FACEBOOK

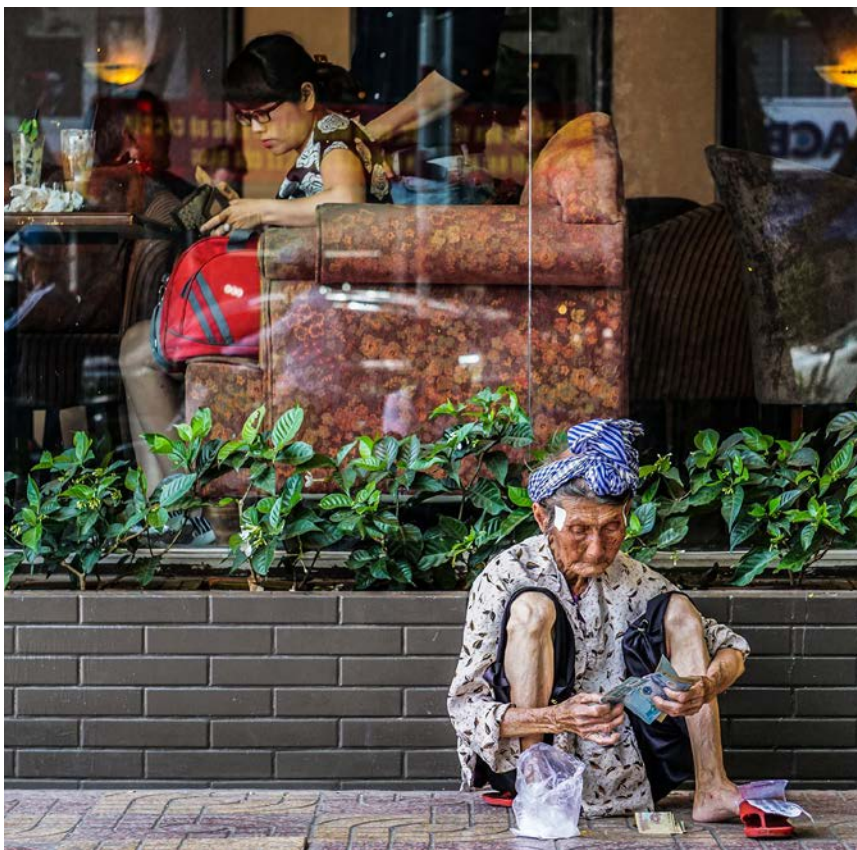

ở đường lớn/hẻm nhỏ/nhà hàng/nhà dân/thậm chí là ở nghĩa trang đều thấy những nhóm 5-7 người chen tạc chen thù. Dẫu

là Sài Gòn hay ở các tỉnh. Nhiều con hẻm nhỏ chật chội càng thêm chật chội vì cách mấy căn là người ta bày một bàn nhậu, bên

này nói chuyện với bên kia, hoặc đem loa ra hát hò rôm rả. Tết khác ngày thường ở chỗ nhậu nhẹt hay hát hò âm ỉ (quan trọng là hát dở) không bị la, bị la thì viện cớ “Tết mà!” Sáng có, trưa có, chiều có, cho đến tối rồi xuyên đêm...

Được cái, những buổi nhậu ngày Tết, đa số vui và chân tình hơn những buổi nhậu ngày thường. Vì đa số là những người họ hàng, anh em, bạn bè thân thiết làm ăn bận rộn cả năm mới có dịp gặp gỡ, mà do ít gặp nên còn nhiều chuyện để nói, còn giữ kẽ giữ tình nên cuộc nhậu chan hòa hơn. Bởi vậy mà mấy vụ đâm nhau khi giành trả tiền nhậu, hay khích bác nhau trên bàn nhậu Tết dẫn tới cự cãi đồ hằn. Nhậu xong có thể từ từ nghỉ ngơi, không phải tất tả chạy về nhà làm việc, gặp

Cuối năm
cùng đếm
lại số
đời...

- NGUỒN HÌNH:
TỶ BỤI

khách hàng... như ngày thường nên cũng đỡ căng thẳng đầu óc. Dĩ nhiên, đời không như là mơ, những chuyện không nên vẫn xảy ra, vì đó là ung nhọt mãn tính của xã hội này rồi!

Ngày xưa, cũng có nhiều cuộc hôn nhân được định trên những buổi tiệc rượu đầu năm, đa số là do hai ông già uống vài ly nên hứng chí rồi định chung thân cho đôi trẻ. Có lúc đôi trẻ còn chưa sanh ra hoặc là mới còn chập chững tập đi. May mắn, những cuộc hôn nhân được ấn định bởi “thần côn” ngày nay đã đỡ nhiều rồi. Ngày xưa nằm lòng “áo mặc sao qua khỏi đầu”, ngày nay không ai thêm mặc cái áo lễ giáo, Khổng nho đó nữa, áo hạp thì mặc không hạp ở trần. Bởi vậy, hai ông già có lỡ hứa cỡ nào mà hai đứa con trai cứng, con gái rượu không chịu thì cũng đành buông xuôi.

Không hiểu sao, ở Việt Nam xưa nay vẫn còn thói trọng nam khinh nữ, mà khi nói về con gái mình trước mặt người khác, người cha thường dùng cụm từ đầy vẻ thương yêu là “con gái rượu”, chứ không ai nói “con trai rượu”? Nhiều người cho rằng, nguồn gốc cách gọi “con gái rượu” có thể xuất phát từ thực tế ông hay uống rượu và thích nhờ con gái đi mua rượu. Vì con gái thường dễ sai vặt, quan trọng là không uống trộm rượu của cha

như con trai.

Có ý kiến cho rằng, thực chất “con gái rượu” là biến thể của một từ gốc Hán Việt là “nữ nhi tửu”. Trong cuốn Nam Phương thảo mộc trạng của danh sĩ Kê Hàm thời nhà Tấn (Trung Quốc), điển tích về nữ nhi tửu hay rượu nữ nhi hồng được chép lại như sau: “Ngày xưa Nữ nhi tửu là loại rượu mà những gia đình giàu phải có trong dịp gả con gái”. Theo phong tục cổ xưa của người Thiệu Hưng, lúc con gái chào đời, người cha sẽ chọn 3 vò rượu gạo nếp ngon nhất, trang trí

thật đẹp bên ngoài, mời nghệ nhân khắc vẽ các hoa văn diêm lành như hình hoa lá, ký tự, chim muông và những con thú rồi bịt kín miệng vò bằng bùn, chôn dưới gốc cây quế hoa (hoa mộc) hoặc giấu trong vách, dưới hầm. Khi con gái 18 tuổi, lấy chồng, họ sẽ múc 3 chén rượu đầu tiên đặt trên bàn thờ rồi đem dâng lên cha chồng, cha đẻ và chồng của cô dâu, nhằm chúc sức khỏe, trường thọ và thịnh vượng, sau đó đãi người thân, bạn bè, nên loại rượu này có tên là Nữ nhi hồng tửu hay Nữ nhi tửu, do trên

vò rượu thường trang trí những hoa văn đẹp nên có thêm tên là Hoa diêu tửu. Các gia đình có con trai cũng chôn rượu xuống đất; rượu này được lấy lên khi con trai đạt đến tuổi trưởng thành, được gọi là rượu “trạng nguyên hồng” thay vì “nam nhi tửu”, có lẽ đó cũng là lý do tại sao người xưa gọi “con gái rượu” mà không gọi “con trai rượu”.

Ngày nay, người ta ít uống rượu truyền thống nhưng ai cũng biết rượu càng ủ lâu càng ngon (còn “con gái rượu” mà “ủ” trong nhà càng lâu thì người cha càng lo lắng).

Tết, có người thích có người không. Nhậu, có người thích có người không. Như “con gái rượu” của cha, cũng có người thích có người không. Trên đời này luôn có người thích và có người không thích thứ gì đó, ai đó... Nhưng có lẽ, rất ít thứ làm được chuyện ai cũng ghét như những dải bông giả trang trí khắp đường sá Sài Gòn ngày Tết (cũng như ngày thường), nhất là chúng luôn được đi kèm cùng các khẩu hiệu đậm hơi. Khi tôi nhìn chúng, tôi cứ tưởng tượng ra những ông bợm rượu chân nam đá chân xiêu, vừa đi vừa chửi rửa khạc nhổ ối mửa trên con đường được lát gạch trị giá ngàn tỷ giữa trung tâm Quận Nhứt vậy. Nhìn vừa khó ưa vừa gây khó chịu!

Bà con du Xuân chụp hình Tết nhớ cẩn thận (hình cũ, thông điệp không cũ) - NGUỒN HÌNH: FACEBOOK

DU

<https://baotreonline.com>

nội dung phong phú, đa dạng với sự cộng tác của những cây viết tài năng và xuất sắc trên khắp thế giới trong mọi đề tài, mọi lãnh vực....

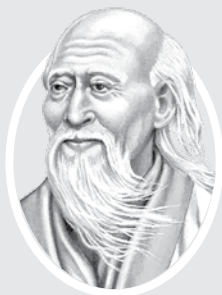
muốn nhận báo miễn phí mỗi tuần (bản pdf), xin email cho

baotrehaingoai@gmail.com

Suy Đi Ngẫm Lại

Thấy thuốc dở thì cùng lắm giết một mạng người, thấy địa lý tồi thì hại cả dòng họ, làm chính trị mù quáng thì thui chột cả đất nước.

LÃO TỬ

Trang sức hấp dẫn nhất của phụ nữ là phẩm hạnh chứ không phải kim cương hay vàng bạc.

MENNANDRE

Người cao thượng là người không bao giờ làm một điều gì để hạ thấp người khác.

ANNE CARSON

MINH HẢI

Trẻ trong gia đình

Bạn hẳn biết không có gì quan trọng bằng những đứa trẻ trong gia đình. Thời gian với bạn chỉ thực sự có giá trị khi có ai đó đặt trọn vẹn niềm vui ở bạn. Xin đừng bỏ phí. Đừng là người cha hay người mẹ phải hối tiếc khi nhìn lại đời mình và nhận ra đã không dành đủ thời gian cho niềm vui của con cái khi chúng còn bé dại. Rồi sẽ có một ngày những đứa trẻ ấy lớn lên và có những người bạn mới. Lúc đó chỗ đứng của bạn trong lòng con cái sẽ phai mờ đi và không còn dấu tích.

- Bạn hãy nhớ là khi mình không dành đủ niềm vui cho trẻ thì chúng sẽ tìm những niềm vui khác ở nơi khác. Nói vậy không có nghĩa là bạn phải hóa trang với trang phục lông chim và nhảy múa như trong phim ảnh. Cũng không có nghĩa là bạn phải giả vờ té ngã trên cầu thang để làm vui cho lũ trẻ mà không cho chúng có những trò chơi riêng. Tuy nhiên nếu bạn không giúp trẻ có những hoạt động thích thú, thì có thể chúng sẽ vẽ bậy lên tường hay tháo những cuộn giấy vệ sinh ra giăng khắp nhà.

- Con cái của bạn dù ở bất cứ lứa tuổi nào cũng có những thời khắc biểu tượng tự. Chẳng hạn thức dậy, ăn sáng, ăn trưa, ăn tối... Nhưng ngoài những việc đó ra, chúng sẽ làm gì với khoảng thời gian còn lại. Là cha mẹ bạn hãy giúp trẻ thực hiện một số những hoạt động để lấp đầy những khoảng trống đó. Hãy cho trẻ tham dự vào việc chăm sóc nhà cửa (bày lại tủ sách, sắp đặt lại phòng đồ chơi) hay làm một việc gì đó trong một dự án chung. Đây là những gì mà các cô thầy giáo ở nhà trẻ thực hiện để giữ cho lũ trẻ luôn bận rộn vui chơi.

(còn tiếp)

BẢO HUÂN

HOÀNG VŨ

Đi lại trong nước và đến Châu Âu

Nếu bạn đi máy bay trong nước hoặc dự tính đi du lịch đến Châu Âu trong năm 2025, nên lưu ý đến những quy lệ sau đây

REAL ID

Nên chuẩn bị để giấy tờ tùy thân được cập nhật càng sớm càng tốt, vì từ ngày 7 tháng 5 năm 2025, Bộ Nội An Hoa Kỳ (U.S. Department of Homeland Security) sẽ bắt buộc mọi người sử dụng REAL ID tại phi trường và một số cơ sở liên bang.

Hành khách nội địa tại Hoa Kỳ phải tuân thủ quy định REAL ID để được lên máy bay.

Real ID trông giống như thẻ căn cước hoặc bằng lái xe hiện nay, nhưng có một ngôi sao ở góc trên bên phải.

Nhập Cảnh Vương Quốc Anh với ETA

Việc mở rộng chương trình Electronic Travel Authorization (ETA) sẽ ảnh hưởng đến du khách đến Vương quốc Anh. Từ ngày 8 tháng 1 năm 2025, ghi danh ETA sẽ là điều bắt buộc đối với du khách nhập cảnh, để chính quyền Anh có thể kiểm tra thông tin trước khi du khách đến, tương tự hệ thống ESTA của Hoa Kỳ nhằm giảm rủi ro an ninh và để việc nhập cảnh biên giới hiệu quả hơn.

- ETA, có chi phí khoảng \$13, không phải là visa và không thay thế bất kỳ đòi hỏi visa nào hiện có.
- Người du lịch đến Vương quốc Anh từ ngày 8 tháng 1 có thể ghi danh qua trang web chính thức của chính phủ Anh (<https://www.gov.uk/guidance/apply-for-an-electronic-travel-authorisation-eta>) hoặc sử dụng ứng dụng ETA.
- ETA có giá trị cho nhiều lần nhập cảnh vào Vương quốc Anh trong thời hạn 2 năm.

Nhập Cảnh ETIAS

Mặc dù chưa đi vào hoạt động, hệ thống European Travel Information and Authorisation System (ETIAS) của Liên minh châu Âu, đã bị hoãn nhiều lần, dự kiến sẽ có hiệu lực vào tháng 5 năm 2025.

- Công dân Hoa Kỳ trước đây có thể du lịch châu Âu mà không cần visa giờ đây sẽ phải xin phép thông qua nền tảng (platform) ETIAS trước khi đến.
- Khi được cấp phép ETIAS, du khách có thể nhập cảnh nhiều lần vào các quốc gia tham gia cho những chuyến đi ngắn hạn (thường lên đến 90 ngày) trong vòng 180 ngày.
- ETIAS có giá trị đến 3 năm, nhưng nếu passport hết hạn, bạn sẽ cần xin giấy phép ETIAS mới.

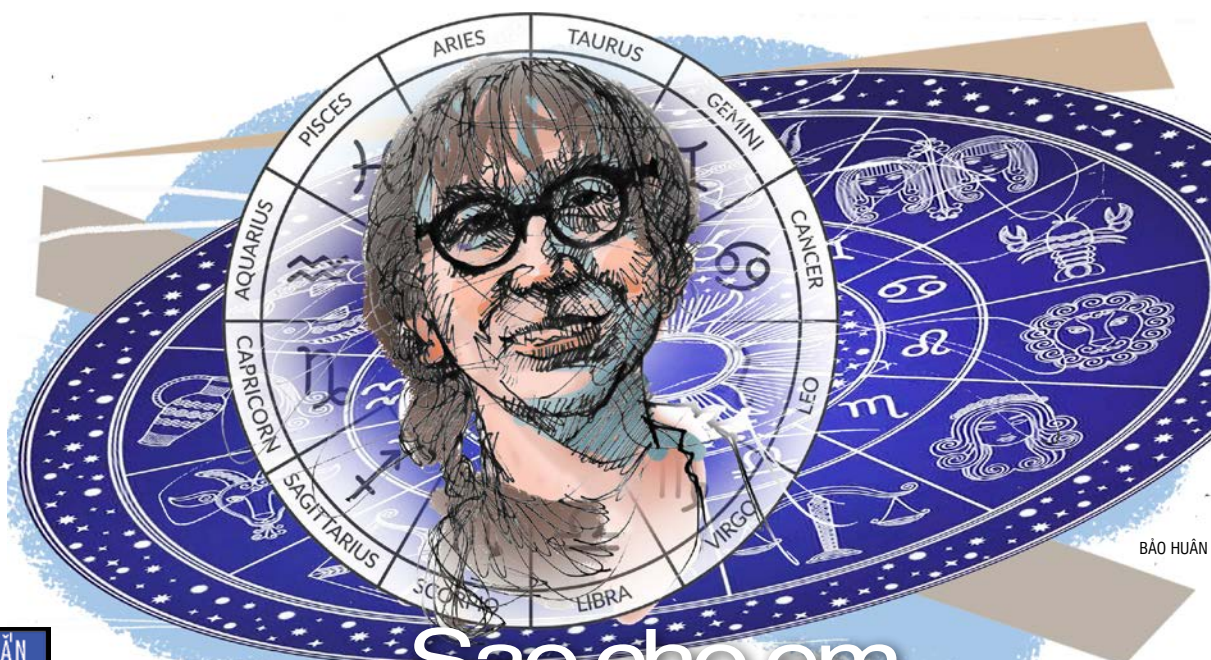

Bảo Vệ cho

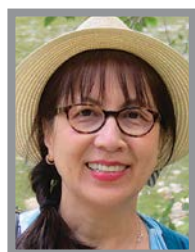
Hành Khách Hàng Không

Đầu năm 2024, các quy định liên bang mới đã được áp dụng, yêu cầu các hãng hàng không tạo điều kiện dễ dàng hơn để hành khách có thể được hoàn tiền sau khi chuyến bay bị hủy hoặc có thay đổi lớn.

- Theo quy định mới của Bộ Giao thông Hoa Kỳ, hành khách có thể nhận hoàn tiền tự động (automatic refunds) nếu không chọn đặt lại chuyến bay.
- Tất cả các hãng hàng không sẽ định nghĩa rõ ràng thế nào là “thời gian chậm trễ lớn (significant delays)”.
- Hành khách được hoàn tiền ký gởi hành lý nếu hành lý bị chậm hơn 12 giờ (hoặc 15-30 giờ đối với các chuyến bay quốc tế).
- Hoàn tiền cho các dịch vụ bổ sung đã thanh toán mà không hoạt động, chẳng hạn như WiFi.
- Hỗ trợ khách hàng trực tiếp 24/7 qua các kênh liên lạc.

BẢO HUÂN

GIÓ VIVU
VANCOUVER, CANADA

Sao cho em lấy chồng

Người Việt, dầu có tha phương, vẫn giữ những phong tục, tập quán, tín ngưỡng đã ăn sâu vào văn hóa. Người ta thường nghĩ rằng: trong con người ngoài thể chất hữu hình như dáng dấp, màu da, màu mắt... thì còn có phần hồn, phần tâm linh của mỗi người. Dù cho tâm linh là một dạng vô hình, phi vật thể, nhưng đây là một “món ăn tinh thần”, người ta dễ nhận ra trong “thất tình lục dục” mà “nhân chi sơ” đã có.

-oOo-

Cầm Tú, cô em họ của tôi là người rất mê bói toán, tử vi và phong thủy. Ở Mỹ, người ta có bác sĩ gia đình, nha sĩ gia đình, nhưng cô có cả “thầy bói gia đình”.

“Lòng tin” sao mà dữ dội, cuồng nhiệt vậy?... Cô Tú là

một kỹ sư làm cho NASA, có lẽ làm những việc liên quan đến các hành tinh trong vũ trụ nên cô tin vào “cõi trên”?

Dựa vào tử vi đẩu số, cô tin rằng lá số của cô có khoảng trên dưới 100 ngôi sao chiếu tinh, vận chuyển vào 12 cung. Vào thời điểm được nhiều sao chiếu sáng thì hên, còn nếu lu mờ thì xui. Đời người lúc thịnh lúc suy, như người ta vẫn thường nói “sông có khúc, người có lúc”. “Có thờ có thiêng, có kiêng có lành”, cho nên trước khi làm những việc trọng đại trong đời như cưới hỏi, xây nhà, mở cửa hàng... đều chọn ngày tốt để tiến hành. Cô tin ngoài chọn ngày lành tháng tốt, lá số tử vi còn dự đoán được vận hạn xảy ra trong đời hoặc giúp lựa chọn nghề nghiệp, người bạn đời, người hôn hợp... phù hợp để dễ thành công.

Trước khi lấy chồng, cô Tú đi xem bói. Bà thầy bói phán: “Cô lấy chồng vì tình yêu lại có “Đào hoa, Phượng các” nên lấy chồng trẻ hay già hơn đều được hạnh phúc”. Người ta lại hay ví von “Gái hơn hai, Trai hơn một”, vì cho rằng những cặp đôi này thường được sống hạnh phúc bên nhau. Lấy chồng nhỏ hơn cô Tú 2 tuổi, sinh được 1 trai, 1 gái kháu khỉnh dễ thương, nhưng vợ chồng cứ cãi nhau như cơm bữa và sau cùng gần đưa nhau đến cuối cuộc tình ở tòa thì chồng cô bị tai nạn xe đi về trời.

Cô buồn khổ nghĩ mình sinh ra đời dưới một ngôi sao xấu vì đã tuổi “Thân” mà còn thêm chữ “Mậu”. Nghe nói “mậu lúi, mậu dậu” có nghĩa là tiêu tán, hết tiền, hết tình... nên cô thường hay lo lắng về cái tuổi cầm

tin “con khỉ không” mà buồn, trong khi “Người ta tuổi ngo, tuổi mùi, mà sao tôi lại bùi ngùi tuổi thân”. Nhưng cô lại không biết “Tuổi thân thì mặc tuổi thân, sinh đúng giờ dân vẫn sướng như tiên”.

Chê bà thầy bói dở tệ, cô Tú “tôn sùng” một chiêm tinh gia nổi tiếng ở San Jose, California. “Cao thủ” này coi tử vi, tướng số, khí sắc, bắt mạch, sờ cốt, nốt ruồi, chỉ tay và đặc biệt là phong thủy. Cô Tú lặn lội đường xa đến gặp và càng nể phục vì thầy giải đoán như thần, kể cả những chuyện mà cô chưa hề biết, như chồng cô có bồ nhí trước khi chết, ngôi nhà cô đang ở bị “phá cách” vì tính sai hướng.

Ông thầy “bắt mạch như thần” trúng vào “tim đen” của cô, vì thế, nhất cử nhất động gì cô cũng gọi xin ông bói cho một quẻ trên phone. Cô còn là một “tín đồ” trung thành của những thầy bói trên mạng: bói bài, bói dịch, Tarot, Zodiac tây tà,... có đủ không thiếu món nào và coi “trên từng cây số” không hề mệt mỏi. Sáng nào cô cũng tham khảo trên mạng xem ngày hên, xui mà hào hứng hay ỉu xiu khi làm việc.

Cô Tú góa bụa khi còn rất trẻ, cô quen bạn trai đều “tâu trình” đầy đủ chi tiết cho thầy bói xem có hạn tuổi. Cô thường lo sợ bị “cắm sừng” hay bị lợi dụng về tiền bạc, luôn

cảm thấy bất an khi gặp rắc rối và không tự tin nên phải vấn kế thầy bói. Thầy không nói số cô sát phu, nhưng hay hù cho hú vía: “không lấy được vì có Tử Tuyết, nó lại sớm về châu trời, hoặc dân, thân, tỵ, Hợi là tứ hành xung.”

Cô Tú tin lời thầy bói đến nỗi mẹ cô phải lên tiếng:

- “Sao con không lấy ông thầy bói luôn cho tiện?”.

Cô trả lời: “Thôi! ông già quá rồi lấy sao được!”.

Mẹ cô thắc mắc: “ông ấy coi bói giỏi vậy mà sao vẫn nghèo khổ tới già?”.

- “Bị tổ phạt đó! vì thiên cơ bất khả lậu, ông dám tiết lộ cơ trời”.

Mẹ cô ngao ngán gượng cười rồi khuyên: “Thừa tiên thì đem mà cho. Đừng dại xem bói rước lo vào mình”. Nhưng cô vẫn không nghe lời mẹ khuyên, anh chị, bạn bè cũng bó tay, sợ bị “đổ thừa”.

Khi NASA ở Houston lao đao, cô bị mất việc, nhưng may mắn có được việc làm ở hãng dầu khí. Cô vui mừng hết lời ca ngợi ông thầy “Hay không bằng hên”. Nhờ ông vẽ lá “bùa hên” cho cô mang theo khi đi phỏng vấn và mặc áo màu hồng, đeo ngọc Hồng Lựu hợp với mệnh thổ nên được may mắn hơn người.

Trước kia thiết kế việc “trên trời”, bây giờ lo chuyện “dưới đất” cô vẫn không thay đổi lòng tin.

Mua căn nhà mới, cô rước ông thầy từ San Jose qua coi phong thủy. Ông phán: “Vì lửa kỵ nước, nếu không đổi bếp qua hướng khác thì trong nhà có người chết và cánh cửa phòng làm việc phải luôn mở ra cho thông thoáng, nếu đóng lại sẽ bệnh hoạn triền miên”. Cô sợ hãi bèn mượn thợ đến dời bếp và gỡ luôn cái cánh cửa phòng làm việc (!)

Không những tin thầy bói mà cô còn tin cả thầy lang, con trai bị nhức đầu kinh niên, bác sĩ đang chữa trị. Có thầy lang từ Việt Nam qua Houston, cô chịu khó xếp hàng xin số, mong cho con được trị bệnh theo phương thuốc gia truyền quảng cáo rùm beng trên mạng là “thần y tái thế”. Cô tin con trai đang gặp hạn “Thiên la, Địa võng” bị đau bệnh do “người cõi âm” quấy phá.

Cậu con 14 tuổi, trong khi ngồi chờ, quan sát “thần y” rồi lắc đầu nói: “Mẹ ơi, con muốn nhường chỗ cho người khác vì con thấy dường như bình gì ông ‘bác sĩ’ này cũng cho một thứ thuốc ‘tiên’, một placebo effect (thuốc giả). Dắt con về, lòng bực tức cho đến khi thầy lang bấm bị lật mặt là lừa đảo, cô mới nhận thấy mình lầm lẫn. Con trai cô khỏi bệnh nhờ bác sĩ chuyên khoa thần kinh. Ngẫm nghĩ mẹ cô nói đúng “Ốm đau chạy chữa thuốc thang. Đừng đi xem bói mua vàng cúng ma.”

Cô bán nhà để rũ bỏ vận xui, phải mượn thợ dời lại cái bếp, nó đúng phương hướng của phong thủy nhưng không đúng với thiết kế của căn nhà. Cô phải tốn thêm một số tiền lớn trong khi “mèo vãn hoàn mèo”. Cô than thở thì thầy nói cô bị hung tinh “Kế đô” chiếu mạng nên Tài bạch hao tổn vận đúng vào cái hạn Tam Tai, nhưng cửa đã đi thay người. Mẹ cô Tú lại lắc đầu, rầu rĩ... “Nếu mà long hổ có tay. Thì thầy phong thủy có ngày mất răng.”

Quá tin lời thầy bói, chưa tìm được “chàng” hợp tuổi để nên duyên, cô Tú ở góa cho đến khi con ăn học thành tài thì cô đã “nửa chừng già”. Cô mua căn nhà nhỏ ở khu yên tĩnh, cầu mong được phúc tinh chiếu sáng do “ở hiền gặp lành” và “đức năng thắng số”. Cô vui mừng được trở lại làm việc cho NASA, vui hơn là gặp “tiếng sét ái tình”. Cô hẹn hò với một đồng nghiệp hiền lành, tốt bụng và đặc biệt là anh có bản lĩnh, điềm tĩnh, tự tin, hiểu tâm lý để thu phục “tâm linh”.

Lần này, không hỏi cao kiến của thầy bói, tìm cô rung rinh chân thành, không dị đoan, không tử vi bói toán, không dân gian giải đoán. Đầu năm đi lễ chùa, cô Tú thành tâm lâm râm khấn vái:

*Con cầu xin Trời Phật
Sao cho con lấy chàng ...*

GVV

TRẦN MỘNG TÚ
BELLEVUE, WA

50 Năm & những tờ lịch mới

50 năm như một giấc ngủ dài, thức dậy vẫn còn lãng đãng giữa chiêm bao.

Từ những cái Tết đầu tiên còn độc thân, còn cha mẹ, anh em chưa mất người nào. Cả gia đình ngơ ngác đất lạ, quê người ... nén nhang thấp lèn cành hoa ngoài vườn cắt vào, cùng với bao nhiêu xúc động.

*Đóm nhang cháy đỏ như
quầng mắt*

*Khói có bay về tận cố
hương*

*Vườn người tôi chiết
cành xuân thắm*

*Nhớ quê vết cắt trượt
xuống hồn. (tmt)*

Như bao nhiêu người Việt lưu vong khác, chúng tôi làm lại cuộc đời mình, và bằng một cách nào đó, chúng tôi chấp nhận thích nghi với đời sống như hoa cỏ thích nghi với khí hậu,

như cây quýt ở Giang Nam bên Tàu, mang sang vùng khác vẫn ra hoa kết trái tuy vị ngọt đã khác đi, nhưng cây vẫn sống và sinh hoa, kết quả hàng năm.

Thời gian đã một phần nào chữa lành những vết thương và giúp những vết sẹo lên da non, mờ dần. Trong mấy chục năm làm người di tản, chúng ta, chắc ai cũng hơn một lần thay đổi nhà cửa, thay thành phố hay sang hẳn một tiểu bang khác, và mỗi lần thay đổi là một lần hoang mang, một lần nén nỗi ngậm ngùi, cho dù nhà có đẹp hơn, thành phố có thích nghi hơn. Bởi vì đi đâu cũng thấy mình là “Người Di Tản”

Trong 50 năm, thế hệ hậu duệ của “Người Di

Tản” đã làm nên bao nhiêu kỳ tích. Cái xấu cũng có xảy ra nhưng so với cái tốt thì quả thực hậu duệ của Việt Nam Cộng Hòa xứng đáng cho những quốc gia cư mang mình không thất vọng.

Thời gian cứ thản nhiên trôi qua, Cha Mẹ chúng tôi và một vài người thân đã nằm im nơi đất khách, thế hệ của chúng tôi đã nhiều bạn bè bỏ đi biệt biệt, họ chơi trò trốn tìm nhau dưới những đám cỏ xanh. Họ có tìm được nhau không?

Những người chưa chơi trò “Trốn Tìm” còn lại ... Sáng thức dậy cùng mặt trời thấy mình hiện hữu, soi gương mắt đã rạn chân chim, tóc mỏng và trắng như sương mù, sương muối, biết là mình đã ở đây lâu lắm rồi.

Lòng hoài hương nhớ về cố quận thì ai mà không có, nhưng họ vẫn sống với tất cả những gì họ có để gây dựng cho một thế hệ tương lai tốt đẹp hơn trong khả năng của mỗi người. Người Việt là một trong những số người Á Đông có sức chịu đựng bền bỉ, thông minh và chăm chỉ.

Hậu duệ của những người lính Việt Nam Cộng Hòa đã có mặt ở mọi nơi, từ quân đội, chính trị, văn học, tôn giáo. Họ cống hiến và được đánh giá cao. Cái xấu đôi khi cũng có, nhưng so với cái tốt gạt hái được trên mọi lãnh vực, từ các nơi trên thế giới, giúp cho những người Quốc Gia đã hy sinh nằm xuống cũng được an ủi đôi phần.

Sau 50 năm nước Việt hoàn toàn về tay Cộng

Sản, Cộng Sản vẫn sợ bóng, sợ vía lá cờ VNCH. Chỉ cần lá cờ mà họ đã khinh miệt, chà đạp đổ xuất hiện dưới bất cứ hình thức nào, nhà cầm quyền Cộng Sản đã âm âm báo động và bắt phạt những người vô tình đứng cạnh. Mặc dù sau 50 năm khi có thiên tai xảy ra, trong nước vẫn không quên kêu gọi người Việt hải ngoại đóng góp. “*Tình Đồng Bào*” vẫn được ân cần nhắc tới.

50 năm, Nick Út, cựu nhiếp ảnh viên của AP rủ tôi về Hà Nội, nơi hiện thời AP có chi nhánh văn phòng ở đó. Tôi đã từ chối và nói cho Nick Út hiểu rằng, trong văn phòng đó không có một cựu phóng viên Mỹ nào của Saigon ngày cũ làm việc cùng chúng tôi nữa. Họ phần đông đã qua đời vì tuổi tác, nếu chúng tôi có về thì toàn gặp những nhân viên mới, cả Mỹ lẫn Việt, và những người Việt nếu có trong văn phòng đó, chắc chắn không phải là người quốc gia, nên đâu có thể gọi là re-union được, nó sẽ mang lại cho chúng tôi sự lạc lõng và ... buồn.

Thời gian của tôi trôi về đâu

Năm mươi năm lòng vẫn còn đau

Tay vuốt tóc tay gầy như tóc

Một nhánh hổ người vạn nhánh sầu. (tmt)

Những tháng cuối năm, tôi hay mong ngóng những cuốn lịch mới. Từ những cuốn Lịch của nhà thờ, họ đạo ở thành phố tôi cư ngụ, có ghi những ngày Lễ các Thánh, Lễ quan trọng như Phục Sinh, Giáng Sinh... để nhắc nhở mình sửa soạn một tâm hồn nhẹ nhàng thanh sạch đến Thánh Đường dự lễ, tôi cũng tìm đến những cuốn lịch ở các siêu thị Á Đông có ghi những ngày tháng âm lịch để tiện theo dõi những Mồng Một, ngày Rằm, của tháng âm lịch. Tôi cũng hay lang thang vào tiệm sách để tìm mua Lịch mới, loại lịch xé mỗi ngày một tờ là loại tôi thích nhất, loại này hiếm, không phải dễ tìm. Tôi thích những tờ Lịch mỗi ngày này. Tôi có thể ghi xuống đó những công việc sắp tới và khi ngày đó đi qua, tờ lịch được xếp sang một bên và tôi có thể xếp nỗi buồn vui của mình như xếp lại một tờ lịch đã hoàn tất. Những tờ lịch xé ra tôi để ngay vào một cái

hộp bên cạnh đó. Thỉnh thoảng lại nhìn xem đã phung phí hết mấy phần thời gian trong đời sống và cuối năm có thể đếm được bao nhiêu giọt nước mắt với bao nhiêu tiếng cười.

Việc mua Lịch xé từng tờ này tôi yêu thích từ khi còn trẻ ở quê nhà. Bây giờ nhớ lại thời gian đã xé “*Những Tờ Lịch Cũ*” và đã thả chúng bay như bướm bướm từ văn phòng làm việc ở lầu 4 của Thương Xá Eden xuống dưới đường vào những ngày cuối năm trong một thành phố thơ mộng của ngày xưa đó chỉ còn là kỷ niệm ...

Bây giờ ở quê người, tôi vẫn thích có cuốn lịch rơi từng tờ mỗi ngày, nhưng không phải năm nào tôi cũng tìm được. Cuốn lịch xé mỗi ngày năm nay của tôi là cuốn lịch có 365 tấm hình “*Chim Trong Vườn Sau*” đầy màu sắc. Cuốn này tôi có được do nhân dịp chị bạn thân Trùng Dương, ghé chơi vài ngày. Hai chị

em lang thang trong một tiệm sách gần nhà, tôi tìm thấy lịch xé từng tờ mỗi ngày, mừng quá, reo âm lên, Chị thấy tôi vui quá, vội vàng mua tặng.

Hình con chim đầu tiên trên cuốn lịch là con *Northern Cardinal* và con cuối năm là *Western Tanager*. Cả hai con chim này đều màu sắc rực rỡ.

Trong năm mới sắp tới này, hơn 300 con chim đầy màu sắc của vùng Tây Bắc nước Mỹ trên bàn viết, sẽ là niềm vui của tôi mỗi ngày. Mỗi lần mở một ngày mới, sẽ có hình một con chim mới khác nhau hiện ra, tôi sẽ đọc Thơ cho những con chim trong lịch nghe:

Ngày xưa anh đón em

Nơi gác chuông chùa họ

Con chim nào qua đó

Còn để dấu chân im

Anh một mình gọi nhỏ

Chim ơi biết đâu tìm.

(Phạm Thiên Thu)

Như những con chim để lại dấu chân trên gác chuông, chúng tôi những người di tản đã để lại nhiều dấu tích tốt đẹp: đó là thành công của con cháu người Việt gần như hầu hết trên mọi lãnh vực trên những quốc gia, những thành phố họ định cư.

Chúng tôi dù ở tuổi nào, luôn có niềm tự hào của những con chim bé nhỏ: Tự tin, xoải cánh trên bầu trời bát ngát.

TMT - XUÂN ẤT TÝ 2025

Lan man chuyện Rắn

TẠ PHONG TẦN
RANGE COUNTY, CA

Người châu Âu xưa tin số phận cuộc đời vào lá số tử vi và 12 cung Hoàng đạo, người châu Á tin ngày giờ sinh và tuổi theo 12 con giáp quyết định cuộc đời cao sang hay nghèo khó.

Con người có thân thiện với rắn không? Xin thưa rằng không, chưa bao giờ loài người coi loài rắn là thân thiện. Rắn có nọc độc cắn chết người. Từ châu Âu qua châu Á, con người sợ hãi đối với rắn và coi rắn như thiên địch. Các nhà nghiên cứu cho rằng con người thờ rắn

vì sợ hãi rắn, thờ rắn là hình thức thần phục, cầu hòa, mong rắn che chở và đừng làm hại người. Con người coi rắn là loài vật khôn ngoan nhưng hiểm ác. Rắn là con giáp thứ sáu trong Thập Nhị Địa Chi, gọi là Ty, ứng với khoảng thời gian từ 9 giờ sáng tới 11 giờ trưa, tức là lúc rắn đi ngủ nên rắn không hại người.

Trong tín ngưỡng các quốc gia khác, có rất nhiều thần rắn và đền thờ rắn, nhiều nhất là ở Ấn Độ. Người Ấn thờ những con rắn hổ mang bành khổng lồ với cái mang lúc nào cũng bành ra và cái đầu cất cao trong tư thế sẵn sàng chiến đấu nhìn rất hung ác. Các vị thần hình người thường luôn có con rắn bên cạnh hoặc quấn quanh cổ. Rắn thần là những con rắn hổ mang bành khổng lồ có 5 cái đầu cùng cất cao và bành mang ra giống như một mái hiên lớn. Hoặc rắn thần nhờ tu luyện “nội công thâm hậu, pháp lực cao cường” mà có thể biến thành hình người, khi nổi giận muốn “chiến” ai đó thì trở lại nguyên trạng đầu người thân rắn (nhìn rất kỳ dị, quái đản) và dùng đuôi quật chết đối thủ.

Rắn thần Nagar của người Thailand và Cambodia (tạm gọi là Nagar Đông Nam Á) cùng kiểu với rắn thần Ấn Độ, tức là hình thức hổ mang bành một đầu hoặc 5 đầu. Rắn Nagar Đông Nam Á khác với rắn thần Ấn Độ

ở chỗ trên đầu rắn Nagar có sừng cao gần giống như đội vương miện nhọn, có râu ngắn (không dài như râu rồng) và một đoạn vây lưng từ đầu trở xuống (vây không chạy dài tới đuôi như rồng.) Có thể nói, Nagar là một dạng “con lai” giữa rắn hổ mang bành và rồng. Hình thức bên ngoài của rắn Nagar hung ác hơn rắn thần Ấn Độ.

Rắn trong truyền thuyết dân gian Việt Nam và Trung Hoa cổ đại có vẻ ngoài hiền từ hơn, không phải hổ mang bành, thường là con mãng xà, tức là con rắn khổng lồ sống lâu năm thành tinh và thích ăn thịt người. Người Trung Hoa cổ đại cho rằng mãng xà là con rắn to lớn hung ác, nhưng ai tiêu diệt được nó thì người đó có số mệnh đế vương. Vì vậy, người Trung Hoa vừa sợ rắn mà cũng vừa thích rắn. Truyền thuyết kể rằng đất Bái đột nhiên xuất hiện một con bạch xà lớn nằm chắn ngang đường, dân chúng sợ hãi không ai dám đi qua lối ấy. Lưu Bang một hôm đi chơi uống rượu đến chập choạng tối, say mèm mới vác gươm xăm xăm trở về, băng qua con đường có bạch xà, bèn vung gươm chém chết rồi lôi xác rắn về làng. Dân chúng thấy vậy tung hô nồng nhiệt, truyền tai nhau rằng Lưu Bang có số mệnh đế vương, trời sanh để thay thế nhà Tần bạo ngược. Sau này, Lưu

Rắn thần Nagar của người Thailand

Bang thống nhứt thiên hạ, lập ra nhà Hán và lên ngôi vua, lấy hiệu là Hán Cao Tổ. Ngày nay chúng ta có thể hiểu măng xà giống như con rắn lớn.

Đời nhà Tống có câu chuyện về rắn rất nổi tiếng là Thanh Xà - Bạch Xà (rắn xanh, rắn trắng) tu tiên hóa thành hình người. Thanh Xà, Bạch Xà là hai con rắn lương thiện, cứu giúp người chó không làm hại người. Chuyện tình lâm ly bi đát của Bạch xà với chàng thư sinh Hứa Tiên được viết thành tuồng hát, Kinh Kịch, nhiều hãng phim dựng đi dựng lại với dàn ngôi sao diễn viên tài năng đóng vai Thanh Xà, Bạch Xà và Hứa Tiên.

Trong truyền thuyết người Việt, đáng sợ nhứt là chuyện “rắn trả thù” dòng họ cụ Nguyễn Trãi. Chuyện kể rằng người nhà cụ Nguyễn Trãi trong khi sửa nhà đã phá một ổ rắn, giết hết rắn con, chặt đứt đuôi một con rắn cái. Rắn cái bò lên mái nhà, trong khi cụ Nguyễn đang ngồi đọc sách thì rắn mẹ thò đuôi xuống nhử 3 giọt máu lên trang sách đang mở, máu thấm xuống 3 trang giấy. Con rắn đó sau hóa thành cô gái đẹp là Nguyễn Thị Lộ tìm cách vô ở trong nhà cụ Nguyễn Trãi. Nguyễn Thị Lộ lập mưu đầu độc nhà vua, làm 3 họ nhà cụ Nguyễn bị tru di, ứng với điềm báo “3 giọt máu, 3 trang

sách.” Khi quân đao phủ chém đầu tới Nguyễn Thị Lộ thì Thị Lộ hóa thành con rắn chạy mất.

Thuở nhỏ, tôi nghe bà ngoại kể chuyện “rắn trả thù” đó tôi sợ muốn chết, tối trùm mền kín mít không dám ngủ. Tôi hỏi bà ngoại con rắn chừng nào nó chết? Ngoại trả lời rắn không chết. Hỏi tại sao? Ngoại nói: “Rắn già rắn lột, người già người tụt vào săng.” Rắn nó lột da sống hoài, còn người già phải chết, săng là cái hòm. Tôi nghe vậy sợ chết quá trời, khóc thút thít tới khuya lơ khuya lác, tới lúc mệt mỏi quá ngủ thiếp đi lúc nào không biết.

Việt Nam có nhiều miếu thờ thần rắn ở miền Bắc và miền Trung, với ý nghĩa thờ thủy thần (chắc là thờ rắn nước?) Thí dụ như đền thờ thần rắn tại xã Cẩm Lương (Cẩm Thủy, Thanh Hóa.) Đình làng Phú Bài (xã Thủy

Phù, Hương Thủy, Thừa Thiên Huế) có bài vị thờ thần rắn là ông Dài, ông Cụt. Dân làng nói rằng đây là hai con rắn một dài một cụt, là con của thần gió từng linh ứng giúp đỡ dân làng nên tôn xưng là thủy thần.

Tôi chưa thấy xứ Nam kỳ có thờ rắn, chỉ nghe truyền thuyết về các ông thầy bắt rắn lừng danh, nhiều nhứt là được ghi lại qua các tác phẩm viết về miền Tây Nam Kỳ của cố nhà văn Sơn Nam.

Trong 12 con giáp của người Việt từ cổ xưa tới nay thì con Ty là loại rắn hiền không thuộc loại luôn bành mang ra chực cắn người. Người tuổi Ty được coi là có đặc điểm khôn ngoan, mưu lược, trầm tĩnh, làm việc quyết đoán dứt khoát, ăn nói có duyên.

Chưa tới Tết Ất Ty nhưng trên mạng internet và thị trường sản xuất thiệp xuân, phong

bì/bao thơ lì xì Tết Ất Ty đã xuất nhiều mẫu mã, màu sắc bắt mắt người nhìn. Hình vẽ con rắn Ất Ty kiểu cartoon vui tươi nhí nhảnh có, mà sang chảnh kiểu “quý tộc” cũng có, mạ vàng phết bạc cũng có. Tuy nhiên, không hiểu sao người ta thiết kế ra con Ất Ty Việt Nam kiểu rắn hổ mang bành? Theo cảm giác của tôi, những con Ty đó già chát và dữ dằn, đầu cật cao nghều nghệu, cái cổ có những sọc ngang hằn sâu, miệng há ra đầy răng nhọn và thò ra cái lưỡi dài ngoằng chẻ làm hai lo le nhìn phát khiếp. Hoặc họ vẽ ra những con Ty kiểu 3D có cái đầu bự góc cạnh, nổi u nổi nần, già cỡ tôi nhìn thấy cũng sợ, nói chi là con nít. Các mẫu design này không phải con rắn theo truyền thống 12 con giáp Việt Nam, mà đem qua bán cho người Ấn Độ thì hợp lý hơn.

Nghệ thuật là phải đổi mới và sáng tạo, không nên rập khuôn theo lối mòn. Tuy nhiên sáng tạo như thế nào mà tốt hơn, đẹp hơn, lôi cuốn, hấp dẫn người nhìn hơn, có màu sắc Tết hơn. Nhứt là phải thể hiện được đặc điểm mừng Xuân, vui tươi, ấm cúng, gia hòa vạn sự hưng. “Sáng tạo” mà nhìn thấy gớm hơn thì tôi xin can, thà cứ “bổn cũ soạn lại” cho nó lành.

TPT

Tranh dân gian 12 con giáp làng Sinh, Huế.

“Anh cho em mùa xuân”

Bài thơ “Nụ hoa vàng ngày xuân” của Kim Tuấn được trích từ thi tập “Ngàn thương” gồm 40 bài thơ của 4 thi sĩ Vương Đức Lệ, Mai Trung Tĩnh, Định Giang và Kim Tuấn. Nhân ngày đầu năm mới Nhâm Dần (1962), sau khi đọc được bài thơ ngũ ngôn (thơ 5 chữ) với hình ảnh sinh động và gieo cảm xúc dạt dào, nhạc sĩ Nguyễn Hiền thấy lòng lâng lâng và hân hoan viết lên khung nhạc những cung bậc Tango vui tươi, rộn rã. “Anh cho em mùa Xuân” là khúc ca xuân dịu dàng, đắm thắm cùng hoà quyện trong niềm vui đón mừng một năm mới trên một đất nước thanh bình và người dân có được một cuộc sống ấm no, hạnh phúc.

TẦM VĂN
ĐỨC QUỐC

Nhạc sĩ Nguyễn Hiền (1927-2005)

Nhạc sĩ Nguyễn Hiền (1927-2005) sinh trưởng và thành danh ở Hà-Nội và cùng thời với Hoàng Trọng, Hoàng Dương, Văn Phụng, Nguyễn Văn Khánh. Âm nhạc Nguyễn Hiền nhẹ nhàng và êm ái như cái tên của ông. Những sáng tác nổi bật có thể kể sơ lược như “Hai mươi câu hỏi của tuổi trẻ” (thơ Song Hồ), Huyền Trân công chúa, Từ giã thơ ngây, Tìm đâu, Buồn ga nhỏ (viết chung với Minh Kỳ), Hoa bướm ngày xưa (lời Thanh Nam), Lá thư gửi mẹ, Mái tóc dạ hương, Về đây anh, Tiếng hát học trò, Lá rơi bên thềm, Ngàn năm mây bay v.v.

Thi sĩ Kim Tuấn tên thật là Nguyễn Phước Vĩnh Khuê (1938-2003), sinh tại Huế và là hậu duệ đời thứ 5 của Tùng Thiện Vương Miên Thắm. Ông làm thơ từ đầu thập niên 60 và thơ của ông được phổ nhạc nhiều nhất trong 20 năm miền Nam Việt-Nam thịnh trị.

Thi sĩ Kim Tuấn (1940-2003)

Hai bài thơ được yêu chuộng nhất là “Nụ hoa vàng ngày xuân” được nhạc sĩ Nguyễn Hiền phổ thành nhạc phẩm “Anh cho em mùa xuân” và “Kỷ niệm” được nhạc sĩ Y Vân đưa vào ca khúc “Những bước chân âm thầm”.

Nhắc đến xuất xứ bài thơ “Nụ hoa vàng ngày xuân”, Kim Tuấn đã từng bộc bạch:

- Tôi làm bài thơ này để nhớ về quê mẹ Hà-Tĩnh, vùng đất sỏi đá nhiều hơn cơm gạo, với mơ ước “đất mẹ gầy có lúa”. Chữ “có lúa” chứ không phải “cỏ lúa” như một số ca sĩ đã hát sai lời cũng như câu “mất buồn vin ngọn cây” chứ không phải “mất buồn nhìn ngọn cây”.

Anh Cho Em Mùa Xuân

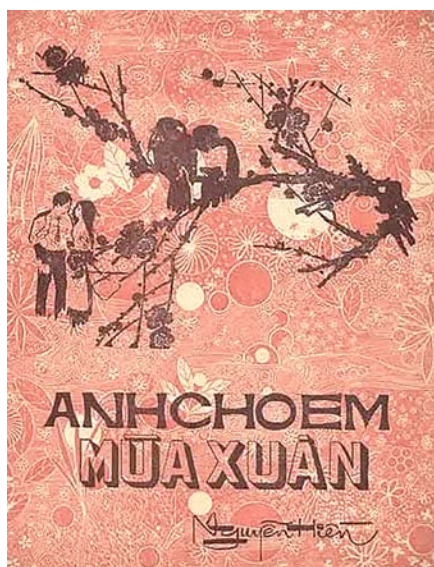
Những cánh hoa vàng bắt đầu khoe sắc trong làn nắng sớm như báo tin mùa đông ủ dột vừa mới qua đi. Vậy là nàng xuân cũng về lại sau một năm dài đi nghỉ mát. Trên

cành cao, lũ chim non đang lao xao
chuyển cành giữa mớ lá xanh mơn
mỏn như đang chào đón một mùa
xuân mới vừa ngấp nghé bên thêm
hoa ...

“Anh cho em mùa xuân
Nụ hoa vàng mới nở
Chiều đông nào nhung nhố
Đường lao xao lá đầy
Chân bước mòn vĩa phố
Mất buồn vịn ngọn cây”

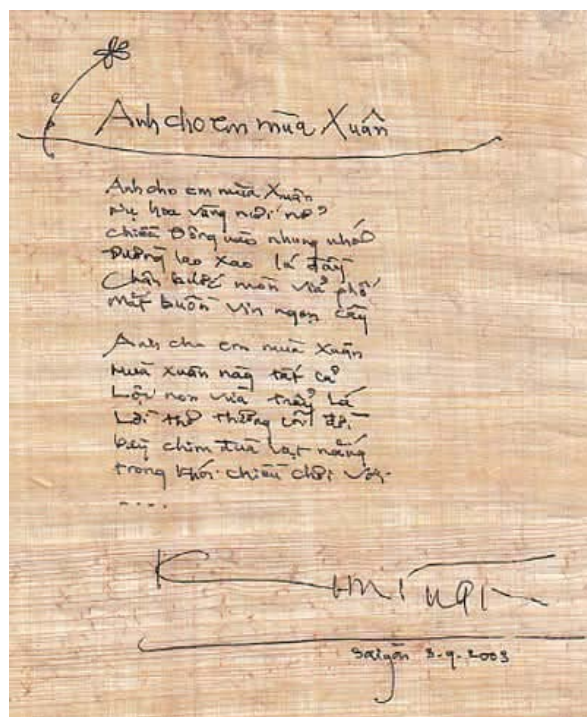
Xuân về mang theo bao nhiêu ước
mơ của người nông dân chân bùn,
tay lấm. Với những suy nghĩ tầm
thường, giản dị, họ mong cho mùa
màng được bội thu, đất mẹ cho
thêm nhiều lúa thóc để người dân
được no cơm, ấm áo và sung túc
quanh năm. Khung cảnh làng quê
luôn được yên bình với tiếng chuông
chùa đồng vọng và trai gái được
thành đôi cho kịp mùa xuân tới ...

“Đất mẹ gầy có lúa
Đồng ta xanh mấy mùa
Ngoài đê diều căng gió
Thoảng câu hò đôi lứa

Trong xóm vang chuông chùa
Trăng sáng soi liếp dừa
Con sông dài mấy nhánh
Cát trắng bờ quê xưa”

Ước mơ ngày thanh bình cho đất
nước sẽ không còn xa nữa khi cảnh
đạn bay, súng nổ đã trở thành dĩ
vãng. Rồi đây, bây em nhỏ sẽ được
tung tăng đến trường và học được
thêm điều hay, lẽ phải. Quê hương
liền một dãy xóa tan đi những cát

Thủ bút của tác giả, viết 7
ngày trước khi mất

Nhà xuất bản Mỹ Hạnh tái
bản năm 1972

chia bởi súng, bom và lòng người
sân si, đổ kỵ. Người người cùng góp
tay nhau xây dựng lại những ngôi
nhà xinh xắn trên một mảnh đất
hiền hòa, trù phú ...

“Anh cho em mùa xuân
Trẻ nô đùa khắp trời
Niềm yêu đời phơi phới
Bàn tay thơm sữa ngọt
Dải đất hiền chim hót
Mái nhà xinh kề nhau”

Đất trời đang vào xuân nên phố
nhỏ, đường quen chan hòa bao
tiếng nhạc. Âm thanh của mùa
xuân dịu dàng với hoa vàng trước
ngõ làm xuyên xao bao tâm hồn
tuổi trẻ. Họ trao cho nhau mật ngọt
tình yêu với những rung động đầu
đời. Mùa xuân này là tất cả vì bóng
tối đêm dài đã trôi xa ...

“Anh cho em mùa xuân
Đường hoa vào phố nhỏ
Nhạc chan hoà đây đó
Tình yêu non nước này
Bài thơ còn xao xuyến
Rung nắng vàng ban mai”

Nhưng mùa xuân có thật sự về lại
trên một dải đất đã bao năm triền
miên chinh chiến. Bao nhiêu niềm
hy vọng được nuôi dưỡng để rồi mọi
điều mơ ước vẫn như nước chảy qua
cầu rồi lặng lẽ xuôi ra biển cả. Mùa
xuân lâm lụy bỗng tràn về trên
đất mẹ, màu nắng thôi long lanh
và người người bắt đầu bỏ xứ lênh
đênh trên những con thuyền mong
manh, tuyệt vọng. Niềm đau này
còn kéo dài khi người Việt-Nam
vẫn còn tha hương, lưu lạc và bóng
tối đêm dài vẫn còn phủ trùm trên
một quê hương tan tác.

TV

Mảnh vàng trên vết nứt

Có một người mắc chứng "ở trên" từng nghĩ Thiện tâm là một miếng vàng, dán vào vết nứt ngón ngàng ngón tay. Một hôm buồn tình, đi tìm hiền nhân để tâm sự đời cô Lựu. Bậc thầy nghe xong không bệnh ai bỏ ai, không phải trái đúng sai, cũng không vỗ về an ủi, chỉ tế độ cho một chữ làm thuốc, bảo uống đi, thuốc thấm sẽ hết buồn: Kintsugi.

HAI QUÊ
PHÁP

Tương truyền, vào thế kỷ thứ 15, Mạc chúa Yoshimasa của gia tộc Ashikaga (Nhật Bản) ưa dùng chiếc bát Chawan mà ngài yêu thích vào mỗi buổi lễ trà. Chẳng may, một hôm nhờ tay làm vỡ. Tiếc thương

chiếc bát, ngài xuống lệnh gửi ngược về Trung Hoa, nơi chiếc bát ra đời nhờ sửa chữa. Vài tháng sau, khi chiếc bát được gửi lại, Mạc chúa hết sức thất vọng vì người ta đã dùng những chiếc ghim bằng kim loại chắp vá vụng về khiến chiếc

bát trông thô thảm hơn, đã vậy còn bị rò rỉ, không thể nào dùng được. Ngài bèn giao nhiệm vụ vá bát cho các thợ thủ công người Nhật và chính những người này đã nghĩ ra việc dùng bột vàng đắp lên các vết nứt để che phủ và hàn gắn hư hao.

Kintsugi từ đó ra đời, hơn cả nghệ thuật, nó trở thành một triết lý, một phương pháp chữa thương. Nó dạy ta đừng vội vứt bỏ thứ mình từng có, thậm chí từng gắn bó thân thiết. Nó đưa ra một cách thức cứu vãn mối: nhìn thẳng vào vết thương, không né tránh, không giấu diếm mà với lòng luyến tiếc, tìm cách biến vết thương thành vết sẹo đẹp!

Tiến trình chữa lành bằng chất liệu quý giá là vàng ròng có khi phải mất nhiều ngày tháng mới hoàn tất. Suốt thời gian đó, nghệ nhân không ngưng quan sát, xem xét thật kỹ rạn vỡ, nhẹ nhàng xoa nắn, kết nối, giúp nó không những liên lạc trở lại mà còn trở thành một tác phẩm mới, độc nhất vô nhị. Quyến rũ đến độ có người tự tay đập vỡ vật quý khiến trâu lành thành trâu què để có cơ hội thực tập Kintsugi! Bởi vì cái *After* đôi khi còn trác tuyệt hơn cái *Before*.

Kintsugi buộc người muốn cứu chuộc phải *calm down*, *slow down* và *sit down*. Thật từ tốn, thật nhỏ nhẹ, tỉ mỉ, tập trung. Giờ qua giờ, ngày qua ngày, tuần qua tuần, tháng qua tháng, thậm chí năm qua năm, từng bước một, từng li, từng tí,

chùi chùi rửa rửa, hong hong hơi hơi, ráp nối, bằng bó, bồi đắp ... giúp vết thương hóa thân.

Thấm được tới đó, người mắc chứng «ở trên» giỏ thơ ra đọc lại xong thò bút sửa một chữ:

Thiện tâm là một miếng vàng, dát vào vết nứt ngỗ ngàng ngón tay.

Dán-Dát khác nhau sao, ai hồng biết! Dán keo siêu dính để hàn gắn các mảnh vỡ món đồ sứ quý, dán giấy mới lên tường cũ che giấu tì ố, rạn nứt, dán miếng băng keo đầy diêm thịt da trầy trụa, dán miếng *salonpas* xoa dịu gân cốt đau nhức ... Dán để sửa chữa, chăm sóc, chỗ che. Dát khác hẳn, chẳng dính gì tới dán cả. Dát không liên quan đến cứu thương hay hồ nề mà gần gũi với sáng tạo nghệ thuật. Dát để trang hoàng, tô điểm, tôn vinh: tượng Phật dát vàng lộng lẫy, tranh dát vàng hoa mỹ của Klimt, trang sức dát vàng...

Nói như vậy không phải có ý ca tụng Dát mà hạ bệ Dán. Ai cũng đồng ý phải hồng nè, hể bụng đói thì lo ăn no trước đã, cao lương mỹ vị tính sau. Hể rét lạnh thì lo mặc ấm trước đã, kiểu cọ tính sau. Hể nổi mụn thì lo săn sóc da mặt trước đã, son phấn tính sau. Hể cái bình nó bể thì lo ráp nối trước đã, cắm hoa tính sau. Dán vì thế quan trọng hàng đầu.

Mà bộ tưởng dán dễ lắm sao? Đâu phải hể cứ dán là sẽ dính! Bởi vậy dán được chỗ nào mừng chỗ nấy. Gương vỡ lại lành, ôi mừng hùm! «*Mỗi Vết Thương Lành Một Nỗi Vui*» (Trịnh Công Sơn).

Chỉ là, đem cân cân hạnh phúc ra so bì thì Dát có hơn Dán một cung bậc. Ăn ngon, mặc đẹp, má thắm môi hồng bước vào phòng triển lãm Klimt hay lựa gấm lụa là lên chùa vàng ngắm Phật ngọc chẳng phải sung sướng hơn ở nhà loay hoay với bông băng, *salonpas*, keo hồ, vôi vữa hay sao?

Vậy thay Dán bằng Dát đâu phải chỉ là trò chơi tâm phào với con chữ. Đỗi có một chữ mà đường tới niết bàn thành thang hẳn.

Đó là chữ. Giờ tới nhịp. Gõ lên, bỏ xuống, có khi nào hay...

Thiện Tâm là một miếng Vàng

Dát vào vết

Nứt ngỗ ngàng ngón tay

Thiện tâm ngon ngọt vậy mà cho có một miếng rồi cúp cái rụp! Dù dùng vàng dát vết thì cũng chỉ dùng lại ở động tác cứu hộ chứ chưa thể ăn mừng *qua cơn giông vẫn còn nguyên vẹn* được. Đã vậy, câu cuối còn là một tiếng la làng: Ui da, nứt đau quá, đột ngọt quá, sốc đến nỗi ngón tay không kịp hiểu! Hạnh phúc e còn xa... Bèn quẹo qua ngã này:

Thiện Tâm là một miếng vàng

Dát vào vết nứt

Ngỗ ngàng ngón tay

Thiện tâm bay lấp lánh vàng: One point. Tâm thái tiến từ Dán lên Dát: Two points. Dát vàng rờn lên vết thương, niềm phong nó lại, chỉ để chỗ cho mỹ lệ lung linh tức là đã chịu công nhận hư hao vốn là lẽ thường tình trong tự nhiên. Tinh tấn hơn, học tập giải pháp trị liệu mới, chuyển hoá cái Đau thành cái Đẹp. Biến bất toàn thành một tác

phẩm. Nhìn vết nứt bỗng nhiên không thấy buồn khổ, xấu hổ hay khó chịu nữa. Cảm động đến độ ngón tay phải ngỗ ngàng: Three points.

Ba điểm là quá đủ để đi ngủ. Đêm này tham...

Thiện Tâm là một miếng vàng

Dứt vào vết nán

Ngỗ ngàng ngón tay

Nói dứt là dứt à nghen. Gì chứ dứt một vết đau đã nán quá lâu, ai hồng muốn nè.

Viên kim đan thần dược Kintsugi bạn hiền tặng cho, ực xong, viết được nhiều đó chữ liền gửi vào hộp thư của bạn. Bạn hồi âm: «Gửi tờ Trẻ đăng nhân dịp Healing Day được đấy!»

- Ủa, có Ngày Hàn Gắn nữa hả?

- Có chứ!

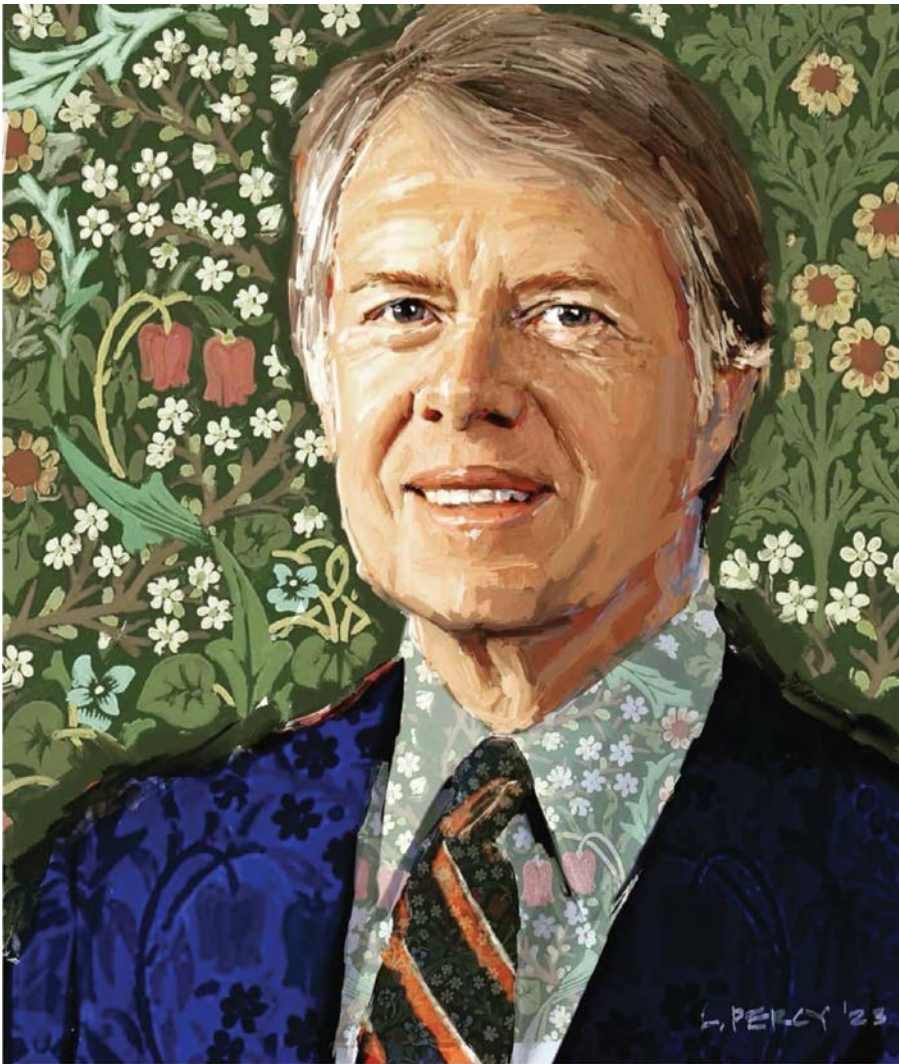
- Thật không? Là ngày tháng nào trong năm vậy?

- Ai chẳng cần một ngày như thế. Mỗi người tự biết ngày ấy sẽ là ngày nào một khi đã sẵn sàng.

Cảm ơn bạn tôi. Cảm ơn Kintsugi. Cảm ơn Healing Day. Hai Quê xin chọn Giao thừa làm Ngày Hàn Gắn cho mình.

Mong bạn đọc cũng tìm được Healing Day và một năm mới với chiếc bát Chawan có một không hai, tuyệt mỹ, của riêng.

HQ

James Earl Carter Jr. (1924-2024) - họa sĩ Lee Percy

Jimmy Carter & CSVN

IAN BUI
DALLAS, TX

Bối cảnh

Tháng Hai năm 1973, sau khi Hoa Kỳ và Bắc Việt ép Tổng thống Thiệu ký kết Hiệp Định Paris, Nixon gửi một bức mật thư cho Thủ tướng Phạm Văn Đồng, trong đó Nixon hứa “Hoa Kỳ sẽ đóng góp cho việc tái thiết Bắc Việt, không tùy thuộc vào cân nhắc chính trị nào cả,” nguyên văn:

“The U.S. government will contribute to the reconstruction of North Vietnam without any political considerations whatsoever.”

Ông còn nói thêm là “dựa trên nghiên cứu sơ khởi của chính phủ, đóng góp của Hoa Kỳ vào các chương trình tái thiết hậu chiến như đã nói trên tương đương khoảng 3.25 tỉ đô la, trong dạng viện trợ không cần hoàn trả.” Tuy không nói ra, nhưng đằng sau lời hứa ấy là hai điều kiện. Thứ nhất, mọi chi tiêu của Hoa Kỳ cần được thông qua bởi Quốc Hội. Thứ nhì, Bắc Việt phải tuân thủ các điều khoản trong Hiệp Định Paris.

Sau khi hiệp định được ký kết và lệnh quân dịch được bãi bỏ, phong trào phản chiến lắng dịu hẳn. Vì dân Mỹ ngại quan tâm đến cuộc chiến nên Quốc Hội cũng không còn mặn mòi với việc đổ thêm tiền vào Việt Nam. Sang tháng Tư 75, với số phiếu áp đảo Lương Viện bác bỏ yêu cầu của TT Ford chi thêm \$700 triệu cho VNCH. Cuối tháng Tư Sài Gòn thất thủ.

Cần nói thêm, trong thời Chiến Tranh Lạnh Hoa Kỳ cùng các thành viên NATO đã thiết lập CHINCOM, một quy ước chế tài và cấm vận đối với các nước cộng sản như Nga và Trung Quốc cùng đám đàn em, trong đó có Bắc Việt. Sau tháng Tư 1975, Tổng thống Ford lập tức ra lệnh nói rộng lệnh cấm vận ấy lên toàn cõi Việt Nam từ Nam chí Bắc.

Hồi Một

Năm 1976 Jimmy Carter vận động tranh cử với thông điệp hàn gắn vết thương chiến tranh và hồi hương hài cốt lính Mỹ mất tích ở Việt Nam (MIA). Sau khi thắng cử, một trong những việc đầu tiên tân tổng thống cho làm là thành lập một uỷ ban gồm 5 người có nhiệm vụ nghiên cứu kế hoạch tái lập bang giao với Việt Nam. Đứng đầu là Leonard Woodcock, chủ tịch liên đoàn công nhân United Auto Workers, người từng chỉ trích mãnh liệt các chính sách của Mỹ đối với Việt Nam trước kia.

Tháng Ba năm 1977 phái đoàn bay sang Việt Nam. Vừa đáp xuống Hà Nội, chưa kịp tỉnh cơn jetlag họ đã được Ngoại trưởng Nguyễn Duy Trinh vời đến một cuộc họp không xếp lịch trước. Tại buổi họp, Nguyễn Duy Trinh tuyên bố thẳng thừng rằng Hoa Kỳ thiếu Việt Nam 3.25 tỉ đô la; không những đó là một “món nợ đạo đức” mà còn là một “nghĩa vụ pháp lý”. Woodcock phản biện sẽ không một người dân Mỹ nào đồng ý chuyển trả tiền cho Việt Nam để “mua lại” hài cốt. Hai bên giằng co suốt 3 ngày họp.

Henry Kissinger, Richard Nixon và Gerald Ford, tháng 10/1973 (AP)

Cuối cùng Hà Nội cũng trao cho Woodcock 12 bộ xương, được cho là của lính Mỹ, coi như để tỏ thiện chí (lòi ra một trong 12 bộ xương ấy là của một người đàn ông Việt Nam!)

Tuy cuộc gặp thứ nhất chẳng đi tới đâu, phía Việt Nam vẫn kiên trì theo đuổi con mỗi béo bỏ. Vài tuần sau Phạm Văn Đồng thư cho Woodcock, đề nghị một buổi họp ở Paris vào tháng Năm, 1977. Tổng thống Carter lập tức nhận lời. Để

dọn đường, tờ Nhân Dân cho đăng bức mật thư của Nixon lên báo với hy vọng nó sẽ tạo áp lực lên phái đoàn Mỹ.

Lần này ông Carter giao nhiệm vụ đàm phán cho Richard Holbrook, 36 tuổi, nổi tiếng là một tay thương thuyết cừ khôi, từng làm việc tại miền Nam Việt Nam vào những năm 1963-66. Đại diện cho Việt Nam là thứ trưởng Bộ Ngoại giao, Phan Hiền. Holbrook cho hay

Leonard Woodcock đến phi trường Gia Lâm, Hà Nội, 16/3/1977 (AP)

Richard Holbrook tại đồng bằng Cửu Long, 1963 (VLADIMIR LEHOVICH)

Tổng thống Carter sẵn sàng tái lập bang giao, dỡ bỏ lệnh cấm vận và sẽ không bỏ phiếu chống Việt Nam vào LHQ nữa. Về phía mình, Phan Hiền nằng nặc đòi Mỹ phải trả 3 tỉ đô la trước.

Hai bên kèn cựa qua lại, chưa ngã ngũ thì Việt Nam bỗng chấm dứt buổi họp và triệu tập một cuộc họp báo. Trước sự ngỡ ngàng của công chúng, Phan Hiền đem bức mật thư của ông Nixon ra đọc và tuyên bố mọi thương thảo từ rày về sau sẽ tùy thuộc vào việc Mỹ giữ lời hứa bồi thường chiến tranh của ông Nixon.

Giới lãnh đạo Việt Nam đã tính lầm nước cờ; họ tưởng thành phần phản chiến ở Mỹ vẫn còn mạnh và có thể tạo áp lực lên chính quyền. Nào ngờ Quốc Hội Mỹ lập tức phản ứng với hai đạo luật. Đạo luật thứ nhất nghiêm cấm chính phủ Carter “thương lượng việc bồi thường, viện trợ hay chuyển tiền cho Việt Nam dưới mọi hình thức.” Đạo luật thứ nhì bác bỏ lời hứa trong bức mật thư của ông Nixon, cho rằng nó không có giá trị pháp lý nào cả.

Chưa chịu bỏ cuộc, Holbrook đề nghị hai bên lập văn phòng liên lạc tại Hà Nội và Hoa Thịnh Đốn để tiếp tục thương thuyết, song Việt Nam từ chối. Phan Hiền thì đề nghị ký kết một thỏa thuận viện

trợ ngầm mà không cho Quốc Hội biết. Tất nhiên Holbrook không ngu dại gì đồng ý. Nỗ lực tái lập bang giao với Việt Nam của ông Carter vào năm 1977 coi như bất thành.

Hồi Hai

Sang năm 1978 kinh tế Việt Nam ngày càng tuột dốc. Trong khi đó thì Mỹ đã chuyển hướng sang Trung Quốc sau khi Zbigniew Brzezinski lên thay thế ngoại trưởng Cyrus Vance. Thấy không ổn, Hà Nội bắn tiếng cho TT Carter và nói họ sẵn sàng đối thoại phi điều kiện. Mỹ cho hay hai bên có thể gặp riêng vào tháng Chín nhân dịp phái đoàn Việt Nam sang New York dự một buổi họp của Liên Hiệp Quốc.

Một lần nữa Holbrook được giao trọng trách thương thuyết. Đại diện cho phía Việt Nam là Nguyễn Cơ Thạch, một gương mặt trẻ sáng giá, ăn nói lưu loát, được giới ngoại giao nước ngoài rất mực khen ngợi. Song việc đầu tiên Thạch hỏi Holbrook là Hoa Kỳ chấp nhận bồi thường cho Việt Nam bao nhiêu tiền. Holbrook chưng hửng, đáp lại rằng lý do Mỹ đồng ý có cuộc gặp này vì tưởng chuyện tiền bạc đã dẹp qua một bên. Holbrook định xách cặp ra về thì Thạch đổi giọng, nói Việt Nam sẵn sàng ký một thỏa thuận ngay lúc đó mà không nêu

vấn đề tiền nong gì cả.

Holbrook nói ông ta không có thẩm quyền ký kết, nhưng sẽ tham khảo với Bộ Ngoại Giao rồi báo cho Thạch hay. Thạch ở lại New York chờ câu trả lời từ Holbrook. Nhưng lần này tới phiên Mỹ cho Việt Nam leo cây. Đợi cả tháng không thấy Holbrook trả lời, Nguyễn Cơ Thạch cuối cùng bay về Hà Nội với hai bàn tay trắng.

Hạ Hồi

Cuối năm 1978 Lê Duẩn ký một hiệp ước với Soviet, không lâu sau đó Việt Nam đem quân sang đánh Khmer Rouge. Hành động xâm lược này đã tạo nên một hình ảnh xấu cho Việt Nam khiến việc thiết lập bang giao Mỹ-Việt là điều không tưởng.

Năm 1979, Trung Quốc tấn công; chiến tranh biên giới bùng nổ. Cuộc đàn áp người Việt gốc Hoa lên cao độ. Làn sóng vượt biển ngày càng gia tăng. Hình ảnh thuyền nhân và những câu chuyện thương tâm của “Boat People” lại càng làm cho thế giới tự do không muốn giao tiếp với Việt Nam.

Phải đợi đến cuối thập niên 1980, khi các nhà lãnh đạo cộng sản thuộc thế hệ “kách mệnh” chết hết và chính sách “đổi mới” được khởi động, Hoa Kỳ và các nước trong khối tự do mới từ từ nới lỏng các quy định chế tài đối với Việt Nam. Và như ta biết, đến năm 1995 Hoa Kỳ và Việt Nam mới tái lập bang giao – gần 15 năm sau khi Jimmy Carter rời khỏi Bạch Cung.

18

TT Jimmy Carter và cố vấn Zbigniew Brzezinski (thứ nhì từ phải) NGUỒN: CARTER CENTER

Làm sạch trần nhà

HOÀNG HƯƠNG

- Bước đầu tiên cần đánh giá vết ố. Cần xác định nguyên nhân của vết ố như do nước, dầu mỡ hay nấm mốc để chọn phương pháp làm sạch phù hợp và hiệu quả.

- Sau khi đã xác định chính xác nguyên nhân của vết ố, cần chuẩn bị dung dịch tẩy rửa

- Vết ố do nước (rò rỉ đường ống nước): Trộn dung dịch gồm 1 phần thuốc tẩy (bleach) với 3 phần nước.

- Vết ố do dầu mỡ (gây ra trong khi nấu nướng): Tạo hỗn hợp bột nhão với baking soda và nước.

- Vết ố nhẹ: Hòa giấm trắng và nước với tỷ lệ bằng nhau.

Bôi dung dịch

- Dùng miếng bọt biển hoặc vải mềm để thoa dung dịch trực tiếp lên vết bẩn. Đối với diện tích lớn, có thể sử dụng con lăn sơn có cán dài.

- Làm sạch nhẹ nhàng: Lau vết bẩn bằng động tác chấm, di chuyển từ các cạnh vào trong. Tránh chà quá mạnh, đặc biệt là trên trần nhà có kết cấu (textured ceiling).

- Lau sạch và làm khô: Lau sạch với khăn ẩm và cuối cùng là khăn khô.

- Lưu ý quan trọng: Luôn đeo găng tay và kính bảo vệ mắt khi làm việc với thuốc tẩy. Tránh để dung dịch chảy ra các vật dụng khác để ngừa hư hại. Trước khi dùng bất kỳ dung dịch tẩy rửa nào lên toàn bộ vết bẩn, cần thử trên một khu vực nhỏ, ẩn để kiểm tra.

- Giải quyết nguyên nhân gây vết ố trước khi thực hiện các bước làm sạch. Đối với các vết ố lớn không thể làm sạch hoặc nếu nghi ngờ có nấm mốc phát triển, có thể cân nhắc liên lạc với dịch vụ vệ sinh chuyên nghiệp.

LUNAR NEW YEAR AT DALLAS FARMERS MARKET

10/2 (từ 11am tới 3pm). Mừng lễ Tết âm lịch với đoàn lân Jiu Long Lion Dance, trình diễn nhạc, thư pháp, lì xì, và thưởng thức món "lucky dumplings"

Địa điểm: Dallas Farmers Market, 920 S. Harwood St, Dallas TX 75201. **Giá vé:** miễn phí.

LUNAR NEW YEAR PLANO

10/2 (12pm tới 3pm). Lễ hội Tết dành cho gia đình với đoàn lân Rising Phoenix Lion Dance, lì xì, thư pháp, biểu diễn võ thuật và các tiết mục trình diễn khác

Địa điểm: Downtown Plano, 998 E. 15th Street, Plano TX 75074. **Giá vé:** miễn phí.

CARROLLTON LUNAR NEW YEAR

10/2 (1pm tới 3pm). Múa lân, thư pháp, trình diễn nhạc, bong bóng nghệ thuật, vẽ tranh biếm họa...

Địa điểm: Carrollton Town Center, 2540 Old Denton Road, Carrollton TX 75007. **Giá vé:** miễn phí.

Mục Thuế Vụ

NGUYỄN ĐÀI THI

Cô Nguyễn Đài Thi là cựu Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ (IRS) và cũng là cựu Thanh Tra của Bộ Ngân Khố (U.S. Treasury Inspector General). Cô có bằng IRS Enrolled Agent do Sở Thuế cấp. Với hơn 30 năm kinh nghiệm làm việc cho Sở Thuế và Bộ Ngân Khố, cô Đài Thi đã từng kiểm toán (audit) thuế doanh nghiệp và cá nhân. Khi làm việc cho Bộ Tổng Thanh Tra Ngân Khố, cô cũng đã từng audit-Sở Thuế. Với kinh nghiệm đặc biệt này, chẳng những cô Đài Thi rất rành rẽ về luật thuế, mà còn hiểu tường tận về cơ cấu và nội bộ của cơ quan IRS. Cô thường xuyên chia sẻ các đề tài thuế vụ qua các đài radio và TV tại Dallas. Trẻ hân hạnh được cùng cô Đài Thi cộng tác để hướng dẫn đồng hương về luật thuế liên bang và giải đáp các vấn đề rắc rối với Sở Thuế. Độc giả ở khắp nơi có thể gửi thư bưu điện hoặc email cho tòa soạn Trẻ, ghi chú "Mục Thuế Vụ".

Email: bientap@trenews.net

Nhắn tin (text only) câu hỏi đến

469-328-3453

hoặc gửi thư về tòa soạn:

**3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044**

HỎI: Kính gửi cô Đài Thi, cảm ơn cô đã trả lời câu hỏi của tôi trong số báo Trẻ trước đây, nhờ đó tôi hiểu rõ hơn về trường hợp thuế của con tôi. Để an tâm hơn xin cô cho phép tôi có thêm vài câu hỏi.

1. Căn nhà tôi mua năm 1988 với giá 62,000 đô la, sang tên cho con gái tôi năm 2015 với giá trị nhà lúc đó là 128,000 đô, và bán năm 2024 là 340,000 đô. Vậy tiền lời bán nhà tính theo giá tôi mua là 278,000 đô. Nếu trả thuế trên số tiền lời này thì phải đóng bao nhiêu tiền thuế? Và tiền thuế này phải trả một lần hay chia ra nhiều lần?

2. Tiền lời bán nhà trả thuế riêng hay phải cộng vào thu nhập của vợ chồng con tôi?

3. Trước đây nhà có sửa chữa nhiều nhưng hầu hết là tiền công rẻ và trả tiền mặt nên không có biên lai. Vậy con tôi có thể trừ thuế những khoản này?

Vô cùng biết ơn sự giúp đỡ của cô.

ĐÁP: Thưa chị, cảm ơn chị đã tiếp tục theo dõi Mục Thuế Vụ của báo Trẻ. Tôi cảm phục cách viết và đặt câu hỏi chi tiết của chị, giúp cho tôi hiểu rõ trường hợp thuế của con chị để tôi có thể trả lời rõ ràng và đầy đủ hơn.

1. Khi chị sang tên nhà cho con gái, nếu sang tên theo kiểu tặng (quit claim deed) chứ không phải mua bán, và năm đó chị có khai thuế quà tặng

(gift tax), thì tiền lời bán nhà sẽ được tính theo giá thị trường năm 2015. Có nghĩa là lời 212,000 đô (giá bán 340,000 – giá thị trường 128,000 = lời 212,000). Tiền lời bán nhà phải đóng thuế 15 phần trăm.

2. Khi khai thuế cho năm 2024, khai chung tiền lời bán nhà này với các thu nhập lợi tức khác trong năm, chứ không khai riêng hoặc đóng thuế riêng. Khi khai thuế xong, tổng cộng thuế trong năm là bao nhiêu thì phải trả bấy nhiêu. Nếu không trả hết được thì có thể xin trả góp. Sở Thuế sẽ cộng tiền phạt và tiền lãi suất cho đến khi nào trả xong.

3. Tiền sửa chữa tu bổ nhà của bấy lâu nay được trừ thuế, nhưng chỉ được trừ cho những tu bổ chánh như thay mái nhà, máy lạnh. Những sửa chữa hư hỏng nhỏ như thay vòi nước rỉ thì không được trừ. Không có chứng từ thì cố gắng chứng minh bằng hình ảnh và sổ tay mình tự viết và liệt kê rõ ngày tháng. Khi khai thuế không cần nộp những thứ này, nhưng chuẩn bị sẵn phòng khi bị Sở Thuế audit.

HỎI: Thưa cô Đài Thi và quý báo Trẻ, năm 2024 tôi không đi làm nhiều vì phải chăm sóc các cháu. Thời gian tôi đi làm rất ít, dưới 20 tiếng mỗi tuần. Với số thu nhập ít ỏi này tôi không đủ chi

trả những chi phí cần thiết. Tuy nhiên, các con tôi trợ giúp cho tôi bằng tiền mặt để trang trải. Số tiền con tôi cho tôi, tôi không nghĩ là thu nhập. Tôi có 2 thắc mắc nhờ cô giải đáp, là tôi có cần khai báo với Sở Thuế số tiền con tôi cho không? Năm nay tôi có cần khai thuế như thời tôi còn đi làm nhiều như những năm trước không?

ĐÁP: Xin thưa, chị nói đúng, số tiền con cái cho chị được xem như quà tặng chứ không phải thu nhập, cho nên chị không phải khai thuế số tiền này.

Chị có cần phải khai thuế cho năm 2024 hay không là tùy vào tổng số lương chị đã nhận được trong năm là bao nhiêu. Nếu chị độc thân và dưới 65 tuổi, thì thu nhập trên 14,600 đô la mới phải khai thuế. Nếu trên 65 tuổi thì thu nhập phải trên 16,550 đô.

Tuy nhiên, có thể chị

khai thuế sẽ lấy được tiền thuế về. Chẳng hạn như chị đi làm lương W-2, nếu chủ hãng có trừ thuế sẵn từ lương của chị, thì chị nên khai thuế để lấy số tiền này về. Hơn nữa, Sở Thuế có chương trình phụ cấp thuế cho những ai có thu nhập thấp. Các văn phòng khai thuế sẽ tính giùm cho chị.

HỎI: Tôi không phải là thợ xây dựng chuyên nghiệp, tôi không có license, chỉ nhận làm cho những người quen biết những công trình nhỏ (như hồ cá koi, hòn non bộ v.v...). Đôi khi tôi muốn một số người Mỹ dạy labor đúng chờ việc ở Home Depot. Họ làm một số việc lao động như đào đất hay sắp gạch. Họ chỉ nhận tiền mặt. Sau khi tính chi phí trả tôi phải cho họ thì lợi tức của tôi còn không đáng kể. Nhưng CPA của tôi nói rằng tôi không thể khấu trừ thuế cho khoản chi phí thuê muốn này được vì

tôi không có chứng từ. Chị Đài Thi có thể giải thích giúp tôi, là tôi bị người CPA làm khó, hay đó là điều đúng với sự thật. Cảm ơn chị.

ĐÁP: Thưa anh, CPA của anh giải thích cho anh đúng theo luật thuế chứ không phải làm khó dễ anh đâu. Khai thuế tận tâm và giải thích đúng luật là một điều đáng nể phục. Họ không muốn anh bị khó khăn với Sở Thuế nếu chẳng may sau này anh bị kiểm toán audit.

Theo luật thuế thì anh không được khấu trừ thuế nếu anh không có giấy tờ chứng minh. Đã vậy còn có thể bị liên quan đến luật di trú là anh muốn người di cư bất hợp pháp.

Trên thực tế rất nhiều cơ sở thương mại muốn Mỹ trả tiền mặt. Mọi người đều biết điều này. Sở Di Trú Mỹ cũng biết điều này. Nhưng hầu như

phải làm lơ vì nếu không có dân di cư bất hợp pháp làm lao động, thì các công ty thương mại sẽ bị thiếu hụt lao công trầm trọng và giá cả thức ăn, nhà cửa sẽ tăng gấp mấy lần.

Nhưng luật thuế thì không làm lơ được. Cho nên những doanh nghiệp đành phải giấu luôn số tiền mặt và chi phí họ trả cho di dân bất hợp pháp. Bù lại họ muốn được lao công giá rẻ.

Tôi biết luật thuế không công bằng cho anh vì anh không được khấu trừ thuế số tiền mặt trả cho lao công Mỹ. Tuy nhiên, nếu anh muốn khấu trừ thuế, thì anh phải chuẩn bị sẵn các chứng minh khác như giấy tờ sổ sách, hình ảnh các công trình có lao công Mỹ v.v. May ra, và tôi xin nhấn mạnh là may ra, thanh tra Sở Thuế sẽ chấp nhận. Thông thường họ sẽ không chấp nhận.

NĐT

tre

✓ DỄ ĐỌC ✓ DỄ THẤY ✓ DỄ CẮT ✓ DỄ TÌM

RAO VẬT
TRÊN BÁO TRE

HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG
TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH

ONLINE TRONG NGÀY [HTTPS://BAOTREONLINE.COM](https://baotreonline.com)

Xu hướng sneakers

Nhiều kiểu dáng sneakers hiện đại giờ ngày càng tinh tế và dễ diện đẹp, hiện đại. Đứng đầu là những đôi sneakers màu nâu ấm áp. Sắc thái trầm để mang hợp với nhiều món đồ trung tính, hài hòa mà không quá phô trương. Sneakers màu xanh rêu - forest green kết hợp hoàn hảo giữa táo bạo và linh hoạt, trẻ trung hơn. Dễ nổi bật nhưng không quá lấn át.

■ **Chất liệu da lộn** mang nét cổ điển, thanh lịch hơn với đôi sneakers thể thao thường ngày. Texture kết cấu mềm mại của da lộn làm nhẹ nhàng hơn mọi trang phục, dễ hợp nhiều dịp hơn. Sneakers tông màu đất, nâu lạc đà, xám nâu, cà phê hợp tủ đồ đơn giản, da lộn màu đỏ rượu vang để tạo điểm nhấn. Dễ mang với váy, quần tây, jeans ... nhìn thời trang.

■ **Sneaker da báo** lạ mắt cũng rất đang thịnh hành. Không cần quá ồn ào với họa tiết da báo trên bộ đồ, mà chỉ cần một đôi sneaker da báo cũng trở thành điểm nhấn đẹp. Có khi chỉ là vài đường nét da báo nhấn nhá trên đôi giày là đủ. Diện đẹp hay mang thường cũng OK.

■ **Giày thể thao đế bằng court sneakers** là kiểu dáng kinh điển hiếm khi lỗi thời. Đường nét gọn gàng và chi tiết tối giản nên rất thanh lịch, logo cũng không ồn ào. Hợp với cả trang phục đi làm và thể thao.

■ **Giày sneaker Velcro** hoài cổ trở lại với phong cách hiện đại. Tiện dụng, hợp thời với kiểu dáng gọn, chất liệu sang đẹp. Mang với jeans hay quần tây rất phong cách.

Chiều cuối năm. Đang quét lá trên sân. Mơ điệu blues jazz. với chén rượu cùng thơ Jacques Prevert. Chợt thấy cây thánh giá nghiêng. Trên sân nhà thờ. Vị linh mục chờ con chiên đi lạc không về. Chỉ còn điệu blues jazz. Và mùi hoàng lan thoảng nhẹ mái tóc xưa. **SAO KHUÊ.**

■ TRẦN MỘNG TÚ

Chiều ba mươi quét lá

*Chiều ba mươi quét lá
những chiếc lá khô cong
nằm ôm năm tháng cạn
hoang mang với gió đông*

*Nhát chổi cao rồi thấp
cây bút lòng bàn tay
gom làm sao cho hết
lao xao của tháng ngày*

*Lá ơi lá cứ rụng
chổi ơi chổi cứ xoay
gió ơi gió cứ thổi
tình ơi tình cứ bay*

*Nhát chổi ngang rồi dọc
như nét bút giữa sân
hạt bụi nào vương lại
giọt mưa nào băng khuâng*

*Lá rụng để lá rụng
tình rơi buông tình rơi
chổi ơi thôi đừng quét
thống tay với cuộc chơi*

*nhát chổi thay nét bút
đăm đăm chiều ba mươi
vạch một đường hư ảo
giữa thơ và đất trời*

■ ĐINH CƯỜNG

Điệu blues jazz cuối năm

*Vẫn tiếng đại hồ cầm rất gần
đêm cuối năm, đường 18
thêm ly rượu nhỏ, quán Toulouse-Lautrec
nhớ bạn. Sáu năm, mất đi
những người bạn, có thêm những người bạn
và dòng sông Potomac vẫn êm trôi
có mùa nước lớn, có mùa hoa nở rộ
tôi đang đi ven rừng cây khô tháng chạp
con đường vòng vắng người buổi trưa
như đã quen ghé qua tiệm sách cũ
vẫn những câu thơ của Prévert thời xa xưa
một thời mộng mị
“ngoài phố mùa đông
đôi môi em là đốm lửa hồng” *
Sơn, đêm ngoài biển khuya
đâu còn thấy con dã tràng nào
quy nhơn, quy nhơn và tôn nữ...
giọng nói rất chậm, còn âm vang biển nhớ
bây giờ chỉ còn là bọt nước sủi tăm*

*Chỉ còn một mình ta lang thang cuối năm
với điệu blues jazz rất trầm, rất buồn, rất nhỏ.*

ĐC - VIRGINIA ,NGÀY TUYẾT ĐẦU MÙA 16.12.10

*Ru đời đi nhé, ca khúc Trịnh công Sơn 1973

■ HOÀNG TRÚC LY

Hoàng Lan

Có phải vì em đang gỡ tóc
Cho mây từng sợi rối chân chim
Có phải hoa bay đầy cánh bướm
Vì em thay áo mái tây hiền

Ôi mới hôm nào như hôm qua
Tay ai bùa phép nắm đôi ta
Như nắm mùa đông hơi ngọn lửa
Cho tuyết đầu non chảy máu ra

Ôi mới hôm nào như hôm kia
Con đường chở nặng những đêm khuya
Cho nên bóng tối bay thành khói
Ánh mắt mờ sương lạc lối về

Ôi có hôm nào là hôm nay
Anh ghen vì gió đã choàng vai
Em đi như vẽ trên đường nắng
Em nói như đàn trong miệng ai

Anh là dòng sông mơ chín tuổi
Em là mặt trăng thêm mặt trời
Cách trở bốn mùa vẫy trái đất
Còn nghe đau xót thuở nào nguôi?

■ NGUYỄN XUÂN THIẾT

Điệu Blues. Thánh giá nghiêng

Này em
hãy cùng anh
nghe
điệu blues. nguyệt thực
trên môi người
chủ nhật buồn
nắng. và lá. rơi
sân nhà thờ
ôi. cây thánh giá nghiêng
nghiêng
linh mục
chờ ai
người đi. không về nữa
mái tóc. khuất sau đôi
cây thánh giá. nghiêng
trên sân nhà thờ
trong thơ tôi. trong hồn tôi
và khúc hát
trôi như sông. màu tím. lavender

NXT

Nghiêng. Thơ của Thơ Thơ. Nhạc: Phạm Anh Dũng
Julia Nguyễn hát, hòa âm Quốc Nguyễn, Hoàng Khai
Nhan video với tranh Mùi Quý Bồng: <https://www.youtube.com/watch?v=2lmlIWmY5c>

HTL

TRANH ĐINH CƯỜNG

Rồng rắn lên mây

CỔ NGỤ
THIAIS, PHÁP

Giáp Thìn vừa đi, Ất Ty đã tới. Đầu rắn gối đuôi rồng, hai con vật vừa giống vừa khác nhau ấy thường gọi lại nơi chúng ta bài đồng dao hát cùng trò chơi chung thời thơ bé: "Rồng rắn lên mây, Có cây lúc lắc, Có nhà điểm danh, Hỏi thăm thầy thuốc có nhà hay không...", và thế là hò hét inh ỏi, đẩy, kéo, giằng, giật, cười vỡ pha lê...

Rồng và rắn, một loài oai vệ, lắm liệt, hô phong hoán vũ, một giống lê lét trườn bò, bị con người ghét sợ từ thời Địa Đàng khép cửa, cùng rủ nhau, từ ký ức tập thể của loài người đã nhiều ngàn năm nay, bước những bước khiêm tốn vào thế giới truyện tranh và phim hoạt hoạ của trẻ em thời hiện đại.

Nước hay lửa?

Mặc dù hoàn toàn được nặn ra từ trí tưởng tượng của loài

người, nhưng con rồng ở phương Đông cũng như ở phương Tây lại có một chỗ đứng khá đặc biệt so với những anh em, bạn bè của nó, như phượng hoàng, kỳ lân, nhân mã, nhân sư, nhân ngư, nhân điều ...

Ở phương Đông, rồng tượng trưng cho sự dũng mãnh, uy quyền, là loài vật thiêng, thường mang hình dạng một con rắn lớn mình phủ vẩy, đầu có sừng, lại mọc 4 chân đầy vuốt nhọn. Các Long Vương sống ở Thủy Cung, chia nhau trấn giữ biển cả và đại dương, phụ trách việc bay lượn trong mây, phun nước làm mưa tưới tắm mặt đất. Trong tứ linh Long-Ly-Quy-Phụng (rồng, lân, rùa, phượng) của văn minh Trung Hoa, rồng chiếm chỗ đứng đầu và hình ảnh của nó được dùng để ám chỉ người đứng cao nhất trong thiên hạ: nhà vua. Cả một loạt từ ngữ đã được sử dụng rộng rãi trong nhiều ngàn năm, có nguồn gốc từ hình ảnh kép này: long thể, long nhan, long bào, long xa, long sàng... Trái lại, ở phương Tây, với bộ móng sư tử, một đôi cánh dơi bé xíu trên lưng và chiếc đuôi to kênh của loài rắn, rồng bị xem như một ác thú, sống trong hang, khạc ra lửa và thích ăn thịt người. Do vậy, nảy sinh ra huyền thoại về những chàng hiệp sĩ chém rồng, cứu nhân độ thế, mà nổi bật nhất là

Hercule (Disney 1997)

hình ảnh tổng lãnh thiên thần Michel, người bảo vệ đất Do Thái trong Cựu ước, hoặc Georges, thánh bổn mạng của nước Anh.

Từ đó, mang trên lưng những tính cách hoàn toàn trái ngược nhau do loài người gán ghép, con rồng phương Đông và con rồng phương Tây đi vào thế giới truyện tranh, phim hoạt họa của thế kỷ hai mươi và hai mươi mốt. Trong những phim

vẽ và loại truyện *manga* của Nhật Bản, con rồng vẫn giữ nguyên dáng vẻ oai phong lẫm liệt lẫn uy quyền siêu đẳng của nó. Ở phương Tây, tính cách-rồng đã phần nào bị thay đổi, cách tân. Hình ảnh con rồng cổ điển và cuộc chiến đấu một mất một còn giữa loài ác thú và chàng hiệp sĩ được thể hiện rõ nét nhất trong bộ phim vẽ «Người Đẹp ngủ trong rừng» của Walt

Disney (1959) và «Hercule» (1997). Những con rồng khác của Disney, đã ít nhiều «thoái hoá», hoặc chỉ thích thanh thoi chơi đùa, uống trà ăn bánh, ngâm thơ thổi sáo, hoặc hiền như bụt, đàn, lanh... chanh, tủi thân, «mít ướt»... Từ 2009 đến 2019, hãng DreamWorks giới thiệu ba phần bộ phim vẽ bằng hình ảnh tổng hợp «Rồng», kể về cuộc chiến đấu không khoan nhượng giữa hai kẻ thù không đội trời chung: bầy rồng và bộ lạc *viking*. Cuối cùng, cả bộ lạc *viking*, già trẻ lớn bé đã hiệp lực cùng bầy rồng chiến đấu chống kẻ thù chung: lão Chúa Rồng khổng lồ, ăn trên ngồi trốc và cai trị bầy rồng thật khắc nghiệt. Có lẽ đây là bộ phim hoạt họa có mật độ rồng xuất hiện đậm đặc nhất từ trước đến nay: cứ xem cảnh bầy rồng võ tủa tủa cả ngàn con ra khắp nơi ở gần cuối bộ phim thì rõ! Còn trong các tập truyện tranh dành cho

Rồng (DreamWorks 2009-2019)

thiếu nhi, rồng lại xuất hiện rất ít. Hoạ sĩ người Bỉ Peyo đã để cho con rồng Fafnir phun lửa tàn phá ngôi làng năm của giống dân tí hon da xanh *schtroumpfs* trong truyện tranh «Xứ chết tiệt». Dân tí ly tán, nhưng sau đó, một chú tí tình nguyện... chui vào bụng rồng, cầm gậy tìm nước chạm trúng... long mạch. Thế là con ác thú, đang từ thế hung hăng khạc ra lửa, chuyển sang cảnh phun phèo phèo ra nước, bỗng chốc ỉu xiu như mèo gặp mưa! Con rồng phương Tây thoát cái đã bị hoạ sĩ Peyo, qua bàn tay của chú *schtroumpf*, biến thành con rồng phương Đông. Đông-Tây, ít ra cũng có đôi ba điểm chung để gặp gỡ nhau đấy chứ!

Rồng Fafnir và tí vua (Xứ chết tiệt - Peyo 1964)

Hiệp sĩ rừng xanh (Disney 1973)

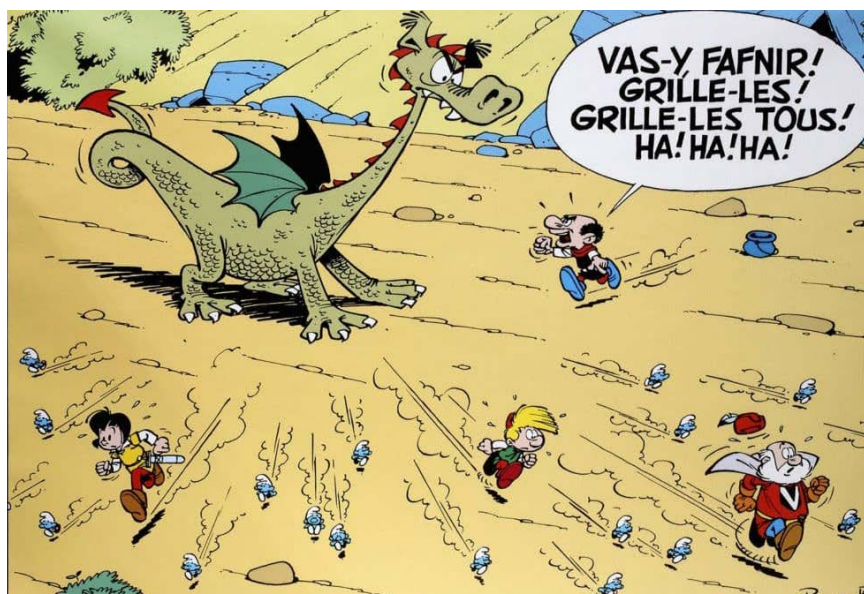
Nanh nọc hay len lét?

Như đã viết ở trên, có lẽ từ khi bị đuổi khỏi vườn Địa Đàng, con cháu

Adam và Eve đâm ra vừa ghét vừa sợ cái giống vật dài thòng, trơn tuột và đôi khi lại mang nọc độc chết người này. Vì vậy, ít thấy con rắn có mặt trong đồng đồ chơi của trẻ nít, và dĩ nhiên, số phận của nó cũng không

tươi sáng gì hơn trong lãnh vực truyện tranh và phim hoạt hoạ, mà giới tiêu thụ chiếm đa số là quý vị nhi đồng. Đúng là mối thù truyền kiếp!

Nói cho cùng, có rắn độc và rắn nước, thấy bóng người từ xa đã lẫn mất,

Xứ chết tiệt (Peyo 1964)

rồi nào là rắn sống trên cây, rắn luồn trong đất, rắn bơi ngoài biển, rắn có màng biết... bay! Họ hàng làng nước, còn thêm mấy trụ trần gió, trần đất, trần nước nữa... Như vậy, hốt một mẻ trong xứ sở các toon, ít ra cũng tóm đầu được vài trụ để đem ra trình làng trong số báo Xuân Ất Tỵ này.

Trong thế giới của Walt Disney, con rắn duy nhất xuất hiện trong các bộ phim hoạt hoạ có tên Sir Hiss/Triste Sire (Ngài Khê?!), tên nịnh thần gian xảo theo phò Hoàng tử Jean. Năm 1973, dựa trên truyền thuyết nổi tiếng «Robin, hiệp sĩ rừng xanh» của dân tộc Anh, hãng Disney đã tung ra màn ảnh bộ phim hoạt hoạ cùng tên, với các nhân vật đã được «vật cách hoá»: Robin, chú cáo tinh khôn, có bạn thân Jean «bé», là chàng gấu có sức khoẻ kinh hồn. Vua Richard và cậu em khờ khạo Hoàng tử Jean lẽ dĩ nhiên đội lốt sư tử, chúa tể muôn loài. Nịnh thần-rắn Triste Sire đóng vai trò quan trọng bên cạnh anh chàng soán ngôi tham tiền Hoàng tử Jean, cùng với bè lũ chó sói, kên kên, tê giắc, hà mã... ỨC HIẾP «dân lành» thỏ, rùa, chó, chuột, gà, heo... Cuối cùng, *thiên bất dung gian*, vua Richard ca khúc khải hoàn, trở về sau cuộc «thánh chiến», lấy lại ngai vàng, chấm dứt thời buổi nhiễu nhương. Bọn ác vào tù,

Truyện rừng xanh (Walt Disney 1967)

đập đá lót đường, «con rắn biết khoanh tay» phải mặc áo sọc, vác búa lao động khổ sai như đồng bọn. Tàn đời Triste Sire!

Có rắn thì phải có trần! «Truyện rừng xanh» của nhà văn Anh quốc Rudyard Kipling được xem là quyển sách gối đầu giường của tất cả hướng đạo sinh trên toàn thế giới. Truyện kể về cuộc sống của chú bé loài người Mowgli, từ thuở sơ sinh đã được một gia đình sói nuôi dưỡng, lớn dần lên giữa rừng rậm Ấn Độ. Năm 1967, hãng Disney cũng đã dựa theo «Truyện rừng xanh» để dựng nên một bộ phim hoạt hoạ cùng tên khá thành công. Đây được xem như bộ phim hoạt hoạ cuối cùng còn được bàn tay của Walt Disney chăm sóc, vì ông qua đời cuối năm 1966, chỉ vài tháng trước khi bộ phim này được trình chiếu. Trong phim, bên cạnh anh em sói, những người bạn như báo đen Bagheera, gấu xám Baloo..., chú bé Mowgli còn có những

Nalia Krung (Kungfu Panda - DreamWorks 2008-2024)

kẻ thù tai quái như tên cộc què Shere Khan hay Kaa, lão trăn có lối tấn công đặc biệt bằng cách hát ru thôi miên con mồi trước khi quần siết lấy và nuốt trứng. Cuối phim, Mowgli trở về thôn bản, sống đời sống con người. Còn Kaa bị báo đen Bagheera giáng cho một tát nên thân vì tội dám thôi miên và định «mần thịt» chú bé Mowgli yếu ớt, bé bỏng... Đúng 40 năm sau, chú trăn gió Larry mới có dịp bước vào gia đình Disney trong bộ phim không mấy thành công «Vùng hoang dã» (2006) với nhân vật chính là cha con sư tử Samson và Ryan.

Rời thế giới của Disney, chúng ta cũng gặp được đây đó những tài tử bò sát. Thí dụ, với sự thành công vang dội của các bộ phim «Kung Fu Panda/Gấu trúc thiếu lâm» (2008-2024), hãng DreamWorks đã giới thiệu những giống vật và tập tục lâu đời của Trung Hoa đến trẻ em toàn thế giới. Chú gấu

Kungfu Panda (DreamWorks 2008-2024)

trúc Po Ping tham ăn tục uống, béo tròn béo trịch lại có số trở thành anh hùng cứu nhân độ thế, cùng với các bạn Hổ, Khỉ, Hạc, Rắn và Bọ ngựa vâng lời Sư phụ diệt bạo trừ hung. Dù nàng Rắn độc Nalia Krung không nhanh thích dất hoa trên đầu chỉ là một nhân vật phụ, ít cá tính, nhưng

lại không thể thiếu được trong thế liên hoàn của bộ Ngũ phái thiếu lâm ấy được!

Cuối cùng, trong danh sách 1025 nhân vật huyền thoại cứ nối dài mãi của *manga* Pokémon Nhật Bản, thấy đâu đó cũng có một số con quái nhìn... giống giống rồng,

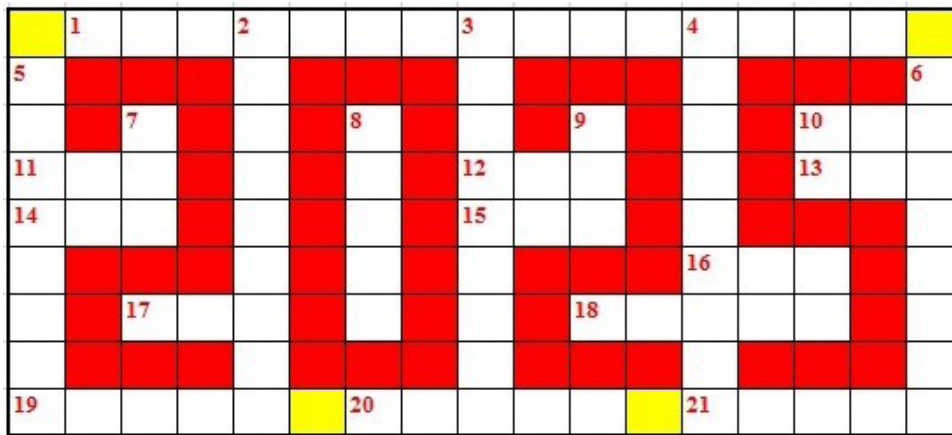
rắn: Miniryu, Hakuryu, Kairyu, Ononokus, Numelgon, Dialga, Patchiragon, Habunake, Arbo, Arbok, Sunahebi, Sadaija... Biết vậy thôi, chứ hỏi kỹ tính tình của từng con một, đành chịu thua. Xin quý vị con nít cứu bồ giùm! Cảm ơn nhiều!

CN - THIAIS 12.2024

Arbo, Habunake, Sunahebi (Pokémon 1996-2022)

Ô CHỮ “TẾT 2025”

HÀNG NGANG

1. Sáng tác của nhạc sĩ Trần Trịnh, mở đầu bằng câu: “Giờ này bên nhà mùa xuân đã về, bài nhạc xuân buồn hằng năm vẫn nghe...”
10. Loài hoa xuân quen thuộc ở miền Nam.
11. Khung cảnh thiếu ánh sáng tự nhiên, gây cảm giác nặng nề.
12. Cây tre cao, thường được dựng lên trước nhà trong những ngày Tết âm lịch.
13. Loại quả vỏ cứng, bên trong có cùi dày thường dùng làm món mứt Tết.
14. “Quét ... ngày Tết, đổ hết gia tài” (thành ngữ).
15. Ở mức độ cao một cách tương đối.
16. Đơn vị tiền tệ quen thuộc của Mỹ (vt).
17. Những ngày lễ lớn đầu năm âm lịch.
18. Một tên gọi khác chỉ Cần Thơ, thủ phủ của vùng Tây Nam bộ.
19. Cơ thể ở trạng nóng, có những biểu hiện như miệng khô, khát nước, mạch nhanh...
20. Tác giả nhạc phẩm Xuân và tuổi trẻ.
21. Quan hệ tình cảm thủy chung, phù hợp với những quan niệm đạo đức nhất định.

HÀNG DỌC

2. Câu thành ngữ quen thuộc, diễn tả không khí, tinh thần thoải mái, vui vẻ hay sum họp, đầm ấm, an vui...
3. Nhạc sĩ sáng tác bài Mùa xuân đầu tiên (phát hành năm 1966).
4. Từ cũ trong văn chương, dùng hình ảnh hai loài cây có sống lâu để chỉ cha mẹ.
5. Ngày Mặt Trời đi qua xích đạo, có ngày và đêm dài bằng nhau; được xem là ngày giữa mùa xuân.
6. Vào lúc năm cũ qua, năm mới đến; khoảng 12 giờ đêm Ba mươi Tết.
7. Vật được trao tặng cho nhau, thể hiện tình cảm, sự trân quý.
8. Một từ khác chỉ Tết Nguyên Đán, để phân biệt với Tết Tây.
9. Vượt qua một giới hạn quy định hoặc một điểm đã lấy làm mốc cho trước.

LUU HUYNH

(xin xem giải đáp trang 104)

Chiều chiều lại nhớ số đề!

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

Trong kho tàng ca dao của ông bà mình truyền lại: chiều là thời gian của lòng đôi ta thổn thức. *Chiều chiều anh lại nhớ em. Chiều chiều ra đứng bờ ao. Nước kia không khát, khát khao duyên nàng.* Còn nếu chàng ở gần sông thì: *“Chiều chiều ra đứng bờ biên. Nhện giăng tơ đóng cảm phiên thương em!”* Rồi em yêu cũng tha thiết nhớ anh: *“Chiều chiều lại nhớ chiều chiều. Nhớ người quân tử khăn điều vắt vai”*. Mấy anh mình khoái chơi đá gà đều biết gà nhận có lông màu trắng; gà ô có lông màu đen; gà điếu có lông màu đỏ sậm. Nhưng tại sao chàng lại vắt vai chiếc khăn điều màu đỏ sậm mà khăn không màu gì khác? Vì người quân tử ghiền ăn

trầu. Chàng lấy khăn điều để chùi cổ trầu tươm ra bên mép. Kéo nàng tưởng chàng là ác quỷ Dracula chuyên hút máu người; em sợ chạy mất dép thì càng thêm báo!

Rồi em yêu thề hẹn: *“Chiều chiều vệt lội sang sông. Trời gấm đá nẻ, thiệp không bỏ chàng”*. Em không bỏ chàng mà chàng lại nỡ bỏ em, để em: *“Chiều chiều lại nhớ chiều chiều. Tay bưng cái rổ, tay dìu con thơ.”*

Tóm lại chiều đa số là buồn; nhưng ‘con cu’ biết chẻ lạt trong bài đồng dao như vậy là vui nè: *“Chiều chiều con quạ lợp nhà. Con cu chẻ lạt, con gà đưa tranh. Chèo bẻo nấu cơm nấu canh. Chia vôi đi chợ mua hành về nêm”*

Còn nếu không vui, còn một cách duy nhất là đi ‘pub’ nhậu. Chồng bỏ con vợ một mình ở nhà: *“Chiều chiều bìm bịp giao canh. Trống chùa đã đánh, sao anh chưa về?”* Nó quạu, nó cầm khúc cây dùng để cán bột làm bánh chờ chàng sau khung cửa. Chàng về lẽ nhè hỏi: *“Khuya rồi sao em không chịu ngủ mà còn bày đặt làm bánh nữa?”* Nói chưa dứt lời nghe cái bốp vô đầu. *“Má ơi, đau quá!”*

Thế nên để tránh trường hợp phải kêu xe cứu thương, thì mình nên nhậu ở nhà, chìm xuống tại bến. Nếu xuống chưa chìm, mới đảo qua đảo lại, thì mình hát karaoke bản ‘Nường chiều’ của Phạm Duy: *“Chiều ơi! Lúc chiều về, rợp bóng*

nường khoai, trâu bò về rục mỗ xa xôi! Ơi, chiều! Chiều ơi! Áo chàm về quấy lửa trên vai, in hình vào sườn núi chơi vơi. Ơi chiều! Chiều ơi! Lúc chiều về là lúc yên vui. Qua đường mòn ngửi lúa thơm hơi. Ơi chiều! Chiều ơi, chiều ơi, chiều ơi. Chiều ơi! Lúc chiều về mọc ánh trăng tơ. Cho ngày mùa bài hát nên thơ. Ơi chiều. Chiều ơi! Mái nhà sàn thở khói âm u. Cô nàng về để suốt tương tư! Ơi chiều! Chiều ơi! Biết chiều nào còn đứng trên nường. Phố phường nhiều chiều vắng quê hương. Ơi chiều! Chiều ơi, chiều ơi, chiều ơi!” 2, 3 giờ sáng xin hát um sùm cho hàng xóm nó kêu cảnh sát

Còn tui, tui nhớ hồi tui còn trong nước, lúc VC vô nó nắm đầu tui nó đuổi. Tui bị ‘mất dạy’. Vốn là dân trời gà không chặt, chỉ có mớ chữ lặn lừng, dần bụng lúc ngổm, lúc ngoẹo củ từ (chớ không phải củ khoai mì). Tui không biết kiếm sống phải ‘làm gì’, tui chỉ biết ‘làm thỉnh’! Ở không hoài, nghe em yêu cần nhần hoài; cũng chán và cũng ngán như cơm nếp nát. Rồi phần số đẩy đưa, đưa đẩy tui làm phụ tá giúp canh CA phường An Lạc Cần Thơ đi tuần cho cha đại uý Lễ, trưởng phòng Hành chánh Trung tâm huấn luyện Chi Lăng Châu Đốc thời Đại tá Mã Sanh Nhơn, ghi số đề.

Chơi đề, còn gọi là ‘đánh

Một bức vẽ minh họa từ cuốn tiểu thuyết xuất bản năm 1935 của Andre Demaison về Việt Nam thuộc địa. Bức vẽ mô phỏng trò chơi đen đỏ “Đề 36 con” rất thịnh hành khi xưa; người Pháp còn gọi Le Jeu des 36 Bêtes. NGUỒN SAIGONEER.COM/VN

đề, phát xuất từ bên Tàu vì chú Ba là vua cờ bạc. Chú Ba làm ăn giỏi biết cách kiếm tiền như dân Do Thái. Khuyết điểm chú Ba khoái gái; nhứt là khoái cờ bạc. Thua cờ bạc tán gia bại sản ra cầu Westgate Melbourne nhảy cái đùng để trốn nợ là xong.

Ba ke hai nút vượt Trường Sơn bằng dép râu vào cướp được VNCH chúng cũng mê. Chúng gọi là 'lô đề'.

Vào những năm 40, 50 của thế kỷ trước, Đại Thế Giới ở đường Đồng Khánh, quận Năm, Sài Gòn, là cơ sở kinh tài của lực lượng Bình Xuyên do tướng Bảy Viễn cầm đầu. Đề lúc khởi thủy chỉ có 36 con, do các đại xì thầu ở Đại Thế Giới tổ chức. Đánh 1 đồng trúng 33 đồng. Sau lên 40 số khó trúng hơn. Nên trúng nhiều hơn. Đánh 1 đồng trúng 36 đồng.

Đề, từ 1 đến 40: 1: Cá trắng. 2: Ốc. 3: Ngỗng. 4: Công. 5: Trùn. 6: Cọp. 7: Heo. 8: Thỏ. 9: Trâu. 10: Rồng bay. 11: Chó. 12:

Người An Nam chơi Đề 36 con trong dịp Tết NGUỒN SAIGONEER.COM/VN

Ngựa. 13: Voi. 14: Mèo nhà. 15: Chuột. 16: Ong. 17: Hạc. 18: Mèo rừng. 19: Bướm. 20: Cục đá. 21: Én. 22: Bồ câu. 23: Khỉ. 24: Éch. 25: Con Ó. 26: Rồng nằm. 27: Rùa. 28: Gà. 29: Lươn. 30: Cá đen. 31: Tôm. 32: Rắn. 33: Nhện. 34: Nai. 35: Dê. 36: Bà Vãi. 37: Ông Trời. 38: Thổ Địa. 39: Thần Tài. 40: Ông Táo. (Lúc đầu chỉ xổ có một lần vào 4 giờ chiều. Về sau dất, xổ thêm lần nữa lúc 6 giờ sáng).

Muốn đánh đề chỉ cần đến tay ghi đề mua số. Trả tiền nhận được một tờ giấy ghi số viết tay thường không có cả tên tuổi, địa chỉ và chữ ký

của thầy đề! Ai trúng thì cứ đến các tay ghi đề của mình mà lãnh tiền. Gọn băng hè. Rồi Tổng thống Ngô Đình Diệm dẹp Đại thế giới. Số đề 40 con biến tướng thành số từ 00 đến 99. Khó trúng hơn nên trúng thắng nhiều hơn. Đánh 1 đồng trúng 70 đồng.

Trước giờ xổ số kiến thiết quốc gia giúp đồng bào ta banh cửa banh nhà chừng một tiếng đồng hồ, tay ghi số đề sẽ đem tiền và các số ghi đi nộp "phơi" cho huyện đề. (Feuille gốc tiếng Pháp là 'bản ghi chép').

Huê hồng tay ghi đề được 30 %. Nghe nhiều thiệt đã quá nhưng nếu

bị CA hốt thì ráng chịu. CA bắt tịch thu tiền đánh đề là 'cướp cơm chim' vì chiều đó tụi nó cần tiền đi nhậu. Khờ, nhát khai ai làm huyện đề bị nhốt vài bữa ra tù là thất nghiệp. Huyện đề chẳng rụng một sợi lông. Vì huyện đề đã đấm mõm trưởng CA thành phố rồi!

Tay ghi đề nào có máu cờ bạc; ghi đề ngày nào thấy cũng có người trúng nên cũng muốn mình 'tối số' nên cũng chơi, cũng đánh số đề. Nèn: *Chiều ơi! 4 giờ chiều, mình đánh con kê. 5 giờ chiều lại xổ con dê, hồi chiều? He he!*

ĐXT - MELBOURNE.

Hình minh họa trên Sài Gòn Mới, xuất bản năm 1950 chỉ trích những ảnh hưởng xã hội tiêu cực của trò chơi này. NGUỒN SAIGONEER.COM/VN

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

Trong khi hòa vào đám đông đứng coi múa lân ngày Mừng Một, Tèo hét lên: Ê, tại sao anh lại thò tay vào túi áo tôi?

Người kia: À, tôi chỉ định mượn cái hộp quẹt để bật lửa thôi.

Tèo: Tại sao anh không hỏi tôi?

Người kia: Xin lỗi, vì chúng ta có quen nhau đâu mà hỏi!

- !?!

- NGUỒN HÌNH: HUỖNH DUY

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhấc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

O-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Người sắp xếp thời gian

Cách đây hơn 140 năm, mặt trời chính là đồng hồ của nước Mỹ, không có các múi thời gian nên khi người ở thành phố này đã qua năm mới không biết rằng người ở thành phố khác vẫn còn đón giao thừa. Nhà giáo dục người Mỹ Charles Ferdinand Dowd (25-4-1825 - 12-11-1904) là người đầu tiên nói về múi giờ, thứ giúp con người tự sắp xếp lịch trình mà không cần nhìn mặt trời.

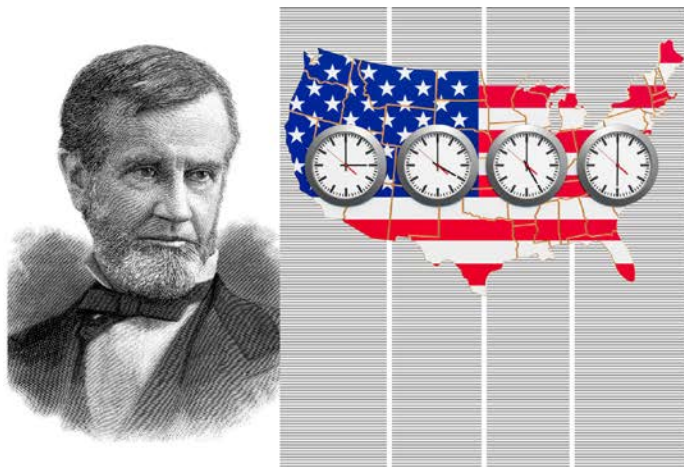
Dowd từng là sinh viên của đại học danh tiếng Yale, sau đó ông dành cả cuộc đời cống hiến cho sự nghiệp giáo dục. Năm 1868, ông và vợ là bà Harriet đã thành lập Chung viện Temple Grove ở Saratoga Springs, New York và điều hành trường trong hơn 30 năm.

Ý tưởng về múi giờ ban đầu được Dowd nhắc tới trong các lớp học mà ông làm giáo viên. Tối năm 1869, Dowd mới dừng cảm trình bày ý tưởng của mình với một ủy ban giám đốc đường sắt ở New York. Kế hoạch của Dowd tập trung quanh 4 múi giờ, ở các kinh tuyến 75, 90, 105 và 120. Ông sử dụng kinh tuyến 75, chạy qua tiểu bang New York, làm cơ sở cho Giờ chuẩn miền Đông của mình. Sau đó, ông ấn định 3 kinh tuyến xuyên quốc gia: Tiêu chuẩn Trung tâm (90); Tiêu chuẩn miền núi (105); Tiêu chuẩn Thái Bình Dương (120). Thời gian của

mỗi vùng được đặt cách nhau một giờ. Ông Dowd phát hành một cuốn sách nhỏ có tiêu đề "Hệ thống thời gian quốc gia cho đường sắt" vào năm 1870. Sau đó, ông tìm được một người ủng hộ có ảnh hưởng là kỹ sư đường sắt William F. Allen.

Ngày 18-11-1883 - theo Hiệp hội Lịch sử, Allen đã có mặt tại tòa nhà Hệ thống Điện báo Western Union ở thành phố New York để chứng kiến việc thực hiện kế hoạch. Đồng hồ được khởi động lại và Giờ chuẩn miền Đông ra đời. Allen đã thuyết phục được các quan chức đường sắt chấp nhận múi giờ này. Hơn chục quốc gia đã đồng ý áp dụng múi giờ thống nhất, được xây dựng dựa trên mô hình của Dowd ngay từ năm 1884. Hệ thống thời gian được các hãng đường sắt ưa chuộng nhưng tới 19-3-1918 mới chính thức trở thành luật liên bang khi Đạo luật Giờ chuẩn được thông qua tại Mỹ. Tại cuộc họp mặt lần thứ 50 của Đại học Yale, ông được gọi là "Cha Thời gian" và được công nhận là sinh viên tốt nghiệp vĩ đại nhất của Yale vì hệ thống giờ của ông đã ảnh hưởng đến toàn thế giới.

Dowd qua đời dưới bánh xe của một đầu máy xe lửa ở Saratoga Springs vào khoảng 5:30 chiều 12-11-1904. "Cha của thời gian" đã ngưng thời gian đời mình ở con số 79 (tuổi).

Mùa Xuân hoa Cúc

ĐƠN PHƯƠNG THẠCH THẢO
VIỆT NAM

Mỗi năm khi cuốn lịch với đi, thì Tết tiến tới bằng đôi hia 7 dặm. Người nào cũng hấp tấp, bận rộn hơn. Những nhà có kinh tế khá thì cứ thản nhiên mua sắm,

thích thứ gì mua thứ đó không cần tính toán, những thứ xa xỉ như hoa thì họ cứ ra chợ khiêng về đủ loại chưng bày từ trong nhà ra ngoài ngõ.

Người thu nhập thấp thì “Tết này tiết kiệm

được thứ nào hay thứ ấy...”, người vừa mất việc vì công ty giải thể thì “...tiền còn không có để về quê, lấy đâu mà ăn Tết...”. Ăn Tết ở đây có nghĩa là sắm quần áo mới, trong nhà đầy đủ thực phẩm, đến những địa điểm vui chơi trong mấy ngày Xuân.

Tôi thuộc diện không giàu, không nghèo. Nếu không vì tiết kiệm thì cũng có thể sắm được nhiều thứ tôi thích, nhưng tôi quan niệm cái gì cần thì mới mua, cái gì thích phải hạn chế, vì biết bao nhiêu thứ trên đời khiến mình thích! Giữa thời buổi đa số người khó khăn chạy ăn từng bữa, mình may mắn hơn không chật vật thì dù không giúp được ai cũng đừng nên hoang phí, vì như vậy là... phụ ơn trời! Nghĩ như vậy nên tôi rất thận trọng trong việc chi tiêu. Trước những biến động của thị trường không ai đoán được ngày mai sẽ ra sao, tôi vẫn ra chợ nhưng để ngắm hơn là mua. Mà không phải riêng tôi khi thấy nhiều người cũng vậy, hàng hóa bày đầy các sạp hàng mà người mua rất ít. Vậy mà ngày nào cũng xe ở trên xuống, xe ở dưới lên chở theo hàng bà lằng các thứ, nhiều xe chở đặc sản các vùng miền vào các chợ phân phối. Mà đặc biệt là hoa! Hoa được bày bán bất cứ chỗ nào có thể, người

bán mong Tết để kiếm chút tiền lời nhưng xem ra không dễ như vậy, vì người mua có quá nhiều lựa chọn giữa các hàng hoa, họ trả giá kỳ kèo bớt một thêm hai, tôi chưa mua chậu hoa nào vì còn đang do dự có nên thay những bình hoa giả trong nhà bằng hoa tươi không thì chị hàng xóm hấp tấp xông vào nhà tôi hốt hải hỏi:

- Nghe tin gì chưa?

- Tin gì? (Tôi hỏi lại)

- Xe chở ... Tết đang vô tới xa lộ rồi kìa, nếu không bị cản trở lưu thông hay trục trặc phương tiện thì Tết đang phon phon trên đường tráng nhựa và không mấy chốc là vào thành phố ... mau ra coi có gì mua liền kẻo hết?

Nói xong chị cười vang khi thấy tôi ngó ra nghe chị, chị hàng xóm này thuộc loại khá giả, còn cả tuần nữa mới giao thừa mà nhìn nhà chị đã thấy "Xuân ... Xuân ơi Xuân đã về...". Xóm của tôi như một xã hội thu nhỏ, đủ thành phần giàu nghèo, bậc lỗ cỡ là tôi! Cho nên mỗi nhà có một cách sống riêng, tuy nhiên Tết là thời điểm mà người người không tiếc tiền chi tiêu, trừ khi quá khó khăn do "Tiền lương cháy túi mấy ai hiểu cho..." vì thế có nhà chưa thấy động tĩnh gì khi Xuân đang tới.

o O o

Chiều 30 sự tất bật giảm dần, nhớ câu "... mẹ ơi hoa cúc hoa mai nở rồi...", lúc này tôi mới tính lại chi tiêu xem còn dư bao nhiêu trong số được phép sắm Tết. Thấy cũng có thể mua một chậu hoa, thế là tôi trực chỉ ra tụ điểm bày bán hoa. Tại đây tôi chứng kiến cảnh một "chiến trường hoa" do bị đập phá quảng bữa bãi, một người bán hoa đang thẳng tay dao chặt túi bụi vào những cành hoa Mai vô tội, chặt xong như chưa hả giận thẳng chân đá vào cái chậu, còn miệng thì "Rẻ lầy... không cần bán lầy... 3 triệu mà trả 2 triệu lầy...", cạnh đó là một phụ nữ xinh đẹp, sang trọng trở mặt nhìn, rồi trả lời "...Tôi không có bốn phen phải bỏ tiền mua theo giá của ông. Khổ cực kiếm tiền thì ai cũng vậy, nên thuận mua vừa bán, không thì thôi...". Người đàn ông bán hoa chặt hoa xong quay lại nói trống không, "Bọn lăm tiền nhưng cứ đợi chiều 30 Tết hoa ế để ra mua rẻ, ông không cần bán...". Bên cạnh những chậu ngã đổ do bàn tay con người đập phá, tôi thấy một bé gái đang cầm một bó hoa thập cẩm, à lộn... cầm một bó hoa đủ loại, nó vẫn còn đang lom khom lượm trong đống hoa nát giập những cành chưa gãy, người đàn ông bán hoa chưa hết bức tức, cầm cây que tay bẻ cong

cong như định quất vào ai đó, hét lớn:

- Con ranh kia! Ông đã phá bỏ vì không muốn cho ai *nấy*. Có tiền thì mua, không thì cút chỗ khác ... ông cho rằng môi *nấn nộn* bây giờ...

Đứa trẻ lăm lét lùi lại. Tôi thấy sợ quá nên cũng đi nhanh qua, trong đầu nghĩ "Không phải đợi hoa ế để mua rẻ đâu, với người thu nhập thấp thì hoa là xa xỉ phẩm, như tôi đây chỉ mua sau tất cả những thứ cần thiết khác nên ra trễ thôi..."

Một thanh niên bán hoa ngồi gần đó vẫy tay gọi đứa bé:

- Tới đây anh cho một chậu nè.

Tôi quay nhìn chàng trai hiền lành, không có vẻ sành sỏi của người buôn bán, trái với vẻ hung hăng của người đàn ông chặt hoa bên kia, chàng trai ngồi bó gối bên những chậu hoa ... ế! Đứa bé nghe gọi thì đi về phía đó, tay vẫn cầm bó hoa lượm được. Tôi đi bên cạnh hỏi nó:

- Hoa giập hết rồi, cháu lượm làm gì?

- Dạ. Má con không bao giờ mua bông, mà con thích lắm nên lượm về cắm ở bàn học...

- Cháu học lớp mấy rồi?

- Dạ, con học lớp 8!

Tôi chợt thấy ... lòng từ bi bất ngờ! Con người sống không chỉ cần ăn ngon, mà cần cả món

ăn tinh thần, hoa cũng là một trong những thứ đó, nhưng người thì dư thừa, kẻ mơ không có! Không cần nghe giải thích thêm, tôi cũng hiểu lý do má nó không bao giờ mua hoa. Tối nay tôi hỏi người bán hoa vừa gọi đứa bé:

- Sao không bán mà gọi cho?

- Dạ giờ ni chắc không *ưa* mua nữa, thấy bé *gứa* lượm bông bị chú kia đuổi tội nghiệp quá...

- Nhà cháu ở đâu mà ra đây bán?

- Cháu ở Quảng Nôm vô ở trọ để *hạc đưa hạc*.

Nghe giọng nói là tôi cảm tình liền. Ôi! Quê hương xứ sở của ngoại tôi ở trong giọng nói này. Tôi vui vẻ nói:

- Nguyên quán của mẹ cô cũng ở Quảng Nam đó. Lâu lâu mới gặp đồng hương thích thiệt. Tết sao cháu chưa về Quảng Nam?

Chàng trai cười:

- *Nôm* nào cháu cũng *bón* bông để qua Tết có tiền *troang trửa*, nên không về quê được. *Sô* cô đi mua trễ rứa?

- Cô mới có ý định mua một chậu cúc về chưng cho có vẻ Tết với người ta, nhưng giờ thì cô đổi ý định rồi...

- Cô không mua nữa à?

- Vẫn mua, nhưng để tặng cho bé gái này!

- Ô! Để cháu *tặng*, vì giờ

cũng ế rồi, thay vì đập cho hết như mấy người kia rồi về thì chỉ tội cho những công nhân dọn vệ sinh, nên cháu sẽ chờ ưà cần thì *tặng* họ thôi. Cô mua cho cô đi, cháu *bón* vốn.

- Không! Cô sẽ mua đúng giá để ủng hộ đồng hương...

- Cháu cũng đã có lỗi trong mấy ngày trước, giờ còn mấy chậu bán vốn hay tặng cháu cũng không lỗ đâu.

- Cô thích nghe cháu nói giọng Quảng như lúc nãy, đừng đổi giọng. Cháu tên gì?

- Dạ! Tên Trung...

- Giờ thì đừng cãi lời cô, Trung gọi cho cô một chiếc Grab chở cháu hoa về nhà cho cháu gái này.

Cô bé đứng nãy giờ im lặng, nghe tôi nói thì vội khoanh tay:

- Con cảm ơn cô, em cảm ơn anh!

Rồi nó hấp tấp quay lại chiếc xe đạp cũ dựng bên lề đường, nét mặt hớn hỏ. Tôi và Trung giành qua giành lại quyền tặng hoa, cuối cùng thì tôi thắng. Trung gọi điện thoại cho bạn cũng là một sinh viên đang chạy Grab đến chỗ hoa theo sự hướng dẫn về nơi ở của cô gái nhỏ. Người ta hay nói nếu thượng đế lấy đi thứ gì của bạn, thì thế nào cũng bù lại cho bạn thứ khác, đó là cách an ủi thôi. Đừng tin vào điều

đó nếu bạn đang đứng dưới đáy vực mà cuộc đời không quảng cho bạn sợi dây, nên phải tự leo lên bằng tất cả sự cố gắng. Những người nghèo nếu không có khát vọng vươn lên, chấp nhận số phận thì cứ đứng mãi ở điểm xuất phát của đời mình mà nhìn cơ hội của người khác. Tự nhiên tôi cảm mến người sinh viên chịu khó này.

Không bạn nên không vội về, tôi ngồi lại cho có bạn để chàng sinh viên bán nốt mấy chậu hoa còn lại, trong lúc vừa nghe Trung nói về vùng đất địa linh nhân kiệt, quê hương của không ít danh nhân. Tôi thấy Trung là một tấm gương điển hình về người nghèo vượt khó, lương thiện, có đạo đức, biết nói “Con người tâm thường chứ không có việc tầm thường” Dù trong hoàn cảnh nào cũng biết nuôi hy vọng. Trung nói “Nghĩ thương ba má ở quê lam lũ, cháu chưa làm được gì giúp đỡ nên chỉ còn cách làm thêm kiếm tiền để học, giảm gánh nặng cho gia đình, mấy năm rồi không có Tết nào cháu về nhà vì là dịp kiếm tiền...”. Tôi chợt thấy quý người bạn nhỏ mới gặp, nên ngỏ lời:

- Nếu không ngại thì cháu ghé nhà cô ăn Tết, hoặc có gì cần giúp đỡ mà trong khả năng cô sẽ không từ chối. Cô biết đặt lòng tử tế của

cô đúng chỗ, cháu xứng đáng để nhận.

Trung tỏ vẻ cảm động lấy giấy ghi địa chỉ của tôi. Cậu hỏi “Cô cho cháu biết cô tên gì nữa chứ?”. Tôi đáp “Khi nào tới nhà cô sẽ cho biết, còn bây giờ chưa cần. Giờ ở nhà chắc ba má cháu đang buồn vì con không về! Biết bài “Xuân này con không về” thì hát cho cô nghe đi, hát giọng Quảng nhé”.

“Con biết bây giờ mẹ chờ tin con, khi thái mưa đổ nỏ voàng bên song... Nôm trước con hẹn đầu xuân sẽ về...”. Trung cất tiếng hát, tôi nghe xong vỗ tay rồi chúng tôi cười vui vẻ. Buổi chiều sắp tàn, nắng nhạt phủ xuống làm những đóa cúc vàng hơn. Cuối cùng thì Trung cũng “giải quyết” xong những chậu hoa còn lại, một số bán rẻ cho khách, một số tặng cho các chị công nhân quét rác và sau cùng giữ lại một chậu, cậu nói “Cháu vừa nhớ ra cần tặng cho một người rất đặc biệt”.

Phố xá đã thưa người, giờ này mọi ngôi nhà chắc chỉ chờ giờ chuyển giao năm cũ để đón chào năm mới!

o o o

Buổi sáng của ngày đầu tiên trong 364 ngày còn lại thật ảm áp vì nắng đã lên cao, tiếng chim bồ câu bên hiên của nhà bên cạnh rúc lên từng hồi nghe vui tai.

Mở cửa ra balcon nhìn xuống sân nhà, tôi ngạc nhiên vì thấy một chậu Cúc như một chiếc mâm tròn to đựng hoa màu vàng ánh lên dưới ánh nắng đặt ngay cổng. Vội đi xuống, tôi thấy một chiếc bì thư gắn trong chậu hoa:

“Thưa cô! Cháu mang đến tặng cô chậu Cúc này, món quà nhỏ nhưng chứa rất nhiều sự quý trọng mà cháu muốn tỏ lộ với cô. Tuy mới biết cô nhưng cháu thấy cô và cháu có nhiều điểm giống nhau khi suy nghĩ về cuộc sống. Cháu nghĩ cô không bắt ngờ đâu khi thấy chậu hoa này đặt trước nhà. Ngày mai và vài ngày sắp tới cháu chưa đến thăm cô được vì bận rộn đi làm thêm ở một quán cà phê, đây là dịp cho tụi cháu có việc làm thay cho các nhân viên nghỉ Tết. Cháu sẽ thăm cô vào một dịp nào đó thuận tiện. Kính chúc cô năm mới khỏe mạnh, bình an.

Cháu Trung”

Tôi mỉm cười. Chẳng đường tuy dài nhưng tôi tin những người như Trung sẽ đến đích, vì biết chọn cho mình một điểm đến rồi mới khởi hành bằng khả năng và sự cần mẫn.

Chào mùa Xuân! Hãy mang đến cho mọi người niềm tin và hy vọng nhé...

ĐPTT

TRIỆU MINH

Khi già đi, não bộ trải qua các thay đổi như giảm thể tích và suy yếu kết nối thần kinh, gây khó khăn trong việc nhớ lại và học hỏi. Tuổi tác cũng làm tăng nguy cơ mắc chứng sa sút trí tuệ, bao gồm bệnh Alzheimer và sa sút trí tuệ mạch máu (vascular dementia). Tuy nhiên, việc áp dụng các thói quen sống lành mạnh có thể giảm đáng kể chứng mất trí nhớ, làm chậm sự suy giảm nhận thức và giảm nguy cơ sa sút trí tuệ.

Bảo Vệ Trí Nhớ

Các thói quen bảo vệ chính yếu

▪ Tập thể dục thường xuyên:

Hoạt động thể chất tăng cường sức khỏe não và cơ thể. Các nghiên cứu, bao gồm một đánh giá năm 2022, cho thấy tập thể dục thường xuyên liên quan đến thể tích não lớn hơn và giảm nguy cơ sa sút trí tuệ. Hướng dẫn của giới chức y tế khuyến nghị người cao tuổi nên tập thể dục cường độ trung bình ít nhất 150 phút mỗi tuần, như đi bộ nhanh.

▪ Duy trì sức khỏe tim mạch:

Nhiều yếu tố nguy cơ của sa sút trí tuệ cũng liên quan đến bệnh tim mạch. Duy trì tốt huyết áp, cholesterol, đường huyết, và bỏ thuốc lá, không chỉ tốt cho tim mà còn bảo vệ não bộ.

▪ Ăn uống lành mạnh:

Các chế độ ăn như Địa Trung Hải, DASH, và MIND, nhấn mạnh đến thực phẩm xuất phát từ thực vật và giảm chất béo bão hòa, có thể giúp làm giảm nguy cơ bị suy giảm nhận thức và hạ thấp tỷ lệ bị Alzheimer.

Các chiến lược hỗ trợ khác

▪ **Duy trì hoạt động xã hội:** Cô lập và cô đơn góp phần vào chứng suy giảm nhận thức. Các nghiên cứu cho thấy duy trì được mối quan hệ xã hội tốt đẹp sẽ giúp duy trì trí nhớ và khả năng nhận thức.

▪ **Bảo vệ thính lực và thị lực:** Suy giảm thính giác hoặc thị giác mà không được điều trị sẽ làm tăng nguy cơ sa sút trí tuệ. Sử dụng máy trợ thính và điều trị kịp thời các vấn đề về thị lực có thể giảm thiểu rủi ro đó.

▪ **Hạn chế tiếp xúc với không khí ô nhiễm:** Các chất ô nhiễm có thể xâm nhập vào não, tăng nguy cơ sa sút trí tuệ. Giảm sinh hoạt ngoài trời khi ô nhiễm cao và sử dụng máy lọc không khí để có thể bảo vệ sức khỏe não bộ.

▪ **Giảm tiêu thụ rượu:** Nghiên cứu cho thấy rượu, dù uống ít, cũng gây hại cho sức khỏe não. Uống rượu nhiều làm tăng nguy cơ sa sút trí tuệ.

Việc thực hiện các thói quen nói trên sẽ hỗ trợ sức khỏe nhận thức, giảm nguy cơ sa sút trí tuệ và thúc đẩy sự khỏe mạnh tổng thể khi về già.

Quả cầu pha lê huyền thoại ở Times Square sẽ nghỉ hưu

Quả cầu pha lê huyền thoại vào mỗi dịp năm mới ở Quảng trường Thời đại, New York (Mỹ) sẽ “nghỉ hưu” trong năm 2025.

Vừa qua, ngày cuối cùng của năm 2024, Quảng trường Thời đại (Times Square) ở New York (Mỹ) lại rục rịch với quả cầu pha lê nổi tiếng vừa được thay thế toàn bộ 2,688 mảnh pha lê lắp lánh.

Đây là lần đầu tiên sau một thập kỷ, toàn bộ các mảnh pha lê của quả cầu được thay mới hoàn toàn, mang đến diện mạo mới cho biểu tượng của lễ đón giao thừa toàn cầu.

Quả cầu năm nay còn mang ý nghĩa đặc biệt khi đây là lần cuối cùng nó được thả tại One Times Square trước khi chính thức “nghỉ hưu” và được trưng bày tại một bảo tàng vào năm 2025.

Rapper Pitbull, người vinh dự lắp đặt mảnh pha lê cuối cùng hôm 27.12, đã góp phần hoàn thiện diện mạo mới của quả cầu trước thêm sự kiện lớn, thiết kế với hai

2,688 hình tam giác pha lê đã được thay thế cho quả cầu năm 2025. NGUỒN NYPOST.COM

mẫu đặc biệt.

Mẫu 2025 với những đường cắt dài và một vòng tròn gần đỉnh tượng trưng cho cột cao 42 m nơi quả cầu tọa lạc, là sự tri ân dành cho tòa nhà One Times Square - biểu tượng của lễ hội giao thừa.

Trong khi đó, mẫu Ever Crystal gồm 3 cặp vòng tròn lồng vào nhau, xung quanh là các mặt cắt

hình kim cương, tạo hình chữ E biểu trưng cho tình yêu và sự đoàn kết trường tồn.

Quả cầu năm nay còn mang ý nghĩa đặc biệt khi đây là lần cuối cùng nó được thả tại One Times Square trước khi chính thức “nghỉ hưu” và được trưng bày tại một bảo tàng vào năm 2025.

Quả cầu pha lê lần đầu tiên xuất hiện trong lễ đón năm mới tại Times Square vào năm 1907. Khi đó, quả cầu có trọng lượng 317,5 kg, đường kính khoảng 1,5 m, được làm từ sắt và gỗ, và gắn 100 bóng đèn công suất 25 watt.

Trong hơn một thế kỷ qua, quả cầu đã trải qua 6 phiên bản cải tiến, mỗi phiên bản mang một thiết kế và công nghệ hiện đại hơn. Phiên bản hiện nay, được chế tác bởi công ty nổi tiếng Waterford Crystal, đã trở thành biểu tượng không thể thiếu của lễ đón giao thừa tại New York.

Rapper Pitbull lắp đặt mảnh pha lê cuối cùng hôm 27.12- NGUỒN AP

DH- TIN INTERNET

Những điều bất lợi của Medicare Advantage

BẢO SƠN

Trong năm 2024, có 54% hay khoảng 33 triệu người trên 65 tuổi ở Hoa Kỳ ghi danh Medicare Advantage, hay còn gọi là Medicare part C. Đây là hình thức bảo hiểm y tế tư nhân có hợp đồng với chương trình Medicare. Dưới đây là một số điều bất lợi của Medicare Advantage so với Medicare nguyên thủy.

6. Phải được phép trước khi sử dụng thuốc thuộc part B. Medicare Advantage bao gồm part A (đi bệnh viện), part B (khám bác sĩ) và part D (thuốc) của Medicare nguyên thủy. Tuy nhiên có một số loại thuốc đặc trị lại nằm trong part B, phần lớn là thuốc chích, như thuốc trị loãng xương, trị máu đông cục, và một số thuốc uống và chích điều trị bệnh thận giai đoạn cuối. Những loại thuốc đặc trị này phải được bảo hiểm Medicare Advantage cho phép trước khi mua. Mà không phải lúc nào bảo hiểm cũng đồng ý, mà bệnh nhân chi trả không nổi, đưa tới nhiều bệnh nhân bị chết oan vì không có thuốc.

7. Điều trị từng bước. Medicare Advantage đòi hỏi bác sĩ phải điều trị từng bước, dùng thuốc rẻ tiền trước, nếu không hiệu quả mới đi tới thuốc đắt tiền. Mục tiêu của họ là giảm chi phí của hãng bảo hiểm, chứ không phải muốn giúp cho bệnh nhân mau hết bệnh. Vì vậy Medicare Advantage sẽ từ chối trả tiền nếu bác sĩ cho thuốc hiệu quả nhưng đắt tiền trong lúc có thuốc khác rẻ hơn.

8. Tốn kém nhiều hơn nếu nằm bệnh viện. Nếu sức khỏe tốt, Medicare Advantage sẽ giúp tiết kiệm. Nhưng nếu phải nhập viện, người bệnh phải trả tiền túi nhiều hơn so với người có Medicare nguyên thủy. Vì vậy người sức khỏe xấu, thường phải nhập viện,

nên mua Medicare nguyên thủy để giảm chi phí.

9. Khó hoạch định ngân sách. Không ai có thể biết trước tình trạng sức khỏe của mình, vì vậy hoạch định ngân sách cho sức khỏe là vấn đề khó. Nếu thu nhập cá nhân là một số cố định, phải thận trọng theo dõi chi phí để không bị phí tiền. Người sử dụng Medicare Advantage phải trả chi phí out of pocket rất cao cho tới khi đạt mức giới hạn, vì vậy khó biết trước được mỗi tháng phải chi bao nhiêu tiền.

10. Thường xuyên bị từ chối. Thống kê năm 2022 của US Department of Health and Human Services Office of Inspector General cho thấy nhiều công ty bảo hiểm Medicare Advantage từ chối nhiều dịch vụ điều trị cần thiết cho người già, trái với nguyên tắc của Medicare. Ngoài ra, nhiều công ty cũng từ chối trả tiền cho bác sĩ sau khi đã điều trị cho bệnh nhân.

LUNAR NEW YEAR ASIA TIMES SQUARE

24/1, 25/1, 26/1, 1/2 và 2/2 . Hội Tết Ất Tỵ 2025 với trình diễn văn hóa văn nghệ truyền thống. Có bán nhiều thức ăn ngon. Đốt pháo ngày 1/2 và 2/2

Địa điểm: Asia Times Square, 2625 W. Pionnier Pkwy, Grand Prairie TX 75051. **Giá vé:** miễn phí.

LUNAR NEW YEAR AT CALI SAIGON MALL

10/2 (từ 11am). Lễ hội Tết Ất Tỵ theo truyền thống Việt Nam với múa lân, nhiều tiết mục văn nghệ, đốt pháo, có bán thức ăn

Địa điểm: Cali Saigon Mall, 3212 N. Jupiter Rd, Garland TX 75044.

Giá vé: miễn phí.

LUNAR NEW YEAR NIGHT MARKET FESTIVAL

9/2 (5pm tới 9pm). Lễ hội mừng năm mới Ất Tỵ do Frisco Ranch shopping center và Frisco city tổ chức với múa lân, lì xì, trình diễn thời trang, âm nhạc, thư pháp và nhiều món ăn ngon.

Địa điểm: Frisco Ranch, 9292 Warren Parkway, Frisco, TX 75035.

Giá vé: miễn phí.

Mỗi người có một mùi vị ấu thơ, tùy theo gia đình, hoàn cảnh. Mẫu số chung của mùi vị ấu thơ, tôi nghĩ, đa phần luôn có dáng đi, bóng ngồi, phía sau lưng, bàn tay, giọng nói ... của người mẹ tảo tần khuya sớm lo lắng cho chồng con với tình yêu thương vô bờ bến.

Mùi vị ấu thơ

ĐÀO THỊ THANH TUYỀN
SÀI GÒN, VN

Mùa nào thức ấy, mùi vị ấu thơ của tháng Giêng có thể là mùi đường ngọt ngào, những ngày sắp Tết có mẹ ngồi im lặng trong đêm trở từng miếng mít, còn là mùi khói từ lò tỏa ra ấm sực gian bếp. Mùi Tết ấu thơ có mùi gừng, mít cà chua, khoai lang, mít bí, mùi vani đổ bánh thuẫn, bánh đậu xanh... Hết ngọt rồi tới mặn, mùi của nước mắm má

nấu làm dưa món, củ cải, mùi thịt xào, thịt nướng, kho măng, kho trứng, mùi thịt nướng tỏa ra thơm đặc mùi. Mùi giấm chua ngọt các thẩu kiệu, hành, tỏi... Còn là mùi của lá dong hay chuối hơ qua lửa, mùi đậu xanh luộc, mùi củ chấy nấu bánh chưng, bánh tét để thành vị vừa ăn của món bánh không thể thiếu trong ngày Tết bất cứ gia đình nào.

Có người thích ăn bánh chưng chấm với nước mắm nguyên chất, có người ăn với dưa món mặn ngọt. Đó là mùi vị kết tinh từ tình yêu thương của người mẹ chăm chút những món ăn ngày Tết.

Mùi của mùa xuân còn là mùi thơm kín đáo

của hoa mai, vụn bột chột thoảng qua mũi, mùi hoa huệ khi nồng khi thoảng lẫn với mùi nhang trên bàn thờ... Ban đêm, trong mùi hoa nguyệt quế khi nhẹ, lúc gắt có mùi khói thuốc của cha đang ngồi trầm tư. Làm sao con biết được cha đang nghĩ gì, tâm trạng cha thế nào... Có đốm lửa đỏ nào ở điều thuốc nói hộ lòng cha?

Còn là mùi lá hương nhu, ngải cứu, trầu không, tía tô... ấm thơm nhẹ tỏa ra từ nồi nước mẹ nấu chiều ba mươi, hay mùi nước bồ kết bỏ thêm ít vỏ bưởi mẹ bắc lên bếp lò còn lại vài cục than hồng sau khi nấu nướng xong xuôi.

Mùi vị ấu thơ của mùa hè là mùi thơm thoảng

của ngổ và lá é trong tô canh chua mát miệng, có vị chua ngọt của thơm cà và cá tươi.

Ngày xưa khi mà xoài, mít, chôm chôm... các thứ trái cây bị cho là “nóng trong người” đều chín rộ trong hè. Nhưng không ăn lúc này thì ăn khi nào. Má đi chợ về đến nhà chưa vội vào mà đứng chờ ai đó xách giỏ trái mít thật to, bởi trong giỏ của má ngoài cá, rau còn có chục xoài nặng trĩu tay rồi! Hay có ai đó ở nhà quê đem xuống cho trái mít, rổ xoài, trái măng cầu tây, bịch chôm chôm, cam, quýt...

Trái mít chưa ăn liền được mà phải chờ nó chín, ngày một chút đến khi thơm nồng. Má vỗ

“bịch bịch” vào trái mít và chúng tôi bày giấy báo trải ra nên nhà háo hức nhìn má xẻ ngang rồi cắt dọc. Má lau mủ mít bằng giấy báo. Mùi mít chín thơm nồng nàn từ nhà dưới lên nhà trên, mùi mít ráo, dày cơm và ngọt lị. Mít bây giờ không thơm và ngon được như vậy.

Nhà bạn tôi ở quê, có cây mít đã mấy chục năm, từ hồi chúng tôi học tiểu học, lên trung học đến nhà bạn, tụ tập dưới gốc cây mít chuyện trò... đến khi vào đại học đi học xa rồi lập gia đình trở về, cây vẫn cho trái ngon đúng kiểu mít xưa. Bạn chất chiu giữ gìn để mùa hè xẻ cho bạn này, bạn kia một miếng. “Ăn lấy thảo chớ cây mít lão quá rồi, ngày càng ít trái, nhưng vẫn thơm và ngon như xưa. Cảm giác như nó chất hết vị ngon ngọt cho đời đến phút cuối cùng”. Quả vậy, một ngày bạn tôi thông báo trên *group*: “Cây mít ngã rồi!”. Chúng tôi thả *icon* mặt buồn. Quy luật của đất trời, có cây ăn trái nào sống quá trăm năm?

Trong “bộ sưu tập” mùi của mùa hè còn có miếng xoài chín thật thơm, vị chua chua ngọt ngọt mà bây giờ dù xoài bán nhiều trong các chợ, siêu thị nhưng không tìm thấy lại hương vị mùa cũ; hay chén nước mắm đường đặc lên giấm ớt xiêm ăn với xoài sống,

tổng hòa của các vị mặn, ngọt, chua, cay.

Là mùa nghỉ học nên các bà mẹ tha hồ bày món này món kia cho con cái ăn. Rổ bún ăn với nước mắm ớt tỏi, đĩa khoai lang luộc; thậm chí buồn miệng không có gì ăn, má lấy bột năng hay bột mì bỏ ít đường khuấy chín ăn cũng quá ngon rồi!

Mùi vị ấu thơ có thể là mùi của ly nước cam thơm thoảng, cùng tiếng mẹ dỗ dành khi con bị nóng sốt. Hồi đó má tôi hay nói, mùa hè đủ loại trái cây ngon mà sao con nít lại dễ mắc bệnh.

Mùa thu trời mát, heo may, lũ trẻ đến trường, chiều đi học về đói bụng má để dành thứ gì cũng thấy ngon. Củ khoai mì, cái bánh bò, bánh ít, miếng chuối chiên, chén chè... Thậm chí cục đường tán mút cũng đã cơn thèm ngọt.

Mùa này má hay nấu những món xào, cá kho, canh rau... Mùa thu không kén món ăn.

Với tôi, mùi vị của mùa đông là mùi sả hay mùi tiêu nồng thơm của món cá chiên, cá kho. Mùi bột nướng của bánh căn, mùi bột chiên của bánh xèo, mùi bột hấp của bánh bèo, ít trần... Những ngày mưa lụt trên cái bếp của má có trà cá bóng, cá trê, cá rô ... kho keo. “Mùa này cá đông nhiều và rẻ, ăn con cá béo ngày” – má nói.

Mùa đông ăn gì cũng thấy ngon, nhất là ở cái tuổi hay ăn để lớn.

Đặc biệt còn có bắp rang. Bây giờ nghĩ lại, cái món ăn chơi này mà chế biến thật công phu. Trước đó má mua bắp hạt già về rửa sạch rồi đem phơi cho thật khô. Bóc cái chảo gang to lên bếp, má bỏ vào đó một lon sữa bò cát. Tôi không biết cát này má lấy từ đâu, khi nhận thức được sự vật thì tôi đã thấy nó là một trong những thứ nằm ở dưới gầm bếp của má luôn gây tò mò cho trẻ con.

Chờ cát thật nóng, má bỏ bắp vào rồi dùng đôi đũa bếp đảo đều tay. Mùi bắp rang bắt đầu thơm. Bắp chín, má đổ cát và bắp ra rổ tre và sàng, bên dưới có một cái thau hứng cát. Tay má sàng dẻo và đều. Một hồi, trên rổ chỉ còn lại bắp, cát rớt xuống thau, má làm vài mẻ như vậy, tùy theo ăn ít hay nhiều. Cuối cùng má đổ cát vô một cái nôi, đập nắp lại, bỏ dưới gầm bếp, lần sau lôi ra rang tiếp!

Má có 3 món bắp rang.

Nếu rang muối, má pha một chén nước muối vừa ăn. Tay cầm cái rổ bắp đã rang hơi trên lò than còn nóng, má rưới nước muối từ từ xuống rổ bắp và lắc đều tay. Mùi nước muối chảy xuống bếp lò nghe xèo xèo, thơm nồng.

Nhưng, không gọi thêm

bằng bắp rang với mắm ớt tỏi.

Tương tự vậy má cũng chuẩn bị một tô nước mắm ớt tỏi vừa ăn và rưới đều lên bắp. Mùi thơm điếc mũi bay lên tận nhà trên, ra cả ngoài đường mà bất cứ ai đi qua lúc đó đều ngửi được.

Còn nếu ngào đường má chuẩn bị một tô nước đường rưới lên bắp và lắc nhẹ cái rổ cho đường thấm đều vào từng hạt bắp... Mùi đường cháy, mùi bắp rang thơm nồng, ăn ngon tuyệt vời!

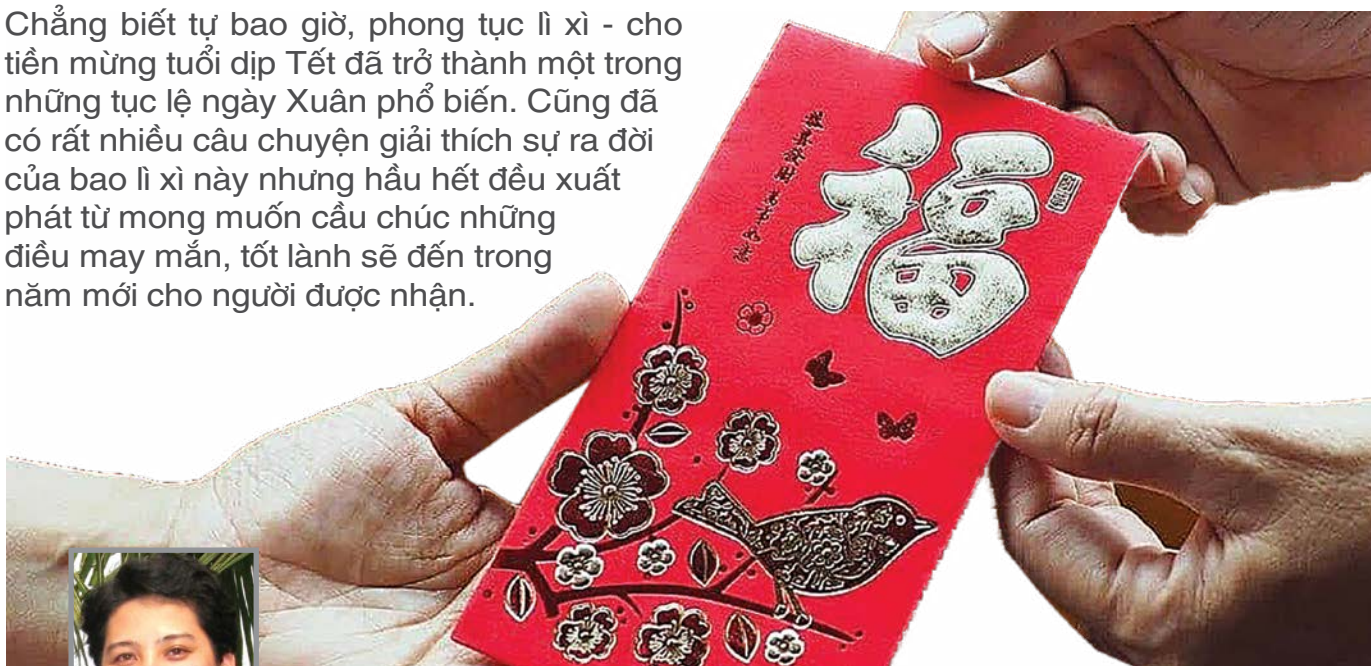
Mùi của ấu thơ nhiều không kể hết, bao la như tình yêu của cha mẹ đối với con cái. Mỗi người một số phận, có những mùi vị của ấu thơ không lớn lên với bóng cha, dáng mẹ mà phải dựa vào họ hàng nội ngoại, cái nhìn yêu thương đôi lúc có cả xét nét, khắt khe. Con người ta lớn lên từ mùi vị của ấu thơ dù hạnh phúc hay bất hạnh đều là kỷ niệm mà nhớ, làm hành trang đi suốt cuộc đời!

Thật diễm phúc cho ai có một tuổi thơ êm đềm với những mùi vị ngọt ngào, yêu thương, những món ăn má nấu...

Gần Tết, người làm cha mẹ nhớ về mùi vị ấu thơ của mình và tự nhủ sẽ dành hết tình thương yêu cho thế hệ nối tiếp để chúng có những kỷ niệm của mùi vị ấu thơ.

ĐTTT

Chẳng biết tự bao giờ, phong tục lì xì - cho tiền mừng tuổi dịp Tết đã trở thành một trong những tục lệ ngày Xuân phổ biến. Cũng đã có rất nhiều câu chuyện giải thích sự ra đời của bao lì xì này nhưng hầu hết đều xuất phát từ mong muốn cầu chúc những điều may mắn, tốt lành sẽ đến trong năm mới cho người được nhận.

LƯU HUỖNH
SÀI GÒN, VN

Áp lực của ngày Xuân

Người Việt ta từ lâu cũng duy trì tục lệ này vào những khoảnh khắc đầu tiên của năm để mừng con trẻ lớn thêm một tuổi, chúc khỏe mạnh, bình an. Ý nghĩa của bao lì xì ngày Tết thường không nằm ở số tiền mừng mà quan trọng là ở thiện chí, ở ý nghĩa của hành động tốt đẹp vào ngày Xuân ấy. Nhưng càng ngày, nét đẹp truyền thống đó đã ngày càng “biến tướng” và sinh ra nhiều hệ lụy. Con cháu làm ăn có tiền, Tết về biếu quà cáp, gửi tiền mừng chúc thọ ông bà, rồi ông bà lì xì mừng tuổi mấy cháu bé bỏng... Phong tục nhìn ẩm cúng,

chan hòa đẹp dễ đến vậy, nhưng thật ra chỉ còn phù hợp trong quy mô gia đình thân thiết, dòng họ ruột thịt. Tục lì xì khi mở rộng ra ngoài xã hội đã trở thành một trong những vấn nạn, áp lực của ngày xuân hồi nào không hay.

Ngày xưa còn nhỏ, tôi và em trai cũng tỏ lời chúc Tết và háo hức đón nhận lại những bao lì xì mừng tuổi từ cô chú, cậu dì trong họ hàng, từ những bạn bè của ba mẹ đến thăm nhà. Chúng tôi hít hà mùi tiền mới, biết tí nạnh sao đứa này được nhiều hơn đứa kia, biết phân bì sao năm nay ít hơn năm ngoái, biết so sánh cô dì này lì

xì ít hơn của cậu chú kia ... Trẻ em quanh tôi ngày ấy đều vậy, và bọn trẻ bây giờ vẫn chẳng khác, riết rồi những cảm giác ấy trở nên mặc định và dần dần làm xiu đi, mất vui bớt hương vị của mùa Tết hồi nào không hay. Lớn lên một chút, chúng tôi biết, ba mẹ mình cũng đã phải dành phần riêng, lì xì cho mấy đứa cháu bên nội, bên ngoại, thì anh em chúng tôi mới được phần ngược lại. Lớn hơn nữa, tôi mới hiểu, có cô chú trong năm làm ăn khó khăn, làm sao mà đủ tiền lo cho gia đình cái Tết tươi tắn, nói gì đến việc dành tiền để lì xì con cháu được nhiều như năm rồi.

Tôi vẫn còn nhớ, năm đó

dượng Sáu phải mổ dạ dày, ngưng làm việc nặng. Nằm nhà dưỡng bệnh không yên, dượng lãnh vé số về đi bán dạo, phụ thêm tiền ăn cho cô. Vậy mà Tết đó, dượng cũng ráng vượt thẳng mấy tờ tiền lẻ gửi vào tay tôi, gọi là lì xì cho cháu ngày Tết, trước khi tôi lên xe quay vào Sài Gòn học tiếp. Đến giờ, tôi vẫn không quên được cảm giác xúc động của mình ngày hôm ấy!

Tuy nhiên, dần dà tục lì xì ngày Tết đã biến tướng thành một áp lực vô hình. Có người vì ngại phải lì xì cho một gia đình quá đông con mà thôi, né luôn dịp Tết, để ra Giêng gập gổ nhau sau. Có nhân viên lại xem việc lì xì cho con

sếp chính là một trong những hành động “lót tay” công khai trước mặt sếp bà. Cũng có những nhân viên nghèo, khó khăn, không dám đến thăm chúc Tết nhà sếp vì sợ, không biết phải đối diện với chuyện lì xì con sếp ra sao. Ít quá sợ bị coi thường, nhiều thì không khác gì hối lộ, mà lại còn thêm phần khó khăn, chật vật phía sau đó.

Qua thăm bạn bè, chỗ theo con cũng bị dị nghị chắc đi kiếm tiền lì xì. Rồi con của bạn, liệu khi nhận tiền lì xì từ mình, chúng có móc ra đếm ngay trước mặt rồi bĩu môi dè bĩu như mấy câu chuyện cảm cảnh vẫn đọc được trong những mùa Tết trước? Rồi bạn mình có vô tình buột miệng: “Mình lì xì con nó vậy, mà nó mừng tuổi lại con mình có chút xíu!”

Trên mạng mùa Tết đầy rẫy những câu chuyện về lì xì. Những hình ảnh trách móc sao không lì xì; hình ảnh nôn nao, vò cho bằng được tiền lì xì; hình ảnh phong bì tiền tung tung tóe, lì xì kiểu “nhà người ta” và bên dưới thế nào cũng có những bình luận giễu nhại: “chỉ biết ước”, “cô/chú ơi, có nhận thêm con nuôi không”... Giới trẻ tuổi teen nhiều khi còn xem việc nhận tiền lì xì như một cơ hội kiếm thêm mùa Tết, từ việc “khai thác triệt để” những mối quan hệ của cha mẹ, anh chị chúng.

Có một điểm sáng tươi vui

Mừng 1 cùng cha mẹ tiếp khách niềm nở đến khi khách về chỉ cảm ơn mình chứ không lì xì

trong tục lì xì mà tôi thấy là đến từ giới trẻ thanh niên gần đây. Tuổi này đã đi làm được 2, 3 năm, cũng có chút ít thu nhập,

chúng chuyển khoản cho nhau bằng những số tiền ý nghĩa kiểu: “126,800 – chúc mười hai tháng lộc phát”; “868,686 – phát

Không lấy thì trả lại đây 🙄

lộc, phát lộc, phát lộc” hoặc “535,888 – năm ba năm phát phát phát”... Có bạn trẻ còn “chơi trội” hơn, vẫn mình hơn, “lì xì” hẳn 300ml máu cho một đơn vị thiện nguyện, có bạn lại lì xì cả nửa tháng tiền thưởng Tết của mình cho trại dưỡng lão, chăm sóc trẻ mồ côi; có bạn đổi nguyên xấp tiền lẻ mới cứng, tham gia đứng đặt bát cúng dường ở một thiện viện ngày Tết ... Đây là những hình ảnh hiếm hoi từ cái đẹp của lì xì, của những tấm lòng biết quan tâm đến người khác, “bình thân cho đi” trong mùa Tết!

Tuy nhiên, phần lớn còn lại vẫn là e dè với tục lì xì. Riết rồi cả cái Tết không dám đến chơi nhà ai, cứ dắt con đến các tụ điểm vui chơi, công viên giải trí cho lành. Ở đó, có tiền thì được phục vụ, tiền ít dịch vụ ít, tiền nhiều dịch vụ cao cấp hơn, không tiền thì cứ nghỉ ngơi ở nhà thư giãn, nghe nhạc xuân, ăn uống thỏa thích. Mọi sự thăm hỏi xin để lui qua khỏi mùa Tết, lúc khai niệm lì xì đã lắng lại thì khi ấy việc đến thăm nhau, mang theo thùng bia hay hộp bánh ngọt trao tặng nhau vẫn dễ dàng, thuận tiện, thoải mái hơn nhiều.

Chắc chắn sẽ chẳng có ai bám theo để hỏi: Sao cô/chú không lì xì con, nếu mình đến thăm nhà chúng vào tháng Ba đầu nhĩ.

LH

Không chỉ cửa sổ mới được dùng rèm để che phủ. Việc dùng rèm che phủ toàn bộ bức tường đã trở thành một trong những thiết kế nội thất được nhiều người yêu thích.

■ Rèm dài được tạo thành từ những tấm vải xa xỉ như nhung và lụa phủ khắp chiều dài của căn phòng mang đến sự ấm áp về thị giác. Chúng cũng có thể được dùng để tạo ra một bức tường tiêu điểm đầy màu sắc.

NGUỒN: HOUSE BEAUTIFUL.

■ Món trang trí nội thất này không chỉ để trưng bày. Chúng còn có nhiều công dụng khác như chặn tiếng ồn, tạo sự riêng tư, phân chia không gian và được sử dụng như một lớp rào bổ sung để kiểm soát nhiệt độ. NGUỒN: HOUSE BEAUTIFUL

■ Ngoài ra, rèm tường cũng giúp che đi những vật thiết yếu nhưng không bắt mắt như bộ điều nhiệt và bảng điện. Và, không giống như nhiều nâng cấp, cải tạo không gian khác, nếu là người thuê nhà, bạn có thể mang theo chúng khi dọn đi và tái sử dụng trong không gian mới của mình. NGUỒN: PINTEREST

CÁCH TRANG TRÍ VỚI RÈM TƯỜNG

■ Việc lựa chọn vải để che phủ một không gian lớn cần được cân nhắc kỹ. Cách tốt nhất để chọn loại vải thích hợp là treo thử một hoặc hai thước vải lên khoảng không dự định, quan sát nó với ánh sáng vào mọi thời điểm trong ngày. Bạn sẽ thấy hiệu ứng có sự thay đổi. Bởi một tấm vải trông có vẻ đẹp và bắt mắt có thể trở nên u ám và khó nhìn vào buổi tối. NGUỒN: HOUSE DIGEST.

■ Có thể dùng loại vải cùng tông màu với thứ gì đó trong căn phòng để tạo cảm giác gắn kết. Hoặc, nếu bạn muốn nó nổi bật hơn, hãy đặt một băng ghế dài có màu tương phản trước bức tường vải. Cũng không nhất thiết chỉ chọn một tấm vải trơn. Rèm tường có họa tiết và màu sắc sẽ mang đến sự sinh động và điểm nhấn cho không gian sống của bạn. NGUỒN: PIN PAGE.

■ Những tấm rèm mỏng mềm mại phủ trên tường tạo nên vẻ đẹp mơ màng của Paris, trong khi rèm vải cotton sắc nét, tự nhiên phù hợp với không gian theo phong cách trang trại (farm house). Bạn có thể lựa loại phù hợp theo sở thích. HOUSE BEAUTIFUL.

Thành phố tương lai

Hãng Toyota hợp tác với một số công ty kỹ thuật đang hoàn tất việc thành lập một thành phố cho tương lai với những trang bị cao cấp nhất. Thành phố có tên Woven City nằm dưới chân núi Fuji Nhật Bản. Giai đoạn đầu sẽ có 100 gia đình tới cư trú vào mùa thu năm nay.

Trí tuệ nhân tạo được áp dụng khắp nơi. Đường được thiết kế riêng cho xe tự hành và robotaxi. Trên vỉa hè, người ta đi bộ chung với người máy robot đến nơi làm việc, các drones sẽ phân phối thực phẩm đồ dùng tận nhà. Căn nhà thông minh sẽ nhận biết và chuẩn bị mọi thứ, từ tự đặt mua kem đánh răng khi vừa hết, tới mở TV đúng chương trình được yêu thích, điều hòa nhiệt độ lý tưởng theo thói quen của chủ, và ra lệnh cho robot chuẩn bị sẵn bữa ăn ngon nhất cho chủ đang đi làm về. Tóm lại gia chủ sẽ không làm gì ở nhà, chỉ đi làm về và giải trí theo ý muốn.

Giai đoạn 1 sẽ có khoảng 360 gia đình cư trú và sau đó mở rộng thêm cho 2,000 gia đình. Công ty chưa đề cập tới việc bán nhà mà chỉ thử nghiệm thành phố hoạt động như khoa học giả tưởng dành cho tương lai này.

Sạc pin điện thoại trong 2 giây

Một sản phẩm được nhiều người chú ý nhất trong triển lãm công nghệ tháng 1 năm nay là máy sạc pin điện thoại Swippitt. Thật ra Swippitt chỉ là một hệ thống có tên Instant Power System, một giải pháp kết hợp kỹ thuật số và cơ khí để hoán đổi pin cho điện thoại.

Máy có hình dạng giống một lò nướng bánh mì sandwich chứa sẵn 5 vỏ bọc điện thoại. Trên vỏ này trang bị pin chứa điện. Phần mềm sẽ giúp các pin này lúc nào cũng chứa đầy điện. Khi cho điện thoại vào máy, máy sẽ tháo vỏ đang mang và thông qua hệ thống bên trong thay vào vỏ mới chỉ trong 2 giây và điện thoại lại sẵn sàng được sử dụng tiếp nhờ điện được tiếp bằng pin trên vỏ bọc.

Máy có 5 vỏ bọc điện thoại được thường trực sạc điện đủ để đáp ứng cho nhiều điện thoại. Tuy nhiên Swippitt chỉ mới áp dụng cho điện thoại iPhone 14, 15 và 16. Công ty sẽ sản xuất Swippitt cho các loại điện thoại khác sau này.

Giá bán Swippitt là \$450 cho phần máy, và \$150 cho mỗi vỏ điện thoại. Một bộ hoàn chỉnh có giá hơn \$1,000. Máy sẽ được bán ra trong thời gian ngắn sắp tới.

Vua kỳ cục

Magnus Carlsen, kỳ thủ số một thế giới thà bỏ dở cuộc thi đấu tại New York vừa qua chỉ vì ... cái quần. Ban tổ chức cho biết anh đã phạm điều lệ về trang phục của giải và đề nghị anh thay cái quần jeans đang mặc vào lúc nghỉ giải lao nhưng Magnus nhất định không chịu thay quần và hẹn đến ... hôm sau. Được biết giải cờ vua World Rapid Championship này có giải thưởng lên đến một triệu đô la, nếu vì lười thay quần mà mất danh hiệu và một triệu thì quả là "kỳ cục vương".

Tái ông thất cẩu

Tái ông thất mã là chuyện ... ông Tái mất con ngựa còn ở đây là chuyện mất chó. Một gia đình tại Florida vừa tái hợp cùng chú chó bẹc-giê Athena sau cả chục ngày bị mất tích. Nhưng rồi ngay đêm Noel, Athena đã tìm được đường trở về nhà. Cả gia đình mừng vui xem như đó là món quà vui nhất cuối năm, tuy nhiên họ không thể hỏi "món quà" đã làm gì, đi đâu hay có chuyện vui buồn gì trong cả chục ngày lang bang đó.

Thợ săn tiền

Việt Nam bước vào năm mới với luật giao thông gắt gao, phạt đến 5 triệu đồng tiền Việt Nam với các xe gắn máy vượt đèn đỏ và 20 triệu với xe hơi. Đáng chú ý hơn là các thông báo thưởng cho người phát hiện các vi phạm này, vậy là các ngã tư đường hiện nay có sẵn các nhóm thợ "săn ảnh" ngồi ... chờ, họ chụp các xe vi phạm để tố cáo và nhận thưởng. Đây là một nghề mới toanh trong năm mới tại Việt Nam, và đây cũng là nghề duy nhất bị các chủ xe rượt đánh khi bắt gặp.

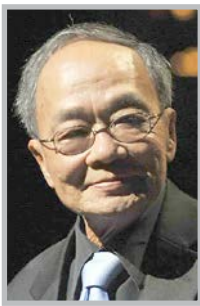

Kim Tuấn cũng là bạn thiết của Nguyễn. Và Pleiku ngày xưa với rừng dã quỳ và những hàng thông cao ngọn cũng đã gắn bó mật thiết với thời trẻ của mình. Cho nên đọc bài viết của Du Tử Lê lòng này dạt dào biết bao kỷ niệm. Vậy xin giới thiệu bài tùy bút đặc sắc của Lê tới bạn đọc thân mến.

NGUYỄN & BẠN HỮU

Quê-hương-dã-quỳ và, thơ Kim Tuấn

DU TỬ LÊ

Tôi không biết điều gì, khiến nhiều ngày qua, màu vàng rực rỡ của dã-quỳ đã dắt tay tôi trở lại Pleiku? Thành phố tôi không được sinh ra và, cũng không phải là nơi, tôi trải qua phần lớn tuổi trưởng thành của mình. Nhưng đó lại là thành phố gìn giữ cho tôi nhiều kỷ niệm nhất, thời thanh-niên-chiến-tranh. Và, hiện là nơi người bạn trẻ Huỳnh Quang Vũ của tôi cư ngụ. Pleiku trong tôi, thời gian đó, giống như một thứ quê hương của dã quỳ. Những sườn đồi dã-quỳ, đã xâm chiếm, chế ngự, làm tê liệt tâm hồn tôi, ngay từ gặp gỡ thứ nhất. Tôi nhớ, mùa thu, cuối thập niên 1960, tôi tình nguyện chọn Pleiku cho một công tác kéo dài 10 ngày. Mục đích chính của tôi là muốn được gặp bạn: Kim Tuấn, tác giả của những bài thơ

Thi sĩ Kim Tuấn

sớm trở thành niềm thân thiết của biết bao nhiêu ngàn thính giả ở miền Nam thời đó. Như “*Những bước chân âm thầm*” hay, “*Anh cho em mùa xuân*”. Cả hai bài thơ sớm trở thành ca khúc này, đều thấp thoáng chân dung quê-hương-dã-quỳ. Với:

“*Anh cho em mùa xuân / nụ hoa vàng mới nở / chiều đông nào nhung nhớ / Đường lao xao lá đầy / chân bước mòn vĩa phố / mắt buồn vịn ngọn cây...*” (1)

Tôi biết, có người đã đổi 3 chữ “*Nụ hoa vàng*” thành “*Nụ hoa quỳ*”, khi được hỏi, bạn tôi chẳng những không phật lòng mà còn xác nhận:

“*Đúng! Dùng hai chữ ‘hoa quỳ’ mới đúng ý. Nhưng khi viết bài thơ đó tôi chỉ chọn*

màu vàng tiêu biểu mà không dùng chữ “hoa quỳ”, vì sợ nhiều người không biết “hoa quỳ”, một thứ hoa dại là hoa gì nên, có thể họ càng không biết tới màu vàng vương giả của nó.”

Cũng vậy, khi viết bài thơ sau này trở thành ca khúc “Những bước chân âm thầm”, nhạc của Y Vân, nhà thơ Kim Tuấn đã ghi lại nét tiêu biểu của Pleiku thời ông theo gia đình về Pleiku lập nghiệp. Thuở ấy, Pleiku được bao bọc bởi những rừng thông bạt ngàn. Ngay trong thành phố, thông rừng cũng chen chân, kê vai, chia sẻ cái hoang sơ của Pleiku mà, sớm mai là sương mù; nắng lên là cả một bầu trời mây trắng, như tuyết rải trên ngọn, đỉnh những rặng thông không ai biết tuổi... Vì thế, ngay ở khổ thơ mở đầu bài thơ, ông đã viết:

“*Từng bước từng bước thâm / Hoa vòng rừng tuyết trắng / Rặng thông già lặng câm / Em yêu vì xa vắng? / Cho trời mây ướp buồn*”

Và mưa cùng với cái rét gần như

quanh năm của núi, rừng, nên, thi sĩ họ Vĩnh gốc hoàng tộc (2), mới lặp lại những bước chân không âm vang (thi-nhân của bài thơ) và thời tiết “cầm cầm cô đơn, lạnh tanh kỷ niệm” như một thứ “đặc sản” của quê hương dã quỳ này:

“*Từng bước từng bước thâm / Mưa giữa mùa tháng năm / Tay đan sâu kỷ niệm / Gió rét về lạnh cầm / Từng bước chân âm thầm...*” (3)

Đã hơn 40 năm kể từ ngày nhà thơ của chúng ta rời xa dã quỳ, xa rừng thông về định cư Saigon. Cũng đã 15 năm kể từ ngày vĩnh viễn chia tay nhân thế, chưa một lần trở lại Pleiku, tôi không biết, ông có hay rằng những “*nụ hoa vàng mới nở*” và, những “*rặng thông già lặng câm*” linh hồn của thơ ông, trở thành thân thiết biết bao với người yêu thơ (trong đó, có tôi), bây giờ đã phải nhường chỗ cho những tòa building lộng lẫy; những con đường thênh thang, rộng như những đoạn xa lộ ngắn...

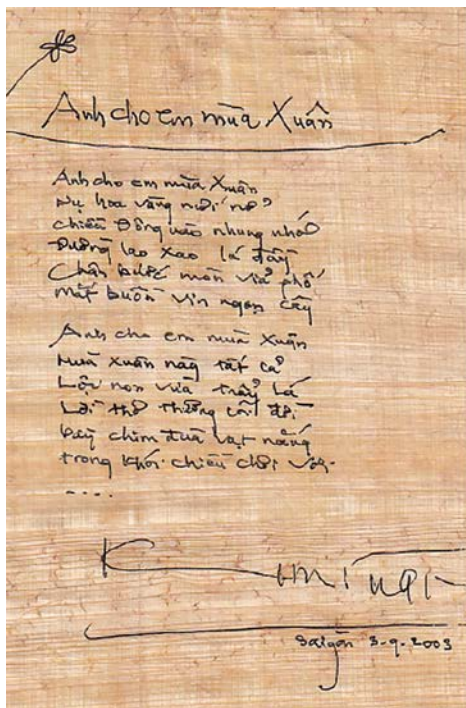
Cũng là thơ Kim Tuấn bài “*Những điều ghi được trong giấc ngủ*” (Thơ xuôi) được nhạc sĩ Phạm Duy soạn thành ca khúc với nhan đề mới là “*Khi Tôi Về*”, bối cảnh vẫn là “*quê hương hoa Quỳ*” - - đã được ông đích thân nhờ nghệ sĩ Sơn Nguyễn / Pleiku trình bày lần đầu tiên ở Pleiku - - Đến bây giờ vẫn còn được nhiều người nhớ...

Phần HT may mắn hơn ông. Tôi đã có dịp đưa HT trở lại nơi những bước chân đầu tiên in đậm đời cô giáo khi. T rời mái trường ĐHSP/ Huế.

May mắn (bất hạnh?) cho tôi, mỗi lần có dịp trở về nơi tôi gọi là “*quê hương dã quỳ*”, là một lần tôi thấy rất rõ, những “*rặng thông già*” chẳng những không còn cơ hội “*lặng câm*” mà đã biến mất. Chúng chỉ còn hiện diện như một thứ cây cảnh, điểm xuyết cho cái không gian Pleiku mở rộng không giới hạn. Và, những vai đồi dành riêng cho “*nụ hoa vàng mới nở*” của bạn tôi, cũng chỉ còn có mặt một cách khiêm tốn, nếu không muốn nói là ngơ ngác giữa một đất / trời đã hoàn toàn đổi khác.

Tôi không nhớ bao lần, nhất là những đêm gần đây, tôi hay nằm mơ thấy đưa HT trở lại với những người học trò ngày nào của T.

Cũng như T., những người học trò năm xưa, đã bắt đầu bước xuống sườn đồi bên kia của tuổi tác. Nhưng khi chứng kiến cảnh cô / trò riu rít bên nhau, trong-sáng-tinh-khôi, tình-cảm-vàng-ròng, như những ngày mới lớn, tôi lại cảm động như mỗi lần đọc truyền thuyết dã quỳ, chuyện tình H’ Linh và K’Lang vậy. Với tôi, những hình ảnh ấy, đẹp tới nỗi, tôi đã ao ước đến nao lòng rằng: Mỗi năm, đưa T. về Pleiku ít nhất một lần, với những cựu học sinh

tình nghĩa, thủy chung của T., như sự tích dã quỳ...

Tôi không nhớ gặp Huỳnh Quang Vũ trong trường hợp nào. Chỉ biết tình cảm chúng tôi dành cho nhau, chỉ ít cũng đã trên 5 năm, khi Đoàn Thạch Hân còn sống.

Với tôi, đó là một người trẻ tuổi đặc biệt. Với dáng dấp của một con cô ma, nhưng khả năng làm việc thì lại thuộc loại ngoại lệ. Và, nhất là tinh thần trân trọng, biết ơn tài năng, trí tuệ của những người hiến thân cho VHNT. Trong số này có Kim Tuấn, thi sĩ. Ở mặt khác, những lúc tìm được cơ hội để sống cho riêng mình, thì, khi ấy, Vũ lại là một thứ thiên-sinh lạc lõng giữa chập chùng cay nghiệt đời thường.

Với tâm nguyện chia sẻ tận cùng mọi thứ có được cho những người kém may mắn hơn mình, Huỳnh Quang Vũ đã dựng được một “cơ nghiệp”, là quán café mang tên KupPlei, ở địa chỉ 38 Hùng Vương, Gia Lai, Pleiku, đã khai trương đúng Ngày Mother Day, 13 tháng 5-2018.

Tôi nghĩ, không phải vô tình Vũ chọn “Ngày Của Mẹ”, để cùng bạn hữu như Đặng Thế Hiển, Võ Anh Tân ... khai trương “trú sở” của những tình thân, những trái tim Đạo, Đời; nhất là sự tìm đến của các văn nghệ sĩ, cũng ở rất xa như các thầy, đệ tử của Thiền Sư Nhất Hạnh. Và các nhà văn tên tuổi như Phạm Xuân Nguyên, Trương Duy Nhất, Lê Hải ...

Tôi càng không tin khi Vũ cùng các bạn chọn cho “trú sở” tình thân của họ, hai chữ “Kup” và “Plei”, ghép lại thành KupPlei là tình cờ. Theo tôi, đó là cách nói khác, rất sáng tạo, rất thơ của

Kim Tuấn và Du Tử Lê

Huỳnh Quang Vũ. Nó là dạng cải biên của hai chữ “Cup / Cốc (Ly) và, “Plei” là “Pleiku” (nguyên chữ). Như cách tìm kiếm, sáng tạo chữ mới của Kim Tuấn trước đây vậy.

Hơn thế, nếu chúng ta có thể hình dung: Mỗi khi nâng một ly cà phê hay thức uống nào khác, ở KupPlei thì, cũng đồng nghĩa, với việc, cùng lúc, chúng ta đã uống một ly-nước-đất-trời Pleiku từ hàng trăm năm trước.

Thêm nữa, với sự có mặt hôm nay của KupPlei của Huỳnh Quang Vũ, tôi nghĩ, hiểu theo một nghĩa nào thì, chúng ta cũng

vẫn còn “nụ hoa vàng”, vẫn còn “rặng thông già” của Kim Tuấn, luôn cả tình yêu, lòng thủy chung vàng vạc, sáng của truyền thuyết mối tình nàng H’Linh và chàng, K’Lang, khởi nguồn của dã-quỳ...

Tôi tin, một ngày không xa, tôi sẽ lại đưa HT trở về nơi những bước chân đầu tiên của T, khi rời khỏi ngôi trường thân yêu ở Huế, để đến với những người học trò một thời của T. Và, tôi thì lại được gặp người bạn trẻ Huỳnh Quang Vũ thân thiết của mình, như ngày nào tôi được gặp nhà thơ Kim Tuấn vậy.

DTL - SEPT. 2018

CHÚ THÍCH:

(1) Thơ Kim Tuấn, Nguyễn Hiền phổ nhạc.

(2) Kim Tuấn tên thật là Vĩnh Khuê, sinh năm 1938 tại Huế, Ông là hậu duệ 5 đời của Tùng Thiện Vương Miên Thẩm. Thuở nhỏ sống ở Phan Thiết, rồi Saigon, Pleiku, năm 20 tuổi ông cưới người vợ đầu là Hồ Thị Mộng Sương (em ruột nhà thơ Hồ Đình Phương). Sau 1975 hai người chia tay. Mộng Sương qua Pháp. Rồi Pleiku về Saigon năm 1977, Kim Tuấn cưới người vợ thứ nhì là chị Minh Phương. Họ có hai người con trai. Kim Tuấn mất ngày 11 tháng 9 năm 2003 tại Saigon. (Theo Wikipedia - Mỹ).

(3) Thơ Kim Tuấn, nhạc Y Vân.

Những cái Tết đầu tiên tại Thụy Sĩ

Cứ mỗi độ xuân về, xuân trên quê hương Việt Nam, khi nắng ấm chan hòa thì tại Thụy Sĩ thời tiết vào đông âm u lạnh giá, tuyết giăng trắng xóa như rắc muối xuống vạn vật. Cảnh trời đã thê lương vậy, lòng người tha hương càng náo nức hơn. Bạn bè khắp mọi nơi, nhất là ở Việt Nam, ngoài lời chúc mừng năm mới, thường hay hỏi thêm câu: "Bên Thụy Sĩ có Tết không ạ?". Câu hỏi băng quơ vô thưởng vô phạt nhưng hay gợi trong tôi nỗi buồn man mác.

TRẦN THỊ NHẬT HÙNG
THỤY SĨ

Ngay đó đến Thụy Sĩ một mình, lẻ loi như cánh chim lạc đàn. Tôi đến nhằm vào tháng mùa đông. Cái nồm nức ban đầu khi đặt chân đến vùng đất hứa chẳng bao lâu tàn mau khi tôi trực diện với cuộc sống mới, vật chất đủ đầy nhưng hồn lại vắng vẻ cô liêu. Hai cảnh đời thật khác biệt.

Lòng khô héo. Bao niềm nhớ.

Để trả lời câu hỏi, tôi thường đáp tưng tưng: "Có chứ. Chẳng những một mà có

tới hai cái Tết. Một Tết Tây và một Tết Ta. Nhưng cả hai chả ra cái Tết nào".

Tết Tây rơi vào tháng Một dương lịch, Tết của dân Tây. Phố xá giăng đèn kết hoa, một vài hội chợ bày bán Tết, chỉ thấy toàn người bản xứ nô nức mua sắm, chả thấy bóng dáng người Việt nào. Lạc vào đây, có khác nào "giữa phố đông người, riêng em một mình, một bóng cô liêu", thôi thì, về nhà cuộn mình trong chăn ấm, nằm... khóc còn ... sướng hơn!

Riêng Tết Ta tại Thụy Sĩ đâu có quán xá Việt Nam

để phô bày những mặt hàng ngày Tết, vẫn lầm lũi đi làm, một ngày như mọi ngày, nếu không để ý, chẳng biết xuân về, Tết đến hay chưa. Tuy nhiên, đối với người Việt, vào những dịp này thường nhắc nhở kêu gọi nhau mời nhau về nhà ăn chung một bữa tất niên, hay rộng hơn thì cộng đồng, dù ít ỏi cũng cố tổ chức một cái Tết để sưởi ấm lòng nhau, làm một điều gì đó tìm về hương vị Tết quê nhà, xoa dịu nỗi nhớ quê hương.

Những năm đầu, khoảng 1980-1982 có một nhóm nhỏ, hay nói cho rõ hơn một

gia đình với lực lượng chỉ người trong nhà thôi đã quy tụ đầy đủ từ ca, đàn, đánh trống, tinh thần văn nghệ cao ... thế là đứng lên kêu gọi thêm bạn bè góp sức tổ chức một cái Tết nho nhỏ nhưng đúng nghĩa, quây quần ăn uống và hát hò. Tổ chức dần phát triển khi xuất hiện vị lãnh đạo chịu ra lãnh ... đạ “đứng mũi chịu sào” gánh hết mọi khó khăn khi tổ chức. Anh chịu chi “phóng tiền tài để thu phục nhân tâm”, may mắn lại có chị vợ ý hợp tâm đầu “thuận vợ thuận chồng tát biển đông cũng cạn” sá gì những buổi tổ chức Tết. Chị thích nấu ăn và nấu ăn rất ngon. Có thực mới vực được đạo. Cho nên những buổi họp mặt tại nhà anh chị để bàn chuyện, cũng như tụ tập dợt văn nghệ tại một hội trường nhỏ, chị nấu bao hết. Trời, xứ lạnh tình nồng, quây quần bên nhau ăn uống hỉ hả nói cười ca hát quên đi nỗi cô đơn nơi xứ lạ quê người nhất là vào dịp xuân còn gì ấm cúng hơn. Cho nên với thời gian, những ai có khiếu và thích văn nghệ giới thiệu nhau, kêu gọi nhau mang hết khả năng ra phục vụ. Chẳng bao lâu, quy tụ được một lực lượng, ngay thành phố St. Gallen chủ lực thêm vùng phụ cận mới gồm được khoảng 25-30 người, tinh thần rất cao, ngoài khiếu văn nghệ còn những tiểu xảo khác như vẽ phong cho

Nhóm nhạc AVT

sân khấu, làm thủ công tạo những mũ mào, tự may những bộ quần áo trình diễn, trang trí mọi thứ (thời đó chưa liên lạc với Việt Nam để đặt may như bây giờ), tất cả đều tự lực, cây nhà lá vườn, khả năng a ma tơ, nhưng nhìn chung khá tươi tắn, phong phú.

Từ đó mỗi năm, bắt đầu tháng 10 dương lịch, ban văn nghệ đã chuẩn bị sẵn một chương trình với đầy đủ ca, vũ, nhạc, kịch, kể cả cải lương hện nhau tập dượt mỗi cuối tuần để tổ chức một cái Tết cộng đồng.

Xa quê hương buồn tủi, mỗi thứ Bảy tụ về sum vầy, vừa ăn ngon, vừa tập dượt hát hò vui vẻ, nên ai cũng hoan hỉ dốc toàn lực trở hết tài năng.

Ngày trình diễn thuê một hội trường lớn với 400 ghế thường tổ chức trước hay sau một, hai tuần của ngày Tết, cũng chọn cuối tuần khi mọi người nghỉ làm. Vé vào

cửa khá mắc, song vẫn quy tụ đông đảo khán giả, không chỉ tại thành phố nơi tổ chức, vùng phụ cận mà cả người Việt rải rác khắp nước Thụy Sĩ cũng đến tham dự. Do vậy số ghế không đủ phục vụ người đến, phải đứng ngồi la liệt chật cứng hội trường và tràn cả bên ngoài hành lang, nơi các quây đang bán thức ăn với đủ các món quê nhà như bánh cuốn, bún bò, phở, cơm tấm, cháo gà... đặc biệt có thêm bánh tét bánh chưng dưa hành củ kiệu cho mọi người mua về ăn Tết. Toàn những món mà hằng ngày tại Thụy Sĩ muốn ăn phải lặn vào nấu, không có hàng quán. Cả vùng may ra mới có một tiệm Á Châu lèo tèo vài thứ rau, củ quả mắc như vàng (một ký rau, củ Á Châu nói chung tới những 20 quan Thụy Sĩ tương đương thời đó 14 US). Thêm lắm mới bấm bụng mua thôi. Nay thì đỡ hơn, cộng đồng ngày

càng phát triển, cạnh tranh nhau, không thiếu thứ gì nhưng vẫn mắc 15 quan một ký bằng 15 đô la.

Trở lại việc tổ chức Tết. Tuy số người tham dự đông đảo, kết quả thu nhập lỗ xiểng liểng. Với số vốn (mỗi người trong ban tổ chức góp 300 quan tương đương hồi đó 200 US) chi ra vẫn không trang trải đủ, còn lỗ thêm 5 ngàn quan. Lý do. Người Việt làm việc hay vị tình thân, nghĩ cái riêng nhiều hơn quyền lợi chung, hễ thấy người thân, quen là cho vào coi chùa, không phải mua vé. Chưa kể chi phí cho tổ chức, lạm dụng của chung, xài phí một cách bừa bãi, không cân nhắc, sổ sách không rõ ràng nên vượt quá mức chi thu. Lỗ như thế, gần như là hằng năm, tiền đóng góp của anh em đã không thu lại được, nhưng tinh thần anh em vẫn rất cao, không suy suyển, phải nói là nhờ vợ chồng anh

lãnh đạo chịu trận đứng ra lãnh... đạn đập vào sự thiếu hụt đó. Mãi về sau, cân nhắc kỹ lưỡng, rút tĩa kinh nghiệm, những năm huê vốn được là may.

Sự hy sinh cao cả cho cộng đồng, cống hiến từ vật chất, khả năng lẫn tinh thần đã được đền bù. Với thời gian “hữu xạ tự nhiên hương” ban văn nghệ St. Gallen bỗng có tên trong “lịch sử cận đại” của người tị nạn. “Cả gánh hát” không chỉ được biết đến, được mời lưu diễn tại Thụy Sĩ, mà tiếng lành đồn xa, lan qua tận bên Pháp, cộng đồng bên đó mời toàn ban sang Pháp diễn. Diễn lại toàn bộ với đầy đủ tiết mục ca, vũ, nhạc, kịch, cả tuồng cải lương mà tại Thụy Sĩ vừa diễn xong hôm Tết.

Văn nghệ nói chung, ngoài nội dung có ý nghĩa, phong phú, đầy tình tự quê hương và

đa dạng sắc màu, hình thức cũng góp phần quan trọng không kém.

St. Gallen là thành phố nổi tiếng không chỉ tại Thụy Sĩ về ngành hàng vải mà có thể nói được nhiều quốc gia khác biết đến. Chính phu nhân của Tổng Thống Obama trong ngày đăng quang của chồng đã mặc chiếc áo xuất xứ vải từ St. Gallen, chưa kể phu nhân Clinton, Thủ Tướng Đức Angela Merkel v.v. cũng đều mặc quần áo từ thành phố này trong ngày trọng đại của họ.

Người Việt tị nạn đến St. Gallen hầu hết đều làm trong những hãng xưởng may mặc, hãng chỉ chuyên trang trí cho quần áo như ren, kim tuyến v.v. Cuối năm thông thường dọn kho, hãng tống khứ hoặc bán rẻ mạt một số hàng dư thừa không hợp thời trang nữa dù giá thành vốn rất mắc. Thế là ban

văn nghệ hốt hết, quy tụ những tay nghề biết may, chia nhau, để tự may những bộ quần áo trình diễn. Lúa tốt nhờ phân, người đẹp nhờ lụa. Nhờ thế, tất cả quần áo diễn cho từng tiết mục được chăm chút kỹ lưỡng, trang trí cẩn thận trông khá tươi tắn lộng lẫy không thua dân chuyên nghiệp bao nhiêu.

Niềm vui lớn của ban tổ chức cũng như ban văn nghệ được mời đi lưu diễn, điều đó đồng nghĩa cả gánh hát đã được sự thương mến, ưu ái của khán giả, dù không có thù lao, nhưng những ngày cả đoàn lăng xăng nhắc nhở nhau thu xếp hành trang lên đường như một cuộc du lịch tập thể, được bao ăn, bao ở, bao cả chuyến xe Bus cho 50 người vui biết chừng nào. Dù những lần lưu diễn, vấn đề ngủ nghỉ hơi phức tạp, điều kiện tài chánh không cho phép,

trừ các phái nữ tùy nghi được ưu ái sắp xếp phòng ốc tử tế, cánh nam nhân, phải lăn lóc cuộn mình trong những chiếc túi ngủ mang theo, xếp cá mồi trên sàn trong phòng khách những nhà thân quen của ban tổ chức bạn, sống như những du mục xa chiếc giường êm nệm ấm tại nhà, thế nhưng, chẳng ai nệ hà mà đều hớn hỏ vui vầy bên nhau nói cười thoải mái quên đi nỗi cô đơn buồn tủi trong những ngày xuân tha hương.

Đó là những tháng năm đầu tiên đón xuân tại Thụy Sĩ. Niềm vui không chỉ dành cho ban văn nghệ, ban tổ chức của thành phố St. Gallen nói riêng mà còn lan tỏa đến cộng đồng Việt có cơ hội tìm đến nhau, sum họp bên nhau, chia sẻ các món ăn đậm nét quê hương để tìm lại hơi hướm quê nhà, ấm lòng trong những ngày Tết.

TTNH

Cuối năm, đâu đâu cũng thấy thợ đựng

Cứ đến dịp tháng Chạp, khi mà ngoài đường âm vang tiếng rao của người bán muối, bán khoai, bán cát trắng lư hương, bán hương, chiếu, hoa, đèn... thì cũng là lúc các “ông đựng bà đựng” vào mùa. Họ là ai? Sao gọi họ là ông đựng bà đựng?

“Ông đựng, bà đựng”

UYÊN CA
QUẢNG NAM - VN

Những người yêu nghề

Thường thì các thành phố lớn ở miền Bắc như Hà Nội, Hải Phòng, Lào Cai, Thái Nguyên... có những chợ lao động, ở đó, người lao động ra ngoài lề đường, đứng, ngồi thành từng tốp, thậm chí trải chiếu dưới lề đường nằm ngủ (người ngủ người canh,

có khách hàng tới thì cứ để ngủ mà thương lượng, chốt “hợp đồng” xong thì gọi người ngủ dậy để chờ khách, nếu có công an tới thì người thức phải báo động để người ngủ còn biết mà cuộn chiếu cuộn gối tháo chạy...) thì ở các vùng quê hẻo lánh như các huyện miền núi Thanh Hóa, Thừa Thiên - Huế, Quảng Nam, Quảng Ngãi và các tỉnh

miền Nam, miệt Tây Nam Bộ... có những “ông đựng bà đựng” cho mùa giáp Tết. Cho đến bây giờ, họ - các ông đựng bà đựng trở thành một phần linh hồn của tháng Chạp.

Thường nhật, họ có thể là công nhân, thậm chí giáo viên, nhân viên y tế... có lương tâm. Chính vì có lương tâm nên cuộc đời họ luôn trong tình trạng “tay làm hàm nhai”, họ

chỉ có thể kiếm sống bằng mồ hôi, nước mắt của bản thân.

Như trường hợp cô Vân, một giáo viên tiểu học ở Quảng Nam, cứ đến dịp được nghỉ Tết thì cô làm đến 3, 4 công việc để kiếm thêm thu nhập, từ việc buôn cau trầu, buôn hoa cho đến đánh lư đồng thuê, công việc nào cô cũng làm một cách miệt mài. Những lúc cô đánh lư đồng, tôi không tài nào nhìn ra người mà tôi từng quen, từng là cô giáo Vân cả. Hỏi về chuyện thợ đựng cuối năm cũng như những kinh nghiệm về nó, hình như cô Vân có cả một kho chuyện:

- Ui chao, ở xứ mình, nếu thực sự làm đồng tiền mồ

hôi nước mắt thì lúc nào mà mồ hôi ngừng nhỏ, nước mắt ngừng chảy thì chỉ có đối chị à!

- Nhưng làm giáo viên như cô có nhiều chế độ, chính sách đãi ngộ, có cần thiết phải cày quá như vậy không cô? Rồi sức khỏe của cô nữa?

- Ô không đâu chị ơi, chính sách đãi ngộ là một cơn mưa, mà mỗi người được nhận vài hạt mưa thì nghĩa lý gì. Thường trong nghề dạy học như tôi, nếu không đi dạy thêm thì phải cày. Tôi luôn tự hào vì suốt hơn 20 năm dạy học, năm nào cũng làm chủ nhiệm nhưng tôi chưa có bất kỳ một ngày dạy thêm hay một tháng dạy hè nào. Nhưng học trò của tôi

vẫn giỏi, vẫn có em đi thi học sinh giỏi cho trường, có năm cho huyện và cho cả tỉnh nữa đó nghe!

- Thường thì các cô giáo nhờ vào thu nhập dạy thêm và cũng qua dạy thêm có thể nâng kiến thức của học sinh lên một bậc khác, cô thấy quan điểm này như thế nào?

- Ở về thứ nhất thì đúng rồi, các cô giáo tăng thu nhập nhờ dạy thêm, chắc chắn là vậy. Nhưng nói nhờ dạy thêm mà nâng kiến thức học sinh lên thì không đúng đâu, nhất là cấp tiểu học như mình, mình thấy không phải vậy, kiến thức thì cái chung, nhưng giáo án và giáo thuật là cái riêng, giáo án mình soạn như thế nào cho phù hợp với

buổi dạy, cái nào đừng kéo dài, cái nào nên đào sâu, và khi dạy không chỉ dựa vào giáo án mà phải có giáo thuật, tức nghệ thuật truyền đạt, làm sao cho học sinh dễ hiểu và hiểu nhanh gọn nhất. Muốn có cái này, chỉ có đúng hai chữ: Tức là yêu nghề.

- Như vậy, theo logic này, yêu nghề cũng đồng nghĩa với không dạy thêm?

- Chị nói đúng, một khi đủ yêu nghề, người thầy sẽ không bao giờ chọn dạy thêm, bởi dạy thêm là xúc phạm danh dự của mình. Tôi từng gặp rất nhiều người yêu nghề giống tôi. À mà cuộc đời này cũng lạ lắm, ông bà nói là gió tầng nào mây tầng ấy là đúng nha! Ví dụ khi chị đi xe máy thì chị nhìn trên đường thấy toàn xe máy, khi chị đi xe hơi thì chị nhìn trên đường thấy toàn xe hơi và khi chị yêu nghề thì chị gặp toàn những người yêu nghề giống mình.

- Và họ cũng là thợ đựng trong dịp Tết giống cô?

- Đúng rồi, có người là giáo viên, có người là y tá, có người là nông dân, họ cùng chọn làm thợ đựng cuối năm, mình đi làm gặp họ vui lắm, đi buôn hoa cũng gặp, họ hay giỡn "ô, chào cô giáo bán hoa", rồi cười, mình cũng thấy vui vui. Rồi cũng đánh lư đồng, đi bán cát lư hương, đi lau dọn nhà thuê... Đủ việc hết!

Nhiều cô giáo chọn bán hoa Tết cuối năm, hình tư liệu

Tiền có khá hơn ngày thường

Trong vô vàn cái khó của những ông đưng, bà đưng, ví dụ như cái khó xoay xở việc nhà cho những ngày giáp Tết, lẽ ra những ngày này phải ở nhà để dọn dẹp, sửa sang nhà cửa, chưng hoa hay cúng kính thì các ông đưng, bà đưng phải chạy đơn chạy đả kiếm tiền, từ việc chở giùm chậu hoa cho ai đó để lấy vài chục ngàn tiền phí hoặc đánh bộ lư đồng, dọn dẹp nhà cửa... họ đều làm cho đến chiều Ba Mươi Tết họ mới tạm dừng công việc, lúc này chỉ còn biết nghỉ ngơi, thân thể rã rời... Lễ thường, dịp Tết là dịp biểu lộ căn tính của dân

Bán củ kiệu, cát lư hương, hoa Tết... là những công việc 'bà đưng' thường làm

tộc mạnh nhất, đặc biệt dịp giáp Tết. Với những gia đình khá giả, vương giả thì dịp giáp Tết trở thành dịp để vung tiền, hưởng thụ, mua sắm... Còn với những người khó

khăn thì đây là dịp tất tả kiếm cơm cho mùa Giêng Hai. Anh Đông, một người đến từ huyện miền núi Nam Đông - Thừa Thiên Huế, tâm sự:

- Ở xứ mình vui lắm, cứ người nào yêu nghề thì người đó sẽ thành ông đưng bà đưng trong dịp Tết. Mà cái công việc đưng này chứ để dành ăn tối mùa giáp hạt đó nghe chị!

- Dạ, anh là một y tá giỏi, yêu nghề, tôi biết. Xin anh cho biết thêm là chỗ anh có nhiều ông đưng bà đưng không?

- Cũng không nhiều lắm đâu chị. Bây giờ kinh tế có phần phát triển, người ta cũng khôn ra, người ta làm đủ các công việc trong năm, đến Tết thì chơi thôi! Con người bây giờ khôn lắm, chỉ còn lác đác vài người ngu như mình nên phải khổ, vậy thôi (cười chua chát).

Chở hoa thuê những ngày giáp Tết, hình tư liệu

Giao hàng thì thường thấy ‘ông đựng’

- Anh vẫn có thể lựa chọn “khôn” giống người khác mà?

- Vâng, chắc chắn là vậy rồi, nhưng mình thuộc tuýp người cá biệt, đến giờ phút này mình tin là vậy, mình ghét những kẻ cơ hội, bần thủ, và mình thấy hạnh phúc với một cái bánh chưng ăn ngon lành trong lúc tay chân lấm lem mà tâm hồn mình thanh thản. Mình không dám bàn về cái khôn của người khác. Nhưng mình thấy khôn cái kiểu rình mò ngoài ngã tư đèn đỏ rồi chờ người ta hốt một tí bánh xe chỗ vạch dừng mà ghi hình, nộp lên công an kiểm ăn thì xin lỗi, loại ấy ở quê mình đây, nó

chạy đầy đường, thỉnh thoảng người ta còn phát động bắt bắt để phòng đại nữa!

- Khi đi làm ở những ngày mà người ta đi chơi như vậy, có lúc nào đó anh chạnh lòng, suy nghĩ bâng quơ nào đó không vui hay không?

- Ồ, cái đó thì thường xuyên xảy ra chứ chị. Ví dụ như mình đang làm, thấy người ta chở con cái đi dạo chợ Tết, mình thấy có lỗi với vợ con mình vô cùng. Mình luôn tự hỏi hay là... rồi lại bỏ ngo câu hỏi và không có câu trả lời, mình cảm cúi làm và thậm xin lỗi vợ con. Rồi có đôi khi rót nước mắt ấy chứ, nói chị đừng cười,

nhưng thật vậy đó. Rồi lại nghĩ đến ra Giêng, ra Hai, giáp hạt, vợ con mình có cái bỏ vào bụng, mình lại thấy ấm áp, vừa cay mũi vừa ấm lòng. Cuộc đời khó nói lắm chị à! Để sống thật với mong muốn của mình thì phải chịu nhiều thiệt thòi, nhất là xã hội này. Mà hình như xã hội nào cũng vậy chị à!

- Dạ, thực sự nghe anh nói tôi cũng thấy hơi cay mũi, vì cũng là người đổ mồ hôi kiếm bát gạo giống nhau, nên dễ cảm vấn đề này lắm anh à! Anh cho tôi hỏi thêm một câu nữa thôi: Các con của anh học hành ra sao?

- Dạ, nói chị mừng,

không riêng gì tôi, mà hình như những ông đựng bà đựng trong dịp Tết đều có con học hành tử tế, không đua đòi và sống hữu ích chị ạ! Vì chỉ ít chúng thấy cha mẹ của chúng như vậy, chúng phải nghĩ chín chắn hơn thôi! Mà hình như chúng tôi cũng có góp một phần vào mùa xuân đấy, nói thì nghe sến nhưng tôi luôn tin vậy! (cười sáng khoái).

Anh Đông nói đúng, chính những ông đựng bà đựng như các anh chị đã góp một chút hương thơm con người vào bầu ý vị của mùa xuân. Họ là một phần của Tết.

Bài và hình UC

BẢO HUÂN

Những mùa xuân kỷ niệm

KIM LOAN
EDMONTON, CANADA

Đó là những mùa Xuân ở trại tỵ nạn.

Tôi đã có 4 cái Tết trong trại Panatnikhom và Sikiew, Thailand.

Tết đầu tiên thật nhiều kỷ niệm và bất ngờ, vì lúc đó chúng tôi vừa nhập trại trong khi còn hơn một tuần nữa là Tết. Tôi và 3

cô bạn đi chung chưa kịp gửi thư cho thân nhân ở nước ngoài để ca bài ca “xin tiên”. Ai lo bận bịu đón Tết thì lo, còn chúng tôi thì lo đi mượn tiền để mua vài vật dụng cần thiết như tấm trải nhựa, tre nứa, dây nylon để làm “nhà” (phải “an cư” mới “lập nghiệp” tỵ nạn được chớ).

Khoảng một tuần trước Tết, có một nhóm mấy thanh niên đến thăm vì nghe nói chúng tôi là dân Gò Vấp, nên muốn nhận “đồng hương đồng khí”. Họ là những người trẻ như chúng tôi, nên câu chuyện mau chóng trở nên thân mật và rôm rả:

- Mấy em ở vùng nào?
- Dạ, gần chợ Xóm Mới ạ!

Còn các anh?

- Mấy anh thì ở khu chợ Gò Vấp, kéo dài trên đường Lê Quang Định.

Ôi, nếu còn ở Việt Nam, thì Xóm Mới và khu Lê Quang Định cách xa nhau, như kẻ đầu sông người cuối sông, có khi cả đời cũng chẳng gặp nhau, nhưng vì nơi đây trên xứ người, lại mang thân phận tỵ nạn, nên bỗng dưng “tình mến thương” dạt dào. Nhìn mặt mũi chúng tôi còn “ngơ ngác nai vàng” và bộ dạng xốc xệch như mới chui ra từ vùng kinh tế mới, nên các anh động lòng trắc ẩn, nổi máu “Lục Vân Tiên”:

- Thôi, hãy cứ vui hưởng đời tỵ nạn trước đã! Buổi chiều giao thừa mời các em đến nhà đón Tết, có món chè đậu xanh và bánh chiên.

Chúng tôi sung sướng nhận lời, ít ra cũng có “độ” như mọi người xung quanh. Vài ngày sau, tôi gặp lại Thầy giáo xóm cũ ở Việt Nam. Thầy chẳng dạy tôi ngày nào nhưng là hàng xóm và là bạn đánh cờ tướng với ba tôi. Thấy mừng rỡ hỏi thăm chuyện chòm xóm và trước khi ra về cũng không quên mời chúng tôi đến nhà Thầy 8 giờ tối giao thừa ăn chè đậu đỏ và đậu phộng da cá chiên bơ. Chúng tôi lại sung sướng nhận lời, vì tiệc của mấy anh đồng hương là 5 giờ chiều, nên vẫn còn thời gian để “chạy số”

qua nhà ông Thầy giáo.

Vậy mà vẫn chưa hết, chỉ hai ngày trước Tết, một cô bạn trong nhóm tôi tình cờ gặp lại bạn tù vượt biên ngày xưa khi chúng tôi đang xếp hàng chờ lãnh nước. Qua vài câu trao đổi, thấy chúng tôi còn bơ vơ chưa có tiền tiếp tế, người bạn này cũng mời chúng tôi ăn chè đậu đen và bánh ngọt đêm giao thừa lúc 10 giờ tối. Lần này thì chúng tôi không còn... sung sướng nữa, đành phải gật đầu, mà trong lòng đã bắt đầu bội thực... chè. Kể từ ngày đó, chúng tôi không dám đi lang thang trong trại, vì sợ gặp người quen mời ăn... chè thì làm sao dám từ chối? (nghèo mà chảnh dữ!)

Sau đêm giao thừa chạy 3 “số” để ăn chè đậu xanh, chè đậu đỏ, và chè đậu đen, chúng tôi sợ chè đến tận mấy tháng trời. Chẳng lẽ câu “ôn chè đậu” là do chúng tôi phát minh ra!?

Tôi cũng chẳng ngờ người Việt mình vẫn mang theo những phong tục tập quán quê hương. Đêm Giao thừa, nhiều người vẫn chưng hoa quả, nhang khói ngay trước cửa nhà như bàn Thiên tại Việt Nam. Sáng Mồng Một, tôi và mấy cô bạn còn đang ngủ nướng sau một đêm ăn chè liên tục, đã nghe tiếng người xôn xao đi chúc Tết, nên cũng vội vã trở dậy, sắp xếp lại chỗ ở cho gọn gàng để

xuất hành đầu năm.

Chúng tôi dự tính đi lang thang một vòng trại rồi về nhà ăn mì gói với thịt hộp, và ngôi Chùa sát bên khu nhà được chúng tôi thăm viếng đầu tiên. Người ta ra vào tấp nập, khói hương ngào ngạt, chúng tôi được Thầy trụ trì tươi cười tiếp đón có lẽ vì bộ dạng “nhà nghèo” với bộ quần áo Cao Ủy, khác với áo quần tươm tất của những người khác. Sau vài câu thăm hỏi, biết rõ chúng tôi là “ma mới” nhập trại, Thầy đứng lên, rồi bảo:

- Các con chờ đây, Thầy có chút quà cho mấy đứa.

Chúng tôi liếc mắt nhìn nhau với ánh mắt rạng ngời hy vọng, chứa chan niềm vui. Tết nhứt chắc Thầy sẽ lì xì chứ còn gì nữa! Ôi, thế là chúng tôi có thể dẹp mấy gói mì gói để ra chợ ăn hủ tếu, nghĩ tới mà bụng reo liên hồi vì thèm. Hoặc ít ra Thầy sẽ cho chúng tôi thức ăn, mấy đĩa xôi và mấy đĩa bánh tét như chuối ngoài bàn thờ kia cũng hấp dẫn vô cùng. Lát sau Thầy quay trở lại, trao cho chúng tôi một túi ni lông kha khá ... nặng, tôi bèn lên hỏi Thầy:

- Cái gì ở trong vậy Thầy?

- Là tem thư, phong bì, giấy, bút... chứ còn gì nữa. Tụi con mới vừa nhập trại chưa liên lạc được với gia đình mà!

Chúng tôi cười méo xẹo, lí nhí cảm ơn, nhưng hình như Thầy hiểu được nỗi

“khát khao” của chúng tôi nên cười mỉm chi:

- Chút nữa sau giờ Ngọ, Chùa có đãi cơm chay cho phật tử, các con nhớ ở lại dùng bữa tân niên với nhà Chùa nghen.

Chúng tôi lại nhìn nhau, vui mừng. Một bữa cơm chay, có thể không đậm đà bằng tô hủ tếu ngoài chợ, nhưng chắc chắn là ngon hơn mì gói.

Vậy đó, cái Tết đầu tiên tại trại tỵ nạn của tôi thăm được tình người với nhau khi khó khăn bờ ngõ.

Ba cái Tết sau đó thì tôi đã trở thành một người tỵ nạn thực sự với kinh nghiệm Tết đầy mình. Người Việt nổi tiếng cần cù và thông minh, nhất là trong cái khó ló cái khôn, nên Tết đến cũng tìm ra được vài hương vị quê mình dù đang lạc loài nơi trại tỵ nạn. Từ đầu tháng Chạp, trời Thailand cũng se lạnh, nắng hanh vàng và gió Xuân mát rượi vào những buổi sáng. Chẳng biết ai mách bảo với người Thái, mà lúc này ra chợ đã thấy hàng hóa phong phú hơn ngày thường: dưa hấu, trái cây, hoa tươi, đậu xanh, nếp, măng, củ hành, dưa khô làm mứt và các sạp thịt, bò, gà, cá tôm cũng nhiều thêm nên hầu như nhà nào cũng có nồi thịt kho trứng và hành muối.

Chiều hăm ba đưa Ông Táo, đã nghe người ta bảo nhau đi mua bánh

chúng, bánh tét, tôi cũng đi dạo ngay một vòng làm cuộc “phỏng vấn bỏ túi”. Ở một điểm nấu bánh tét, kẻ gói bánh, người buộc dây, rồi đặt vào nồi, chộn rộn tiếng cười nói. Tôi hỏi chị chủ nhà:

- Gạo, thịt, đậu xanh thì mua ở chợ. Còn lá chuối, củi lửa, nồi bự chị mua ở đâu?

- Cưng ơi, có tiền mua tiền cũng được, chị nhờ người Thái ra ngoài mua gì chẳng có.

Rồi chị dẫn tôi ra mảnh đất kế bên lô nhà, ở đó mấy thanh niên đang hì hục đào một lỗ sâu khoảng 3 gang tay, đặt mấy cục gạch ống xung quanh, là nơi để nấu bánh tét đêm nay, khung cảnh từng bừng, ấm áp, làm vơi đi nỗi lòng những người con xa quê.

Ngoài món mứt dừa đi đâu cũng thấy các bà các cô ngồi bên chảo trở tài khéo, có chị còn làm món hiếm như mứt gừng dẻo thái sợi, mứt tắc, mứt cà chua, tôi đi một vòng hỏi thăm đều được mời ăn thử cũng đã thấy no bụng.

Sau màn bánh tét và mứt, người ta rủ nhau tìm các cành cây khô đem về nhà, cắt hoa mai bằng giấy vàng, nhụy đỏ, lụa thưa lá xanh, dán lên cây, điểm thêm vài tấm thiệp màu mè, là có ngay một cành mai, dù là bằng giấy, nhưng vẫn “rực rỡ mùa Xuân” như thường.

Hai câu: “Thịt mỡ, dưa

hành, câu đối đỏ - Cây nêu, tràng pháo, bánh chưng xanh”, vậy mà cũng gần đủ trong trại tỵ nạn. Này nhé, nổi thịt kho trứng, hành muối thì hầu như ai cũng có, bánh chưng bánh tét đã nấu xong, chỉ việc... mua về. Câu đối thì sao? Xin vào Chùa hay Nhà Thờ, sẽ thấy ngay hai hàng câu đối đỏ viết theo lối thư pháp mới, bay bướm như rồng bay phượng múa được đặt uy nghi trang trọng hai bên bàn thờ.

Và các bạn có tin không, đêm giao thừa cũng có pháo. Tuy không nhiều, nhưng đã có người mua được bên ngoài đem vào trại. Giao thừa năm ấy, tôi vừa đi lễ nhà thờ về, đã có mấy người bạn làm chung ghé qua, mang theo một dây pháo chuột làm quà mừng tuổi. Khi đồng hồ chỉ 12 giờ đêm, chúng tôi châm ngòi đốt pháo, rồi lác đác nghe vài tiếng pháo vọng lại, xen lẫn tiếng đập, gõ nổi niêu xoong chảo thay cho tiếng pháo, rồi tiếng cười nói, chúc tụng nhau giữa những bữa liên hoan đón phút giao mùa làm cho đêm Xuân trên xứ người bớt nỗi quạnh hiu.

Mỗi sáng Mồng Một, chúng tôi luôn có chương trình “xuất hành đầu năm”, đi chúc Tết những người thân quen, bạn làm chung, lũ học trò nhỏ. Đến đâu cũng được mời ăn uống, dù chỉ là miếng bánh, ly trà, nhưng

những câu chuyện luôn rôm rả, đầy lạc quan cho một ngày không xa trên quê hương thứ hai.

Khắp nơi trong trại, thiên hạ đi qua lại cũng đủ vui. Chùa và Nhà Thờ là hai nơi nhộn nhịp nhất, ngoài các buổi lễ tôn giáo, còn có đầy đủ các phong tục ngày Tết như lắc xăm bên Chùa và bên khuôn viên Nhà Thờ có các gian hàng vui chơi ngày Tết do đội Thiếu Nhi Thánh Thể phụ trách.

Khi trời sẩm tối, các khu nhà trong trại, dưới ánh đèn dầu hoặc ánh đèn điện xài bình ac-quy, đây đó là những nhóm người tụ tập ăn uống mừng Xuân, chơi đánh bài, và bỗng vang lên tiếng đàn guitar thùng bập bùng điệu bolero da diết, với giọng ca nam trầm ấm, đầy tâm sự:

“Ôi nhớ Xuân nào thuở trời yên vui - Nghe pháo giao thừa rộn ràng nơi nơi ...”, buồn muốn khóc.

Nói đến khóc, tôi cũng phải nhắc đến những giọt nước mắt của những đứa con xa quê mẹ trong những ngày Tết. Ngay trong nhóm chúng tôi, một cô bạn mới sáng Mồng Một của Tết đầu tiên đã ngồi khóc sùi sụt nức nở, đòi về Việt Nam ăn Tết với ... Má! (cái này thì ai chiều cho nổi?). Các bà các cô ở gần sợ xui vội chạy qua dỗ dành, vừa năn nỉ vừa răn đe mới xong. Khi đi chúc Tết

người này người kia, đôi khi thấy ai đỏ cặp mắt đỏ hoe, sừng vù, hỏi cũng biết đêm qua khóc vì nhớ pháo giao thừa, nhớ gia đình thân thương.

Rồi thì ba ngày Tết cũng trôi qua, không đầy đủ hương sắc như ở quê nhà, nhưng đó là những cái Tết “đặc biệt” trong lòng mỗi người Việt đã từng sống qua đời trại tỵ nạn.

- oOo -

Cuộc sống mới trên quê hương thứ hai, có đôi lần tôi nằm mơ thấy được trở lại trại tỵ nạn một buổi sáng mùa Xuân, đang theo dòng người rộn ràng đi chợ sắm Tết. Có một người đứng chờ tôi bên cây me già nơi ven đường, trước sân trường học ESL. Người ấy đã ngại ngùng, bối rối trao tặng tôi mấy đóa hồng đàm tiếu còn dằm những hạt sương long lanh. Ôi, Xuân của đất trời đẹp xinh, và Xuân trong lòng tôi cũng lâng lâng, quá đổi ngọt ngào như đôi mắt của người trao hoa.

Những mùa xuân đời vẫn đến rồi đi, nhưng những mùa xuân êm ái như xuân tỵ nạn Thailand của tôi (và của các bạn, ở một trại tỵ nạn nào đó), dù không quay trở lại, cũng sẽ sống mãi trong ký ức của chúng ta khi mỗi độ Xuân về.

KL- EDMONTON, XUÂN ẤT TÝ 2025

nửa thế kỷ xuân qua

Tôi thỉnh thoảng nhìn lên lịch
đếm những tháng cuối năm
thấy con số 12
biết sắp sang năm mới
năm rơi vào con số 50

Cuối năm
Tôi hay mở mắt trong đêm
nhìn lại khúc phim ngày cũ
thấy cha mẹ tôi
hai mái đầu bạc phơ phơ
hai cặp mắt hoang mang sợ hãi
ngồi trong lòng chiếc phi cơ vận tải

Chiếc phi cơ nhà binh
không có cửa
không có ghế ngồi
chỉ có cái mồm mở ra
như một con khủng long
ngậm những con người
rồi không biết sẽ nhả ra ở bờ bãi nào

Năm mươi năm rồi
Mẹ, Cha đều mất
đều gửi xương trên mảnh đất quê người

Bây giờ chúng tôi thay cha mẹ
nuôi con nuôi cháu
trên quê hương này
trong mạch nước ngọt ngào
vẫn có những giọt đắng giọt cay

Chúng tôi rơi vào một cuộc chiến
cuộc chiến không tiếng súng
không đạn bom
chỉ xôn xao từng mảnh
như nhìn vào ống kính vạn hoa
và chúng tôi lạc như những vì sao lạc
bầu trời đêm thì mệnh mông quá
chúng tôi là những đốm lửa lẻ loi
đốt mãi không ấm hồn lưu lạc

Chúng tôi đã đi qua hai, ba thành phố
chúng tôi đã thay ba bốn ngôi nhà
thành phố nào cũng là thành phố của người ta
nhà nào sao vẫn không giống nhà mình hồi đó

Những kỷ niệm 50 năm
sao vẫn như dấu “xi” ửng đỏ

đóng vào da thịt năm xưa

Mấy mươi năm vết thương như cổ tích
mà trang đời lật mãi vẫn còn nguyên

Ai mà không da nhăn
ai mà không bạc tóc
nhưng quê hương
thì trẻ mãi trong lòng

Khi tìm về phố cũ
căn nhà cũ thay đổi đến xót xa
những bức tường cũ không còn
những bức tường khác được dựng lên
khung cửa mới người dọn vào cũng mới

Nhưng giọt nước mưa cũ
hình như còn đọng nguyên trên mái
đợi ai về kể lại chuyện... hôm qua.

Cha Mẹ ơi
lại sắp Tết rồi
con đã nghe thấy trong tai mình
tiếng pháo hòa vào tiếng súng
mấy mươi năm nước Việt cũ của mình
Tết nào mà không tiếng súng
mấy mươi năm những người lính của mình
không được về nhà ăn Tết với gia đình

Rồi khi hết chiến tranh
những người lính còn sót lại
được ăn Tết trong tù
sau những vòng kẽm gai

Thôi con không nói nữa
mùa Xuân không nên nói chuyện buồn
và những người lính năm xưa còn sót lại
cũng lưu lạc như con hôm nay
giấu những giọt lệ trong phong bao đỏ
giấu 50 năm trên những đốm nhang
cùng chia nhau nửa thế kỷ tàn

Giữa yên nguyên trời đất
giữa mong manh phận đời
con cầu xin cho một đất nước Việt Nam
Người biết thương Người.

NGÂN BÌNH
GARLAND, TX

BẢO HUÂN

Mùa xuân của Hạ Vàng

Tên nó là Hoàng Hạ. Mùa hạ vàng. Người ta thường nói “nắng vàng reo vui trên bước chân chim” để chỉ những đứa bé tung tăng trong buổi đến trường. Nghĩa là tên nó mang ý nghĩa rộn rã, vui tươi, có điều đặc biệt là tính nó giống hệt con trai. Mẹ cứ ngắm mãi tấm ảnh của nó, một “cậu bé” khôi ngô trong bộ đồ “vest”, tay chống nạnh, miệng cười toe toét. Mẹ cười thích thú khi tả cái dáng tròn u của nó mang miếng tã nặng trĩu, xệ gần tới đầu gối chạy ục ịch trên sàn nhà gỗ.

Anh lớn hơn nó 3 tuổi, từ nhỏ rất khéo tay. Những cái hình anh nó vẽ trông mới đẹp làm sao. Thế là nó cũng đòi giấy bút để

vẽ. Không biết đẹp hay xấu, được khen hay bị chê, cứ thấy anh vẽ là nó phải vẽ. Hình nó vẽ được dán cạnh “tác phẩm” của anh. Ba hỏi nó:

- Đây là con gì?

- Con chó.

Mẹ che miệng cười, nói khẽ:

- Con chó mà trông giống con bò.

Nó giương đôi mắt tròn xoe nhìn mẹ bất mãn. Ba dán xong, lùi ra xa, ngắm nghĩa rồi khen:

- Con gái giỏi, vẽ một con mà nhìn ra 2 con, vừa chó, vừa bò.

Nó không hiểu hết câu nói nhưng không sao, có chữ giỏi là đủ “Happy” rồi.

Khi ấy mẹ thích xem

phim bộ nên nó cũng theo mẹ xem hết từ Thần Điêu Đại Hiệp cho đến Anh Hùng Xạ Điêu, Tiểu Ngạo Giang Hồ nhưng bộ phim đặc ý nhất của nó là Sở Lưu Hương. Mỗi lần ba mẹ đi đâu nó thường khóc lóc đòi theo. Nhưng khi mẹ dỗ dành “Con ở nhà xem Sở Lưu Hương” thì nó vui vẻ gạt nước mắt, ôm chiếc gối ghiền nằm gọn lỏn trên giường, say sưa theo dõi.

Năm 11 tuổi, trong một lần đóng kịch cho chương trình văn nghệ Tết của chùa nó buộc phải trang điểm, bạn bè nhìn nó ô lên:

-Bữa nay Hoàng Hạ giống con gái rồi!

Từ nhỏ nó vẫn nghĩ mình như con trai nên chạy đi tìm ba, giậm chân:

- Con không thích làm con gái!

Tuy nói thế nhưng nó cũng len lén nhìn vào gương và... “công nhận giống con gái thiệt”. Chả bù hồi nhỏ nó chỉ rập khuôn theo ba. Ba mang chìa khóa ở túi quần thì nó cũng phải có chùm khóa. Ba sơn nhà, nó cũng phải có một cây cọ và một cái lon nhỏ đựng nước sơn. Nhất nhất mọi việc đều phải giống ba. Bởi thế, ai cũng nói nó giống con trai. Vậy mà bây giờ... nó cảm thấy ngớ ngẩn.

- o o o -

Năm 17 tuổi, vào giữa niên học lớp 11 nó được cô giáo giao nhiệm vụ giúp một nam sinh vừa nhập học chưa thông thạo tiếng Anh. “Nhìn mặt là biết từ Việt Nam mới qua”, nhỏ

bạn ngồi cạnh bên thì thâm. Quả thật, nó không thích công việc này tí nào nhưng không dám từ chối vì ba vẫn luôn dặn dò “Con nhớ, đừng bỏ qua cơ hội giúp đỡ người khác”. Nó lí nhí “Yes Ma’am” với vẻ miễn cưỡng.

Chuông reo. Lớp học tan. Các bạn ra về trong khi nó phải ở lại với cô giáo và đứa học trò mới. Một giờ trôi qua, nó hoàn thành tốt đẹp vai trò người thông dịch nhờ vốn tiếng Việt trôi chảy. Cô giáo mỉm cười hài lòng, giờ tay chào tạm biệt. Nét rụt rè ban đầu biến mất, thằng con trai nhìn nó bằng ánh mắt biết ơn.

- Tên của bạn có dấu huyền phải không?

Nó lạnh lùng:

- Không, dấu nặng.

- Hạ. Mùa hè.

Cái gì mà mùa hè. Nó thâm nghĩ, rồi tiếp tục lạnh lùng:

- Không phải mùa hè mà là Hoàng Hạ!

- Hạ Vàng. Tên bạn đẹp quá.

Nó ngó ra. Chưa ai giải thích cái tên nó có ý nghĩa đẹp như thế. Hoàng Hạ, đọc lên nghe có vẻ kiêu kỳ nhưng Hạ Vàng lại nhẹ nhàng, dễ thương. Nó nghiêng đầu cười thật tươi. Nụ cười đầu tiên kể từ lúc đối diện với Kha - thằng con trai. “Bắt mạch” được nụ cười của nó, Kha thân mật:

- Từ bây giờ Kha sẽ gọi bạn là Hạ Vàng nha.

Nó gật đầu nhìn Kha bằng ánh mắt thân thiện và bắt đầu yêu thích tên Hạ Vàng.

- o o o -

Ngày Hạ Vàng và Kha tốt nghiệp trung học cũng là ngày hai đứa chính thức yêu nhau. Không hề che giấu hay e thẹn như con gái khác, Hạ Vàng khoe với mẹ:

- Con với thằng Kha hết là bạn rồi!

Mẹ ngạc nhiên:

- Hai đứa cãi nhau à?

Hạ Vàng cười ngật nghê:

- Không phải, hai đứa hết là bạn mà là bồ.

Mẹ nhìn nó, hình như có chút lo lắng trong đôi mắt dù mẹ vẫn thường khen Kha hiền lành, lễ phép, siêng năng. Im lặng một lúc, mẹ nhẹ nhàng lên tiếng:

- Mẹ không cấm nhưng phải nhớ hai đứa còn nhỏ nên bây giờ việc học hành là quan trọng hàng đầu.

Nó chạy đến ôm chầm lấy mẹ hôn lấy hôn để:

- Yes Ma’am.

- o o o -

Ngày tháng trôi, mối tình học trò cũng lớn dần theo thời gian. Nhưng ngay khi hai đứa đang ở năm thứ ba đại học thì bỗng có người thứ ba xuất hiện. Năm đó, Hạ Vàng nhận lời làm dâu phụ cho Kim, cô bạn thân từ thời trung học. Đáng lẽ, rể phụ sẽ là Kha nhưng giờ cuối Kha lại vắng mặt vì bà nội bệnh nặng Kha phải về

Việt Nam. Tom, bạn chú rể được thế vào chỗ của Kha. 4 ngày gập gổ để tập duyệt nghi thức lễ cưới tại nhà cũng như trong nhà thờ, rồi những lần đi ăn sau khi giúp cô dâu, chú rể làm những việc cần thiết đã đưa Tom và Hạ Vàng càng lúc càng gần nhau. Khi tiệc cưới tàn, Tom đã bất ngờ đặt lên môi Hạ Vàng nụ hôn đầu tiên khi chia tay. Hạ Vàng hốt hoảng đẩy Tom ra và hồi hã đi về. Suốt đêm đó hình bóng Tom và dư âm của nụ hôn nồng ấm khiến Hạ Vàng lao đao trong cảm giác vừa lo sợ vừa thích thú trong niềm vui lâng lâng vì sự bạo dạn và lãng mạn đến xao lòng của Tom.

Liên tiếp những ngày sau đó Hạ Vàng liên tục nhận được những lời nhắn tin thật ngọt ngào của Tom trong khi Kha vẫn miệt mài ở Việt Nam.

Có đôi lần nhìn thấy thằng con trai Mỹ đưa con gái về nhà, mẹ lo lắng nhưng không vội hỏi vì biết tính Hạ Vàng bướng bỉnh và nhiều tự ái. Thỉnh thoảng, mẹ hỏi thăm Kha, Hạ Vàng chỉ ừ ờ cho qua chuyện. Mẹ hỏi thêm thì nó nhăn nhó:

- Kha và con dâu có liên lạc thường xuyên.

Nhìn Hạ Vàng ôm riết cái điện thoại mỗi tối nỗi lo lắng của mẹ càng nhiều hơn. Bà chỉ mong cho Kha sớm trở về để thằng Mỹ kia biết Hạ Vàng đã có người yêu rồi mà tránh

xa.

Khi Tom và Kha chạm mặt nhau ngay trước cửa nhà lúc hán đưa Hạ Vàng về sau giờ tan học, Kha cúi đầu chào, Tom nhún vai cười thách thức - nụ cười chế giễu của kẻ đắc thắng. Quay sang Hạ Vàng, hán chum môi gửi nụ hôn gió rồi phóng xe đi. Hạ Vàng cúi đầu hỏi trống không:

- Về hồi nào?

Kha nhìn Hạ Vàng. Cái nhìn vờ vợi, sâu thẳm chứa đựng sự hụt hẫng, thất vọng làm Hạ Vàng lúng túng dù nó cố tình làm ra vẻ lạnh nhạt. Kha vừa quay lưng bước đi thì mẹ Hạ Vàng về đến. Bà nắm tay Kha mừng rỡ:

- Con mới về hả? Vào nhà đi con.

Kha đưa tay xách cái giỏ nặng trĩu, chậm chậm bước theo bà. Hạ Vàng bực bội ném chùm chìa khóa lên bàn rồi đi thẳng vào phòng. Bà hỏi thăm Kha đủ chuyện mà chẳng thấy bóng dáng Hạ Vàng nên cất tiếng gọi:

- Hạ ơi. Kha chờ con nè.

Trả lời bà chỉ là sự im lặng. Kha đứng lên:

- Thưa bác, con có việc phải về.

Mẹ Hạ Vàng hiểu cảm giác của Kha nên cười hiền từ rồi ân cần tiễn Kha ra cửa. Chiếc xe cũ kỹ của Kha vừa lăn bánh, bà trở vào gõ cửa phòng, chăm chăm nhìn Hạ Vàng.

- Sao con không ra nói

chuyện với Kha?

Hạ Vàng im lặng, tay mân mê cái điện thoại mới toanh Tom vừa tặng. Bằng sự nhạy cảm, mẹ đã đọc được những biến chuyển tình cảm trong lòng con gái. Ngồi xuống cạnh Hạ Vàng, bà dịu giọng:

- Con và Kha có chuyện gì hả?

Hạ Vàng nhè nhẹ lắc đầu.

- Mẹ nghĩ con và Kha không gặp nhau 3, 4 tuần, đáng lẽ Kha về con phải vui lắm.

Hạ Vàng nhăn mặt:

- Có gì đâu mà phải vui!

- Tuần trước con vừa than thở với mẹ sao Kha đi lâu quá. Không lẽ, mới đó mà con đã quên hay vì con đã có bạn mới? Hạ, con đừng bắt chước lối sống phóng túng của bọn trẻ Mỹ, bắt cá hai tay.

Hạ Vàng vùng vằng đứng lên:

- Con là bạn gái chứ có phải là vợ của Kha đâu. Mẹ lạc hậu quá.

Chưa bao giờ Hạ Vàng dám cãi mẹ, vậy mà hôm nay... Mẹ không dần được cơn tức giận nên lớn tiếng rầy la. Hạ Vàng giận Kha sao tự nhiên vác mặt đến đây ngay lúc nó đang muốn xin phép mẹ để đi chơi tối nay. Chắc chắn mẹ sẽ không gật đầu ưng thuận cho Hạ Vàng rời khỏi nhà ngay lúc này nên thừa lúc mẹ ra bếp nghe điện thoại, nó đeo

xách tay lên vai, chạy nhanh ra khỏi nhà. Đến cuối đường Hạ Vàng mở điện thoại gọi Tom.

- o O o -

Phim vừa dứt, Tom kéo tay Hạ Vàng len lỏi đi giữa đám đông. Ra đến bãi đậu xe, Tom choàng tay lên vai Hạ Vàng thì thầm:

- Hôm nay, hai đứa mình đi chơi suốt đêm để đánh dấu một tối đặc biệt. Buổi tối đầu tiên em dám phá lệ, không xem đồng hồ để canh giờ về. Phải vậy chứ! em có phải là đứa bé đang học mẫu giáo đâu mà cái gì cũng phải nghe lời mẹ.

Những lời nói khích của Tom khiến Hạ Vàng gật đầu không chút ngần ngại. Tom đưa Hạ Vàng vào "bar". Bầu không khí hỗn độn đầy khói thuốc cùng tiếng nhạc âm âm làm Hạ Vàng cảm thấy lạ lẫm, sợ sệt. Hai giờ sáng Hạ Vàng ngỏ ý muốn về. Tom đồng ý nhưng thay vì đưa Hạ Vàng về nhà, Tom lại chở nó đến một khách sạn cách đó hơn 30 phút lái xe. Bước xuống xe, Hạ Vàng hơi ngần ngại nhưng trong lòng còn giận mẹ nên quyết chí phải làm cho mẹ lên ruột một phen. Nghĩ đến cảnh mẹ đứng bên cửa sổ thấp thỏm chờ đợi, Hạ Vàng cảm thấy thoải mái tự ái và tin rằng từ bây giờ mẹ sẽ không còn ngăn cản chuyện của nó và Tom nữa.

Vừa đóng cửa phòng,

Tom lấy một bao cao su và một vỉ thuốc ngừa thai đặt lên bàn. Hắn thản nhiên hỏi:

- Em muốn dùng cái nào?

Hạ Vàng cúi đầu trong nỗi sợ hãi, bởi vì nó không hề nghĩ đến điều này. Dù thích được ôm ấp trong cánh tay rắn chắc của Tom nhưng thật sự Hạ Vàng chưa bao giờ nghĩ đến "chuyện ấy". Tom nhìn đôi má đỏ ửng của Hạ Vàng phá lên cười thích thú rồi ung dung lột bỏ quần áo, chỉ chừa độc nhất chiếc quần lót nhỏ xíu. Tom hôn lên tóc Hạ Vàng, nói khẽ:

- Anh tắm trước nhé!

Khi nghe tiếng nước chảy, Hạ Vàng chụp lấy chiếc xách tay rón rén bước đi. Cánh cửa vừa khép lại, Hạ Vàng chạy nhanh đến thang máy. Ra khỏi khách sạn Hạ Vàng nhìn quanh quẩn, không biết đi hướng nào. May quá, phía trước khách sạn là con đường một chiều, nên chỉ cần đi ngược lại thì dù Tom có nhìn thấy cũng không thể đuổi theo ngay được. Hạ Vàng lăm lũi bước đi, hai bàn chân đau buốt trên đôi giày cao gót. Chiếc áo đầm phong phanh làm nó nhiều lần rùng mình vì cơn gió lạnh. Giữa đêm khuya, một mình đi trên đường phố xa lạ mà không biết mình đang ở đâu, thỉnh thoảng lại có chiếc xe đi ngang bóp kèn inh

ỏi, vài khuôn mặt lộ ra chốc ghẹo, nỗi lo sợ làm Hạ Vàng bật khóc và hối hận vì sự bốc đồng ngu ngốc của mình. Hạ Vàng nhớ đến ba, muốn kêu cứu nhưng giờ này ba đang ở Minnesota thăm bác Ninh, anh Bằng thì đang làm việc ở New York, chỉ còn mẹ ở nhà, có kêu thì cũng chỉ làm cho mẹ lo lắng thôi.

Ngay lúc đó Hạ Vàng cảm thấy đôi chân mình rã rời không cất bước nổi nữa. Và điều làm nó hoang mang, lo lắng là không biết mình đang ở đâu? Hạ Vàng nhớ đến chuyện những cô gái bị bắt cóc và giết hại mà cảm thấy điếng hồn. Hạ Vàng không biết làm gì hơn ngoài việc đưa tay lau nước mắt. Trong cơn bối rối tuyệt vọng, bỗng Hạ Vàng bật lên tiếng gọi "Kha" và nỗi sợ hãi dường như nhẹ đi. Tay run run bấm số, Hạ Vàng thầm cầu nguyện cho Kha đừng tắt máy. Chuông reo liên tục nhưng không ai trả lời, Hạ Vàng thất vọng xếp máy lại nhưng chỉ trong tích tắc tiếng nhạc điện thoại vang lên, nó chỉ kêu được tiếng "Kha" rồi khóc nức nở.

- Hạ Vàng ... chuyện gì?

Trong tiếng nói đứt quãng, giọng Hạ Vàng tha thiết:

- Kha ơi! đến đây với em đi.

- Nhưng em đang ở đâu?

- Em không biết.

- Nhìn chung quanh xem chỗ em đứng có tiệm quán nào không?

Hạ Vàng đảo mắt nhìn quanh rồi mừng rỡ kêu lên:

- Có tiệm Jack In The Box.

- Em vào đó hỏi và ghi địa chỉ của tiệm rồi gọi cho anh biết.

Hạ Vàng đi như chạy trên đôi chân đã tê cứng nhưng không còn nghe đau đớn. Nghĩ đến Kha với đôi bàn tay ấm áp, nghĩ đến mẹ với vòng tay siết chặt đầy yêu thương Hạ Vàng nghe lòng mình rộn rã niềm vui.

- o O o -

Kha đưa ly cà phê rồi cởi chiếc áo choàng phủ lên vai Hạ Vàng:

- Uống cà phê cho ấm rồi ngủ một chút cho khỏe. Cũng phải hơn một tiếng nữa mới về đến nhà.

Hạ Vàng “dạ” lí nhí trong cổ họng mà không dám quay sang nhìn Kha. Cảm giác ngượng ngùng làm Hạ Vàng trở nên lúng túng. Thật sự, Hạ Vàng không biết trả lời sao nếu Kha hỏi chuyện gì đã xảy ra. Nói thật thì xấu hổ, còn nói dối thì Hạ Vàng chưa nghĩ được phải nói thế nào cho hợp lý. Nhưng suốt con đường Kha vẫn giữ im lặng. Nét mặt Kha trầm tư mà ánh mắt vẫn dịu dàng. Nỗi ân hận tràn ngập trong lòng, Hạ Vàng muốn nói câu xin lỗi mà không biết

phải mở lời bằng cách nào. Nó chỉ còn biết tự trách mình sao hư hỏng và dại khờ đến thế. Chỉ xa Kha có một khoảng thời gian ngắn ngủi, chỉ gặp Tom vồn vện có đôi ba lần mà Hạ Vàng thay đổi đến không ngờ. Lúc ấy, Hạ Vàng như kẻ mê muội không còn tâm trí để nhớ đến Kha. Trong tim, trong óc của Hạ Vàng lúc bấy giờ chỉ có hình ảnh Tom, người thanh niên Mỹ có ngoại hình đẹp như một lực sĩ, khuôn mặt thật điển trai với đôi mắt xanh lơ, đắm đuối đa tình.

- o O o -

Hạ Vàng đứng lùi ra phía sau ngấm ngĩa công trình của mình một cách thích thú. Chưa bao giờ Hạ Vàng thấy căn phòng nhỏ bé này rực rỡ như ngày hôm nay. Trên đầu tủ là cái bàn thờ đang nghi ngút khói hương, bên cạnh là lọ hoa cúc vàng thắm và đĩa trái cây đủ màu. Xanh của măng cầu, hồng của thanh long, vàng của cam quýt, và đỏ của chùm nho no tròn những trái chín. Ở góc trái của phòng là chậu hoa đào hồng tươi với những bao lì xì màu đỏ, chữ vàng treo lủng lẳng. Trên chiếc bàn đặt giữa bộ “sofa” là hộp bánh mứt bọc giấy kiếng sáng loáng và bộ tách trà màu trắng thật trang nhã. Bên phải là bàn ăn đã được bày biện đầy đủ chén đĩa, ly tách, khăn ăn và những cánh

hoa hồng tươi thắm rải rác khắp mặt bàn. Tất cả đều được sắp xếp một cách mỹ thuật, chỉ chờ ba mẹ bước vào nhà là nhạc xuân sẽ trỗi lên và những món ăn nóng hổi thật hấp dẫn do chính tay Kha làm từ sáng đến giờ sẽ được mang ra.

Sáng nay, Hạ Vàng đã nhờ anh Bằng chở mẹ ra phi trường đón ba. Nó muốn dành cho ba mẹ một ngày đầu năm thật bất ngờ. Nhất là mẹ, mẹ sẽ rất vui mừng khi thấy Hạ Vàng đã thật sự chững chạc và ngoan ngoãn sau biến cố ấy. Đối với Hạ Vàng, quả thật đó là một biến cố kinh hoàng, vì chỉ cần một tích tắc yếu lòng thiếu suy nghĩ, Hạ Vàng sẽ rơi vào sự căm dỗ và rồi cuộc đời nó không biết sẽ ra sao. Chắc chắn Hạ Vàng sẽ vĩnh viễn mất Kha, người tình đầu tiên đã yêu thương nó bằng tất cả tấm lòng chân thật và bao dung. Kha không hề sợ hãi khi đứng trước mặt một Tom cao lớn để che chắn cho Hạ Vàng khi Tom đến trường tìm nó để gây chuyện. Một cái tát làm chảy máu mũi, một cái đấm vào bụng, đau thốc cả ruột gan nhưng không làm Kha lùi bước. Hạ Vàng đã nhìn thấy ở Kha hình ảnh một người đàn ông vững chãi có thể che chở, bảo vệ mình suốt đời. Mẹ mừng đến rơi nước mắt khi nghe Hạ Vàng nói lên điều đó. Cái điều rất

phù hợp với ước mơ của bà, một chàng rể Việt Nam chứ không phải anh Mỹ đẹp trai như tài tử Hollywood mà tâm hồn rộng tuếch.

Từ ngày đón Hạ Vàng trở về, Kha không bao giờ nhắc lại chuyện cũ. Mỗi lần Hạ Vàng tỏ lời hối tiếc vì sự nông nổi của mình Kha chỉ cầm tay Hạ Vàng nói bằng lời trêu mếu:

- Chuyện qua rồi đừng nhắc lại nữa, anh chỉ mong em sẽ trưởng thành hơn trong suy nghĩ để tránh những chuyện không hay xảy đến cho mình.

Khi ba mẹ bước vào nhà với tất cả sự ngạc nhiên cũng là lúc Kha mang lên bàn chiếc bánh kem có hàng chữ “Mừng Xuân Ất Tỵ” và khệp nép ở phía dưới là “Mùa Xuân của Hạ Vàng” màu vàng thắm với nét chữ mềm mại như rồng bay phượng múa.

Đôi mắt Hạ Vàng long lanh những giọt nước mắt cảm động. Nó ghé tai Kha thì thầm hai tiếng cảm ơn. Hạ Vàng biết rằng, nếu không có Kha thì ngày hôm nay sẽ là ngày buồn thảm cho gia đình chứ nói gì đến việc đón Xuân ăn Tết.

Kha đưa tay bắm má, tiếng nhạc mừng xuân vang lên rộn rã trong căn nhà ấm cúng đang tràn trề hạnh phúc []

NB

LỜI GIỚI THIỆU: Andy Nguyễn là một nhiếp ảnh gia chuyên nghiệp. Anh từng đoạt những giải thưởng nghệ thuật nhiếp ảnh quốc tế từ 2009 đến 2012. Nhiều tác phẩm của anh được đăng tải trên những tạp chí chuyên đề nổi tiếng như: National Geographic, Birder's world Magazine, BBC Wildlife Magazine, Nature's Best Photography Magazine và The Cornell Lab of Ornithology website.

Máy ảnh mirrorless tốt nhất năm 2025

Năm 2025 đã đến! Nếu bạn muốn có thiết bị tốt nhất để chụp ảnh và quay video, thì máy ảnh mirrorless (không gương lật) chính là thứ bạn cần. Những thương hiệu như Sony, Canon, Nikon, và Fujifilm thường xuyên tung ra những máy ảnh mới với công nghệ tiên tiến. Chúng tôi may mắn được tiếp cận với những mẫu máy ảnh không gương lật mới nhất và tốt nhất để thử nghiệm chuyên sâu, nhằm đánh giá phẩm chất hình ảnh, hiệu suất và thiết kế của từng máy ảnh trong các tình huống thực tế.

Trong hướng dẫn bên dưới, chúng tôi đã chia danh sách của mình theo trường hợp sử dụng, để giúp bạn dễ dàng thu hẹp phạm vi lựa chọn phù hợp nhất với sở thích của mình.

Những máy ảnh không gương lật tốt nhất 2025

Dưới đây bạn sẽ tìm thấy bài viết đầy đủ về từng máy ảnh không gương lật tốt nhất trong danh sách của chúng tôi. Chúng tôi đã thử nghiệm từng máy một cách kỹ lưỡng, vì vậy bạn có thể chắc chắn rằng các khuyến nghị của chúng tôi đáng tin cậy.

■ Máy ảnh không gương lật tốt nhất tổng quát

MÁY ẢNH NIKON Z6 III [H1]

Nikon Z6 III thế hệ thứ ba là bản nâng cấp đáng kể từ Z6 II, mang lại cho nó lợi thế hơn so với các đối thủ như Canon EOS

R6 II. Đây là một chiếc máy ảnh đa năng tầm trung đã đánh dấu rất nhiều ô trong quá trình thử nghiệm: bạn không có được chi tiết tốt nhất trong phân khúc từ cảm biến full-frame 24.5 MP của nó, nhưng chúng tôi đánh giá cao chế độ xem qua EVF tốt nhất từ trước đến nay của nó (số điểm 5.76 triệu). Tốc độ chụp liên tục cũng rất nhanh, lên đến 60 khung hình/giây ở độ phân giải đầy đủ cho JPEG. Nhưng chính tính năng lấy nét tự động mới thực sự tỏa sáng: nó gần như là hệ thống tốt nhất trong điều kiện ánh sáng yếu, trong khi các chế độ phát hiện chủ thể mới nhất tỏ ra khá ổn.

■ Máy ảnh không gương lật tốt nhất cho người mới bắt đầu

MÁY ẢNH CANON EOS R10 [H2]

Máy ảnh không gương lật tốt nhất cho hầu hết người mới bắt đầu

Đây không phải là máy ảnh hoàn hảo cho người mới bắt đầu: chúng tôi thấy EVF hơi nhỏ và cũng lưu ý rằng máy ảnh này thiếu tính năng chống rung, một tính năng được cung cấp trên các đối thủ như Olympus OM-D E-M10 Mark IV. Mặt khác, chúng tôi cũng thấy rằng trọng lượng nhẹ và báng cầm sâu của R10 khiến nó trở thành một máy ảnh dễ sử dụng đối với người mới bắt đầu. Nhược điểm lớn duy nhất là hiện tại không có ống kính gốc nào dành cho lỗ gắn RF của Canon. Về mọi mặt khác, R10 là một lựa chọn đa năng cho các nhiếp ảnh gia mới bắt đầu.

■ Máy ảnh không gương lật tốt nhất dành cho dân chuyên nghiệp

MÁY ẢNH CANON EOS R5 MARK II [H3]

Máy ảnh không gương lật tốt nhất dành cho hầu hết các chuyên gia

EOS R5 Mark II không chỉ là máy ảnh nhanh hơn nhiều mà còn có các chế độ lấy nét tự động mới, một chế độ có thể phát hiện các môn thể thao cụ thể, chẳng hạn như bóng đá và bóng rổ, và

chọn vị trí lấy nét thông minh dựa trên tư thế của đối tượng và vị trí của quả bóng, bao gồm một trong tối đa 10 khuôn mặt được lưu trữ. AF điều khiển bằng mắt của Canon cũng là một phát hiện mới – theo dõi nơi bạn đang nhìn trong khung ngắm để biết bạn muốn lấy nét vào đối tượng nào.

■ Máy ảnh không gương lật tốt nhất để quay video

MÁY ẢNH PANASONIC LUMIX S5 II [H4]

Máy ảnh lai full-frame nhỏ gọn tốt nhất cho video

S5 II là máy ảnh không gương lật đầu tiên của Panasonic có ‘phase detection’ AF cho video. Kết hợp với tính năng chống rung hiệu quả, chúng tôi thấy máy tạo video sắc nét, ngay cả khi quay cầm tay, mặc dù tỷ lệ cắt xén 1.5 lần trên video 4K/60p là một điều đáng tiếc. Panasonic Lumix GH6 là máy quay video mạnh mẽ thân thiện với du lịch hơn với cảm biến Micro Four Thirds, trong khi các nhà quay phim chuyên nghiệp sẽ bị thu hút bởi Lumix S5 IIX. Tuy nhiên, S5 II là máy ảnh lai full-frame tuyệt vời cho video phẩm chất cao.

■ Máy ảnh không gương lật cảm biến crop tốt nhất

MÁY ẢNH SONY A6700 [H5]

Máy ảnh Sony APS-C tốt nhất dành cho người đam mê

A6700 không hoàn hảo – chúng tôi gặp phải nhiều khi chụp ở ISO cao hơn, trong khi hệ thống đo sáng của máy gặp khó khăn với tình trạng thiếu sáng vào những ngày nhiều mây. Tuy nhiên, Sony đã cải thiện khả năng điều chỉnh so với các mẫu máy ảnh dòng A6000 trước đó, tăng độ bám và cung cấp các nút điều khiển truy cập trực tiếp, đồng thời vẫn duy trì kích thước nhỏ gọn. Nếu bạn muốn một máy ảnh lai APS-C gọn gàng với hiệu suất lấy nét tự động mới nhất, chúng tôi nghĩ rằng A6700 vẫn là một lựa chọn tuyệt vời. Nếu bạn thích cảm giác cổ điển và các nút xoay phơi sáng, hãy xem X-T5, trong khi nếu bạn

muốn hiệu suất nhanh nhất, EOS R7 là lựa chọn hàng đầu.

■ Máy ảnh không gương lật cổ điển tốt nhất

MÁY ẢNH NIKON ZFC [H6]

Máy ảnh không gương lật tốt nhất với phong cách cổ điển

Nikon Zfc là phiên bản hoài cổ tuyệt đẹp của Nikon Z50. Nó có

cùng thông số kỹ thuật như Z50 trong một thân máy lấy cảm hứng từ Nikon FM2 từ đầu thập niên 1980 – và sự kết hợp này là một chiến thắng cho những người chụp ảnh thông thường muốn có một chiếc máy ảnh thú vị để đi du lịch và chụp ảnh hàng ngày. Nó có thể thiếu cấu trúc chống chịu thời tiết và báng cầm lớn như trên Nikon Z50, nhưng chúng tôi thấy Zfc là một niềm vui khi chụp ảnh.

■ Máy ảnh không gương lật lai chuyên nghiệp tốt nhất

MÁY ẢNH NIKON Z8 [H7]

Máy ảnh lai full-frame tốt nhất dành cho chuyên gia

Nikon Z8 không làm được nhiều điều mà chúng ta chưa từng thấy ở Z9. Nhưng với tư cách là phiên bản nhỏ hơn, rẻ hơn máy ảnh của năm 2022, đây là một trong những mẫu máy ảnh không gương lật có khả năng nhất mà bạn có thể mua ngay bây giờ. Trong quá trình thử nghiệm, chúng tôi thấy đây là máy ảnh lai có khả năng, tạo ra những bức ảnh tĩnh cực kỳ sắc nét nhờ cảm biến full-frame 45.7MP, với video 8K tuyệt vời tương ứng. Nó không thể sánh với độ phân giải 61MP của Sony A7R V, nhưng sự khác biệt về pixel khiến Nikon Z8 nhanh gấp đôi.

AN

Tết ngày xưa

MINH

Ngày xưa ngày xưa, trong thành phố Huế thâm nghiêm, có một căn nhà cổ kính nằm ven sông giữa một vườn cây xanh lá. 7 anh chị em chúng tôi sống hạnh phúc ở đó trong tình thương yêu bảo bọc của Mẹ và Bà Nội.

Mẹ tôi, ôi mẹ tôi! Bà xinh đẹp, tươi tắn, tiếng cười giòn giã, là linh hồn của gia đình tôi. Người như vậy mà mất quá sớm để lại bao đau thương khôn nguôi cho chị em chúng tôi.

Xứ Huế thường chịu nhiều tai ương: bão lụt, chiến tranh, biến cố chính trị... Nhưng bọn trẻ con chúng tôi vẫn có những năm tháng tuổi thơ thật êm đềm trong vòng tay của mẹ và bà nội, vẫn có những giấc ngủ yên lành “*bảy giờ đêm nằm mơ thấy tiên...*” trong tiếng đại bác xa xa, rất xa.

o O o

Mới 5 giờ sáng Mẹ đã thức dậy. Chị Lựu, chị Dư, hai người làm, cũng dậy với Mẹ. Chị Lựu ngâm nếp và đậu xanh đã đãi vỏ để gói bánh chưng. Mẹ xên chảo mút gừng trên lò than hồng. Chị Dư ra sân quét lá. Đêm qua gió to, lá khế và lá cây trứng gà rụng đầy sân.

Hôm nay là 29 tháng Chạp.

Hân nằm trong chăn ấm nghe tiếng chổi sần sật trên sân như tiếng sóng biển rạt rào từ một cõi xa xăm nào vọng lại. Hân nghe tiếng Mẹ khẽ khàng dặn chị Lựu những công việc phải làm trong ngày. Mùi thơm của mút gừng Mẹ đang làm lan tới phòng ngủ, ngọt ngào ấm áp. Hân yêu Mẹ quá. Trong mơ màng nửa thức nửa ngủ, Hân cảm động thấy cuộc đời thật êm đềm, thật nhẹ. Hân mỉm cười, lòng xôn xao vui: hôm nay là 29 Tết!

Mong một Tết trên Đập Đá xôn xao âm thanh và sắc màu. Người ta đi chơi Tết, từ Võ Dạ đi lên, từ cầu Trường Tiền đi xuống. Bóng họ in xuống nước Sông Hương bên này, sông Như Ý bên kia, linh hoạt, sống động. Hân mặc áo đầm mới màu hồng, cài nơ kim tuyến đỏ. Chị Hải cũng mặc áo đầm mới màu hồng nhưng cài nơ kim tuyến vàng. Hân phụng phịu “*Mạ ơi, con thích nơ màu vàng như chị Hải, con không thích nơ màu đỏ nì*”. Mẹ phân vân. May thay chị Hải thích cái nơ màu đỏ. Hai chị em đổi cho nhau. Mẹ cười hỉ hả, vuốt tóc hai chị em. Mẹ còn sắm thêm cho 3 chị em mỗi đứa một cái ví xinh xinh hình con thỏ. Bé

Hạnh chọn màu hồng, Hân màu vàng, chị Hải màu đỏ.

Bé Út Hạnh mặc áo đầm vàng có cái nơ lớn và hai dải đuôi lông thông ngang thắt lưng. Em cắt tóc bum bê, da trắng, mắt một mí, trông như một bé gái Nhặt Bỏ. Mẹ ẵm em lên hôn chụt chụt trên má, “*Con gái mạ khéo quá!*”.

Sau khi ăn sáng, mấy chị em được Mẹ và Bà Nội cho những tờ giấy bạc lì xì mới tinh. Chị Hải rủ rê hai đứa em nhỏ, “*Chơi bầu cua không?*”. Hai đứa em nhao nhao, “*Chơi, chơi, chơi!*”. 3 chị em chạy sang nhà hàng xóm tìm bạn Xí, Ky, Bê để lập sòng Bầu Cua. Hân gặp hên, hay được nhiều ván. Bé Hạnh mỗi lần thua là mếu máo nên Hân phải chia bớt chiến lợi phẩm cho em. 3 chị em mãi chơi cho tới khi chị Dư sang gọi về ăn trưa. Bánh chưng, bánh tét ăn với thịt dầm, dưa món. Cơm với thịt hơon đậu phụng còn lại từ bữa cúng hôm qua. Rồi sau đó là mút dừa, mút hột sen, mút gừng, mút me... Hân ăn cho tới canh bưng.

Chị Hải và Bé Hạnh hình như cũng thế, cả ba cùng ẹ ạch như 3 chú heo con leo lên bộ phận đen bóng mát lạnh làm một giấc “không suy tư”.

Buổi tối, anh Quang tổ chức “Đại Nhạc Hội”. Chị Hải, Hân và Tý chạy loanh quanh xóm để quảng cáo. Lũ trẻ hàng xóm kéo đến rần rần. Chị em Hân và chị em Tý, Xí, Ky, Bê là nghệ sĩ trình diễn. Sân khấu là tấm phản ở nhà ngang của gia đình Hân “Màn Nhung” là tấm mền cũ màu xám có mấy lỗ thủng, được treo lên sợi dây thép thường dùng để phơi áo quần trong nhà lúc trời mưa. Anh Quang bắt tất cả phải mua vé vào cửa, ngay cả “nghệ sĩ trình diễn” trong show của anh và em út trong nhà. Vé đồng hạng, 2 tấm hình Tạc Giảng đu dây trong rừng, màu sắc lòe lẹt hay 5 sợi dây “cao su” (elastic band). Không phải anh bóc lột trẻ con. Anh dùng những “thu nhập” này để làm giải thưởng cho những trò chơi khác mà anh tổ chức thường xuyên cho lũ trẻ trong xóm.

Cô bé hàng xóm 6 tuổi tên Bê thường là người mở màn trước nhất. Bê mặc áo hoa màu đỏ dính với quần phồng màu hồng lon ton chạy lên sân khấu thỏ thẻ “Bê xin hát bài Đón Ba Về”.

Đón Ba Về Đón Ba Về...

Em hân hoan đón ba về...

Với đồ chơi kẹo bánh no nê...

Bê chỉ thuộc một bài hát đó và luôn luôn chỉ hát một bài đó mà thôi trong bất cứ dịp văn nghệ nào. Lần nào lũ trẻ cũng vỗ tay vẫy chào khán giả, một tay quẹt nước mũi lau vào quần. Những đêm văn nghệ “Huế By Night” đó vẫn còn đậm nét trong kho tàng kỷ niệm tuổi thơ ở Huế.

Đến phiên Hân, vẫn chiếc áo đầm hồng và nơ kim tuyến vàng mà Hân mang suốt ngày không muốn cởi ra, Hân làm ra bộ yếu điệu bước chậm chậm lên sân khấu, tưởng tượng mình là cô

Thanh Nga. Hân vừa múa vừa hát bài “Tuổi Thơ”.

Trời xanh, xanh mát.

Hương thơm, thơm ngát.

Cùng nhau ta múa điệu ca

Cùng nhau ta hát lời thơ

Hát cho tâm hồn được vui

Cũng như cánh đẹp được bay

Sớm bắt bướm hái hoa kêu la nô đùa

Bảy giờ đêm nằm ngủ mơ thấy tiên..

Hân đang múa hát nửa chừng thì Bé Hạnh chạy lên sân khấu đưa cho chị một cây kẹo mút (mà Bé đã có mút một chút rồi) để tỏ lòng ngưỡng mộ. Hân múa hát xong, dĩ nhiên “khán giả” vỗ tay rào rào, huýt gió ồm ồm. Hân sung sướng hí hửng nhưng lại làm bộ yếu điệu hai tay áp vào ngực cúi đầu chào khán giả, cứ y như các cô ca sĩ thứ thiệt rồi chậm chậm bước xuống sân khấu. Chẳng may Hân bước hụt, loạng choạng chụp mấy con ếch, “thiên hạ” lại vỗ tay cười vang rân.

Hân không thêm ốt ột, tỉnh bơ ngồi xuống coi tiếp chương trình văn nghệ.

Hơn 9 giờ tối thì Bà Nội bước xuống bếp phán: “Khuya rồi, tụi bây đi ngủ, ngày mai chơi tiếp”. Vậy là rã đám, tàn một đêm vui.

Mạ nhắc nhở chị em Hân thay quần áo, đánh răng trước khi đi ngủ. Hân hỏi “Mạ ơi con mặc áo đầm ni đi ngủ được không?”. Mạ lắc đầu: “Con phải cởi áo để lên móc cho thoáng thơm không thôi áo nhả mùi hôi mặc xấu lắm”. Hân nghe lời mạ, thay áo, đánh răng rồi leo lên giường nằm bên cạnh chị Hải. Hân thương tất cả các anh chị nhưng Hải, Hân và Bé Út Hạnh chỉ hơn kém nhau có vài tuổi nên Hân thân với chị Hải và Hạnh nhất trong đám 7 anh

chị em.

Chị Hải xinh đẹp như một con búp bê. Mắt bồ câu đen lầy, da trắng, môi hồng, tóc mượt. Chị dịu dàng yếu điệu chứ không leo trèo nghịch ngợm rần rần như Hân. Chị là công chúa, Hân là tomboy, là garçon manqué.

Năm lên 8 tuổi, học lớp 3 ở trường tiểu học Lê Lợi, Huế, chị Hải đã được một cậu bé cùng lớp “phải lòng”. Cậu bé tên Tuấn, nhà có tiệm bán xe đạp trên đường Lê Lợi, góc Trần Cao Vân. Mỗi buổi sáng đợi chị Hải cùng các bạn đi học ngang nhà là cu cậu ôm sách vở phóng ra leo đèo đi theo chị đến trường. Cu cậu chim gái lộ liễu quá nên mọi người đều biết. Mấy anh chị và các bạn trêu chị về chuyện này làm chị mắc cỡ khóc với Mạ. Mạ lên trường nói chuyện với cô giáo. Không biết cô nói gì với cu cậu và bố mẹ cậu nhưng từ đó cậu chỉ dám đứng nhìn chị đi qua rồi một lúc sau mới ôm cặp đi theo xa xa... Tội nghiệp, mới bấy lớn đã thất tình. Cậu mếu máo méc với mấy đứa bạn, “Con Hải bỏ tau rồi!”

Hân áp má vào vai chị Hải để ngửi hương thơm của chị. Hân nghĩ đó là mùi nắng, mùi mật ong, mùi mút dừa mút gừng của Mạ và mùi dịu dàng thơ ngây của chính chị. Chị đã 13. Ngực chị đã nhu nhú. Mai kia chị sẽ lớn, sẽ đi lấy chồng và ngực chị sẽ làm ra sữa cho em bé bú như ngực của Mạ mấy năm trước. Nhưng Hân không muốn xa chị. Hân thương chị quá.

Hân thiếp đi vào giấc ngủ nhẹ nhàng trong tiếng gió ru lá xào xạc ngoài vườn cây. “Muôn màu tươi sáng, phấn, hoa, hương. Đời ngọt ngào như có vị đường” *

MINH

* Thơ đọc từ hồi nhỏ không nhớ tên tác giả

TIỂU LỤC THẦN PHONG
GEORGIA, USA

Mỗi sáng Chủ Nhật quán cà phê Chợt Nhớ đông nghẹt khách, phần lớn là khách quen thuộc, tuy nhiên tuần này có thêm khách xuyên bang về. Chợt Nhớ là quán có tên tuổi nhất ở vùng này, dân chơi, dân giang hồ, dân cờ bạc, mấy mậu cho vay nặng lãi và tụi khoe mẽ... đều tụ tập về đây. Quán lúc nào cũng ồn ào, rộn ràng. Tí vi cả chục cái chuyên về football, chỉ có mỗi cái sau lưng quây tính tiền là luôn chơi nhạc Bolero nỉ non suốt suốt. Khách uống cà phê hầu như chẳng có ai nghe nhạc hay xem tin tức mà chỉ dán mắt vào tivi coi tỉ số đá banh, tỉ số bóng càn na và cá độ. Tụi thằng Tí Còi, thằng Sơn Lắc, thằng Hùng Nổ, con Lisa, con Yến ... là đóng đô thường trực.

Ở một góc phía sát mặt đường có một nhóm bạn cũng thường ghé quán

nhưng không có chơi game hay cá độ. Bọn họ thường tụ tập nói chuyện linh tinh hay đùa giỡn thôi. Sáng nay thằng Duy hỏi thằng Linh:

- Tết này mấy có dzĩa Dziệt Nam ăn Tết không?

- Có, tao đã đặt vé từ trước Thanksgiving.

- Sướng nha, chuẩn bị hưởng rồi.

- Dzậy mấy có dzĩa không?

- Tao cũng muốn đi nhưng chưa đi được, chắc có lẽ Tết năm sau. Dzĩa Việt Nam mùa này tiện lợi đủ đường. Vừa qua lễ Noel hàng hóa đại hạ giá, quần áo, mỹ phẩm, bánh kẹo... giảm tới 85% luôn, tha hồ mua làm quà, chỉ cần bỏ ra vài trăm đô là đủ nhét chặt mấy cái vali. Đi Việt Nam những mùa khác làm gì có đồ giảm giá mà mua.

Thằng Hưng cậ, mắt mũi gì sát cái điện thoại cầm tay hý hoáy quẹt quẹt, nó không

nhìn lên nhưng nghe rõ hết, nó cà khía:

- Ăn Tết là ăn cái giống gì vậy hả? Ở Mèo này đồ ăn Ta, Tàu, Tây, Mẽ ... ăn muốn lòi bản họng chưa đã sao? Còn bánh mứt truyền thống thì các chợ nhập qua thiếu điều chỗ đi đổ biển cũng không hết, dzậy mà còn đòi dzĩa bển ăn Tết.

Thằng Linh đập thằng Hưng cậ một phát thiếu điều muốn té ngã khỏi ghế:

- Con bà mầy, bày đặt cà khía hả? móc họng hả?

Cả bàn cười sằng sặc, thằng Duy chột vô:

- Nó xạo xạo cái miệng chứ Tết nào cũng chạy dzĩa bển ăn Tết ai mà hồng biết.

Thằng Nghĩa nãy giờ xem đội Eagles và đội Dolphin chơi trên sân GA. Mắt nó không rời tí vi nhưng tai nó nghe nên miệng chửi:

- Mấy thô quá Hưng cậ, ăn Tết đâu chỉ là món ăn hay ăn

uống nhậu nhẹt, ăn còn có ý nghĩa tinh thần nữa, hưởng cái không khí Tết, cái văn hóa cổ truyền, thỏa mãn cái nghe, thấy, nhìn, cảm nhận ... Mỗi lúc nào cũng chỉ nghĩ ăn với nhậu không hà.

Bấy giờ thằng Hưng mới ngừng quẹt điện thoại, về mặt căng căng:

- Nói thì nói dzậy thôi chứ dzĩa bển ăn Tết là hưởng, ngu sao hổng hưởng? Đã lằm tụi bay ơi, mang dzĩa vài xấp là làm dzua, muốn gì cũng được, mấy em chân dài xinh đẹp 'chìu' hết mình luôn.

Thằng Hưng nói thiệt tình, nó đem hình và quà mấy con ghê từ bên Việt Nam gởi qua, con nào cũng kêu thương kêu nhỏ. Hổng biết nó dzĩa bển dụ khị tán tỉnh sao đó làm cho mấy con nhỏ tưởng thiệt nên nuôi mộng lấy Dzielieu kiều để được đi Mỹ. Thằng Hưng khôn thấy mẹ luôn, nó bỏ ra tiền thì nó phải được cái gì đòi nào nó cho mấy ẻm ăn không. Mà mấy con nhỏ đó cũng khôn thấy bà, sành sỏi nước đòi, tụi nó cũng rành 6 câu cái mác Dzielieu kiều, câu Dzielieu kiều để đi Mỹ chứ yêu thương gì! Hai bên đều đang chơi trò cút bắt với nhau thôi chứ chẳng có ai chân tình gì hết ráo. Gần như năm nào thằng Hưng cũng dzĩa Việt Nam ăn Tết, quê nó ở Thủ Thừa - Long An nhưng có nhà ở Sài Gòn nên về bển hổng

lo chỗ ở hay ăn uống, chỉ lo hổng có sức chơi thôi!

Nghe thằng Hưng nói vậy, cả đám cũng gật gù hưởng ứng, chuyện gì chứ nói chuyện ăn chơi, gái gú ai mà hổng ham. Chợt thằng Linh lái chuyện sang hướng khác, hổng biết nó chợt thằng Hưng hay chỉ là vô tình:

- Tao ghét nhất mấy khứa ở ngoài thì hùng hổ dữ dằn nhưng khi dzĩa tới hải quan Tân Sơn Nhất thì khúm núm khép nép, kẹp tiền vào passport.

Thằng Hưng cãi:

- Bớ thí cho cô hồn các đảng 5 hay 10 đô để tụi nó khỏi làm khó dễ, mình đi qua nhanh hổng sướng sao? Bộ mấy hổng thấy tụi nó cứ câu giờ làm khó những người không kẹp tiền?

- Mình không làm gì sai thì chẳng sợ ai, cũng vì nhiều người nghĩ và làm như vậy nên tụi nó mới lộng hành những nhiều.

Thằng Hưng quạu đeo:

- Tao đách biết chuyện chính trị. Tao cũng chẳng thêm quan tâm chuyện chính trị. Tao cứ kẹp tiền để qua cửa hải quan cho lẹ. Mấy ngon thì nói với mấy khứa lão đó. Mấy khứa miệng thì nói này nọ nhưng năm nào cũng dzĩa bển ăn chơi, cặp kè gái gú bằng tuổi cháu của mấy ông. Ngày ngày ra quán cà phê, quán nhậu nổ banh nhà lồng luôn.

Tao chính mắt thấy mấy khứa kẹp tiền và còn bảo người nhà kẹp tiền vô để tụi hải quan không làm khó. Tao cũng nhắc cho tụi bay biết là tao không có quơ đũa cả nắm nhen, ý tao là có nhiều khứa lão mà tao biết tên biết mặt chứ không phải là tất cả, đừng có mà xuyên tạc à nha!

Trong đám nhà lá lộn xộn này thì Nghĩa là người hiền nhất, ít nói nhất nhưng xem ra cũng cựa nhất. Nghĩa đồng ý với thằng Linh, nó cũng muốn dzĩa Việt Nam chơi vì gia đình nó còn ở bển, ngặt cái con vợ Nghĩa không thích Việt Nam nên không chịu đi, còn đi một mình thì con vợ ghen quá trời, mỗi lần nói đến chuyện đi Việt Nam là hai vợ chồng cãi lộn ì xèo, bởi vậy nên Nghĩa ít đi Việt Nam một mình cách đây cũng đã 5 năm, còn lần đi cả hai vợ chồng thì cách nay cũng đã 15 năm, lần đi ấy đã để lại bài học nhớ đời. Khi Nghĩa về tới Tân Sơn Nhất nó nhất định không chịu kẹp tiền vào passport, thằng nhân viên hải quan lâm lì khó chịu hỏi linh tinh, cả hai cứ ngậm so găng với nhau, cuối cùng thằng nhân viên hải quan thấy không ăn hiếp được bèn đóng mộc cho qua để còn kiếm chác dzĩa khác. Riêng con Quyên, vợ Nghĩa thì kẹp 10 đô vào passport ấy

vậy mà thằng nhân viên hải quan lấy tiền rồi lại làm khó, nó bảo số serial trên visa mờ không hợp lệ bắt phải làm cái khác, thế là con Quyên phải tốn thêm một trăm rưởi nữa mới qua được cửa khẩu. Cả hai vợ chồng Nghĩa tức muốn học máu mà không làm gì được. Về đến Sài Gòn đã 28 Tết, không còn vé tàu, xe, máy bay gì để về miền Trung. May có người quen móc nối với tụi nhân viên đường sắt, dẫn ra ga Sài Gòn và lên phòng riêng của nhân viên toa xe, có điều phải chi gần gấp đôi giá vé chính thức. Tay nhân viên toa xe nhìn thấy va li linh kinh biết là Dzielieu kiều nên chém đẹp.

Về ăn Tết ở quê vui thật, gặp bạn cũ, người thân, đi viếng mộ ông bà tổ tiên, gặp họ hàng... nhưng cũng mệt lảm, lì xì muốn hụt hơi luôn. Đó là Nghĩa đã hà tiện, đã căn cơ bớt rồi đấy, nếu chơi xả láng lấy le hay chơi nổi như người ta nữa thì có mà sạch túi luôn.

Đêm giao thừa ở quê ngày xưa thiêng liêng lắm, giờ phút giao thừa từng bừng pháo nổ, giờ phút giao nhau giữa cũ và mới, giữa con người với đất trời, giữa thế hệ hiện tại với tổ tiên... Nhưng từ khi nhà cầm quyền cấm pháo thì giao thừa trôi qua trong lặng lẽ không ai hay biết.

Đêm 30 tối như hũ nút,

Nghĩa lên lầu thấp nhang cúng Phật, tưởng nhớ ông bà tổ tiên, lòng nhớ tiếng pháo của một thời bé thơ. Lần hai vợ chồng Nghĩa về ăn Tết năm ấy những tưởng có gì thay đổi nhưng tuyệt nhiên chẳng có gì. Đêm 30 tối mịt như cái màn đêm phủ chụp xuống, tất cả lặng lẽ chìm đắm trong một màu đen thẫm thẫm chẳng thấy một chút le lói nào. Kể từ bận ấy đến giờ vẫn còn cấm pháo và cấm nhiều thứ khác nữa, Giao thừa, ngày Tết, mùa xuân... âm thầm qua chẳng ai hay biết. Đêm giao thừa không có tiếng pháo chẳng khác gì cả nước bít bùng trong 4 bức tường sắt tối đen vô cảm.

Ngày Tết ở hải ngoại pháo nổ dằng trời luôn, pháo đốt từ chùa chiền, thương xá, tiệm tưng, nhà hàng, chợ búa, shopping ... Người ta thi nhau đốt, đốt để lấy hên, để vui 3 ngày Tết. Tết hải ngoại nếu rơi vào cuối tuần thì càng vui hơn, tấp nập hơn. Nếu Tết mà rơi vào ngày làm trong tuần thì Nghĩa lấy ngày nghỉ để đi chơi Tết, lên chùa lễ Phật... Tết ta ở hải ngoại trùng với thời tiết mùa đông, trời lạnh giá ấy vậy mà chị em phụ nữ vẫn mặc những bộ áo dài truyền thống để đi hội chợ xuân. Những tà áo dài đủ kiểu, đủ màu sắc làm cho không khí xuân như tươi hơn, ấm hẳn lên. Mấy năm gần

đây thì phong trào áo dài cách tân từ trong nước lan ra hải ngoại. Nhìn những cái áo dài ngắn cũn cỡn, nhỏ xíu trông thật xấu xí và phản cảm. Người mặc áo dài cách tân cứ như mặc áo bính của trẻ em, không vừa với kích thước người lớn. Cách tân kiểu này phá hư nét đẹp áo dài Việt Nam, thế mới biết không phải cứ cái gì mới, cái gì cách tân cũng tốt đâu! Nhiều khi cái cũ, cái xưa ấy vậy mà lại đẹp và hay hơn rất nhiều.

Người đi chơi Tết dường như cũng hưởng được chút không khí Tết của quê nhà. Giữa vùng *ngoại phương* lạnh giá, nhiều nơi còn ngập cả trong tuyết băng. Riêng thành Át Lãng này thì khí hậu tương đối ôn hòa, tuy là Tết ở vào trọng đông nhưng nhiệt độ chỉ lạnh chứ không mấy khi có tuyết, ở đây tuyết cũng chỉ đủ làm duyên chứ không dữ dội như các tiểu bang phía bắc. Ngày Tết các chùa thoang thoang hương trầm, đèn nến sáng trưng, đồng hương diện áo dài (dù là áo dài cách tân nhỏ xíu và ngắn cũn cỡn) tự nhiên lòng người cũng thấy vui, thấy như mình đang sống giữa không khí Tết cổ truyền. Nghĩa miên man trong dòng suy tư của mình trong lúc cả đám bạn nhao nhao nói chuyện như pháo nổ. Bất chợt có tiếng la to làm cho mọi

người trong quán cà phê đảo dác hướng mắt về chỗ phát ra tiếng la, thì ra thằng Win vừa trúng Jackpot 3 con số 7 với số tiền lên đến 15 xấp. Thằng Hưng chạy lại chỗ thằng Win vỗ vai chúc mừng nó:

- May mắn ghê dzậy vậy! Tết này huy hoàng rồi hén!

Thằng Linh cũng lại gần mấy game, nó cười nhếch mép:

- Từ đây đến Tết cũng còn hơn cả tháng nữa, bộ mấy tưởng nó giữ được đến lúc đó sao?

Thằng Quân ngồi ở máy game kế bên, vẻ mặt không vui không buồn, mắt vẫn dán chặt vào màn hình máy game, miệng nó triết lý:

- Tiền cò bạc mà, vô tay này ra tay kia, rút từ máy này rồi rút vô máy khác là chuyện thường! Hồi nào giờ ai thắng Jackpot sớm muộn gì cũng dứt lại máy game hết ráo, thậm chí còn lỗ thêm nữa.

Thằng Linh phản ứng:

- Lỗi lỗi gì hông biết, nhưng lấy được Jackpot thì trước mắt là hên lắm đó. Cả mấy chục thằng cháy túi và phải mấy tháng trời mới có một người lấy được Jackpot. Tao đây cũng thử thời vận hoài, chơi cả chục năm nay nhưng có bao giờ trúng Jackpot đâu, ngay cả mấy nữa, rồi còn nhiều thằng khác cũng

thế!

Ngoài quán cà phê Chợt Nhớ ra còn có quán Mộng Mơ, quán Dĩ Vãng... cũng đầy nhóc máy game. Lý cà phê có mấy đồng sao sống nổi? Mấy quán cà phê Việt sống bằng máy game, cầm cái cá độ đá banh, banh cà na... cá độ quanh năm luôn vì có bao giờ hết game đâu? Nghĩa cũng nhiều lần thử thời vận, có đôi khi thắng nho nhỏ nhưng cuối cùng cũng dứt lại vào máy game hết. Cái may (hay bị) là tiền bạc vợ nắm giữ hết cho nên không đến nỗi chơi đến cháy túi. Rất nhiều lần Nghĩa cứ tâm niệm: "Mình có bản lãnh, chỉ chơi cho vui, chơi tài tử chút chút thôi!" nhưng khi đã ngồi vào máy game thì bản lãnh, nghị lực, quyết tâm ... gì cũng tiêu tưng hết! Hầu hết người chơi đều thua, thỉnh thoảng có người lấy được Jackpot. Chính cái thỉnh thoảng này đã gieo vào đầu những người chơi cái hy vọng (chẳng có bao nhiêu phần trăm) mình cũng sẽ thắng jackpot. Sáng nay thằng Win lấy được Jackpot, kể như rất là may mắn, cái tỷ lệ may mắn này nhỏ biết là bao. Cả quán xôn xao vì cái may mắn của thằng Win.

-oOo-

Anh Sam đem ra 15 ngàn tiền mặt mới keng chung cho thằng Win, nhiều ánh mắt nhìn theo tỏ vẻ xuýt xoa đầy thèm thuồng mong ước. Anh

Sam chung tiền xong nói với mọi người:

- Giao thừa năm rồi quán Chợt Nhớ có mời ca sĩ Tuấn Vũ từ Cali và ca sĩ Ái Vy ở địa phương đến hát giúp vui, năm nay sẽ mời các ca sĩ sau buổi biểu diễn ở Morrow District về hát cho anh em thưởng thức. Quán bao anh em ăn chơi tới bến luôn. Năm nào quán mình cũng chơi lớn, chơi cho dân chơi không dám khi dễ.

Anh Sam chơi sang, chơi sộp, chơi xịn thật! Tết năm nào cũng rước ca sĩ về hát và còn đãi ăn nhậu thoải mái, riêng khoản rượu Tây mắc tiền thì mọi người mang theo, quán chỉ bao bia bọt và thức ăn. Cả vùng này có nhiều quán cà phê nhưng chỉ có mỗi quán Chợt Nhớ là chơi đẹp như vậy. Cũng có người nói gièm sau lưng anh Sam: “tiền mượn ca sĩ và bao ăn nhậu cũng từ tiền máy game ra, đâu phải thằng Sam rút tiền túi bao!”, đành rằng là vậy, nhưng những quán khác cũng có máy game nhưng đâu có chơi xịn như vậy, chỉ có mỗi quán Chợt Nhớ của anh Sam mà thôi!

Trong suốt tuần lễ Tết, quán Chợt Nhớ có đủ các trò chơi nào là xì dách, xập xám, tiến lên, đồ xí ngầu, bầu cua cá cộp... Nhiều con bạc khát nước chơi lớn, tiền thắng thua lên đến cả 20 ngàn. Với Nghĩa và đám bạn của

Nghĩa thì chỉ chơi chút chút hoặc là hùn ăn theo với ai đó chứ chẳng có khả năng chơi lớn. Khách ở quán Chợt Nhớ phần lớn là dân làm móng và dân hành nghề tự do ăn tiền mặt, không bị ràng buộc giờ giấc, phép tắc... nên hàng năm cứ sau lễ Thanksgiving là rủ nhau mua vé về Việt Nam ăn Tết, ai không đi thì tụ tập ở quán Chợt Nhớ mà sát phạt nhau. Nghĩa không có ý so sánh hay đua đòi, vì Nghĩa biết mỗi người có hoàn cảnh khác nhau, tuy nhiên cứ thấy người ta rộn ràng chuẩn bị về quê ăn Tết tự nhiên trong lòng cũng thấy xốn xang.

Nghĩa ngồi ngẩn ngơ nghĩ về câu thằng Hưng nói lúc nãy: “Ăn Tết là ăn cái gì dzậy?” thằng Hưng cà khịa nhưng câu khịa của nó cũng khiến cho lòng thấy mang mang chỉ lạ.

-oOo-

Nghĩa không dzĩa Việt Nam ăn Tết nhưng ở vùng hướng nam của thành Ất Lăng này mấy năm nay cũng ăn Tết lớn không thua gì Việt Nam. Ông John Lampl làm thị trưởng Morrow hai nhiệm kỳ liên tiếp, có vợ người Việt Nam nên ông yêu văn hóa và ẩm thực Việt; yêu truyền thống và lễ hội Việt. Ông thị trưởng ủng hộ hết mình cho những hoạt động văn hóa của cộng đồng Việt, tạo nhiều điều kiện thuận lợi cả về

vật chất lẫn tinh thần để cộng đồng Việt sinh hoạt. Nghĩa thấy có một sự thay đổi lớn, một sự trưởng thành vượt bậc của cộng đồng Việt ở đây, nào là: tổ chức hội trăng tròn Trung Thu, hội chợ đêm về ẩm thực, lễ tưởng niệm ngày quốc hận và dĩ nhiên Tết Nguyên Đán là một lễ hội quan trọng nên tổ chức rất lớn, đầy đủ màu sắc và âm thanh của một cái Tết Việt. Tết Nguyên Đán ở Morrow năm nào cũng có hội chợ xuân, ca múa nhạc, thi áo dài, thi hoa hậu, thi giọng ca karaoke, có hô lô tô, bầu cua cá cộp, có múa lân và dĩ nhiên là pháo nổ dăng trời. Những gian hàng bánh trái và thức ăn truyền thống thì ê hề, phục vụ đắc lực cho nhu cầu ẩm thực của khách du xuân. Cứ mỗi sáng Mồng Một Tết âm lịch, Nghĩa luôn luôn lên chùa dâng hương lễ Phật, có năm thì theo đoàn hành hương đi viếng các chùa khác từ nam lên bắc thành Ất Lăng. Ngày hội xuân cả nhà Nghĩa tham gia từ trưa cho đến măn hội mới về. Nghĩa dắt 2 đứa con theo, sắm cho tụi nó bộ áo dài tha thướt, cả hai đứa đều thích thú với trang phục truyền thống này. Cả 2 đứa con cũng thích bò bía, gỏi cuốn, phở, bánh mì... và bao nhiêu món ăn khác. Hai vợ chồng Nghĩa cũng diện áo dài truyền thống đứng (dù có cho là cũ, không cách tân), luôn

luôn chuẩn bị sẵn bao lì xì để tặng cho những người thân quen hay bạn bè gần gũi. Thật sự thì trong bao lì xì chẳng nhiều nhận gì, chỉ là tờ 2 đô la và vé số Mega. Mùa xuân tặng nhau chút mơ mộng, chút vui nho nhỏ khiến người vui mà mình cũng vui theo. Sở dĩ Nghĩa luôn bỏ vào bao lì xì tờ 2 đô la là vì người Việt tin rằng tờ 2 đô la là tờ tiền may mắn, mặc dù biết niềm tin này rất mơ hồ, không có cơ sở nhưng người ta tin thì cũng *chịu* theo. Nào đâu chỉ có niềm tin tờ 2 đô la may mắn là mơ hồ, còn có nhiều niềm tin khác cũng rất mơ hồ thậm chí vô lý nhưng khi quần chúng số đông đã tin thì không thể nào cưỡng lại được. Cái quan niệm tờ 2 đô la mang lại may mắn xuất phát từ trong nước, sau đó mới lan dần ra hải ngoại. Ở trong nước giờ ai ai cũng giữ tờ 2 đô la trong bóp của mình. Ngày xuân mà tặng tờ 2 đô la thì mang lại may mắn cho người. Nghĩa thâm cười trong bụng: “nếu tặng vài chục vài trăm tờ 2 đô la thì quả là may mắn thật”! Mùa xuân mới lại về, ngày Tết cổ truyền đang hiện diện với đầy đủ màu sắc, âm thanh và hương vị trên xứ sở Cờ Hoa. Nghĩa không về Việt Nam nhưng vẫn ăn Tết lớn với cộng đồng Việt ở đây.

TLTP - ẤT LĂNG THÀNH, 010125

Do **Thiên-Cơ Phạm-Đinh-Mai** biên soạn
13312 Adland Street * Garden Grove, CA
92843
ĐT: (714) 609-8383, (714) 891-3429 |
E-mail: tuvithienco@yahoo.com
Website: www.dialyvatuvithienco.com

Tử Vi Năm Ất-Tý

Ngày Mồng Một Tết Nguyên-Đán

(Nhằm ngày Thứ Tư 29.1.2025)

Tài Thần: Chánh Bắc

Hỷ Thần: Đông Nam

Giờ Hoàng-Đạo (tốt nhất): Thìn

Từ 7:01 sáng (am) tới 9 giờ sáng (am)

(Xuất hành từ 9 giờ sáng (am) tới 11 giờ trưa (am) cũng được)

Ngày Mồng Hai Tết Nguyên-Đán

(Nhằm ngày Thứ Năm 30.1.2025)

Tài Thần: Chánh Nam

Hỷ Thần: Đông Bắc

Giờ Hoàng-Đạo (tốt nhất): Ngọ, Mùi

Từ 11:01 giờ trưa tới 3 giờ chiều.

(Xuất hành từ 3 giờ sáng (am) tới 9 giờ sáng (am) cũng được)

Ngày Mồng Ba Tết Nguyên-Đán

(Nhằm ngày Thứ Sáu 31.1.2025)

Tài Thần: Chánh Nam

Hỷ Thần: Tây Bắc

Giờ Hoàng-Đạo (tốt nhất): Thân

Từ 3:01 giờ chiều (pm) tới 5 giờ chiều (pm)

(Xuất hành từ 7 giờ sáng (am) đến 11 giờ sáng (am) cũng được.)

Khai trương tốt nhất là ngày (Hoàng Đạo):

Mồng Ba Tết: Từ 3 đến 5 giờ chiều

Giờ (Hoàng Đạo): Từ 3 giờ pm tới 5 pm

Tuổi Tý

MẬU -TÝ 18 TUỔI

(Sinh từ 7/2/2008 đến 26/1/2009)

Mệnh: Tích Lịch Hỏa (Lửa sấm sét)

NAM: Cung Khảm, sao Mộc-Đức, hạn Huỳnh-Tuyền

NỮ: Cung Cấn, sao Thủy-Điếu, hạn Tán-Tận

BÍNH-TÝ 30 TUỔI

(Sinh từ 19/2/1996 đến 6/2/1997)

Mệnh: Giản Hạ Thủy (Nước dưới khe)

NAM: Cung Tốn, sao Thủy-Điếu, hạn Ngũ Mộ

NỮ: Cung Khôn, sao Mộc-Đức, hạn Ngũ Mộ

GIÁP-TÝ 42 TUỔI

(Sinh từ 2/2/1984 đến 20/1/1985)

Mệnh: Hải Trung Kim (Vàng giữa biển)

NAM: Cung Đoài, sao Vân-Hồn, hạn Thiên-La

NỮ: Cung Cấn, sao La-Hầu, hạn Diêm-Vương

NHÂM-TÝ 54 TUỔI

(Sinh từ 15/2/1972 đến
2/2/1973)

Mệnh: Tang Đố Mộc (Gỗ cây dâu).

NAM: Cung Khảm, sao Mộc-Đức, hạn Huỳnh-Tuyền

NỮ: Cung Cấn, sao Thủy-Diệu, hạn Tân-Tận

CANH-TÝ 66 TUỔI

(Sinh từ 28/1/1960 đến
14/2/1961)

Mệnh: Bích Thượng Thổ (Đất trên tường)

NAM: Cung Tốn, sao Thủy-Diệu, hạn Thiên-Tinh

NỮ: Cung Khôn, sao Mộc-Đức, hạn Tam-Kheo

Tuổi Sửu

KỶ-SỬU 17 TUỔI

(Sinh từ 26/1/2009 đến
14/2/2010)

Mệnh: Tích Lịch Hỏa (Lửa sấm sét)

NAM: Cung Ly, sao Thái-Âm, hạn Diêm-Vương.

NỮ: Cung Càn, sao Thái-Bạch, hạn Thiên-La

ĐINH-SỬU 29 TUỔI

(Sinh từ 7/2/1997 đến
28/1/1998)

Mệnh: Giản Hạ Thủy (Nước dưới khe)

NAM: Cung Chấn, sao Thổ-Tú, hạn Ngũ-Mộ

NỮ: Cung Chấn, sao Vân-Hôn, hạn Ngũ-Mộ

ẤT-SỬU 41 TUỔI

(Sinh từ 21/1/1985 đến

8/2/1986)

Mệnh: Hải-Trung-Kim (Vàng dưới biển).

NAM: Cung Càn, sao Thái-Dương, hạn Tân-Tận

NỮ: Cung Ly, sao Thổ-Tú, hạn Huỳnh-Tuyền.

QUÝ-SỬU 53 TUỔI

(Sinh từ 3/2/1973 đến
22/1/1974).

Mệnh: Tang-Đố-Mộc (Gỗ cây dâu).

NAM: Cung Ly, sao Thái-Âm, hạn Diêm-Vương.

NỮ: Cung Càn, sao Thái-Bạch, hạn Thiên-La.

TÂN-SỬU 65 TUỔI

(Sinh từ 15/2/1961 đến
4/2/1962)

Mệnh: Bích Thượng Thổ (Đất trên vách tường)

NAM: Cung Chấn, sao Thổ-Tú, hạn Ngũ-Mộ

NỮ: Cung Chấn, sao Vân-Hôn, hạn Ngũ-Mộ.

Tuổi Dần

CANH-DẦN 16 TUỔI

(Sinh từ 14/2/2010 đến
2/2/2011)

Mệnh: Tòng Bá Mộc (Gỗ cây tùng bách)

NAM: Cung Cấn, sao Kế-Đô, hạn Địa-Võng.

NỮ: Cung Đoài, sao Thái-Dương, hạn Địa-Võng.

MẬU-DẦN 28 TUỔI

(Sinh từ 28/1/1998 đến
15/2/1999).

Mệnh: Thành Đầu Thổ (Đất trên đầu thành)

NAM: Cung Khôn, sao La-Hầu, hạn Tam-Kheo.

NỮ: Cung Tốn, sao Kế-Đô, hạn Thiên-Tinh.

BÍNH-DẦN 40 TUỔI

(Sinh từ 9/2/1986 đến
28/1/1987)

Mệnh: Lộ Trung-Hỏa (Lửa trong lò)

NAM: Cung Khôn, sao Thái-Bạch, hạn Thiên-Tinh

NỮ: Cung Khảm, sao Thái-Âm, hạn Tam-Kheo

GIÁP-DẦN 52 TUỔI

(Sinh từ 23/1/1974 đến
10/2/1975)

Mệnh: Đại-Khê-Thủy (Nước của khe lớn)

NAM: Cung Cấn, sao Kế-Đô, hạn Địa-Võng.

NỮ: Cung Đoài, sao Thái-Dương, hạn Địa-Võng.

NHÂM-DẦN 64 TUỔI

(Sinh từ 5/2/1962 đến
24/1/1963)

Mệnh: Kim bạch Kim (Vàng pha kim khí trắng).

NAM: Cung Khôn, sao La-Hầu, hạn Tam-Kheo.

NỮ: Cung Tốn, sao Kế-Đô, hạn Thiên-Tinh;

Tuổi Mão

TÂN-MÃO 15 TUỔI

(Sinh từ 3/2/2011 đến
22/1/2012)

Mệnh: Tùng Bách Mộc (gỗ cây tùng bách)

NAM: Cung Đoài, sao Vân-Hôn, hạn Thiên-La và Tam Tai

NỮ: Cung cấn, sao La-Hầu, hạn Diêm-Vương và Tam Tai.

KỶ-MÃO 27 TUỔI

(Sinh từ 16/2/1999 đến
4/2/2000)

Mệnh: Thành Đầu Thổ (Đất trên đầu thành).

NAM: Cung Khảm, sao Mộc-Đức, hạn Huỳnh-Tuyền và Tam Tai

NỮ: Cung Cấn, sao Thủy-Diệu, hạn Tân-Tận và Tam Tai.

ĐINH-MÃO 39 TUỔI

(Sinh từ 29/1/1987 đến
16/2/1988)

Mệnh: Lộ Trung Hỏa (Lửa trong lò).

NAM: Cung Tốn, sao Thủy-Diệu, hạn Thiên-Tinh và Tam Tai

NỮ: Cung Khôn, sao Mộc-Đức, hạn Tam-Kheo và Tam Tai.

ẤT-MÃO 51 TUỔI

(Sinh từ 11/2/1975 đến
30/1/1976).

Mệnh: Đại Khê Thủy (Nước dưới khe lớn).

NAM: Cung Đoài, sao Vân-Hôn, hạn Thiên-La và Tam Tai

NỮ: Cung Cấn, sao La-Hầu, hạn Diêm-Vương và Tam Tai.

QUÝ-MÃO 63 TUỔI

(Sinh từ 25/1/1963 đến
12/2/1964).

Mệnh: Kim Bạch Kim (Vàng pha kim khí trắng).

NAM: Cung Khảm, sao Mộc-Đức, hạn Huỳnh-Tuyền và Tam Tai

NỮ: Cung Cấn, sao Thủy-Diệu, hạn Tân-Tận và Tam Tai.

Tuổi Thìn

NHÂM-THÌN 14 TUỔI
(Sinh từ 23/1/2012 đến 9/2/2013)

Mệnh: Trường Lưu Thủy (Nước chảy thành một dòng lớn)

NAM: Cung Ly, sao Thái-Dương, hạn Tân-Tận

NỮ: Cung Ly, sao Thổ-Tú, hạn Huỳnh-Tuyền.

CANH-THÌN 26 TUỔI
(Sinh từ 5/2/2000 đến 23/1/2001)

Mệnh: Bạch Lạp Kim (Vàng trong nền trắng)

NAM: Cung Ly, sao Thái-Âm, hạn Diêm-Vương.

NỮ: Cung Càn, sao Thái-Bạch, hạn Thiên-La

MẬU-THÌN 38 TUỔI
(Sinh từ 17/2/1988 đến 5/2/1989)

Mệnh: Đại-Lâm-Mộc (Cây trong rừng lớn).

NAM: Cung Chấn, sao Thổ-Tú, hạn Ngũ-Mộ.

NỮ: Cung Chấn, sao Vân-Hồn, hạn Ngũ-Mộ

BÍNH-THÌN 50 TUỔI
(Sinh từ 31/1/1976 đến 17/2/1977).

Mệnh: Sa Trung Thổ (Đất lẫn trong cát).

NAM: Cung Càn, sao Thái-Dương, hạn Tân-

Tận.

NỮ: Cung Ly, sao Thổ-Tú, hạn Huỳnh-Tuyền.

GIÁP-THÌN 62 TUỔI
(Sinh từ 13/2/1964 đến 1/2/1965).

Mệnh: Phú-Đăng-Hỏa (Lửa ngọn đèn).

NAM: Cung Ly, sao Thái-Âm, hạn Diêm-Vương.

NỮ: Cung Càn, sao Thái-Bạch, hạn Thiên-La.

Tuổi Ty

QUÝ-TY 13 TUỔI
(Sinh từ 10/2/2013 đến 30/1/2014)

Mệnh: Trường Lưu Thủy (Nước chảy thành một dòng lớn)

NAM: Cung Khôn, sao Thái-Bạch, hạn Thiên-Tinh.

NỮ: Cung Khảm, Sao Thái Âm, hạn Tam Kheo

TÂN-TY 25 TUỔI
(Sinh từ 24/1/2001 đến 11/2/2002)

Mệnh: Bạch-Lạp-Kim (Vàng trong nền trắng)

NAM: Cung Cấn, sao Kế-Đô, hạn Địa-Võng

NỮ: Cung Đoài, sao Thái-Dương, hạn Địa-Võng

KỶ-TY 37 TUỔI
(Sinh từ 6/2/1989 đến 27/1/1990)

Mệnh: Đại-Lâm-Mộc (cây trong rừng lớn)

NAM: Cung Khôn, sao La-Hầu, hạn Tam-Kheo:

NỮ: Cung Tốn, sao Kế-

Đô, hạn Thiên-Tinh

ĐINH-TY 49 TUỔI
(Sinh từ 18/2/1977 đến 6/2/1978).

Mệnh: Sa Trung Thổ (Đất lẫn trong cát).

NAM: Cung Khôn, sao Thái-Bạch, hạn Tân-Tận

NỮ: Cung Khảm, sao Thái-Âm, hạn Huỳnh-Tuyền.

ẤT-TY 61 TUỔI
(Sinh từ 2/2/1965 đến 20/1/1966).

Mệnh: Phú Đăng Hỏa (Lửa ngọn đèn).

NAM: Cung Cấn, sao Kế-Đô, hạn Địa-Võng

NỮ: Cung Đoài, sao Thái-Dương, hạn Địa-Võng

QUÝ-TY 73 TUỔI
(Sinh từ 14/2/1953 đến 2/2/1954).

Mệnh: Trường Lưu Thủy (Nước chảy thành dòng lớn)

NAM: Cung Khôn, sao La-Hầu, hạn Tam-Kheo

NỮ: Cung Tốn, sao Kế-Đô, hạn Thiên-Tinh.

Tuổi Ngọ

NHÂM-NGỌ 24 TUỔI
(Sinh từ 12/2/2002 đến 31/1/2003)

Mệnh: Dương-Liêu-Mộc (Gỗ cây dương liễu)

NAM: Cung Đoài, sao Vân-Hồn, hạn Thiên-La

NỮ: Cung cấn, sao La-Hầu, hạn Diêm-Vương.

CANH-NGỌ 36 TUỔI
(Sinh từ 28/1/1990 đến 14/2/1991)

Mệnh: Lộ-Bàng-Thổ (Đất trên đường đi)

NAM: Cung Khảm, sao Mộc-Đức, hạn Huỳnh-Tuyền

NỮ: Cung Cấn, sao Thủy-Diệu, hạn Tân-Tận

MẬU-NGỌ 48 TUỔI
(Sinh từ 7/2/1978 đến 27/1/1979).

Mệnh: Thiên Thượng Hỏa (Lửa trên trời).

NAM: Cung Tốn, sao Thủy-Diệu, hạn Thiên-Tinh.

NỮ: Cung Khôn, sao Mộc-Đức, hạn Tam-Kheo.

BÍNH-NGỌ 60 TUỔI
(Sinh từ 21/1/1966 đến 8/2/1967).

Mệnh: Thiên-Hà-Thủy (Nước trên trời).

NAM: Cung Đoài, sao Vân-Hồn, hạn Thiên-La.

NỮ: Cung Cấn, sao La-Hầu, hạn Diêm Vương.

GIÁP-NGỌ 72 TUỔI
(Sinh từ 3/2/1954 đến 23/1/1955).

Mệnh: Sa Trung Kim (Vàng trong cát).

NAM: Cung Khảm, sao Mộc-Đức, hạn Huỳnh-Tuyền

NỮ: Cung Cấn, sao Thủy-Diệu, hạn Tân-Tận.

Tuổi Mùi

QUÝ-MÙI 23 TUỔI

(Sinh từ 1/2/2003 đến 21/1/2004).

Mệnh: Dương Liễu Mộc (Gỗ cây liễu)

NAM: Cung Càn, sao Thái-Dương, hạn Tán-Tận và Tam Tai

NỮ: Cung Ly, sao Thổ-Tú, hạn Huỳnh-Tuyền và Tam Tai.

TÂN-MÙI 35 TUỔI

(Sinh từ 15/2/1991 đến 3/2/1992).

Mệnh: Lộ Bàng Thổ (Đất trên đường đi)

NAM: Cung Ly, sao Thái-Âm, hạn Diêm-Vương và Tam Tai.

NỮ: Cung Càn, sao Thái-Bạch, hạn Thiên-La và Tam Tai.

KỶ-MÙI 47 TUỔI

(Sinh từ 28/1/1979 đến 15/2/1980).

Mệnh: Thiên Thượng Hỏa (Lửa trên trời).

NAM: Cung Chấn, sao Thổ-Tú, hạn Ngũ-Mộ và Tam Tai.

NỮ: Cung Chấn, sao Vân-Hồn, hạn Ngũ-Mộ và Tam Tai.

ĐINH-MÙI 59 TUỔI

(Sinh từ 9/2/1967 đến 28/1/1968).

Mệnh: Thiên Hà Thủy (Nước ở trên trời)

NAM: Cung Càn, sao Thái-Dương, hạn Thiên-La và Tam Tai.

NỮ: Cung Ly, sao Thổ-Tú, hạn Diêm-Vương và Tam Tai

ẤT-MÙI 71 TUỔI

(Sinh từ 24/1/1955 đến 11/2/1956).

Mệnh: Sa Trung kim (Vàng trong cát)

NAM: Cung Ly, sao Thái-Âm, hạn Diêm Vương.

NỮ: Cung Càn, sao Thái-Bạch, hạn Thiên La

Tuổi Thân

GIÁP-THÂN 22 TUỔI

(Sinh từ 22/1/2004 đến 8/2/2005)

Mệnh: Tuyền Trung Thủy (Nước giữa giòng suối)

NAM: Cung Khôn, sao Thái-Bạch, hạn Thiên-Tinh.

NỮ: Cung Khảm, sao Thái-Âm, hạn Tam-Kheo

NHÂM-THÂN 34 TUỔI

(Sinh từ 4/2/1992 đến 22/1/1993)

Mệnh: Kiếm Phong Kim (Vàng ở mũi kiếm)

NAM: Cung Cấn, sao Kế-Đô, hạn Địa-Võng.

NỮ: Cung Đoài, sao Thái-Dương, hạn Địa-Võng.

CANH-THÂN 46 TUỔI

(Sinh từ 16/2/1980 đến 4/2/1981).

Mệnh: Thạch Lựu Mộc (Gỗ cây thạch lựu).

NAM: Cung Khôn, sao La-Hầu, hạn Tam-Kheo.

NỮ: Cung Tốn, sao Kế-Đô, hạn Thiên-Tinh.

MẬU-THÂN 58 TUỔI

(Sinh từ 29/1/1968 đến 15/2/1969).

Mệnh: Đại Dịch Thổ (Đất ở một vùng rộng lớn).

NAM: Cung Khôn, sao Thái-Bạch, hạn Tán-Tận

NỮ: Cung Khảm, sao Thái-Âm, hạn Huỳnh-Tuyền

BÍNH-THÂN 70 TUỔI

(Sinh từ 12/2/1956 đến 30/1/1957).

Mệnh: Sơn Hạ Hỏa (Lửa dưới chân núi).

NAM: Cung Cấn, sao Kế-Đô, hạn Địa-Võng.

NỮ: Cung Đoài, sao Thái-Dương, hạn Địa-Võng.

Tuổi Dậu

ẤT-DẬU 21 TUỔI

(Sinh từ 9/2/2005 đến 28/1/2006)

Mệnh: Tuyền Trung Thủy (Nước giữa giòng suối)

NAM: Cung Tốn, sao Thủy-Điệu, hạn Ngũ-Mộ.

NỮ: Cung Khôn, sao Mộc-Đức, hạn Ngũ-Mộ.

QUÝ-DẬU 33 TUỔI

(Sinh từ 23/1/1993 đến 9/2/1994)

Mệnh: Kiếm Phong Kim (Vàng gắn trên kiếm).

NAM: Cung Đoài, sao Vân-Hồn, hạn Thiên-la

NỮ: Cung Cấn, sao La-Hầu, hạn Diêm-Vương.

TÂN-DẬU 45 TUỔI

(Sinh từ 5/2/1981 đến 24/1/1982).

Mệnh: Thạch Lựu Mộc (Gỗ cây thạch lựu).

NAM: Cung Khảm, sao Mộc-Đức, hạn Huỳnh-Tuyền

NỮ: Cung Cấn, sao Thủy-Điệu, hạn Tán-Tận.

KỶ-DẬU 57 TUỔI

(Sinh từ 16/2/1969 đến 5/2/1970).

Mệnh: Đại Dịch Thổ (Đất ở một vùng rộng lớn).

NAM: Cung Tốn, sao Thủy-Điệu, hạn Thiên-Tinh

NỮ: Cung Khôn, sao Mộc-Đức, hạn Tam-Kheo.

ĐINH-DẬU 69 TUỔI

(Sinh từ 31/1/1957 đến 17/2/1958).

Mệnh: Sơn Hạ Hỏa (Lửa dưới chân núi).

NAM: Cung Đoài, sao Vân-Hồn, hạn Địa-Võng.

NỮ: Cung Cấn, sao La-Hầu, hạn Địa-Võng.

Tuổi Tuất

BÍNH-TUẤT 20 TUỔI

(Sinh từ 29/1/2006 đến 17/2/2007)

Mệnh: Ốc-Thượng-Thổ (Đất trên nóc nhà).

NAM: Cung Chấn, sao Thổ-Tú, hạn Tam Kheo.

NỮ: Cung Chấn, sao Vân-Hồn, hạn Thiên-Tinh.

GIÁP TUẤT 32 TUỔI
(Sinh từ 10/2/1994 đến 30/1/1995).

Mệnh: Sơn-Đầu-Hỏa
(Lửa đầu ngọn núi).

NAM: Cung Càn, sao Thái Dương, hạn Tán-Tận.

NỮ: Cung Ly, sao Thổ-Tú, hạn Huỳnh-Tuyền.

NHÂM-TUẤT 44 TUỔI
(Sinh từ 25/1/1982 đến 12/2/1983).

Mệnh: Đại Hải Thủy
(Nước đại dương).

NAM: Cung Ly, sao Thái-Âm, hạn Diêm-Vương

NỮ: Cung Càn, sao Thái-Bạch, hạn Thiên-La

CANH-TUẤT 56 TUỔI
(Sinh từ 6/2/1970 đến 26/1/1971)

Mệnh: Thoa Xuyên Kim
(Vàng làm đồ trang sức)

NAM: Cung Chấn, sao Thổ-Tú, hạn Ngũ-Mộ.

NỮ: Cung Chấn, sao Văn-Hôn, hạn Ngũ-Mộ.

MẬU-TUẤT 68 TUỔI
(Sinh từ 18/2/1958 đến 7/2/1959)

Mệnh: Bình Địa Mộc
(Cây ở đồng bằng).

NAM: Cung Càn, sao Thái-Dương, hạn Thiên-La.

NỮ: Cung Ly, sao Thổ-Tú, hạn Diêm-Vương.

Tuổi Hợi

ĐINH-HỢI 19 TUỔI
(Sinh từ 18/2/2007 đến 6/2/2008)

Mệnh: Ốc Thượng Thổ
(Đất trên nóc nhà)

NAM: Cung Khôn, sao La-Hầu, hạn Tam-Kheo và Tam Tai

NỮ: Cung Tốn, sao Kế-Đô, hạn Thiên-Tinh và Tam Tai.

ẤT-HỢI 31 TUỔI
(Sinh từ 31/1/1995 đến 18/2/1996)

Mệnh: Sơn Đầu Hỏa
(Lửa trên núi)

NAM: Cung Khôn, sao Thái-Bạch, hạn Thiên-Tinh và Tam Tai.

NỮ: Cung Khảm, sao Thái-Âm, hạn Tam-Kheo và Tam Tai.

QUÝ-HỢI 43 TUỔI
(Sinh từ 13/2/1983 đến 1/2/1984).

Mệnh: Đại Hải Thủy
(Nước đại dương)

NAM: Cung Cấn, sao Kế-Đô, hạn Địa-Võng và Tam Tai.

NỮ: Cung Đoài, sao Thái-Dương, hạn Địa-

Võng và Tam Tai.

TÂN-HỢI 55 TUỔI
(Sinh từ 27/1/1971 đến 14/2/1972).

Mệnh: Thoa Xuyên Kim
(Vàng làm đồ trang sức).

NAM: Cung Khôn, sao La-Hầu, hạn Tam-Kheo và Tam Tai

NỮ: Cung Tốn, sao Kế-Đô, hạn Thiên-Tinh và Tam Tai.

KỶ-HỢI 67 TUỔI
(Sinh từ 8/2/1959) đến 27/1/1960).

Mệnh: Bình Địa Mộc
(Cây ở đồng bằng).

NAM: Cung Khôn, sao Thái-Bạch, hạn Tán-Tận và Tam Tai:

NỮ: Cung Khảm, sao Thái-Âm, hạn Huỳnh-Tuyền và Tam Tai.[]

GIẢI ĐÁP Ô CHỮ “TẾT 2025”

	N	H	Ớ	V	Ề	M	Ộ	T	M	Ừ	A	X	U	Â	N	
X				U				U				U				G
U		Q		I		T		Á		Q		Á		M	A	I
Â	M	U		N		Ề		N	Ề	U		N		D	Ừ	A
N	H	À		H		T		K	H	Á		H				O
P				Ư		T		H				U	S	D		T
H		T	Ề	T		A		A		T	Â	Y	Đ	Ồ		H
Â				Ề				N				Ề				Ừ
N	H	I	Ệ	T		L	A	H	Ó	I		N	G	H	Ỉ	A

Có thể lập ví kỹ thuật số (digital wallet) trên điện thoại để an toàn trả tiền tại quầy thu ngân, và tải ứng dụng ngân hàng của bạn để thanh toán hóa đơn, deposit checks, coi balance. Có app để gửi tiền cho bạn bè. Xin cùng tìm hiểu những lựa chọn tốt nhất - và thông tin quan trọng về an toàn.

Những apps quan trọng

KỲ 2 - QUẢN LÝ TIỀN BẠC

Apple Wallet

Built-in app (Ứng dụng tích hợp sẵn trên điện thoại) này có thể lưu trữ an toàn các thẻ mua chịu (credit card) và thẻ trả ngay (debit card), để trả tiền bằng cách tap-to-pay tại quầy thu ngân. Mở ứng dụng Wallet và nhấn vào dấu cộng ở góc trên bên phải để thêm thẻ. Ứng dụng Wallet cũng có thể lưu trữ các tài liệu như vé lên máy bay, vé tham dự các sự kiện, và - tùy vào nơi bạn sống - vé đi lại và bằng lái xe của bạn.

Cash App

Các công cụ như Cash App cho phép bạn gửi tiền cho người khác từ trường mục ngân hàng hoặc thẻ trả ngay của mình. Ứng dụng này cùng với Apple Cash (chỉ dành cho người dùng Apple), Venmo, và Zelle có bảo mật mạnh mẽ, tuy chính sách bồi thường cho nạn nhân lừa đảo có sự khác biệt lớn. Dù sao, bất kể bạn sử dụng app nào, hãy cẩn thận. Không ứng dụng nào sẽ hỗ trợ nếu bạn vô tình gửi tiền sai người hoặc nhập sai số tiền.

Samsung Wallet

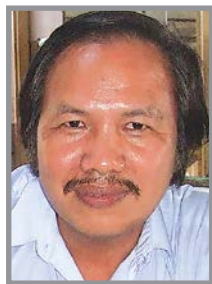
Ứng dụng Wallet của Samsung hoạt động tương tự như của Apple. Bạn có thể thêm thẻ mua chịu và thẻ trả ngay, vé lên máy bay, vé sự kiện...

Ứng dụng ngân hàng

Hầu hết các ngân hàng đều có ứng dụng di động cho phép bạn thực hiện những công việc như kiểm tra balance (số tiền còn trong tài khoản), trả tiền bills, và thiết lập nhiều cảnh báo (alerts) hữu ích. Có thể dễ dàng deposit check bằng cách chụp ảnh hai mặt của tấm check, khỏi mất công đến ngân hàng hoặc máy ATM.

Năm Ất Tỵ nói chuyện rắn

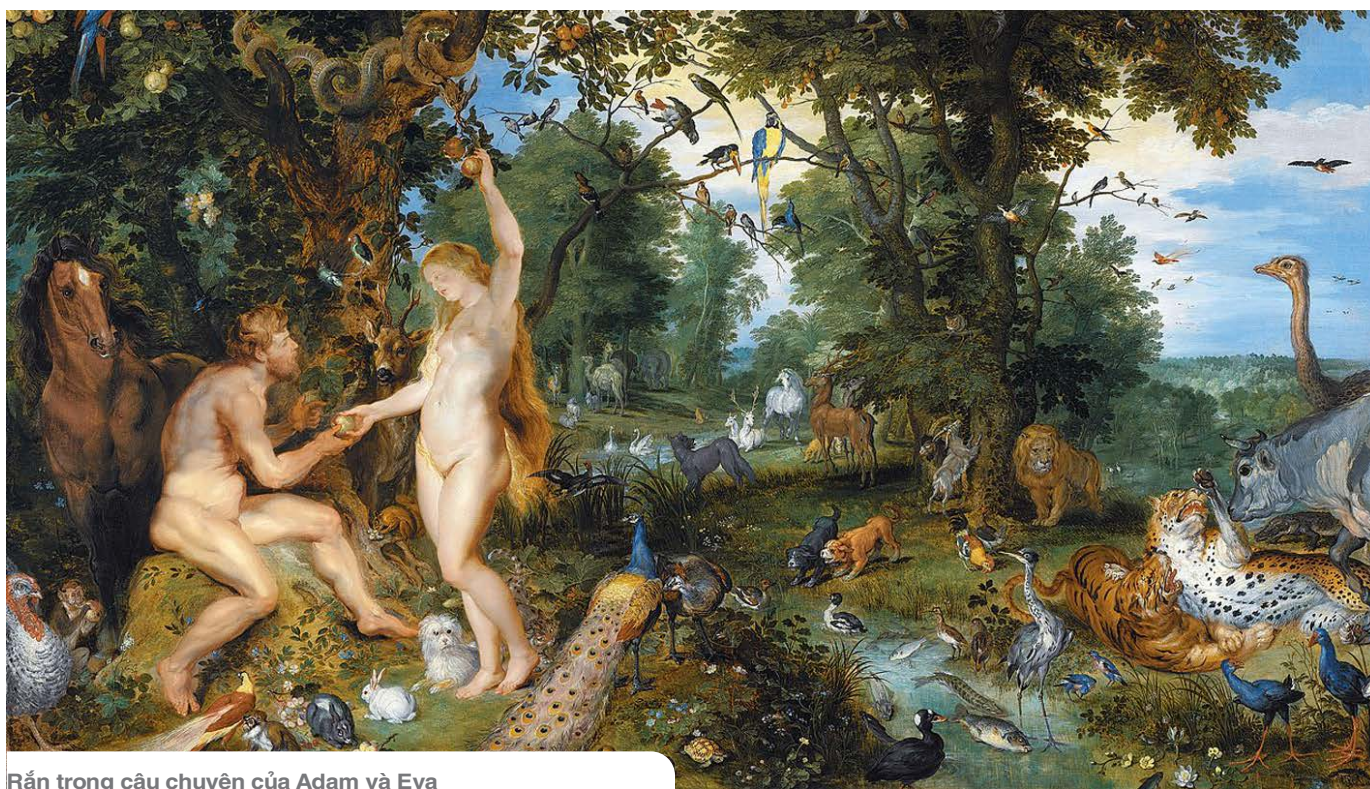
NGUYỄN SINH (bài và hình)
SÀI GÒN - VN

C hắc chắn Rắn sinh ra trước con người, bởi trong thời hỗn mang chỉ có muông thú cùng cỏ cây, đất đá, chưa nghe ai nói về loài người. Tối khi có hai con người đầu tiên xuất hiện nghiễm nhiên làm chủ của Vườn Địa Đàng, rắn mới được sống chung với sinh vật biết đứng và đi trên hai chân. Rắn không nghe được lời rắn của Thượng Đế, bởi bẩm sinh rắn không có vành tai ngoài mà chỉ có nội nhĩ nhạy cảm với những rung động từ mặt đất. Rắn có mũi nhưng chỉ đóng vai trò thứ yếu nên không ngửi được mùi thơm của trái cấm. Rắn cũng không nhìn thấy trái cấm tròn méo, to bé ra sao, vì mắt nó không có khả năng... nhìn ngang liếc dọc mà chỉ thấy mờ mờ những gì đang chuyển động. Rắn chỉ dùng chiếc lưỡi, vừa là bộ cảm biến, vừa là cơ quan xúc giác, vừa là vũ khí tấn công và là phương tiện bắt mồi. Nó chỉ leo lên cây theo quán tính, le lưỡi về phía trái cấm, thăm dò xem là gì, chứ không ăn được trái cây vì nó vốn là giống ăn... mận.

Nàng Eva không dằn lòng

được trước trái cấm, bèn hái lấy ăn nửa trái ngon lành không sao. Chàng Adam chỉ ngoạm thử một miếng, chưa kịp nuốt đã thấy nghẹn cứng cổ họng, nên con cháu nghìn đời sau của chàng đều phải mang cái vết hầu lộ ra như... miếng táo cắn dở. Vì lỡ ăn trái cấm nên Adam, Eva bị Thượng Đế trục xuất khỏi Vườn Địa Đàng, phải chịu đau khổ triền miên đến khi nào loài người tuyệt chủng. Còn con rắn bị nguyên rủa là kẻ gây ra tai họa, nên sau này đã bị loài người đánh đuổi, đập, đá, giày xéo, lột da, băm vằm làm đủ món nhậu hoặc ngâm rượu uống cho... sung!

Chưa đã nư, Thượng Đế còn sai Thiên sứ rao truyền: “Người già người lột, rắn già rắn tọt vào hang” có ý thương hại loài người nhưng vẫn “trù dập” loài rắn không thể tái sinh. Không ngờ Thiên sứ ngẩn ngơ thế nào, đã rao truyền ngược lại “Rắn già rắn lột, người già người... chui tọt vào hòm”. Thế là vị Thiên sứ đĩnh đoảng kia bèn bị đầy xuống trần hóa ra loài Bọ hung, còn loài người

Rắn trong câu chuyện của Adam và Eva

sẽ phải ngủm nhưng rắn vẫn được lột da để “trường xuân bất lão”. Thế nhưng “lời nguyên” này cũng không đúng vì thật ra nhiều loài rắn không sống thọ bằng con người. Rắn lục chỉ sống được 5 năm. Hồ mang sống được 12 năm. Hồ mang chúa sống chưa được 20 năm. Chỉ có loài trăn, cũng thuộc dòng nhà rắn, như trăn hoa Nam Mỹ tuổi thọ trên 40 năm. Rắn phải lột xác là nhằm cởi bỏ lớp vảy sừng, để lớn dần lên chứ không phải để sống đời. Mỗi năm rắn lột xác không quá 10 lần, nhưng loài người chỉ cần lột xác một lần là... tiêu tùng. Vậy mà nhiều người vẫn ghét rắn. Cứ thấy rắn là vác gậy đập, vút xác đi, hoặc mang chế biến

thành món nhậu.

Trên thế giới này theo nghiên cứu, rắn có khoảng 500 chi phân

thành 3,400-3,550 loài nhưng hơn một nửa trong số loài này rất hiếm. Rắn độc cũng

không chủ động tấn công ai và nếu có phun nọc độc cũng bởi... chẳng đáng đừng. Vài loài rắn không độc, khi bị tấn công thường cố tìm cách thoát ra. Rắn Dice (ở Golem Grad, Bắc Macedonia) hay rắn mũi hếch Hognose (ở Bắc Mỹ và Mexico) thường giả vờ chết khi bị kẻ thù tấn công. Riêng Việt Nam cũng có rắn hổ ngựa (rắn sọc dưa) cũng có biệt tài “giả chết” tương tự!

Riêng loài người dường như ai cũng có... nọc độc. Độc từ ý nghĩ đến hành động, từ âm mưu đến thủ đoạn, độc đến nỗi... không tha cho rắn bất kỳ bộ phận nào. Thịt rắn bị chế biến thành 9 món ăn chơi, 12 món ăn thật. Mật rắn bào chế thành thuốc trị cao

Rượu rắn

huyết áp, trị xơ gan. Nọc rắn chế thành nhiều loại thuốc. Xương rắn mang nấu thành cao. Cả thân thể rắn bị ngâm thành nhiều loại rượu như nhất xà, tam xà, ngũ xà, thất xà, cửu xà hoặc ngâm chung với những thứ vật khác như bìm bịp, hải mã, tắc kè, bò cạp, ngọc dương... Không hiểu loài người căm thù rắn về cái tội “giành mất quyền lột xác” hay sao mà càng ăn thịt rắn càng thấy ghiền, càng uống rượu rắn càng thấy bổ, còn tấm tắc “ông uống bà khen” hoặc ngược lại.

Các nhà y học từ thượng cổ đến nay xem ra không căm thù rắn mà còn trân trọng rắn, coi rắn là một trong những vị “cứu tinh”. Chả thế mà ngành y đã chọn loài rắn thuộc họ Colubridae có tên Elaphe Longissima làm biểu tượng. Rắn này có da nhẵn mềm, lưng màu nâu có những sọc màu đậm hơn ở sau mắt, bụng màu trắng. Thân rắn nhỏ, mảnh mai, khá dài, cuốn mình từ dưới lên trên cây gậy phép của Asklepios Esculape (vừa là Vua vừa là người thầy thuốc tài ba thời Hy Lạp cổ đại).

Tương tự, người Ấn Độ vẫn phớt lờ câu “cống rắn về cắn gà nhà” mà cho rằng khi rắn vào nhà là may mắn. Người ta bảo rắn hổ mang rất dữ, rất độc, nhưng

Thần rắn Ananta trong huyền sử Ấn Độ

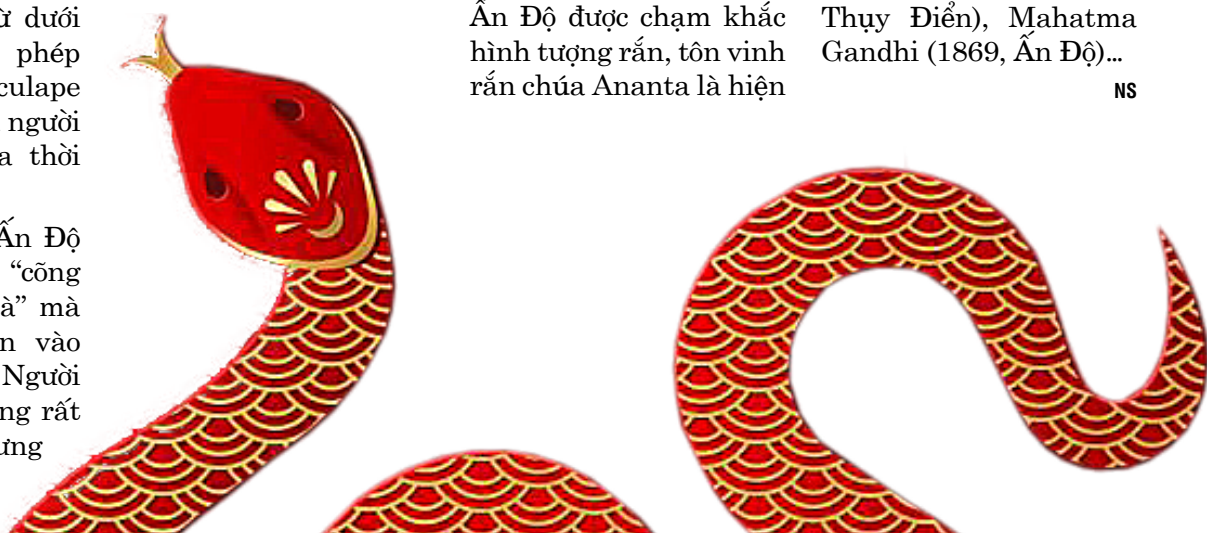
người Ấn Độ cho rằng rắn hổ mang không bao giờ cắn người, nếu nó không bị tấn công trước. Hàng năm họ còn

tổ chức “Ngày Hội rắn hổ mang”, xem đây là “thần bảo vệ rừng”, đem lại điềm phúc cho loài người. Nhiều đền đài Ấn Độ được chạm khắc hình tượng rắn, tôn vinh rắn chúa Ananta là hiện

thân của sự vĩnh cửu và bất diệt. Người Ý tổ chức “Lễ hội rước rắn” để tỏ lòng tôn kính Thánh Dominique.

Người Trung Hoa dành cho rắn một “cung” trong 12 cung, lấy hình tượng rắn để đặt tên cho giờ, ngày, tháng, năm và cung là Ty. Theo ngành tử vi đẩu số, người tuổi rắn (Ty) thường thông minh, đa tài, đa tình, có tiếng và... có miếng. Chẳng hạn danh họa Pablo Picasso (sinh năm 1881, Tây Ban Nha) nổi tiếng vì có nhiều tranh quý cùng 7 người vợ xinh đẹp như hoa. Nhà vi trùng học Alexander Fleming (1881, Scotland) nổi tiếng vì tìm ra thuốc Pénicillin, được Vua George Đệ VI phong Hầu tước, nhận giải Nobel Y học cùng nhiều người khác như Johann Wolfgang Goethe (1749, Đức), Abraham Lincoln (1809, Mỹ), Charles Darwin (1809, người Anh), Alfred Nobel (1833, Thụy Điển), Mahatma Gandhi (1869, Ấn Độ)...

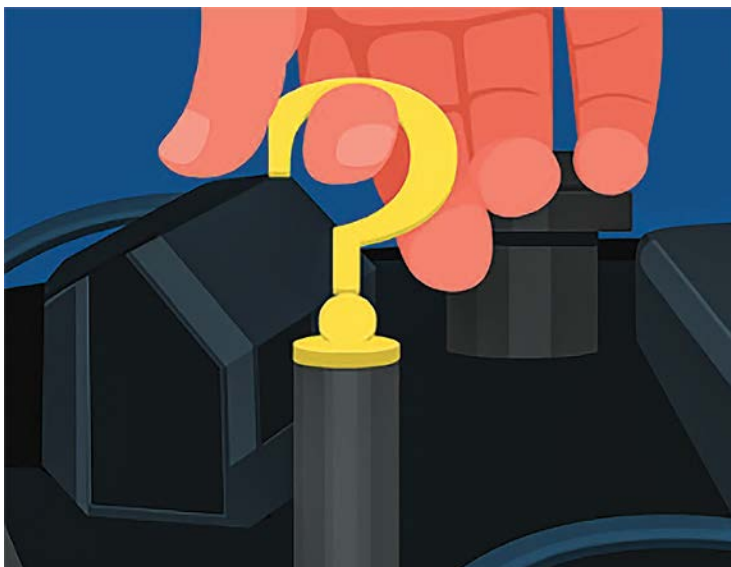
NS

Kiểm tra dầu nhớt xe

Kiểm tra dầu nhớt là một việc bảo trì quan trọng. Hầu hết xe loại mới đều có cảm biến điện tử về mức nhớt, nhưng cảm biến này chỉ báo động khi nhớt đã cạn ở mức nguy hiểm. Nhớt cũng có thể bị rò rỉ hoặc tiêu hao ngay cả ở những xe mới. Cả hai tình trạng này đều làm mức nhớt giảm thấp, và bạn sẽ không biết điều đó trừ khi kiểm tra nhớt thường xuyên. Nếu thiếu nhớt, ma sát giữa kim loại với kim loại và nhiệt sinh ra sẽ mau chóng phá hủy động cơ.

Kiểm tra nhớt bằng que thăm là một việc đơn giản, nên thực hiện thường xuyên.

Khi nào nên kiểm tra

Nên kiểm tra nhớt ít nhất mỗi lần đổ xăng thứ hai (cách lần một), và thường xuyên hơn nếu xe bị rò rỉ nhớt hoặc động cơ “đốt” nhớt. Nhiều động cơ xe chứa khoảng 5 quart nhớt. Nếu động cơ mất nhớt, bạn có thể thiếu tới 20% lượng nhớt chỉ sau vài lần đổ xăng. Nếu tình trạng này tiếp tục, có thể dẫn đến việc thiếu nhớt nghiêm trọng, gây hư động cơ.

MẸO NÊN THEO: Trạm xăng là nơi lý tưởng để kiểm tra nhớt vì bề mặt khu vực bơm xăng thường bằng phẳng, rất quan trọng để có kết quả chính xác. Nhớ mang theo khăn lau phòng khi trạm hết giấy lau tay.

Cách đọc que thăm

CHÚ Ý: Không chạm vào động cơ khi đang nóng. Rút que thăm nhớt ra khỏi ống, lau sạch bằng khăn giấy hoặc khăn vải. Cắm lại que thăm vào ống và rút ra lần nữa. Đầu que thường có hai vạch hoặc hai chấm để biểu thị mức “full” và “add oil”. Nếu mức nhớt nằm giữa hai vạch, thì đủ. Nếu dưới vạch “add”, là thiếu nhớt.

MẸO NÊN THEO: Nhiều nhà sản xuất khuyên kiểm tra nhớt khi động cơ nguội, nhưng kiểm tra ngay sau khi đổ xăng cũng không sao. Mức nhớt có thể thấp hơn một chút nếu động cơ còn nóng, nhưng quan trọng là mức nhớt nằm giữa các vạch.

Cách thêm dầu

Các động cơ hiện đại thường cần một loại nhớt rất cụ thể, có ghi trong cuốn hướng dẫn sử dụng xe. Nếu không có loại nhớt chính xác, có thể tạm thời sử dụng nhớt có độ nhớt khác, nhưng dừng làm vậy thường xuyên vì có thể gây hư hỏng động cơ.

MẸO NÊN THEO: Một số xe Toyota sử dụng nhớt rất loãng 0W-8, và nhiều xe mới khác cần nhớt 0W-20 là những sản phẩm có thể không tìm thấy tại trạm xăng. Nếu xe của bạn cần loại nhớt khó tìm và cần châm thêm nhớt thường xuyên, nên mang theo một hoặc hai quart dự phòng.

Chọn dầu phù hợp

Tháo nắp nhớt - thường bằng nhựa có chữ “oil” trên đó, nằm trên đầu động cơ - và sử dụng quần (phễu) để thêm nhớt. Dầu “add” trên que thăm cho biết động cơ thiếu nửa quart; ở một số động cơ khác, là một quart. Hãy bắt đầu bằng cách thêm nửa quart, kiểm tra lại mức nhớt, rồi thêm nữa nếu cần. Lặp lại cho đến khi mức nhớt nằm giữa hai vạch “full” và “add” trên que thăm.

MẸO NÊN THEO: Đừng đổ nhớt quá đầy, vì có thể gây ra các vấn đề nghiêm trọng, bao gồm mài mòn động cơ sớm và rò rỉ nhớt. Không cần phải đổ đến mức full, chỉ cần bảo đảm mức nhớt nằm giữa các vạch trên que thăm.

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!! **Good news! Mua 10 lbs, tặng 1 lb !**

“kỹ thuật” nấu với tôm khô

MY ANN HA : Mẹ em rất thích chú Don, lần nào cũng dặn mua chỗ chú Don. Mấy năm nay rằng Mẹ yếu nên dặn em ngâm tôm và xay bằng máy xay sinh tố. Em làm biếng không ngâm, bỏ vô xay thì nó lều keng keng như xay cục gạch. Món này nấu canh rau dền rất thơm, nhưng không rõ lần nào em nấu cũng bị mặn, anh Don chỉ em bí quyết đi...

Mở tin nhắn ra thấy “Mẹ em rất thích chú Don...” làm anh giật mình :) Nấu ăn ngon thì không thể “làm biếng” được em gái à. Phải nghe lời Mẹ dặn. Em cần phải ngâm tôm trong nước ấm chừng vài phút, khi xay rất nhẹ nhàng, không kêu “keng keng” nữa, lý do tôm đã sấy rất khô. Chỉ xay vài giây là tôm sẽ tơi thành sợi ngay, nấu gì cũng ngon, nhất là bún riêu.

Anh Don không có bí quyết gì, nhưng em nhớ tôm khô Louisiana là tôm thiên nhiên, thịt sẽ ngọt hơn và có vị mặn của biển, do vậy khi nêm cần giảm muối. Nên nêm thử trước khi thêm các gia vị khác.

HỒNG PHƯƠNG : Hôm Tết cháu mua cho cả nhà, mỗi người 4 lbs tôm khô của chú Don. Nhưng giờ cuối cả nhà đổi ý, rủ nhau về Việt Nam ăn Tết, hôm nay tôm khô vẫn còn, ăn củ kiệu hoài cũng ngán. Chú Don có biết nấu được món gì nữa không?

Không rõ sao dạo này anh Don lên giá, ai cũng hỏi về bí quyết nấu nướng là sao? Tôm khô làm được vô số món chứ đâu phải chỉ trộn củ kiệu đâu hả cháu? Nấu tất cả các loại canh đều ngon, như: rau dền, mồng tơi, khổ qua, bí, mướp v.v... Tuyệt vời nhất là bún riêu, và các món ăn chơi, ngoài ra cháu có thể làm Muối tôm, Tôm khô rim nước mắm, Sa tế tôm khô, Tôm khô kho quẹt, Tôm khô rang muối, Bắp xào tôm khô, Tôm khô xào, Tôm khô sốt cà chua, Bánh quy tôm khô, Cơm ngũ sắc tôm khô, Thịt rim tôm khô, Tôm khô sả ớt, Gỏi rau càng cua tôm khô, Gỏi tôm khô dưa leo, Gỏi xoài tôm khô v.v... và còn nữa mà anh Don chưa biết. Chúc cả nhà ngon miệng!

Quý khách có thể đặt mua tại :

WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về
tận nhà hoặc tiệm trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

HIỆN CHỈ CÒN 2 LOẠI: VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

MADE IN LA, USA

**SỨC KHỎE
LÀ VÀNG!**

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

**10 LBS
TẶNG 1**

MADE IN USA

**FREE
SHIPPING**

5 lbs trở lên

ORDER

XIN GỌI ANH : DON

235.4564

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

WWW.TOMKHOUS.COM

2.1

tỉ đô la là chi phí xây dựng tuyến metro nối giữa Plano và phi trường DFW tại khu vực Dallas, Texas. Tuyến metro này được xây dựng trong 5 năm và sắp hoàn tất, dự kiến được khánh thành trong năm nay.

300

là số trứng trung bình một người Mỹ thông thường đã ăn trong một năm. Trứng là thực phẩm rẻ tiền nhưng có nhiều chất đạm và dinh dưỡng, không làm tăng cholesterol như các chất béo khác.

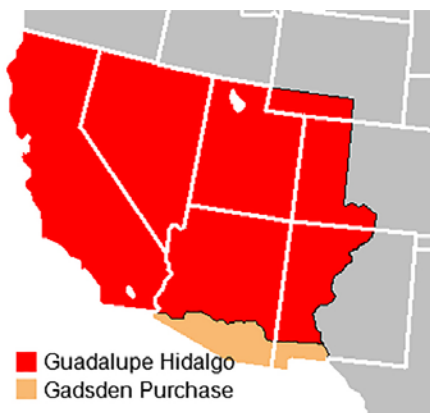
65

tuổi, một chủ chợ gốc Việt lâu năm tại New Orleans đã bị cướp bắn chết ngay tại tiệm ngay ngày đầu năm mới vừa qua. Khu chợ Việt Mỹ này đã hoạt động và phục vụ khách hàng gốc Việt khu vực New Orleans trong hơn 30 năm qua.

15

triệu đô la là giá tiền Mỹ đã mua lại từ Mexico qua hiệp ước Guadalupe Hidalgo, gồm các tiểu bang ngày nay là California, Nevada, Utah, Arizona và một phần các tiểu bang Colorado, New Mexico và Wyoming

20

đến 50 ngàn đô la là giá tiền những người di dân lậu Việt Nam đã trả cho các đường dây vượt biên lậu đến Anh, càng cao giá thì càng an toàn và đường đi nhanh chóng hơn. Hungary là điểm xuất phát vào Anh và Châu Âu vì người Việt Nam được cấp visa dễ dàng.

20

tỉ đô la là số tiền một tỉ phú Dubai có ý định đầu tư vào Mỹ và xây các trung tâm dữ liệu tại các tiểu bang như Texas, Arizona, Oklahoma, Louisiana, Ohio, Illinois, Michigan và Indiana.

3

điểm đến mà dân Mỹ du lịch tránh Đông nhiều nhất là Puerto Rico, Mexico và Dominican Republic. Riêng với Mexico, có khoảng 36.7 triệu người Mỹ đã du lịch Mexico mỗi năm, phần lớn đến những khu nghỉ mát như Cancun, Los Cabos ...

105

đến 130 ngàn đô la là thu nhập cần thiết để có thể mua được căn nhà trị giá khoảng 400 ngàn đô la và trả các chi phí tiền nhà, bảo hiểm, bảo trì... liên quan đến căn nhà mua.

62

tuổi, lần đầu tiên nữ tài tử Demi Moore được trao giải thưởng điện ảnh Golden Globe sau vài thập niên cùng điện ảnh. Demi Moore từng là nữ tài tử đắt giá nhất Hollywood, nổi tiếng với hàng loạt vai diễn từ thập niên 80s, trong đó phải kể đến phim Ghost đóng cùng nam tài tử Patrick Swayze

Mời bạn ghé thăm
Facebook của Trẻ

Tre Magazine

nơi bạn có thể đọc bài, xem tranh
biếm họa, bình luận, đối thoại với
các độc giả khác...

f Tre Magazine

trẻ

BÁO TRẺ

ĐỀ CẮT
ĐỀ ĐỌC
ĐỀ THẤY
ĐỀ TÌM

RAO VẬT

TRÊN BÁO TRẺ

TIẾT KIÊM
THỜI GIAN & TÀI CHÁNH

ĐIỆN THOẠI
972.675.4383

Mua danh ba vạn, mất mặt một giây

Một ngày đẹp trời, ông Nguyễn Thanh Bình (Chủ tịch kiêm Tổng giám đốc Tập đoàn Phúc Bình) lái xe hơi Mercedes chở người yêu đi dạo, ông dừng xe bên một vườn hoa công cộng. Thấy hoa trang trí Tết quá đẹp, cũng vì tiết kiệm tiền xây biệt phủ nên ông đích thân xuống xe bê một cành hoa ở vườn để tặng giai nhân trên xe. Nhưng đời không như phim Hàn, một nữ nhân viên môi trường đã đi tới nhắc nhở ông Bình không nên bứt hoa trang trí, đồng thời cô yêu cầu ông Bình lái xe ra khỏi khu vực trang trí hoa cảnh Tết.

Quê không để đâu cho hết. Thay vì xin lỗi và chấp hành thì vị "đại gia" lại chửi bới nhân viên môi trường, lôi từ ghế dưới bánh lái ra một cây kiếm dài cả mét rồi đòi chém luôn cả đội công nhân đang làm việc ở đó. Người phụ nữ đi cùng can ngăn hết lời thì đại gia mới nguôi giận, lên xe phóng đi chỗ khác. Tuy nhiên camera an ninh và camera trên điện thoại của người xung quanh đã ghi lại mọi hành động của "đại gia" Bình khi đó, video được tung lên toàn mạng xã hội, công an cùng người dân cả nước đã coi!

BÌNH LUẬN TUẤN VŨ: Thời này vũ khí camera đáng sợ hơn mấy thanh kiếm katana.

BÌNH LUẬN PHƯƠNG PANDA: Vì một nhàn hồng mà lòng nam nhi giận ngời. Ngày thì nhớ nhớ đêm về nằm mơ...

BÌNH LUẬN LÝ NGUYỄN KHÔI: Thực ra các nhà tâm lý học đại gọi hiện tượng này theo khoa học là: quê.

Ông Bình khi lên nhận giải (ẢNH: FACEBOOK)

... và khi rút kiếm giữa đường (ẢNH: FACEBOOK)

Tham nhưng chưa đủ gian

Chỉ với 10 triệu VND, Lưu Như Cương (sinh 1972, Hà Nội) đã sắm cho mình được hẳn 2 triệu đô-la Singapore xài Tết. Mang về Hà Nội, chú Cương lặn lụng 1 triệu đô-la Sing, còn 1 triệu đô-la Sing thì chú Cương nhờ chú Trần Mạnh Cường (sinh 1971) ra nhà băng đổi lấy 12 tỷ VND đưa chú Cương, còn bao nhiêu chú Cường cứ giữ. Chú Cường về tra Google thấy 1 triệu đô-la Sing hiện nay giá hơn 17 tỷ VND lặn thì biết là chú Cương đưa tiền giả. Nhưng vì tham tiền, chú Cường vẫn lập nhóm đi đổi tiền ở các ngân hàng tại Hà Nội, trong đó có chị Dương Thị Thoa (sinh 1983).

Tại Phòng giao dịch Ngân hàng Vietcombank chi nhánh Nam Cao (quận Ba Đình), nhân viên ngân hàng tiếp nhận 2 tờ tiền đô-la Singapore mệnh giá 10,000 đô la/1 tờ, do chị Thoa đem đến yêu cầu đổi sang tiền Việt Nam đồng. Do nghi vấn tiền giả nên phía ngân hàng hỏi chị Thoa về việc còn tiền đô la Singapore để đổi nữa không? Không ngờ, chị Thoa gọi cho chị Phạm Thị Thu Hiền (sinh 1989) đem thêm tiền đến đổi, chị Hiền báo cho chú Cương hay. Chú Cương đem 98 tờ đô-la Singapore mệnh giá 10,000 đô-la/1 tờ tới cửa ngân hàng và bị bắt.

Về phần chú Cương, cầm 1 triệu đô-la Sing rủ bạn đi du lịch, nhưng mới xài có 3 tờ tiền giả thì đã bị bắt. Cả nhóm đã sum họp ở nhà đá cùng ăn Tết với nhau chừng 15-20 năm nữa, đỡ công đi đổi tiền...

BÌNH LUẬN NGUYỄN THUẦN: Làm giàu không dễ và đi tù không khó

BÌNH LUẬN NGUYỄN THỊ MINH TÂM: Nhân viên ngân hàng cần mời luật sư vì cảm thấy bị mảy ông bà bắc kỳ xúc phạm nghiệp vụ.

BÌNH LUẬN ĐỨC PHÁT: Nhà băng nó hỏi "còn tiền đổi nữa không" là phải tỉnh ra rồi chứ? Đằng này lại nghĩ là hỏi thật

Các bị cáo (ẢNH: VIETNAMNET.VN)

Hên lắm mới bị... dọa

Đang ngồi nghe thuộc hạ báo cáo quà Tết từ các đối tác, cấp dưới... ông Lại Văn Thịnh (Chủ tịch Công ty cấp nước Hà Đông, ở Hà Nội) nhận được điện thoại của người xưng là nhân viên công ty cấp nước Hà Đông dọa sẽ cắt... nước nhà ông Thịnh. Với tâm thế là người đang sở hữu cả cái nhà máy cung cấp

Ông Lại Văn Thịnh (ẢNH: BAOTAINGUYENMOITRUONG.VN)

nước, ông Thịnh ung dung kể với phóng viên: "Nhận thấy không thể lừa được tôi nên chúng cúp máy và không gọi nữa."

Thời gian gần đây, nhiều người dân ở Hoài Đức (Hà Nội) đã nhận được cuộc điện thoại tự xưng là nhân viên Công ty cấp nước Hà Đông yêu cầu thanh toán tiền nợ nhiều tháng nếu không sẽ bị cắt nước. Người gọi còn nhiệt tình hướng dẫn người dân nộp tiền qua app với mục đích lừa đảo. Nhưng không phải ai cũng là chủ tịch công ty cấp nước mà không sợ bị cúp nước ngang, gián đoạn công việc, sinh hoạt, nhất là lúc Tết nhất lễ lạt, thế là nhiều người bị lừa tiền...

BÌNH LUẬN HOÀI THANH: Tôi mới bị người nhà nước gọi điện dọa cắt nước trong khi nhà tôi dùng nước giếng.

BÌNH LUẬN NGUYỄN TÙNG ANH: Đang ngồi soát nợ thuế trên địa bàn thì có thằng gọi tự xưng đội kiểm tra thuế số 2 dọa sẽ đưa mình đi nhà đá vì nợ thuế - Mẹ tôi kể chiều nay.

BÌNH LUẬN TRẦN TRẦN TRỞ: Bất ngờ hơn là công ty nước sạch nhưng cung cấp nước không sạch, hỏi ông giám đốc sẽ rõ...

Trangđài Glassey - Trầnguyễn

TƯƠNG NĂNG TIẾN

Dân Việt – khi giận – họ mắng nhau hơi kỹ, và hơi quá. Ít nhất thì cũng kỹ hơn và quá hơn vài ba dân tộc khác mà tôi đã có dịp “chung đụng” qua ngôn ngữ thường ngày. Người Anh, người Mỹ, người Pháp không chửi “đối phương” là đồ mặt mo, mặt met, mặt dầy hay mặt thót ... Người Tiệp, người Tàu, người Nga, người Lào, người Miên, người Miến – tôi đoán – chắc cũng không luôn.

Chúng ta, qua cách chửi, đã biểu lộ một tâm lý chung của dân tộc mình: rất sĩ diện. Bởi vậy, không có gì ngạc nhiên khi chuyện lùm sùm (làm “mất mặt” dân Việt Nam) ở phi trường Changi đã khiến cho giới cầm bút – trong cũng như ngoài nước – đều nóng như ... hơi:

“Những người Việt này bị đối xử như tội phạm, bị đưa vào phòng riêng, kiểm soát chặt chẽ giấy tờ, bị phỏng vấn và bắt tự đếm số tiền mang theo trước mặt nhân viên sân bay. Những người khách này buộc phải trở lại Việt Nam trên các chuyến bay đưa họ đến, hay lưu lại những khách sạn gần phi trường mà hãng hàng không Việt Nam phải đài thọ chi phí...”

Chính quyền Singapore cũng

không hề nói lý do họ không cho những người Việt này vào nước họ, nhưng cái lý do này thì những người trong cuộc, hay toàn thể ‘khúc ruột ngàn dặm’ trên khắp thế giới đều biết rõ, đều cảm thấy xấu hổ và đau lòng ...

Nếu danh dự phụ nữ Việt Nam bị coi thường hay chà đạp là danh dự của cả dân tộc cũng bị coi thường. Ai có trách nhiệm trong việc đàn bà con gái Việt Nam bị cấm cửa và cái mặt Việt Nam trong thời gian gần đây, có thể nói xa hơn là dưới chế độ xã hội chủ nghĩa đã bị lấm lem đến mức tồi tệ.” (Huy Phương. “Cái Mặt Việt Nam”. Ga Cuối Đường Tàu. Nxb Nam Việt 2018).

Huy Phương đã từ trần nhưng tác phẩm thượng dẫn vẫn còn được tìm đọc, với không ít những lời tán thưởng. Nhân tiện, tôi cũng xin mạn phép được giới thiệu một cách nhìn khác (có thể là chính xác và thấu đáo hơn) của Trangđài Glassey-Trầnguyễn. Theo nữ sĩ thì vấn đề không phải là “cái mặt Việt Nam” mà là “cái khác” cơ:

*chém cha cái kiếp dân nô
đã đau đô hộ, xuống mồ càng đau*

*ai bảo chế độ thực dân chấm dứt
khi Pháp rút khỏi Việt Nam 1954?*

*nếu bạn Google Search, hôm nay,
2013*

*tìm “lịch sử nhân linh Việt”
bạn sẽ thấy*

đường Trường Sơn

là ngổ tất gần nhất

tới đường âm-đạo-bị-đô-hộ

*thuộc địa của chế độ “đô hộ trắng”
tên gọi hết sức nhẹ nhàng: “white
slavery”*

trắng nổi gì?

nó đen đặc!

khi những con cặc của bọn mua

Chính quyền Singapore cũng không hề nói lý do họ không cho những người Việt này vào nước họ, nhưng những người trong cuộc hay toàn thể “khúc ruột ngàn dặm” trên khắp thế giới đều biết rõ, đều cảm thấy xấu hổ và đau lòng... Nhà văn Huy Phương

dâm toàn cầu
chen nhau lao vào
xé rách âm hộ
hùng hục
cày xới
giày xéo
giẫm nát
âm đạo nôn thốc tháo
âm đạo chết ngất
âm đạo tóa máu
âm đạo ung thư
âm đạo đau lòng

công nghệ mua dâm
đã vạc hết nạc ở Đông Âu, ở Thái,
ở Phi,
và ở tất tần tạt những “đệ tam
quốc gia”
và đây, Việt Nam, miền đất mới
độc lập, tự do, hạnh phúc!
tự do khủng,
rất hoàn cảnh,
nên bạn có thể vô tư lấy trình của
một đứa bé lên ba
(để mua vui, hay xả xui như vị
Đảng viên cấp cao kia)
có thể cưới bốn (hoặc nhiều hơn)
cô vợ còn trinh ở tuổi vị thành
niên cùng một lúc
và có thể thản nhiên hiếp dâm
hàng loạt nữ sinh trung học
mà vẫn nghênh nghênh giữ chức
Hiệu Trưởng
đô hộ từ ngoài
đô hộ từ trong
cái âm đạo của phụ nữ Việt
trong thiên niên kỷ thứ ba
là nơi gánh chịu nhiều oan khiên
đàn áp khổ nhục nhất
trong cả lịch sử cộng lại

cái nằng thực dân đồ dài trên âm
đạo
thấm vào từng thớ thịt
đốt rụi đường về

Thúy Kiều của Nguyễn Du được
hóa kiếp
nhưng Thúy Kiều ở ngoài đời thì
vẫn còn lênh đênh
truyền kiếp lâu xanh

Ngô Tất Tố đưa Chị Dậu
trốn chạy con quỷ râu xanh
chống cự cái tham dâm của quan
anh, quan cụ
mà cả một thế kỷ sau
Chị Dậu vẫn còn chạy
chạy đi khắp thế giới
tiền đồ vẫn tối đen

không phải mãi đến thế kỷ 21
mới có gái quê ra tỉnh đi làm nuôi
gia đình
người ta gọi “đô thị hóa” nông
thôn
Chị Dậu (và có lẽ nhiều cô gái quê
trước cả Chị nữa)
đã đứt ruột bỏ quê, bỏ con, bỏ
chồng, bỏ nhà lên tỉnh
đi ở, làm vú sữa cho quan cụ 80
thừa tiền, chuộng uống sữa người,
ngại uống sữa bò, sợ nóng
cụ chuộng luôn đôi ngực đang đau
nói của người đàn bà con mọn
xót con thơ
cái tiền đồ tối đen như mực của
Chị Dậu
truyền đời
truyền kiếp
truyền lại đến hôm nay
mà vẫn tối đen như mực!

lính Mỹ đổ bộ lên âm đạo
lập những quán trắng da
phát triển ‘nền kinh tế về đêm’
âm đạo chèn giữa súng và đạn

từ trên đe dưới búa của phong
kiến và đô hộ
đến dưới búa trên đe của Đảng và
áp lực hiện đại hóa
đô hộ âm đạo
đó là cách giết chết một dân tộc
nhANH NHẤT
một cách bỉ nhục nhất
một cách rớt ráo nhất

trên đe
dưới búa
âm đạo Việt Nam 2013
nát như tương

lưu lạc tứ phương
lầu xanh khắp cõi
ngay cả ở những quốc gia nghèo
nhất thế giới
cũng có âm đạo Việt Nam bị đưa
đến
và bị đô hộ

những đứa bé gái lên năm, lên
bảy
khi được cứu ra khỏi nhà chứa
đã dùng gòn và thuốc đỏ chà nát
cơ thể mình
hết ngày này sang ngày khác
để tẩy uế
thuốc đỏ cùng màu với máu
chỗ nào là máu đỏ, chỗ nào
không?

những đứa bé chưa kịp tuổi đến
trường
bị công an Cambốt bắt giam khi
soát nhà chứa
và bị tòa án Cambốt kết án là
nhập cư trái phép
ôi, mỉa mai!
chẳng lẽ những đứa trẻ này tự
dắt mình
từ một miền quê hẻo lánh nào đó
ở Việt Nam
để vượt biên giới sang nhà chứa ở
Cambốt hay sao?
hay tại ông quan tòa mù mắt và
mù lương tâm?

Việt Nam đã từng bị đô hộ
bởi láng giềng phương Bắc
bởi mẫu quốc Phú Lãng Sa
nhưng mỗi lần là một quốc gia
bây giờ

Việt Nam bị đô hộ
bởi cả thế giới
và tự đô hộ mình
đô hộ ở ngay cái nơi tể nhị nhất,
riêng tư nhất,
cái nơi thiêng liêng nhất
để đón nhận yêu thương
để hòa hợp âm dương
để đưa con vào đời
để duy trì sự sống
nơi ấy bây giờ

đã thành cánh đồng chết
 đã thành cửa tử
 đã thành bãi tha ma
 đã bị đô hộ bởi những hạng người
 tồi tệ nhất
 từ khắp nơi đổ về
 và ở khắp nơi mà người phụ nữ
 Việt bị đưa đến
 bị bán
 bị nô lệ hóa
 bị chôn sống từng ngày mấy chục
 lượt
 bị biến mất mà không có ai đi tìm

ai có thể đếm được
 bao nhiêu triệu cái mùng trinh
 đã bị chọc thủng trong tức tưởi
 - với một cái giá rẻ mạt
 để trả tiền thuốc cho mẹ, tiền cơm
 cho cha, tiền học cho em?
 mà cuối cùng vẫn không thoát ra
 được cái ngõ cụt mang tên “bần
 cùng”
 - hay không cả một xu
 khi kẻ cường trính có búa liềm và
 cờ đỏ?
 và những hứa hẹn không cần
 thực hiện...
 trong những cái phòng lạnh bị
 cấm khẩu...
 vì cái mạng nhện dày kệt
 đói nghèo, tiền kiếp đô hộ,
 hiện kiếp dâm nô
 tham nhũng, bóc lột, những
 chính sách ngu dốt sai lệch
 cái cán cân lệch giữa nước
 đang (chưa) phát triển và những
 nước công nghiệp
 sự bần cùng hóa nữ giới trên
 toàn cầu từ thời con người săn
 bắn và thu nhặt
 vân vân và vân vân

cố đấm ăn xôi
 xôi bị cúp
 cầm bằng làm điểm
 điểm không lương
 quê-hương-âm-đạo
 tràn đô hộ
 biết đến bao giờ

Công an VN đang thi hành công vụ. Ảnh: BANVANNGHE.COM

tỏa được cương?

kẻ đô hộ chỉ có thể đô hộ
 khi kẻ bị đô hộ chịu để bị đô hộ

hãy xóa sổ đô hộ
 chặt đứt lối mòn của suy nghĩ
 nhược tiểu
 dẹp những kềm hãm của nhện
 chịu bất công
 đứng lên phá đổ thành trì đô hộ
 đưa ù lì trĩu trĩu vào gông
 đã đến lúc những âm đạo vùng
 lên!

Vùng lên là phải!

Tuy nhiên, viễn ảnh của một cuộc
 nổi dậy (hay nói theo nhà văn
 Phạm Thị Hoài là “nổi loạn”) của
 âm hộ Việt Nam e còn xa xăm
 lắm – như Luận Văn Nghiên Cứu
 Về Khu Kinh Tế Mại Dâm tại
 Thành Phố Hồ Chí Minh (*) của
 tiến sĩ Kimberly Kay Hoang :

“Khách của số lớn trong nhóm
 phụ nữ này là những đàn ông
 Việt Nam nghèo với thể xác làm

họ buồn nôn. Nếu thủ dâm và
 khẩu dâm không làm khách đạt
 thỏa mãn, thì giao cấu là biện
 pháp cuối cùng những người đàn
 bà này sẽ làm. Chín trong số mười
 hai phụ nữ mại dâm đã cho tác
 giả biết họ đều nôn mửa khi mới
 vào nghề sau khi cảm thấy tình
 dịch của khách hàng trên tay hay
 trong miệng vì họ tởm lợm thể
 xác của những khách mua dâm...

Mỗi bao cao su giá khoảng 40 xu,
 một giá quá đắt đối với những
 phụ nữ mại dâm bậc thấp. Vì thế,
 họ thường cố gắng làm cho khách
 xuất tinh bằng những cách khác
 hơn là giao cấu...”

Khi còn rất nhiều phụ nữ Việt
 Nam vẫn chưa sắm nổi một cái
 bao cao su (“giá khoảng 40 xu”)
 để tự bảo vệ lấy thân, và không
 ít người còn phải “bán tròn rồi,
 lại bán cả mồ hôi” (“mà đói rách
 vẫn quần cho sớm tối”) thì chúng
 ta sẽ còn “mất mặt” đều đều – ở
 rất nhiều nơi khác nữa – chứ chả
 riêng gì ở phi trường Changi.

TNT

(*) Hai luận văn, “Economies of Emotion, Familiarity, Fantasy, and Desire: Emotional Labor in Ho Chi Minh City’s Sex Industry”(1) và “She’s Not a Dirty Low Class Girl: Sex Work in Ho Chi Minh City,” (2) là những công trình đã đoạt giải luận văn sinh viên cao học tại các đại học Cornell (2008), UC Berkeley (2010) và những giải thưởng khác của ASA và giải Cheryl Allyn Miller, Những nhà Xã hội học cho Phụ nữ trong Xã hội (2011). Tác giả Kimberly Hoàng tốt nghiệp cử nhân về Communication & Asian American Studies tại đại học UC Santa Barbara và theo học Xã hội học tại đại học Stanford trước khi hoàn tất học trình tiến sĩ Xã hội học (chú trọng về phụ nữ, giới tính và tình dục) tại đại học UC Berkeley. [Theo Trần Giao Thủy (dcvonline.net)].

TPB LƯƠNG VĂN TƠ

Sinh năm 1945

Số quân 65/147.761. Binh 1

ĐƠN VỊ: Đại đội 3, Tiểu đoàn 4/46, SĐ 25/BB. Bị thương cụt chân phải, mù mắt phải, gãy liệt chân trái, tàn phế 100% vào ngày 31/8/1969. Cần Đức, Long An.

HOÀN CẢNH: Vợ chồng không có con, bán vé số ở Saigon mùa dịch Covid trở về quê, vợ làm thuê mướn, chồng bị nhiều thứ bệnh tiêu tiểu không biết, cuộc sống rất nghèo khổ.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Lương Văn Tơ:

ĐỊA CHỈ: 18/6 ấp Bà Rịa, xã Phước Tân, huyện Xuyên Mộc, tỉnh Bà Rịa Vũng Tàu.

ĐIỆN THOẠI: 032 703 6063
038 5334 834

TPB TRẦN VUI

Sinh năm 1950

Số quân 70/213.337.

Binh 1

ĐƠN VỊ: Đại đội, Tiểu đoàn 1/5, SĐ 2/BB. Bị thương mù 2 mắt tháng 9/1973.

HOÀN CẢNH: Bị tai biến nằm một chỗ từ năm 2021, không vợ sống nhờ người em trai, hoàn cảnh rất khó khăn.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Trần Vui:

ĐỊA CHỈ: Tổ 3, thôn Châu Xuân Tây, xã Bình Định Nam, huyện Thăng Bình, Quảng Nam.

ĐIỆN THOẠI: em dâu: 036 547 9981

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Binh	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chi Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Quả phụ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TĐ: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SĐ: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SĐ23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BDQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

khi cần....

các loại dịch vụ

share phòng

bán nhà

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

<https://baotreravot.com>

đúng ý

Trước giờ ngủ, bà Mẹ đọc truyện cho con trai 5 tuổi. Truyện về một nhà vua, ông ta giàu có và có 3 vợ.

Đứa trẻ tỏ vẻ:

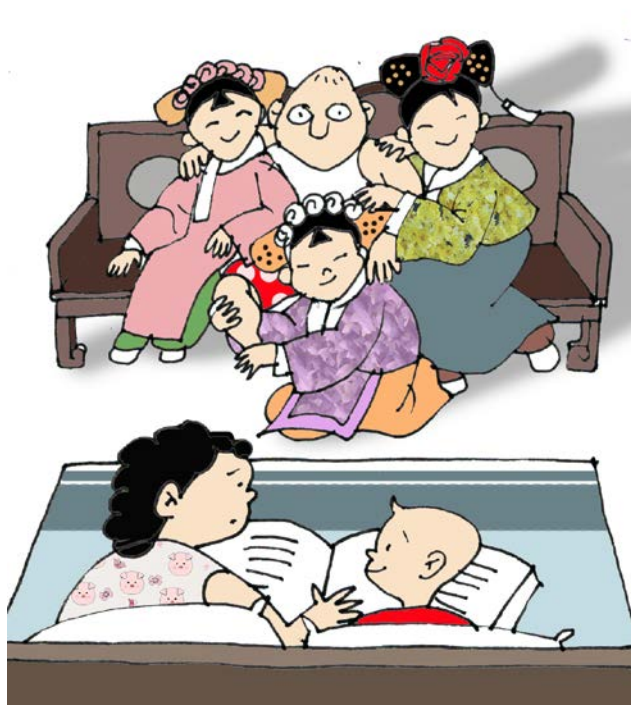
- Con cũng muốn có 3 vợ...
- Làm gì nhiều vậy?
- Một người vợ nấu cho con ăn, một người hát con nghe, và một người tắm cho con.
- Con sẽ ngủ với người nào?
- Con ngủ với Mẹ.

Bà Mẹ cảm động hun đứa con:

- Con ngoan quá. Nhưng 3 người vợ kia ngủ với ai?
- Ngủ với Bố.

Ông Bố quay sang hun đứa con:

- Con ngoan quá!

IVONY VINH ĐĂNG (Canada)

BẢO HUÂN

sự thật

Người chồng tỉ tê với vợ:

- Nếu mai anh chết, em sẽ lấy chồng khác chứ?
- Dĩ nhiên rồi.
- Và anh ta sẽ sống trong căn nhà của mình?
- Chứ còn đâu nữa!
- Ngủ trên giường của chúng ta?
- Chắc chắn là vậy.
- Em cũng cho anh ta sử dụng bộ gậy chơi golf chiến của anh?
- Không đâu.

Người chồng cảm thấy vui:

- Chắc em biết đó là bộ sưu tập anh yêu thích nhất?
- Không phải vậy. Anh ta thuận tay trái.

HOÀNG ANH NGUYỄN (Atlanta-GA, sưu tầm)

BẢO HUÂN